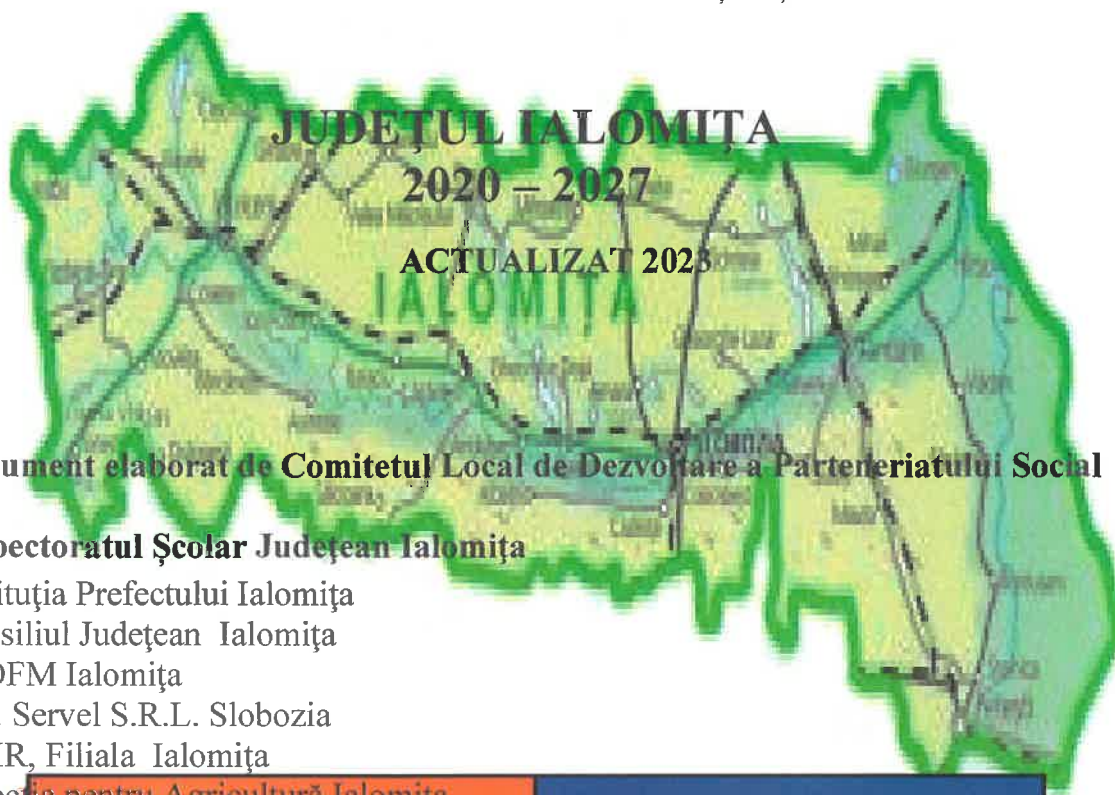

PLAN LOCAL DE ACȚIUNE ÎNVĂȚĂMÂNT

Nr. 17058/20.11.2023

Avizat în ședința CLDPS din 20.11.2023

Document elaborat de **Comitetul Local de Dezvoltare a Parteneriatului Social**

Inspectoratul Școlar Județean Ialomița

Instituția Prefectului Ialomița

Consiliul Județean Ialomița

AJOFM Ialomița

S.C. Servel S.R.L. Slobozia

UGIR, Filiala Ialomița

Direcția pentru Agricultură Ialomița

Camera de Comerț și Industrie Ialomița

Agentia Județeană Prestații Sociale

Inspectoratul teritorial de Muncă

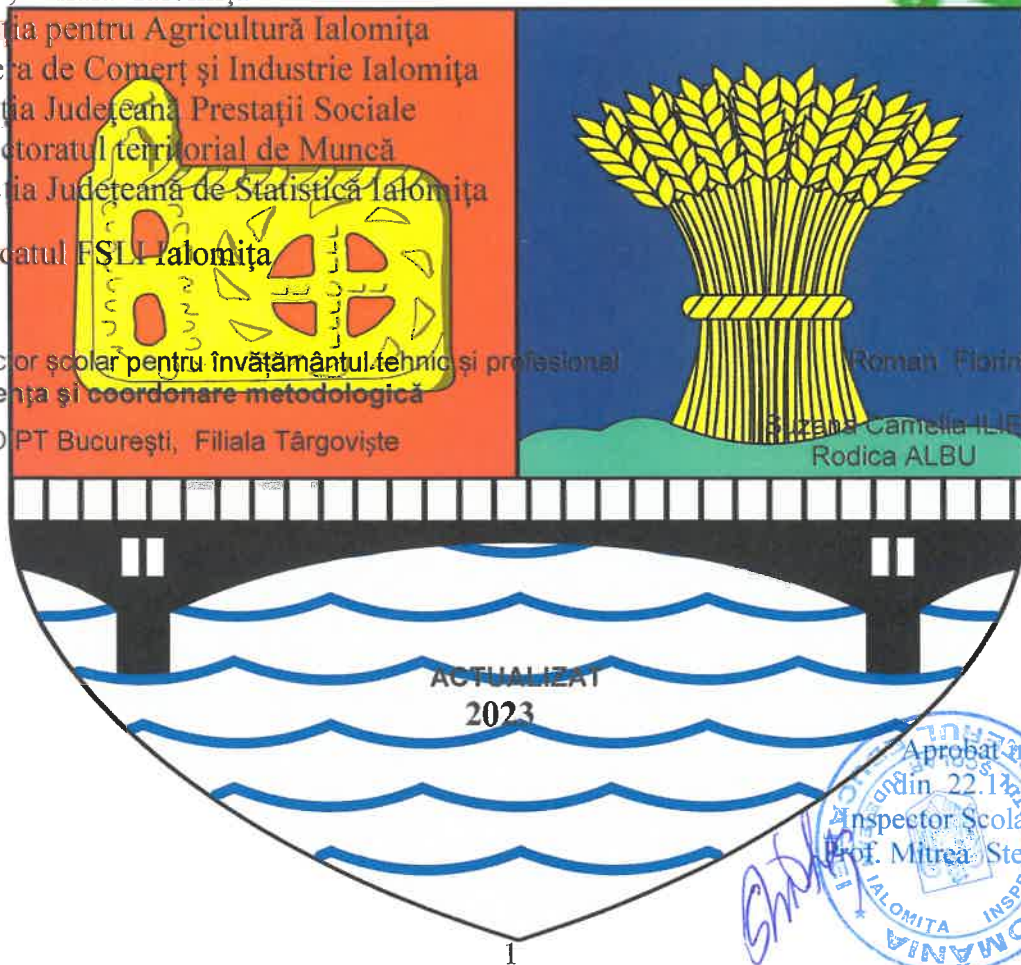
Direcția Județeană de Statistică Ialomița

Sindicatul FSLI Ialomița

Inspector școlar pentru învățământul tehnic și profesional

Asistența și coordonare metodologică

CND PT București, Filiala Târgoviște

CUVÂNT ÎNAINTE

Planificarea strategică¹ a ofertei de formare profesională prin învățământ profesional și tehnic (IPT) are caracter național și este realizată în raport cu obiectivele asumate de România ca stat membru al Uniunii Europene.

Obiectivul major al planificării strategice a IPT constă în creșterea contribuției învățământului profesional și tehnic la tranziția rapidă și eficientă către o economie competitivă bazată pe inovare și cunoaștere, participativă și inclusivă.

Aspectelor mai sus menționate le adăugăm provocările generate de fenomenul rapid al îmbătrânirii demografice, al fluxurilor migrației externe ceea ce ne conduce la concluzia că IPT va fi sistematic solicitat să răspundă unor nevoi, de cele mai multe ori imediate, ale angajatorilor din România.

Învățământul profesional și tehnic, prin obiectivele sale, este subsumat dublului rol al educației: economic și social. Prin urmare IPT nu poate răspunde, în sens restrâns, cerințelor imediate ale unui loc de muncă, el trebuie să asigure pregătirea pentru o carieră de succes care presupune integrare socio - profesională. În aceste condiții învățământul profesional și tehnic trebuie văzut ca o etapă în procesul învățării pe parcursul întregii vieți, care este imediat urmată de învățarea la locul de muncă în vederea adaptării la cerințele acestuia.

Iată de ce *proгноza ofertei IPT realizată în corelare cu o cerere previzionată a forței de muncă și tranziția de la școală la viața activă devin elemente strategice pentru o planificare performantă*. Planificarea strategică a ofertei IPT utilizează următoarele documente:

- Planul Regional de Acțiune pentru Învățământ (PRAI) – realizat la nivel regional.
- Planul Local de Acțiune pentru Învățământ (PLAI) – realizat la nivel județean.
- Planul de Acțiune al Școlii (PAS) – realizat de unitatea de învățământ la nivelul comunității.

Scopul Planului Local de Acțiune pentru Învățământ (PLAI) este de a îmbunătăți corelarea dintre oferta învățământului profesional și tehnic și cererea socială, în acord cu nevoile de dezvoltare județeană și a resurselor umane în perspectiva anului 2025.

Cele mai importante roluri ale PLAI sunt:

- să analizeze în profunzime contextul județean;
- să se concentreze pe problemele specifice ale sistemului de învățământ profesional și tehnic de la nivel județean;
- să stabilească prioritățile, țintele și acțiunile la nivel județean pentru dezvoltarea învățământului profesional și tehnic;
- să contribuie la realizarea țăintelor stabilite la nivel regional;
- să ofere feed back pentru planificarea ofertei IPT la nivel regional
- să furnizeze un cadru general pentru elaborarea și armonizarea planurilor strategice ale școlilor;
- să faciliteze luarea deciziilor la nivel județean pentru restructurarea rețelei școlilor învatomântului profesional și tehnic.

Annual, PLAI sunt actualizate de către CLDPS și aprobate de către Consiliul de Administrație al ISJ.

PLAI oferă cadrul general pentru elaborarea planurilor și programelor vizând:

- Calificările profesionale relevante pentru dezvoltarea socio-economică locală (nivel de județ) structurate pe domenii ocupaționale și nivele de calificare;
- Măsuri de raționalizare a rețelei școlare;
- Planul de școlarizare al școlilor IPT;
- Măsuri complementare de formare profesională continuă;

¹ Termenul „planificare strategică” este utilizat cu semnificația de „proгноză” pe termen mediu de 5 – 7 ani a ofertei IPT realizată în contextul modelului propus de CNDIPT.

- Măsuri asociate de formare profesională a elevilor cu nevoi speciale, în vederea integrării lor în sistemul general de educație;
- Măsuri privind dezvoltarea parteneriatului social și a curriculumului în dezvoltare locală;
- Măsuri privind susținerea investițiilor în infrastructură și echipamente didactice;

1. REZUMAT

Planul local de acțiune pentru învățământ (PLAI) – din Județul Ialomița este elaborat în concordanță și ținând cont de misiunea și idealul învățământului preuniversitar, stabilite în Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, Art.1. (2) Misiunea învățământului preuniversitar este aceea de asigurare a condițiilor și a cadrului necesar pentru atingerea potențialului de dezvoltare al fiecărui beneficiar primar al educației, atât din punct de vedere cognitiv, socioemoțional, profesional, civic, cât și în domeniul antreprenoriatului, astfel încât acesta să participe activ și creativ la dezvoltarea societății, având sentimentul apartenenței naționale și europene. (3) Idealul educațional al școlii românești constă în dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane, în formarea personalității autonome și în asumarea unui sistem de valori care sunt necesare pentru împlinirea și dezvoltarea personală, pentru dezvoltarea spiritului antreprenorial, pentru participarea cetățenească activă în societate, pentru incluziune socială și pentru angajare pe piața muncii.

Planul local de acțiune pentru învățământ (PLAI) – din Județul Ialomița este un document de planificare strategică a ofertei de formare profesională prin învățământ profesional și tehnic în perspectiva anului 2027, elaborat de către principalii actori ai pieței muncii. Scopul planificării este acela de a asigura o mai bună corelare a ofertei de formare profesională cu cererea actuală și viitoare de abilități și competențe pe o piață aflată într-un continuu proces de schimbare. Primul PLAI a fost elaborat în noiembrie 2003, având ca orizont de timp anul 2010.

Comitetele Locale de Dezvoltare a Parteneriatului Social în IPT (CLDPS) sunt structuri manageriale consultative în sprijinul inspectoratelor școlare județene. Atribuțiile CLDPS vizează, între altele:

- analizează și avizează propunerile prezentate de Inspectoratul Școlar privind rețeaua școlară și planurile de școlarizare pentru învățământul profesional și tehnic;
- oferă, la nivel județean, cadrul organizatoric și monitorizarea modului în care se realizează parteneriatul social în formare profesională;
- facilitează identificarea reprezentanților instituțiilor cu atribuții în realizarea consilierii, orientării și informării privind cariera;
- promovează proiectele inițiate de unitățile de învățământ ce vizează dezvoltarea resurselor umane finanțate din fonduri UE sau alte surse și colaborează cu unitățile de învățământ în elaborarea și aplicarea acestora;
- identifică și promovează acțiuni ce vizează tranziția de la școală la locul de muncă al absolvenților, în vederea realizării integrării socio-profesionale a acestora;
- participarea, prin reprezentanții desemnați la cererea Inspectoratului Școlar, în structurile instituționale constituite în programele de dezvoltare regională și alte programe pentru dezvoltarea învățământului profesional și tehnic;
- avizarea componentei locale a curriculum-ului pentru învățământul profesional și tehnic
- realizează actualizarea și monitorizarea **Planului Local de Acțiune pentru Dezvoltarea Învățământului Profesional și Tehnic (PLAI)**;
- asistarea unităților școlare pentru dezvoltarea și implementarea PAS;
- realizează monitorizarea Planurilor de acțiune ale școlilor (PAS)

Actualizarea s-a realizat pe baza datelor disponibile din surse statistice oficiale (anuarul statistic al României 2023, date furnizate de INS) și din surse administrative (statistici ale ISJ Ialomița și AJOFM Ialomița), precum și pe baza „Planului de Dezvoltare Regională 2021-

2027” și „Strategiei Integrate de Dezvoltare Teritorială a Regiunii Sud Muntenia 2021-2027”, a “Strategiei naționale pentru formarea adulților 2023-2027” și a Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă, care a fost adoptată la Adunarea Generală O.N.U. din 15 septembrie 2015.

În domeniul educației, obiectivul Agendei 2030 este **EDUCAȚIE DE CALITATE**.

Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți reprezintă un deziderat al Agendei 2030, care are următoarele ținte:

Până în 2030, asigurarea faptului că toate fetele și toți băieții absolvă învățământul primar și secundar gratuit, echitabil și calitativ, care să conducă la rezultate relevante și eficiente pe planul învățării

Până în 2030, asigurarea faptului că toate fetele și toți băieții au acces la dezvoltarea timpurie de calitate, îngrijire și educația preșcolară, astfel încât să fie pregătiți pentru învățământul primar.

Până în 2030, asigurarea accesului egal pentru toate femeile și toți bărbații la educație tehnică, vocațională și terțiară, inclusiv universitară, accesibilă și calitativă.

Până în 2030, creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți care dețin competențe relevante, inclusiv competențe tehnice și vocaționale, care să faciliteze angajarea, crearea de locuri de muncă decente și antreprenoriatul.

Până în 2030, eliminarea disparităților între sexe în educație și asigurarea accesului egal la toate nivelurile de învățământ și formare profesională a persoanelor vulnerabile, inclusiv a persoanelor cu dizabilități, a populațiilor indigene și a copiilor aflați în situații vulnerabile.

Până în 2030, asigurarea faptului că toți tinerii și o proporție substanțială a adulților, atât bărbați, cât și femei, dispun de competențe elementare, precum alfabetizarea și aritmetica elementară.

Până în 2030, asigurarea faptului că toți elevii dobândesc cunoștințele și competențele necesare pentru promovarea dezvoltării durabile, inclusiv, printre altele, prin educația pentru dezvoltare durabilă și stiluri de viață durabile, drepturile omului, egalitatea de gen, promovarea unei culturi a păcii și non-violenței, cetățenia globală și aprecierea diversității culturale și a contribuției culturii la dezvoltarea durabilă.

Evoluțiile imprevizibile ale pieței muncii și economiei din ultimii ani, în condițiile crizei economico-financiare provocate de covid-19, arată că previziunile privind cererea pieței muncii la orizontul anului 2027 utilizate în PLAI ACTUALIZAT ÎN ANUL 2023 capătă un grad foarte ridicat de relativitate.

În scopul de a realiza corelarea cererii pieței muncii prezentată în capitolul 4 cu oferta de formare profesională inițială prezentată în capitolul 5, membrii CLDPS Ialomița au realizat o Analiză SWOT a corelării cererii cu oferta, după care au prezentat principalele concluzii și recomandări necesare alcătuirii unui plan de acțiune în capitolul 9.

În urma analizelor din prezentul document, s-au desprins următoarele **concluzii**:

❖ Rata de succes este în creștere față de anul școlar trecut pentru învățământul gimnazial și liceal.

❖ Există parteneriate active cu agenții economici, Agențiile de Ocupare a Forței de Muncă, autorități și alte organizații care pot contribui la integrarea socio-profesională a absolvenților – prioritate permanentă a managementului școlar.

❖ Instrumentele de asigurare a calității s-au generalizat în toate școlile IPT.

❖ Rețeaua școlară de învățământ obligatoriu acoperă întreg teritoriul județului.

Au fost identificate însă și aspecte pentru care se impun măsuri ameliorative:

❖ Deși rețeaua școlară este acoperitoare pentru județ, există dificultăți în **acoperirea cu profesori titulari** în unele domenii, deși se remarcă un număr mic de profesori necalificați.

❖ Proces lent de transformare a școlilor în furnizori de servicii pentru comunitățile locale și număr mic de cursuri de formare profesională continuă desfășurate.

❖ Accesul la educație pentru elevii cu handicap a crescut datorită infrastructurii corespunzătoare a școlilor ÎPT.

❖ *Număr suficient de cabinete de orientare școlară și profesională și de consilieri școlari*, 15 din totalul de 15 unități ÎPT existente. **Oferta școlară** se armonizează parțial cu piața muncii.

2. DEMOGRAFIE

Populația reprezintă un element esențial al devenirii umane. De mărimea, dar și de calitatea populației depind toate procesele socio-economice dintr-un anumit spațiu social.

2.1. Situația prezentă

2.1.1. Populația totală. Dinamica generală.

La 1 ianuarie 2023, județul Ialomița număra 248770 locuitori în scădere cu 1650 de locuitori față de 250420 cât număra la 01.01.2022, având o pondere de 8.80% în totalul populației din Regiunea Sud Muntenia, și de 1,3% în totalul populației României.

Datele la care se face referire se regăsesc în anexa A 1 a - pentru vizualizare clic aici
<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Tabel 2.1. Populația totală rezidentă la 1 ianuarie 2023 în România, Regiunea Sud Muntenia și județul Ialomița

Varste si grupe de varsta	Sexe	Medii de rezidenta	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare si judete	----	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022	Anul 2023
				UM: Numar persoane					
				Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane
Total	Total	Total	TOTAL		19425873	19354339	19229519	19042455	1905156
-	-	-	Regiunea SUD-MUNTENIA		2930686	2903211	2871136	2854809	282591
-	-	-	Ialomița		256499	255032	252735	250420	24877

Legenda: '-' - date lipsa; 'c' - date confidențiale; 9999,00 - normal - date definitive; 9999,00 - îngrosat subliniat - date semidefinite; 9999,00 - îngrosat - date revizuite; 9999,00 - subliniat - date provizorii

Tab. 2.2. Populația rezidentă totală la 1 ianuarie 2023, în România, Regiunea Sud Muntenia și județul Ialomița, după gen

Varste si grupe de varsta	Sexe	Medii de rezidenta	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare si judete	Ani				
				Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022	Anul 2023
				UM: Numar persoane				
				Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane
Total	Total	Total	TOTAL	19425873	19354339	19229519	19042455	1905156
-	-	-	Regiunea SUD-MUNTENIA	2930686	2903211	2871136	2854809	282591
-	-	-	Ialomița	256499	255032	252735	250420	24877
-	Masculin	Total	TOTAL	9506496	9473802	9401960	9239811	924965
-	-	-	Regiunea SUD-MUNTENIA	1443476	1430818	1414133	1390907	137731
-	-	-	Ialomița	127003	126247	124991	122999	12222
-	Feminin	Total	TOTAL	9919377	9880537	9827559	9802644	980190
-	-	-	Regiunea SUD-MUNTENIA	1487210	1472393	1457003	1463902	144859
-	-	-	Ialomița	129496	128785	127744	127421	12654

Populația rezidentă reprezintă totalitatea persoanelor cu cetățenie română, străini și fără cetățenie, care au reședință obișnuită pe teritoriul României.

Tab. 2.3. Populația după domiciliu la 1 ianuarie 2023, în România, Regiunea Sud Muntenia și județul Ialomița

Varste si grupe de varsta	Sexe	Medii de rezidenta	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare si judete	Ani				
				Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022	Anul 2023
				UM: Numar persoane				
				Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane
Total	Total	Total	TOTAL	22215217	22211708	22138604	22009796	21921978
-	-	-	Regiunea SUD-MUNTENIA	3195059	3168974	3136903	3096435	3064400
-	-	-	Ialomița	288298	286018	283545	279581	276789
-	-	Urban	TOTAL	12534003	12535416	12472634	12387875	12304220
-	-	-	Regiunea SUD-MUNTENIA	1368550	1356673	1339762	1320621	1302480
-	-	-	Ialomița	137476	136611	135315	133437	131958
-	-	Rural	TOTAL	9681214	9676292	9665970	9621921	9617758
-	-	-	Regiunea SUD-MUNTENIA	1826509	1812301	1797141	1775814	1761920
-	-	-	Ialomița	150822	149407	148230	146144	144831

Tabel nr. 2.4. Vârsta medie a populației la 1 iulie 2023 în România, Regiunea Sud Muntenia și județul Ialomița

Sexe	Medii de rezidenta	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare si judete	Ani					
			UM: Ani					
			Ani	Ani	Ani	Ani	Ani	Ani
Total	Total	TOTAL	35	41,6	41,8	41,9	42,1	42,4
-	-	Regiunea SUD-MUNTENIA	36,3	42,5	42,7	42,9	43	43,3
-	-	Ialomița	35,4	41,1	41,2	41,3	41,5	41,6
Masculin	Total	TOTAL	33,8	40	40,2	40,3	40,5	40,8
-	-	Regiunea SUD-MUNTENIA	34,9	40,7	40,9	41,1	41,2	41,5
-	-	Ialomița	34,3	39,4	39,5	39,6	39,7	39,8
Feminin	Total	TOTAL	36,1	43	43,3	43,4	43,6	43,9
-	-	Regiunea SUD-MUNTENIA	37,6	44,1	44,4	44,6	44,7	45
-	-	Ialomița	36,5	42,7	42,9	43	43,2	43,3

Tabel nr. 2.5. Dinamica natalității la nivelul României, Regiunii Sud Muntenia și județului Ialomița

Sexe	Medii de rezidenta	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare si judete	Anul 1990	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022
			UM: Numar persoane				
			Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane
Total	Total	TOTAL	314746	215467	211273	196858	171132
-	-	Regiunea SUD-MUNTENIA	46591	27723	27200	25665	22502
-	-	Ialomița	4411	2841	2979	2603	2281

Tabel nr. 2.6.Dinamica mortalității la nivelul României, Regiunii Sud Muntenia și județului Ialomița

Medii de rezidenta	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare si judete	Anul 1990	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022
		UM: Numar persoane				
		Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane
Total	TOTAL	247086	261445	300114	336063	272483
-	Regiunea SUD-MUNTENIA	41861	43363	50258	55795	45675
-	Ialomița	3549	3913	4447	5153	4087

Tabel nr. 2.7.Sporul natural al populației la nivelul României, Regiunii Sud Muntenia și județului Ialomița

Medii de rezidenta	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare si judete	Anul 1990	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022
		UM: Numar persoane				
		Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane
Total	TOTAL	67660	-45978	-88841	-139205	-101351
-	Regiunea SUD-MUNTENIA	4730	-15640	-23058	-30130	-23173
-	Ialomița	862	-1072	-1468	-2550	-1806
Urban	TOTAL	57619	-6598	-34998	-64248	-46171
-	Regiunea SUD-MUNTENIA	7314	-3116	-6867	-9850	-7425
-	Ialomița	894	51	-233	-770	-485
Rural	TOTAL	10041	-39380	-53843	-74957	-55180
-	Regiunea SUD-MUNTENIA	-2584	-12524	-16191	-20280	-15748
-	Ialomița	-32	-1123	-1235	-1780	-1321

Tabel 2.8.Resursele de muncă la nivelul României, Regiunii Sud Muntenia și județului Ialomița

Sexe	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare si judete	Anul 1990	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022
		UM: Mii persoane				
		Mii persoane	Mii persoane	Mii persoane	Mii persoane	Mii persoane
Total	TOTAL	13216,9	12198,3	12216,8	12201,4	11986,4
-	Regiunea SUD-MUNTENIA	1979,3	1789,5	1793,8	1770,7	1721,9
-	Ialomița	165,1	155,4	154,6	153,1	147,7

Resursele de muncă la 1 ianuarie reprezinta acea categorie de populație care dispune de ansamblul capacitatilor fizice și intelectuale care îi permit să desfășoare o muncă utilă în una din activitățile economie nationale. Resursele de munca includ: populatia în vârstă de muncă, apta de a lucra, precum si persoanele sub și peste varsta de muncă aflate in activitate.

Tabel 2.9. Populația activă civilă la nivelul României, Regiunii Sud Muntenia și județului Ialomița

Sexe	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022
		UM: Mii persoane			
		Mii persoane	Mii persoane	Mii persoane	Mii persoane
Total	TOTAL	8750,5	8736,9	7835,6	8051,2
-	Regiunea SUD-MUNTENIA	1148,3	1144,5	981,4	1010,1
-	Ialomița	93,8	93,2	78	79,5
Masculin	TOTAL	4740,4	4762,1	4337,8	4427,2
-	Regiunea SUD-MUNTENIA	628,9	633,2	557,3	569,6
-	Ialomița	50,5	50,6	43,4	44
Feminin	TOTAL	4010,1	3974,8	3497,8	3624
-	Regiunea SUD-MUNTENIA	519,4	511,3	424,1	440,5
-	Ialomița	43,3	42,6	34,6	35,5

Populația activă civilă caracterizează oferta potențială de forță de muncă și gradul de ocupare a populației cuprinzând: populația ocupată civilă și somerii înregistrați. Formula de calcul este: $Pac = Poc + S$ unde: Poc = populația ocupată civilă; S = someri

Tabel 2.10. Populația ocupată civilă la nivelul României, Regiunii Sud Muntenia și județului Ialomița

CAEN Rev.1 (activități ale economiei naționale - secțiuni)	Sexe	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Anul 2005	Anul 2006	Anul 2007	Anul 2008
			UM: Mii persoane			
			Mii persoane	Mii persoane	Mii persoane	Mii persoane
Total	Total	TOTAL	8390,4	8469,3	8725,9	8747
-	-	Regiunea SUD-MUNTENIA	1188,9	1184,5	1214,8	1201
-	-	Ialomița	96,4	97,7	100,7	100,1

Populația ocupată civilă cuprinde, potrivit metodologiei balanței forței de muncă, toate persoanele care au o ocupație aducătoare de venit, pe care o exercită în mod obișnuit în una din activitățile economiei naționale, fiind încadrate într-o activitate economică sau socială, în baza unui contract de muncă sau în mod independent (pe cont propriu) în scopul obținerii unor venituri sub formă de salarii, plată în natură etc. Categoriile de persoane incluse sunt: - salariați care lucrează în una din activitățile economiei naționale în unități din sectorul public (integral de stat și public de interes național), mixt, privat, cooperatist, obștesc; - patroni - conducători de unități private - care utilizează pentru realizarea activității forța de muncă salariată; - lucrători pe cont propriu; - lucrători familiali neremunerați.

AMG145A - AMIGO - Persoane inactive pe grupe de vârstă și sexe

Rezultatele căutării - AMIGO - Persoane inactive pe grupe de vârstă și sexe

Grupe de vârstă	Sexe	Perioade					
		Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022	Trimestrul I 2023	Trimestrul II 2023
		UM: Numar persoane					
		Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane
Total	Total	10372145	10341553	10860506	10661973	10700623	10720575

Persoanele inactive sunt definite conform Eurostat, ca fiind persoanele care nu fac parte din forța de muncă (care nu sunt nici ocupate, nici șomere).

Tabel nr. 2.11. Total șomeri înregistrați și neindemnizați la nivelul României, Regiunii Sud Muntenia și județului Ialomița

Categorii de șomeri	Sexe	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Luna ianuarie 1992	Luna ianuarie 2023	Luna februarie 2023	Luna martie 2023	Luna aprilie 2023	Luna mai 2023	Luna iunie 2023	Luna iulie 2023	Luna august 2023	Luna septembrie 2023
			UM: Numar persoane									
			Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane
Total șomeri înregistrați (indemnizați și neindemnizați)	Total	TOTAL	386033	242063	241222	236726	229116	225942	228158	227617	230545	229289
-	-	Regiunea SUD-MUNTENIA	54284	38646	38932	38577	37082	36728	36871	37025	37628	37105
-	-	Ialomița	6485	4136	4204	4155	3975	3881	3799	3713	3708	3698
-	Feminin	TOTAL	233971	112994	113047	112095	108627	107918	109804	109813	111683	111280
-	-	Regiunea SUD-MUNTENIA	34831	18398	18567	18609	17920	17880	18087	18103	18369	18242
-	-	Ialomița	3672	2054	2116	2126	2039	1989	1957	1859	1826	1829
Șomeri neindemnizați	Total	TOTAL	73195	195803	195770	193704	188806	188122	191092	191345	190314	188400
-	-	Regiunea SUD-MUNTENIA	13527	31642	31914	31743	30618	30511	30756	31021	30928	30470
-	-	Ialomița	1342	3516	3547	3535	3414	3331	3272	3194	3161	3163
-	Feminin	TOTAL	50738	87084	87455	87202	85287	85780	87939	88216	87883	87196
-	-	Regiunea SUD-MUNTENIA	8640	14297	14510	14561	14090	14142	14407	14450	14414	14348
-	-	Ialomița	765	1734	1776	1781	1726	1670	1649	1553	1517	1531

Planul Național de Implementare pentru educație și formare profesională inițială și continuă (PNI – VET) definește măsurile naționale pentru atingerea obiectivelor stabilite la nivel european, prin Recomandarea Consiliului din 24 noiembrie 2020 privind educația și formarea profesională (EFP) pentru competitivitate durabilă, echitate socială și reziliență (Recomandarea VET). Obiectivul general al PNI-VET este îmbunătățirea relevanței, accesibilității, flexibilității, atractivității și calității programelor de educație și formare profesională inițială și continuă care să susțină coeziunea economică și socială, să sprijine competitivitatea, creșterea și dezvoltarea inteligentă, incluzivă și durabilă și să faciliteze dezvoltarea profesională și personală a indivizilor. Atingerea acestui obiectiv general este susținută prin abordarea sinergică și corelată a cinci categorii de măsuri generale: Îmbunătățirea corelării ofertei de formare profesională inițială și continuă cu nevoile pieței muncii; Asigurarea flexibilității și a oportunităților de evoluție prin educație și formare profesională; Creșterea atractivității învățământului profesional și tehnic; Creșterea participării și facilitarea accesului la formarea profesională inițială și continuă;

Îmbunătățirea calității formării profesionale inițiale și continue, atât la nivel de sistem, cât și la nivel de furnizor. La nivel național, Planul Național de Implementare pentru educație și formare profesională inițială și continuă (PNI-VET) este un document de referință, integrator, care va asigura corelarea dintre obiectivele politicilor UE în domeniul educației și formării profesionale prevăzute în Declarația de la Osnabrück și în Recomandarea VET și obiectivele politicilor naționale prevăzute în proiectul de țară România Educată și în Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, susținute de Programul Național de Redresare și Reziliență al

României (PNRR) și, complementar, de Programul Educație și Ocupare (PEO). Implementarea măsurilor prevăzute în cadrul PNI-VET se va realiza în perioada 2021-2027.

Față de aceste constatări, se recomandă:

- Îmbătrânirea populației constatată la nivelul regiunii reclamă implementarea unor politici care să conducă la prelungirea vieții active pentru adulți:

- Dezvoltarea și extinderea la nivel național a **serviciilor adecvate nevoilor specifice ale populației vârstnice** (asistența medicală comunitară, îngrijiri la domiciliu, terapia durerii, centre medicale de zi, centre comunitare de psihiatrie, unități medico-sociale);

- Dezvoltarea ofertei **serviciilor turistice pentru vârsta a treia** (cantitativ și calitativ prin asigurarea de **agenți de turism – ghizi** cu experiență în a avea grijă de pensionari), dezvoltarea serviciilor de **estetică și înfrumusețare**. Se recomandă creșterea școlarizării pentru domeniile de calificare: **turism și alimentație și estetica și igiena corpului omenesc**.

- Declinul grupei de vârstă 15–24 de ani ridică problema dezvoltării resurselor umane prin sprijinirea unei vieți active pe piața muncii cât mai lungi și o bătrânețe activă. Aceasta presupune educația și formarea pe parcursul întregii vieți, retragerea din activitate mai târziu și progresiv.

- Scăderea populației școlare necesită:

- Restructurarea rețelei școlare și corelarea ofertei VET cu cererea pieței muncii;

- Dezvoltarea de programe pentru menținerea elevilor în educație și prevenirea părăsirii timpurii a școlii;

- Dezvoltarea unor pachete integrate pentru creșterea participării la învățământul VET a persoanelor care provin din grupuri vulnerabile (populația de etnie rromă, familii cu venituri scăzute etc.): „școala după școală”, învățarea asistată și educația remedială, „educația de a doua șansă”

- Promovarea unei culturi a învățării permanente și a „regiunilor de învățare”;

- Asigurarea accesului cadrelor didactice din VET la programe de reconversie profesională.

- Diversitatea etnică, chiar dacă nu prea accentuată, necesită o serie de măsuri, cum ar fi:

- Educație multiculturală

- Soluții pentru asigurarea accesului egal la educație și a varietății opțiunilor

- Programe de sprijin pentru grupurile etnice dezavantajate (conf. recensământului din 2011, 3,9% din populația regiunii este de etnie rromă).

- Reduceri semnificative ale populației școlare ceea ce poate conduce la dispariția la nivel regional a multor unități de IPT.

- În schimb, proiecțiile privind structura pe grupe de vârstă indică pentru viitor (2015-2030) o consolidare relativă a populației din grupa de vârstă 45-49 ani, active pe piața muncii, ceea ce va conduce la o nevoie crescândă de formare continuă - *oportunitate în atenția școlilor interesate de compensarea pierderilor de populație școlară*.

- În perioada 2007-2015, rata sărăciei relative a avut o evoluție fluctuantă, înregistrând valori mai mari decât la nivel național.

- În perioada analizată, regiunea Sud Muntenia s-a confruntat cu fenomenul de îmbătrânire demografică, ca urmare a scăderii natalității și a creșterii populației adulte. Fenomenul de îmbătrânire demografică a fost mai accentuat în județul Teleorman, unde populația vârstnică deținea 21,8% din total populația vârstnică a regiunii Sud Muntenia. Tendința de îmbătrânire a populației are următoarele efecte negative:

- reducerea numărului populației active

- deteriorarea raportului de dependență economică

- reducerea populației de vârstă școlară cu efecte negative asupra întregului sistem educațional și asupra întregii vieți economice și sociale

Măsuri pentru IPT:

- Creșterea calității învățământului profesional și tehnic prin alocarea și gestionarea eficientă a resurselor umane și materiale.

- **Colaborarea școlilor în rețea** sau chiar formarea unor consorții școlare, campusuri școlare, care împreună să realizeze o ofertă cuprinzătoare și diversificată, eliminarea paralelismelor nejustificate și colaborare pentru acoperire teritorială optimă.

- **Implicarea activă a școlilor ca furnizori de programe de formare pentru adulți și reconversie profesională.**

- **Scrierea de proiecte cu finanțare europeană pentru a asigura o bază materială adecvată domeniilor/calificărilor profesionale din fiecare unitate îpt.**

- Deși gradul de urbanizare al județului Ialomița este mai ridicat decât media națională, ponderea populației rurale este destul de ridicată. Astfel, sistemul de educație și formare profesională trebuie să contribuie prin măsuri specifice vizând:

✓ dezvoltarea de programe pentru menținerea elevilor în educație și prevenirea părăsirii timpurii a școlii, eliminarea abandonului școlar;

✓ dezvoltarea unor pachete integrate pentru creșterea participării la învățământul profesional și tehnic a persoanelor care provin din grupuri vulnerabile;

✓ ofertă de pregătire adecvată, în sprijinul diversificării și creșterii competitivității economiei rurale;

✓ educație în sprijinul conservării și valorizării patrimoniului cultural specific și resurselor naturale din mediul rural;

✓ Valorificarea resurselor locale în scopul creșterii calității condițiilor de studiu în mediul rural;

✓ Ofertă educațională adaptată factorilor geografici, cât și agenților economici locali;

✓ Identificarea de măsuri stimulative pentru elevii îpt din mediul rural, de natură să-i integreze pe piața locală de muncă, dar și pentru a reduce rata de migrație către zonele urbane și în afara țării.

3. PROFILUL ECONOMIC JUDEȚEAN

3.1. Principalii indicatori economici

Dezvoltarea economică a unei țări sau a unei regiuni este caracterizată sintetic cu ajutorul produsului intern brut. Comparațiile între țări și regiuni se bazează pe acest indicator. Produsul intern brut reprezintă rezultatul final al activității de producție a unităților productive rezidente. Pentru a facilita comparațiile dintre regiuni acest indicator poate fi calculat "pe locuitor". Valoarea PIB/locuitor este un indicator sintetic utilizat pentru aprecierea gradului de dezvoltare.

3.1.1. Produsul intern brut (PIB) și valoarea adăugată brută (VAB)

Analiza structurală a valorii adăugate brute pe ramuri de activitate la nivel național, în milioane de lei, la prțurile curente, arată că s-au produs modificări structurale în economia României. Astfel, valoarea adăugată brută înregistrează o tendință crescătoare în toate ramurile economiei, cea mai mare creștere înregistrând ramurile:

- activități profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport

- informații și comunicații

- administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public; învățământ; sănătate și asistență socială

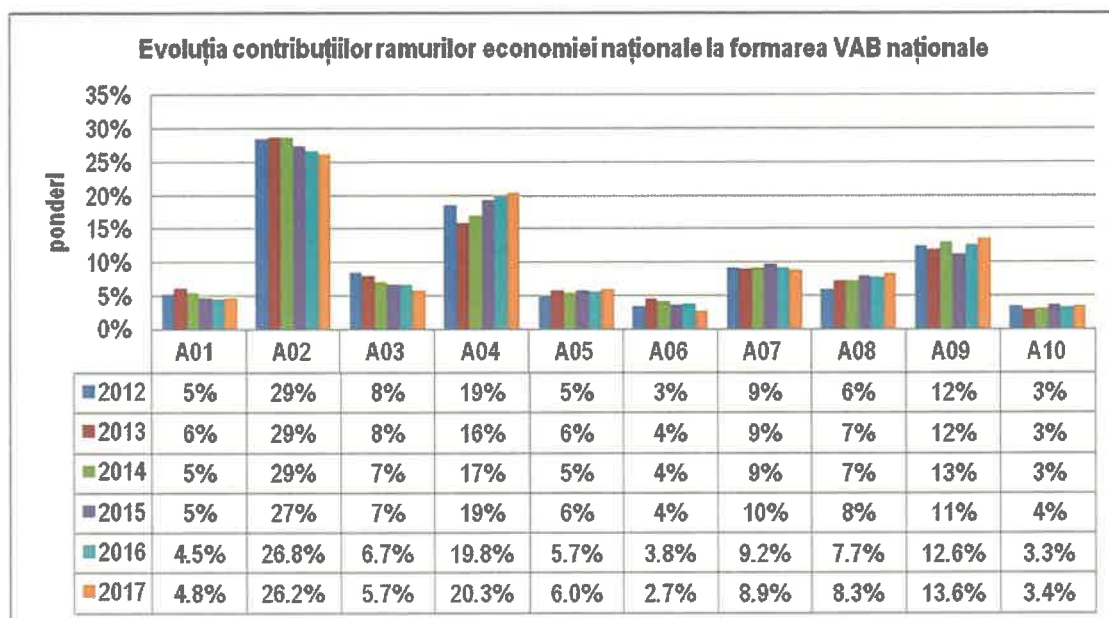
- comerț cu ridicata și cu amănuntul;

- repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri

Față de anul precedent evoluția VAB pe ramuri de activitate înregistrează atât creșteri cât și scăderi. Ramurile cu VAB în descreștere sunt: construcții și intermedierea financiară

În cadrul ramurii A01 (agricultură, silvicultură și pescuit) contribuția cea mai mare la formarea valorii adăugate brute o are regiunea Sud-Muntenia cu 18,5%, urmată de regiunea Sud-Est cu 18,1%. Valoarea adăugată brută a ramurii A02 (industrie) este realizată în principal de regiunea Sud-Muntenia (16,3%), urmată de regiunea București-Ilfov (15,8%).

. Fig. 3.1.1.

A01 Agricultură, silvicultură și pescuit

A02 Industria extractivă; industria prelucrătoare; producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat; distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare

A03 Construcții

A04 Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante

A05 Informații și comunicații

A06 Intermedieri financiare și asigurări

A07 Tranzacții imobiliare

A08 Activități profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport

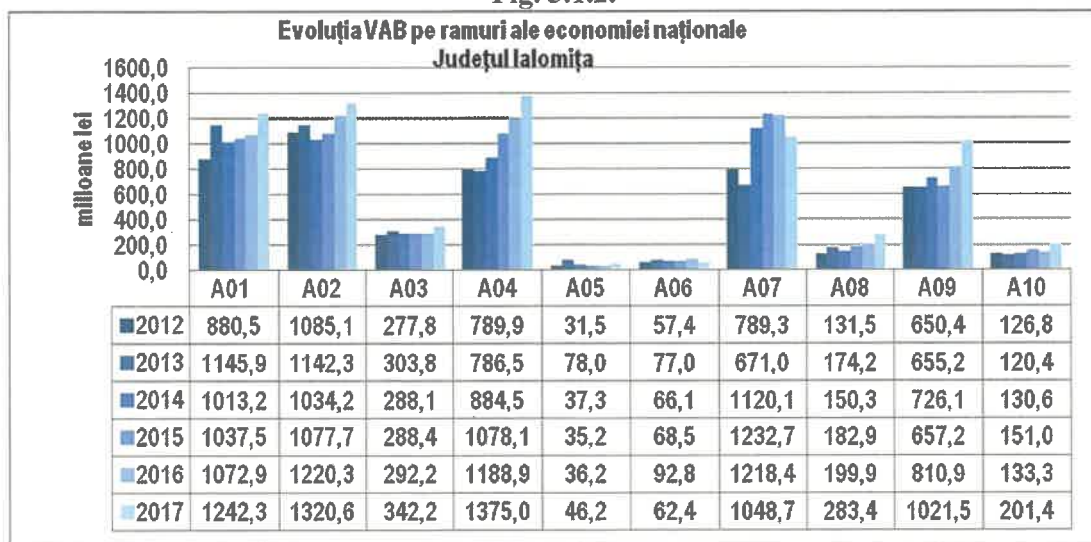
A09 Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public; învățământ; sănătate și asistență socială

A10 Activități de spectacole, culturale și recreative; reparații de produse de uz casnic și alte servicii

Sursa: Sursa datelor: INS Conturi naționale regionale

În județul Ialomița s-au înregistrat în perioada 2012-2017 trenduri crescătoare în ceea

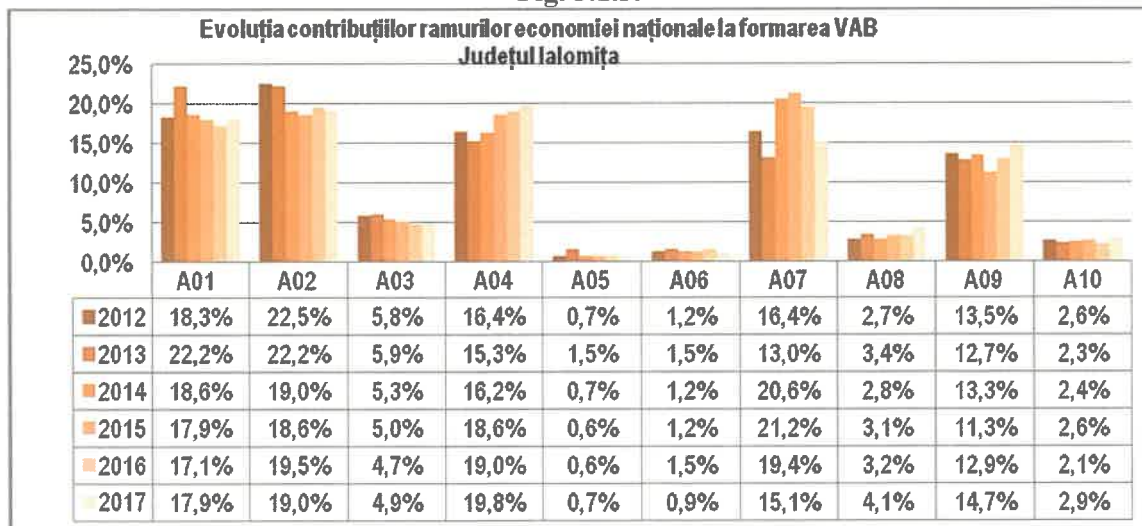
Fig. 3.1.2.

Sursa: calculat pe baza datelor INS, "Conturi naționale Regionale"

ce privește ponderea la formarea VAB județean, pentru următoarele sectoare economice: Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor;

Fig. 3.1.3.

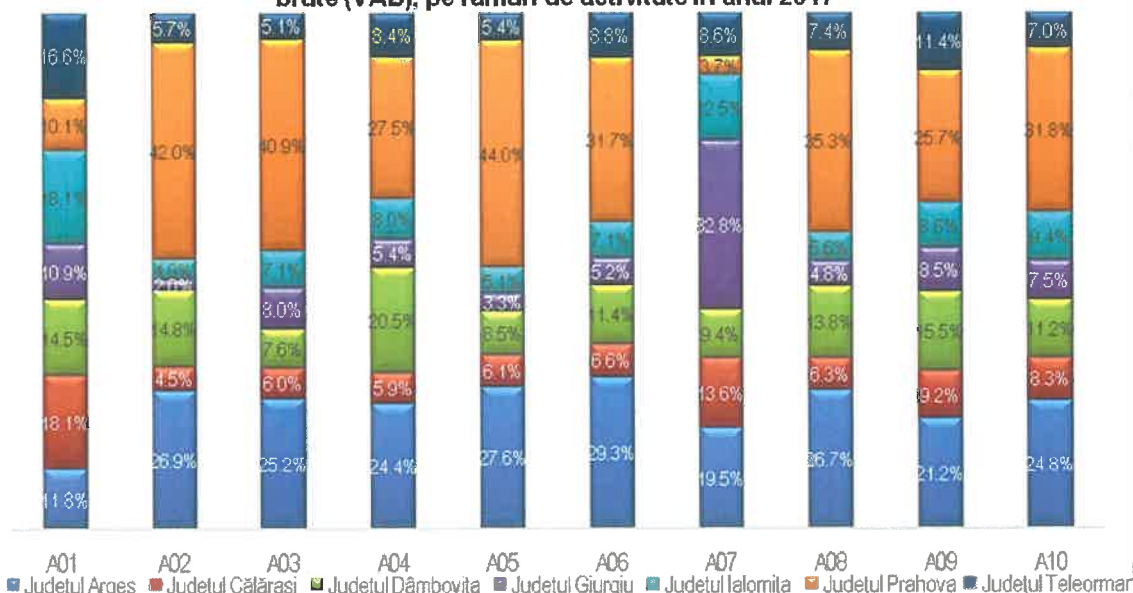
Sursa: calculat pe baza datelor INS, "Conturi naționale Regionale"

transport și depozitare; hoteluri și restaurante; Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public; învățământ; sănătate și asistență socială.

Agricultura, silvicultura și pescuitul, precum și Industria extractivă; industria prelucrătoare; producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat; distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare înregistrează în perioada analizată un trend descrescător

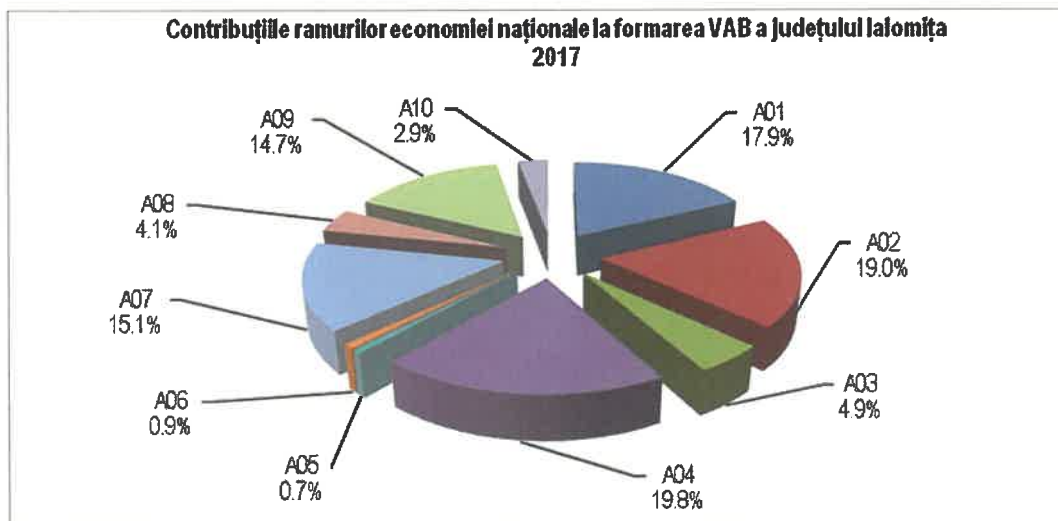
Fig. 3.1.4.

Contribuția județelor Regiunii Sud Muntenia la formarea valorii adăugate brute (VAB), pe ramuri de activitate în anul 2017

La nivel regional Județul Ialomița se situează pe locul 1 între județele regiunii în ceea ce privește ponderea *agriculturii* la formarea VAB județean (17,9%, peste media națională și regională, în scădere cu 4,3 procente față de 2013). *Administrația publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public; învățământ; sănătate și asistență socială* (14,7%, în creștere cu 2% față de 2013) poziționează județul pe locul al treilea între cele șapte județe ale regiunii. Deține

Contribuțiile ramurilor economiei naționale la formarea VAB a Județului Ialomița 2017

Sursa: calculat pe baza datelor INS, "Conturi naționale Regionale" pondere semnificativă a VAB (peste media regională) în comerțul cu ridicata și cu amănuntul;

repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante (19,8%, locul trei pe regiune), *tranzacții imobiliare* (15,1%). Județul se situează pe locul 3 între județele regiunii, după județul Teleorman și Călărași în ceea ce privește ponderea activităților din *administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public; învățământ; sănătate și asistență socială* (11,3%, pondere peste media regională și națională).

În ceea ce privește produsul intern brut pe locuitor la nivelul regiunii și a județelor componente, în anul 2017 se constată următoarele:

- PIB/locuitor este inferior celui la nivel național atât la nivelul regiunii Sud Muntenia (cu 9.980,4 lei), cât și la nivelul județelor regiunii.
- Județele cu cel mai mare PIB/locuitor, în 2017 sunt Argeș (cu 6.955,9 lei peste media regională), și Prahova (cu 8.233,9 lei peste media regională). Toate celelalte județe au un nivel mult mai scăzut al produsului intern brut pe locuitor. Cel mai mic nivel este înregistrat de județul Teleorman.

Tabelul . 3.1.1.

RO, Regiune, Jud.	Anul					
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Romania	29,679.1	31,890.8	33569.7	35948.9	38826.7	43788.8
Regiunea Sud Muntenia	22.807	25.120,0	28242,6	28425,1	31030,7	33808,4
Județul Argeș	25.976	27.919,7	29685,4	31850,1	35033,3	40764,3
Județul Călărași	18.115	19.087,1	19480,4	19161,4	20490,1	26260,5
Județul Dâmbovița	22.157	22.922,7	22680,9	25624,5	27296,6	30066,6
Județul Giurgiu	17.765	16.473,8	21711,4	17144,6	17348,1	28355,6
Județul Ialomița	20.346	21.783,9	22964,5	22861,9	24521,6	29470,7
Județul Prahova	28.277	34.668,1	43467,7	40893,6	46441,9	42042,3
Județul Teleorman	16.875	18.037,0	18.399,7	21.280,1	21.734,3	23.899,6

Evoluția indicelui de disparitate² a produsului intern brut/locuitor la prețuri curente la nivel regional și al județelor componente ale regiunii arată că Regiunea Sud Muntenia figurează în topul celor mai sărace regiuni ale UE, alături de Nord-Est și Sud-Vest Oltenia.

Astfel, Regiunea Sud Muntenia, în 2017, PIB/locuitor a reprezentat 77,2% din PIB/locuitor la nivel național, în scădere față de 2016.

Indicele de disparitate a produsului intern brut/locuitor la prețuri curente

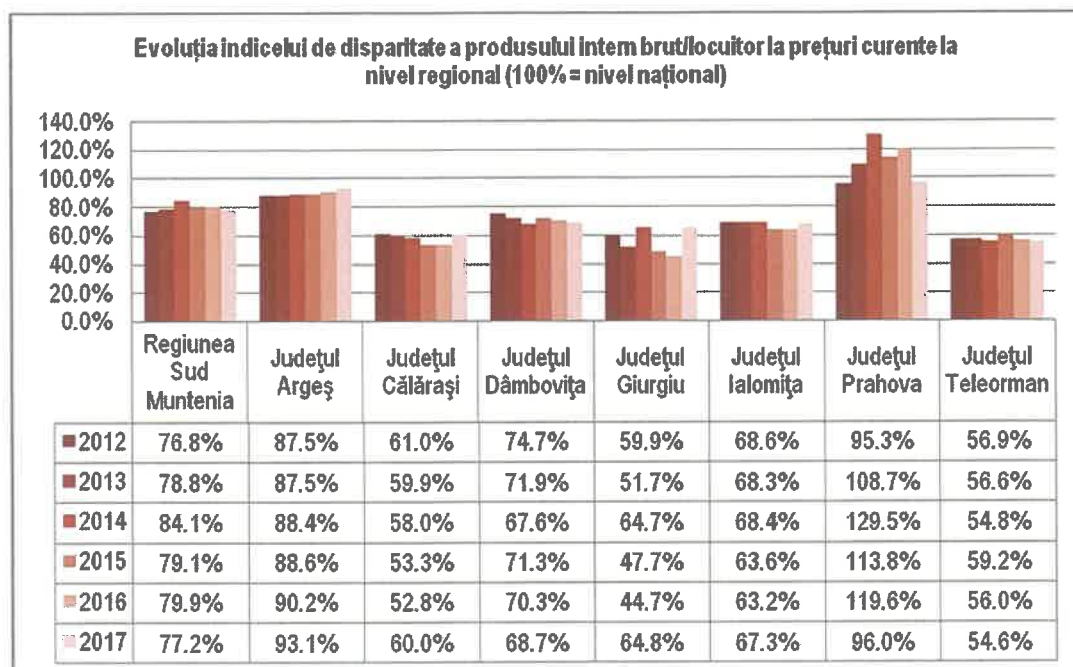
Tabelul . 3.1.2.

Regiune, Jud.	Anul					
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
România	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Regiunea Sud Muntenia	76,8%	78,8%	84,1%	79,1%	79,9%	77,2%
Județul Argeș	87,5%	87,5%	88,4%	88,6%	90,2%	93,1%
Județul Călărași	61,0%	59,9%	58,0%	53,3%	52,8%	60,0%
Județul Dâmbovița	74,7%	71,9%	67,6%	71,3%	70,3%	68,7%
Județul Giurgiu	59,9%	51,7%	64,7%	47,7%	44,7%	64,8%
Județul Ialomița	68,6%	68,3%	68,4%	63,6%	63,2%	67,3%
Județul Prahova	95,3%	108,7%	129,5%	113,8%	119,6%	96,0%
Județul Teleorman	56,9%	56,6%	54,8%	59,2%	56,0%	54,6%

Este îngrijorător, însă, că la nivel regional, indicele de disparitate înregistrează un trend descrescător începând cu anul 2014, atât la nivel regional cât și la nivelul județelor Prahova, Dâmbovița, Teleorman. Numai județul Argeș are o evoluție crescătoare a indicelui de disparitate

Fig. 3.1.6.

² Indicii de disparitate reprezintă raportul între produsul intern brut pe locuitor la nivel de județ și produsul intern brut pe locuitor la nivel național.

Sursa: Sursa datelor: INS Conturi naționale regionale

3.1.2. Dinamica generală a firmelor din Regiune

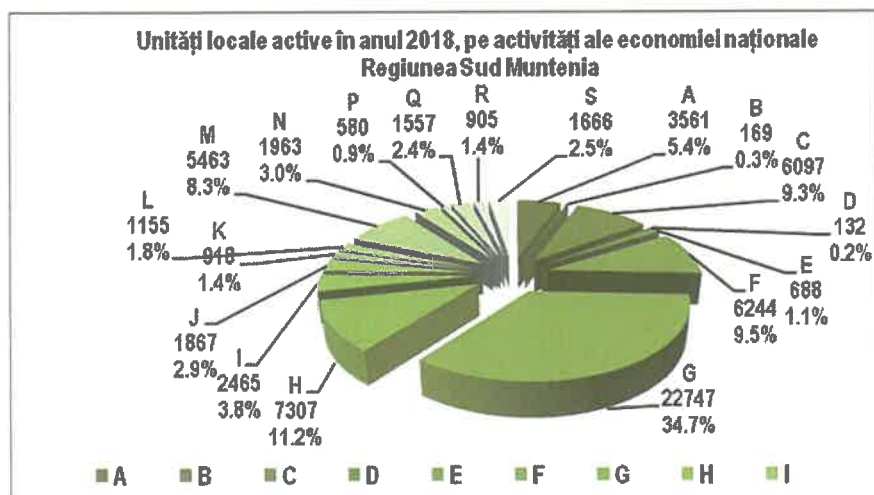
Unități locale active pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2

La nivelul regiunii, în anul 2018, erau active 65484 de firme, cu 3035 de firme mai mult decât în anul anterior. În perioada

2008-2018, numărul unităților locale active din Regiunea Sud – Muntenia a crescut cu 4377 de unități (de la 61107 de unități în 2008 la 65484 de unități în 2018).

În ceea ce privește tipul activității CAEN, în anul 2018, majoritatea își desfășurau activitatea în comerț

Fig. 3.1.7.

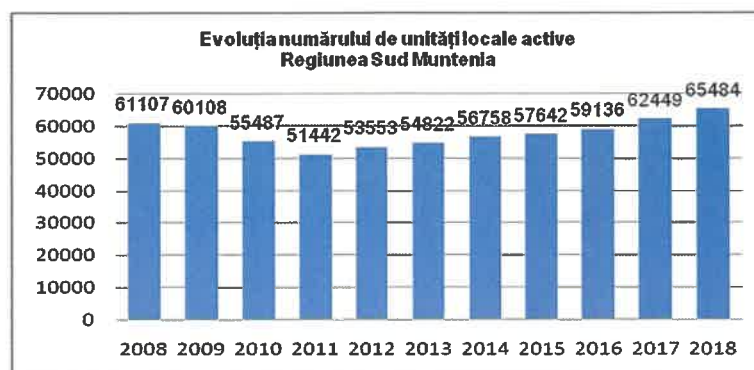

cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor (34,7%), urmată de transport și depozitare(11,2%), construcții (9,5%), industria prelucrătoare(9,3%), activități profesionale, științifice și tehnice (8,3%) și agricultura, silvicultura si pescuit (5,4%).

Analizând evoluția numărului de unități locale active în perioada 2008-2018, se observă o scădere semnificativă între anii 2008-2011, urmată de o perioadă de creștere continuă între 2012 și 2018. Se constată că pentru întreaga perioadă 2008-2018, la nivelul regiunii s-a înregistrat o creștere a numărului firmelor active în majoritatea

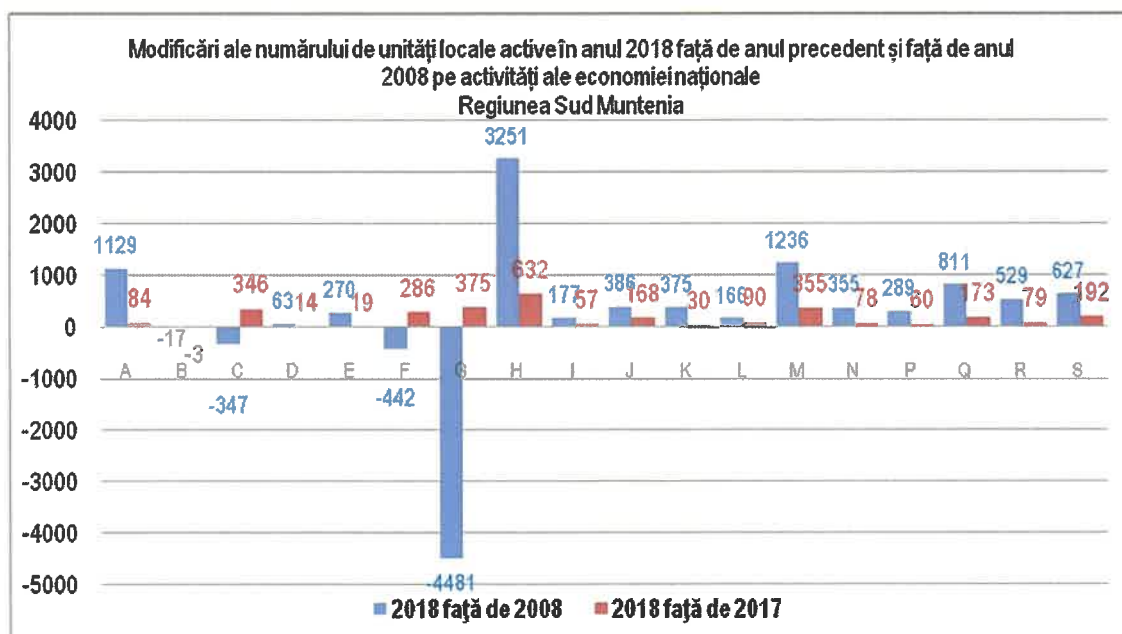
activităților economice. În valori absolute, cea mai mare creștere a înregistrat-o activitatea economică din *transport și depozitare*, cu o creștere de 3251 de unități locale active, urmată de activități profesionale, științifice și tehnice (cu creșteri cu 1236 unități) și agricultura, silvicultură și pescuit (cu o creștere de 1129 de unități locale active).

Procentual, în perioada 2008 – 2018, cea mai mare creștere s-a înregistrat în *activitățile*

Sursa datelor: INS, Baza de date TEMPO Online

Fig. 3.1.8.

de spectacole, culturale și recreative, cu 140,7% , urmată de *sănătate și asistență socială*, cu 108,7%. Creșteri procentuale semnificative în perioada analizată s-au înregistrat și în *învățământ*, (creștere cu 99,3%), *producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat* (creștere cu 91,3%), *transport și depozitare* (creștere cu 80,2%), *intermedieri financiare și asigurări* (creștere cu 69,1%).

Sunt înregistrate scăderi ale numărului de firme active în *comerțul cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor* (- 4481 unități locale active), *construcții*

(-442 unități locale active), *industria prelucrătoare* (-347 unități locale active) și *industria extractivă* (-17 unități locale active).

Față de anul anterior, în anul 2018, s-au înregistrat o creștere a numărului firmelor active în majoritatea activităților economice. Doar în industria extractivă s-a înregistrat o ușoară scădere (- 3 unități) a numărului de unități locale active.

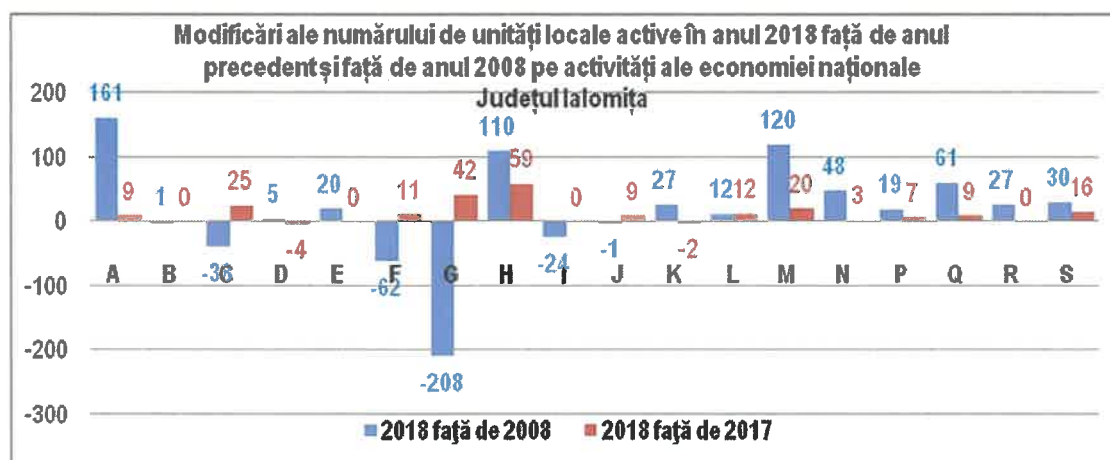
La nivelul județelor regiunii situația unităților locale active pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CEAEN REV 2 se înregistrează disparități semnificative.

Astfel, în anul 2018, la nivelul Regiunii Sud Muntenia, cel mai mare număr de unități locale active, 18892 de unități (28,8% din numărul total de firma la nivel regional), erau înregistrate în județul Prahova, iar la polul opus se situa județul Ialomița cu doar 4739 unități locale active (28,8% din numărul total de firma la nivel regional) (7,2% din numărul total de firma la nivel regional).

Situația privind evoluția unităților locale active pe activități ale economiei la nivel de secțiune CAEN REV 2, în perioada 2008- 2018, în județele Regiunii Sud Muntenia este prezentată în rândurile de mai jos.

Județul Ialomița deținea, în 2018, 4739 unități locale active (7,2% din numărul total de firme la nivel regional), situându-se pe ultimul loc în regiune. Evoluția

Fig. 3.1.9.

Su

numărului de unități locale active în perioada 2008-2018 este similară cu cea la nivel regional: scădere semnificativă între anii 2008-2011, urmată de o perioadă de creștere continuă între 2012 și 2018. Majoritatea unităților locale active își desfășurau activitatea în *comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor* (37,9%), urmată de *agricultura, silvicultura și pescuit* (11,9%), *transport și depozitare* (9,7%), *industria prelucrătoare* (7,8%) și *construcții* (6,8%). În ceea ce privește evoluția unităților locale active în perioada 2008-2018, cea mai mare creștere s-a înregistrat în *agricultura, silvicultura și pescuit*, unde creșterea a fost de 161 unități locale active (cu 40,1%), urmată de *activități profesionale, științifice și tehnice* (creștere cu 120 unități, 51,9%), *transport și depozitare* (creștere cu 110 unități, 31,5%), *sănătate și asistență* (creștere cu 61 unități, 203,3%). Cea mai mare scădere s-a înregistrat în activitățile de *comerț cu ridicata și cu amănuntul și repararea autovehiculelor și motocicletelor* unde scăderea a fost de 208 de unități locale active, ceea ce a reprezentat o scădere cu 10,4%, urmată de *construcții* (scăderea a fost de 62 unități (16,1%). În *industria prelucrătoare* numărul de unități locale active a scăzut în perioada analizată (cu 38 unități, scădere cu 9,3%).

Numărul de unități locale active pe clase de mărime

Pe clase de mărime, unitățile cu până la 10 angajați sunt majoritare, reprezentând în 2018, 88,2% din totalul firmelor active. În perioada 2008 – 2018 se constată la nivelul regiunii o scădere a numărului unităților locale active numai la clasele de mărime peste 50 persoane. Cea mai mare scădere, în cifre absolute, s-a înregistrat la firmele cu 50-249 persoane, scăderea fiind de 118 firme, de la 1274 firme în 2008 la 1156 firme în 2018. Cea mai mare creștere, în cifre absolute, s-a înregistrat la firmele cu 0-9 salariați, creșterea fiind de 4189 firme (reprezentând o creștere de 7,8%). Firmele cu 10 – 49 salariați au înregistrat o creștere de 359 de firme, de la 6002 în 2008 la 6361 în 2018.

Procentual, în perioada analizată, cea mai mare scădere s-a înregistrat în rândul firmelor cu peste 250 de salariați, scăderea fiind de peste 20,4%, urmate de firmele cu 50 – 249 de angajați la care scăderea a fost cu 9,3% .

În anul 2018, față de anul precedent, firmele active din toate categoriile de mărime, cu excepția firmelor cu peste 250 de salariați de la nivelul regiunii au înregistrat creștere. Numărul firmelor cu peste 250 de salariați a înregistrat o ușoară scădere (cu 6 firme, reprezentând 2,8%).

Personalul unităților locale active

În ceea ce privește numărul de salariați ai unităților locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii s-a modificat semnificativ: astfel, în perioada 2008 -2018, numărul de salariați a scăzut cu 57221 salariați (10,9%). În perioada analizată, personalul unităților locale active, în regiunea Sud Muntenia, a avut o evoluție oscilantă: în perioada 2008- 2010 scădere, apoi creștere timp de 2 ani, scădere până în 2014 și apoi creștere susținută până în 2018. Începând cu 2014, numărul de salariați ai unităților locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii a crescut cu 6%.

În ceea ce privește tipul activității CAEN, în anul 2018, majoritatea persoanelor din unitățile locale activau în *industria prelucrătoare*, 173436 persoane, ceea ce reprezintă 36,9% din totalul personalului din unitățile locale active. Pe locul doi s-a plasat activitatea economică din *comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor*, cu 102.951 persoane, cu ponderea de 21,9% din totalul personalului din unitățile locale active. La mare distanță de primele două activități economice se plasează activitățile din *tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor* (44.987 persoane, 9,6%), *transport și depozitare* (44.120 persoane, 9,4%), *construcții* (40.602 persoane, 8,6%), *hoteluri și restaurante* (15.574 persoane, 3,3%), *distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare* (11.061 persoane, 2,43%). Restul activităților economice se plasau cu ponderi ale personalului sub 1,8%.

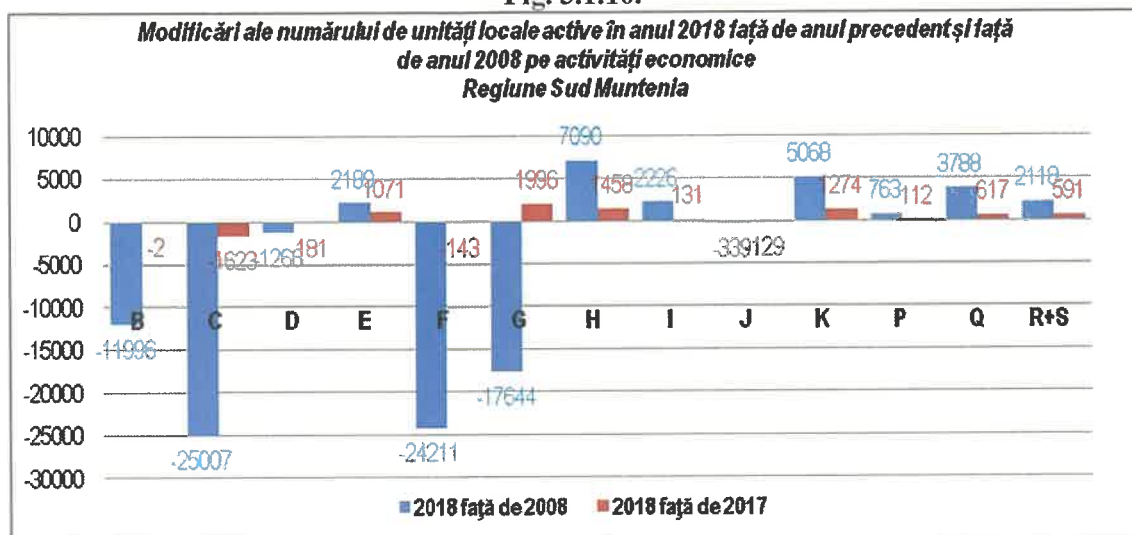
În perioada 2008-2018, evoluția personalului din unitățile locale active pe activități ale economiei naționale arată o creștere a personalului în *transport și depozitare* (creștere cu 7090 persoane, ceea ce reprezintă o mărire cu 19,15%), *tranzacții imobiliare* (creștere cu 5068 persoane, ceea ce reprezintă o mărire cu 12,7%), *sănătate și asistență socială* (creștere cu 3788 persoane, ceea ce reprezintă o mărire cu 122,1%), *hoteluri și restaurante* (creștere cu 2226 persoane, ceea ce reprezintă o mărire cu 16,7%) și scădere în *industria prelucrătoare* (scădere cu 25.007 persoane, ceea ce reprezintă o diminuare 12,6%), *construcții* (scădere cu 24.211 persoane, ceea ce reprezintă o diminuare 37,36%), *comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor* (scădere cu 17.644 persoane, ceea ce reprezintă o diminuare 14,6%), *industria extractivă* (scădere cu 11.996 persoane, ceea ce reprezintă o diminuare 58,9%), *producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat* (scădere cu 1266 persoane, ceea ce reprezintă o diminuare cu 19,75%) și *informații și comunicații* (scădere cu 339 persoane, ceea ce reprezintă o diminuare cu 4,7%).

În perioada 2008 -2018, în județul Ialomița numărul de salariați a scăzut cu 6601 salariați (21,1%).

În ceea ce privește tipul activității CAEN, în anul 2018, majoritatea persoanelor din unitățile locale activau în *comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor*, 8126 persoane, ceea ce reprezintă 32,9% din totalul personalului din unitățile locale active. Pe locul doi s-a plasat activitatea economică din *industria prelucrătoare*, 6573 persoane, ceea ce reprezintă 26,6% din totalul personalului din unitățile locale active.

La mare distanță de primele două activități economice se plasează activitățile din *Tranzacții imobiliare*(2357 persoane, 9,5%), *construcții* (2260 persoane, 9,1%), *transport*

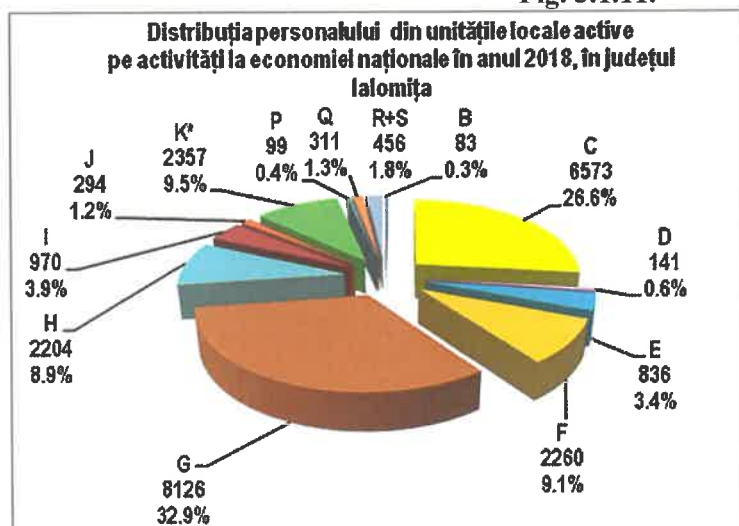
Fig. 3.1.10.

Sursa datelor: INS, Baza de date TEMPO Online

și depozitare (2204 persoane, 8,9%).

Fig. 3.1.11.

În perioada 2008-2018, următoarele activități economice au înregistrat creșteri semnificative ale personalului din unitățile locale active:

- Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în

principal întreprinderilor (creștere cu 355 persoane; 17,7%);

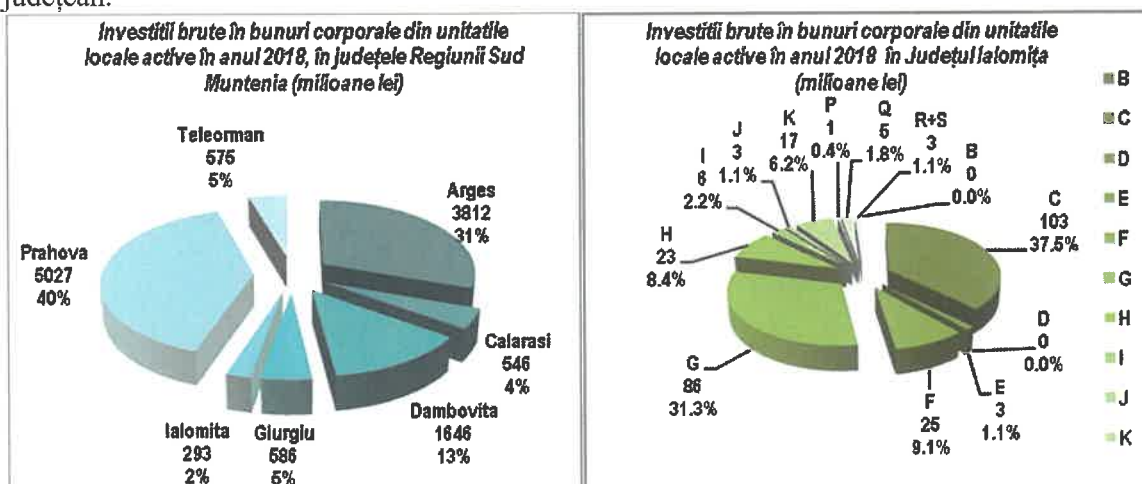
- Sănătate și asistență socială (creștere cu 203 persoane; 188%)
- Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare (creștere cu 196 persoane; 30,6%);
- Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (creștere cu 112 persoane; 386,2%);
- Industria extractivă (creștere cu 76 persoane; 1085,7%).

În perioada analizată următoarele activități economice au înregistrat scăderi semnificative ale personalului din unitățile locale active:

- Industria prelucrătoare (scădere cu 3387 persoane; 34,0%);
- Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor (scădere cu 1987 persoane; 19,6%);
- Construcții (scădere cu 1601 persoane; 41,5%);

3.1.3. Dinamica generală a firmelor din regiune – investiții³ brute

Totalul investițiilor brute în unități locale în industrie, construcții, comerț și alte servicii, în anul 2018 plasează regiunea Sud – Muntenia pe locul 4 între regiunile de dezvoltare ale României, cu 12487 milioane lei investiți, ceea ce reprezintă 9,4% din totalul investițiilor brute la nivel național. Cele mai mari investiții brute s-au realizat în anul 2018 în *industria prelucrătoare*, de 5777 milioane lei, ceea ce reprezintă 46,3% din totalul investițiilor la nivel regional, urmată de activitățile economice din *comerțul cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor*, cu 1563 milioane lei ceea ce reprezintă 12,5 % din totalul investițiilor la nivel regional. Activitățile din industria extractivă au beneficiat de 1300 milioane lei în investiții brute, ceea ce reprezintă 10,4% din totalul investițiilor la nivel regional, iar activitățile *detransport și depozitare* au beneficiat de 1257 milioane lei în investiții brute, ceea ce reprezintă 10,1% din totalul investițiilor la nivel regional. În *construcții* au existat investiții de 897 milioane lei, ceea ce reprezintă 7,2% din totalul investițiilor la nivel regional. În restul sectoarelor economice investițiile brute au fost sub 1694 milioane lei, cu ponderi între 0,1% și 4,1%. În Județul Ialomița totalul investițiilor brute în unități locale în industrie, construcții, comerț și alte servicii, în anul 2018 plasează județul Ialomița pe ultimul loc între județele regiunii, cu 293 milioane lei investiți, ceea ce reprezintă numai 2% din totalul investițiilor brute la nivel regional. Cele mai mari investiții brute s-au realizat în anul 2018 în industria prelucrătoare, de 103 milioane lei, ceea ce reprezintă 37,5% din totalul investițiilor la nivel județean, urmată de comerțul cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor, cu 86 milioane lei ceea ce reprezintă 31,3 % din totalul investițiilor la nivel județean.

Sursa datelor: INS Baza de date TEMPO Online

Investițiile în sectorul *Construcții*, cu 25 milioane lei, reprezintă 9,1% din totalul investițiilor la nivel județean, iar cele din sectorul *Transport și depozitare*, cu 23 milioane lei, reprezintă 8,4% din totalul investițiilor la nivel județean.

Pe activități economice, investițiile brute la nivelul județului, comparativ cu investițiile brute din celelalte județe ale regiunii se situează la valori foarte modeste. În majoritatea sectoarelor economice, investițiile brute situează județul pe ultimul loc în regiune. Numai

³ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „03 ECONOMIE” – [pentru vizualizare clic aici](#)

investițiile din *industria prelucrătoare și informații, hoteluri și restaurante și învățământ* situează județul pe locul patru în regiune.

În ceea ce privește evoluția investițiilor brute, în perioada 2008-2018, se constată că în toate sectoarele economice, cu excepția sectorului *sănătate și asistență socială*, investițiile au avut un trend descrescător. Se constată că, în majoritatea sectoarelor economice, volumul investițiilor brute a scăzut față de anul anterior. Excepție fac sectoarele construcții, și tranzacții imobiliare, care au înregistrat creșterea față de anul anterior.

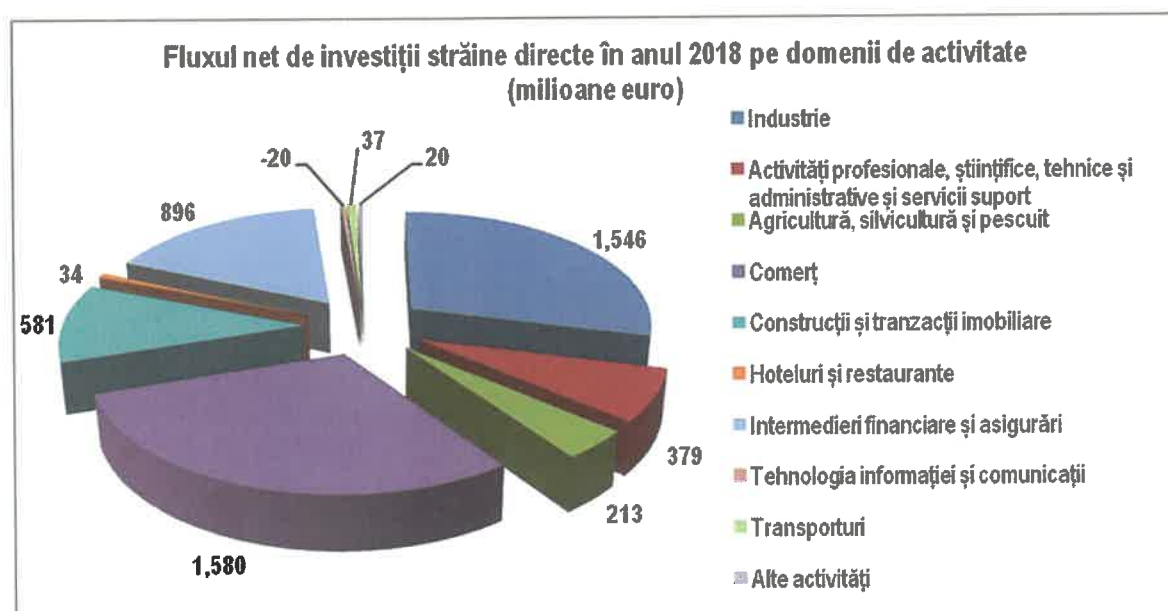
Investiții străine directe⁴

Fluxul net de investiții străine directe în anul 2018

Investițiile străine directe (ISD) reprezintă investițiile făcute de o societate sau de o persoană fizică aflată în interes de afaceri dintr-o anumită țară, într-o altă țară, fie sub forma înființării unei întreprinderi, fie prin dobândirea de active în cealaltă țară, cum ar fi deținerea sau controlul asupra companiilor străine. Investițiile străine directe se disting de investițiile de portofoliu, în care un investitor doar achiziționează acțiuni ale unor companii străine.

Caracteristica cheie a unei investiții străine directe este aceea că, prin investiția respectivă se preia controlul efectiv sau cel puțin influența substanțială asupra procesului decizional al unei afaceri străine.

În anul 2018, în România, fluxul net de investiții străine directe⁵ (ISD) a fost de 5 266 milioane euro, în creștere cu 469 milioane de euro față de anul anterior.

Sursa datelor: Banca Națională a României - Investițiile străine directe în România în anul 2018

Datele statistice la nivel național arată că cetățenii străini au fost atrași mai mult de investiții în *comerț* (1 580 milioane euro; 30% din fluxul net total de ISD), urmat de *industrie* (1 546 milioane euro; 29,4% din fluxul net total de ISD), cu precădere în *industria prelucrătoare* (1 362 milioane euro; 25,9% din fluxul net total de ISD). În cadrul industriei prelucrătoare cele mai bine reprezentate ramuri sunt: *industria mijloacelor de transport* (337 milioane euro; 6,4 % din fluxul net total al ISD), *alimente, băuturi, tutun* (329 milioane euro 6,2 %), *prelucrare țigări*,

⁴ Datele la care se face referire în această secțiune se regăsesc în anexa „05 ECONOMIE - ISD”

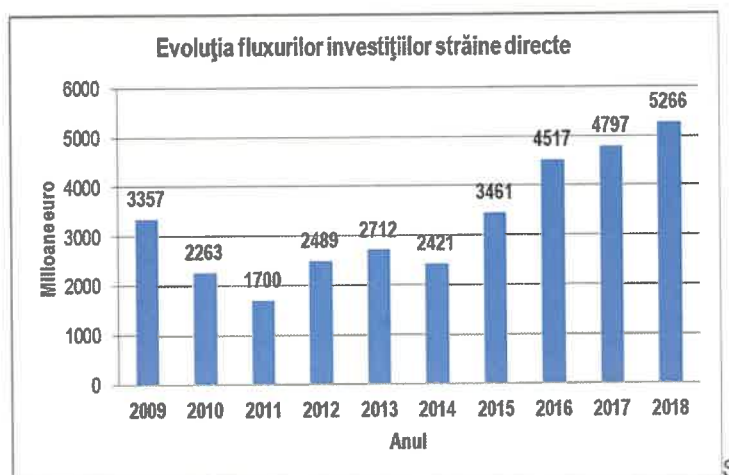
⁵ Fluxul net de ISD este egal cu Participațiile străinilor la capitalul social al unei firme - Creditul net primit de întreprinderile cu ISD de la investitorii străini direcți

produse chimice, cauciuc și mase plastice (205 milioane euro; 3,9 %), metalurgia (139 milioane euro; 2,6 %), fabricarea calculatoarelor, altor produse electronice, optice și electrice (72 milioane euro; 1,4 %).

Alte activități care au atras importante investiții directe sunt: *intermedierile financiare și asigurări* (896 milioane euro; 17% din fluxul net total al ISD), *construcții și tranzacții imobiliare* (581 milioane euro; 10,9% din fluxul net total al ISD), precum și *activități profesionale, științifice, tehnice și administrative și servicii suport* (379 milioane euro; 7,2% din fluxul net total al ISD).

Analizând evoluția fluxului ISD, în perioada 2009 – 2018, se poate observa că, în perioada 2009-2014, a fost fluctuant și, începând cu 2014, acesta a crescut continuu, de la 2421 milioane dolari (în 2014) la 5266 milioane dolari (în 2018).

Fig. 3.1.16.

ursa datelor: Banca Națională a României – **Investițiile străine**

Soldul investițiilor străine directe la sfârșitul anului 2018

Soldul investițiilor străine directe⁶ în anul 2018 a fost de 81124 milioane euro. Analiza evoluției soldului investițiilor străine directe în perioada 2009 – 2018 arată că acesta a avut o evoluție ascendentă, crescând cu 66,1% față de 2009 (de la 48827 mil. euro în 2009, la 81124 mil. euro în 2018).

Repartizarea soldului investițiilor străine directe pe principalele activități economice pe activități economice (conform CAEN Rev.2), arată că *industria* a atras 41,1 % din soldul total al ISD, cu precădere în *industria prelucrătoare* (30,9 % din soldul total al ISD).

În cadrul industriei prelucrătoare cele mai bine reprezentate activități sunt: *industria mijloacelor de transport* (6,7% din soldul total al ISD), *prelucrare țigări, produse chimice, cauciuc și mase plastice* (6,4%) și *metalurgia* (3,9%), *energie electrică, gaze și apă* (7,4 % din soldul ISD).

Construcțiile și tranzacțiile imobiliare au atras 13651 mil. lei (reprezentând 16,8% din soldul ISD), *comerțul*, 12865 mil. lei (15,9%), *intermedierile financiare și asigurările*, 9308 mil. lei (11,5%) și *Tehnologia informației și comunicațiile*, 3991 mil. lei (reprezentând 4,9% din soldul ISD).

Tipuri de investiții străine directe

Conform studiului „*Investițiile străine directe în România în anul 2018*”, realizat de Banca Națională a României, situația pe tipuri de investiții străine directe evidențiază următoarele:

⁶ a fost obținut prin adăugarea la soldul de la sfârșitul anului precedent afluxului net de ISD, precum și a celorlalte componente care conduc la variația soldului, respectiv a diferențelor valorice pozitive/negative provenite din reevaluările activelor exprimate în valută datorate modificării cursului de schimb, reevaluarea prețurilor unor imobilizări corporale, precum și a modificării valorii de piață a întreprinderilor ISD listate, din retratări contabile ale valorii diferitelor componente ale soldurilor inițiale și din corecții ale datelor din raportările statistice anterioare

„Investițiile greenfield și cele din categoria fuziuni și achiziții (M&A) au urmat tendința din ultimii ani, înregistrând un nivel foarte redus. Astfel, aportul investitorilor străini la capitalul întreprinderilor ISD nou-înființate (investițiile greenfield) a fost de numai 43 de milioane euro, iar aportul la capitalul societăților achiziționate prin fuziuni și achiziții a fost de 165 de milioane euro.

Ponderea predominantă în aportul la capital în anul 2018 este asigurată derestructurările de întreprinderi cu o valoare de 1719 milioane euro, reprezentând 58 la sută din totalul aportului la capital din anul 2018, și de dezvoltările de întreprinderi cu 1 046 milioane euro, respectiv 35 la sută din total aport.

În ceea ce privește soldul investițiilor străine directe, se constată că 63,0 la sută din total, în valoare de 51150 milioane euro, sunt realizate în întreprinderile înființate prin investiții greenfield, denumite întreprinderi greenfield. Acest lucru evidențiază impactul de durată al investițiilor greenfield asupra economiei.

Din punct de vedere al repartizării pe principalele activități economice, investițiile străine directe în întreprinderi greenfield s-au orientat cu precădere spre industrii prelucrătoare (28,9% din soldul ISD în întreprinderi greenfield). Alte ramuri în care aceste investiții au o pondere semnificativă sunt: construcții și tranzacții imobiliare (19,0 la sută), comerț (17,6 la sută) și, respectiv, intermediari financiare și asigurări (9,3%).

Cea mai mare parte a investițiilor străine directe în întreprinderi greenfield se concentrează, ca și ansamblul ISD, în regiunea București-Ilfov (61,2 % din soldul ISD în întreprinderi greenfield); urmează regiunea Centru cu 11,3%, regiunea Vest cu 10,1% și Nord-Vest cu 6,1% din soldul ISD în întreprinderi greenfield.”

Cifra de afaceri a întreprinderilor investiție străină directă și forța de muncă angajată
Tabelul. 3.1.3.

Anul	Cifra de afaceri (milioane euro)		
	Întreprinderi ISD de gradul I	Întreprinderi ISD de gradul II	Total întreprinderi ISD
2009	109907	6515	116422
2010	112851	9307	122158
2011	123974	13524	137498
2012	125473	14137	139610
2013	129615	12587	142202
2014	131820	9685	141505
2015	133076	10792	143868
2016	137832	10532	148364
2017	152217	12588	164805
2018	165607	13182	178789

Sursa datelor: Banca Națională a României –
Investițiile străine directe în România în anul 2018

Tabelul. 3.1.4.

Anul	Numărul mediu de salariați (mii persoane)		
	Întreprinderi ISD de gradul I	Întreprinderi ISD de gradul II	Total întreprinderi ISD
2009	1084	54	1138
2010	1055	71	1126
2011	1075	74	1149
2012	1102	67	1169
2013	1083	64	1147
2014	1124	60	1184
2015	1165	63	1228
2016	1205	59	1264
2017	1244	65	1309
2018	1252	64	1316

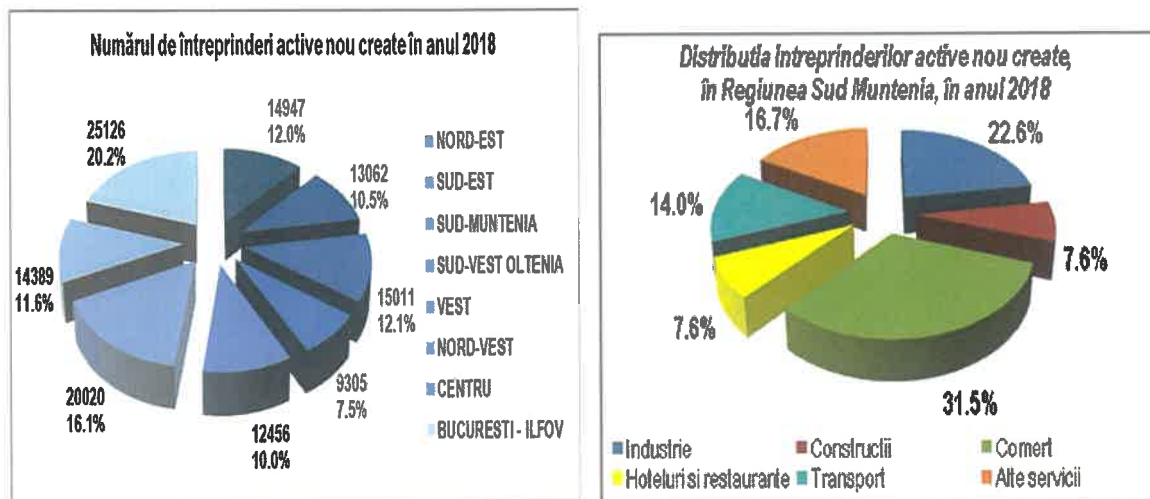
Sursa datelor: Banca Națională a României –
Investițiile străine directe în România în anul 2018

3.1.4. Demografia întreprinderilor -întreprinderi active nou create⁷

⁷ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „04 ECONOMIE” – [pentru vizualizare clic aici](#)

Numărul întreprinderilor nou create în anul 2018, în regiunea Sud Muntenia, a fost de 15011 de întreprinderi, ceea ce plasează regiunea pe a treia poziție în cadrul regiunilor de dezvoltare ale țării.

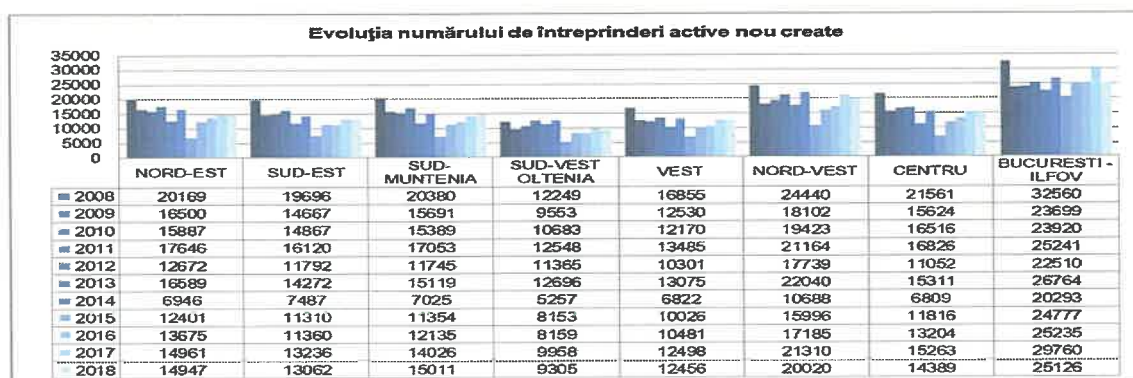
În anul 2018, cele mai multe întreprinderi au fost create în sectorul comerț, 31,5% din totalul firmelor nou înființate, urmat de sectorul industrie cu 22,6%. În sectorul transport au fost create 14% din totalul unităților nou înființate iar în sectorul alte servicii 16,7%. Sectorul construcții a contribuit cu 7,6% la totalul întreprinderilor nou create iar sectorul hoteluri și restaurante tot cu 7,6%.

Sursa datelor: INS Baza de date TEMPO Online

În perioada 2008-2018, la nivelul regiunii s-a înregistrat o scădere a semnificativă a numărului de firme nou create, de la 20380 de firme în 2008 la doar 7025 firme în 2014. Începând cu anul 2015 numărul întreprinderilor nou create a crescut constant dar nu a atins încă

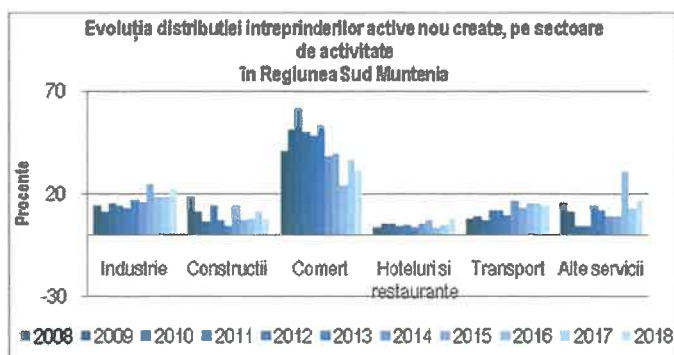
Fig. 3.1.19.

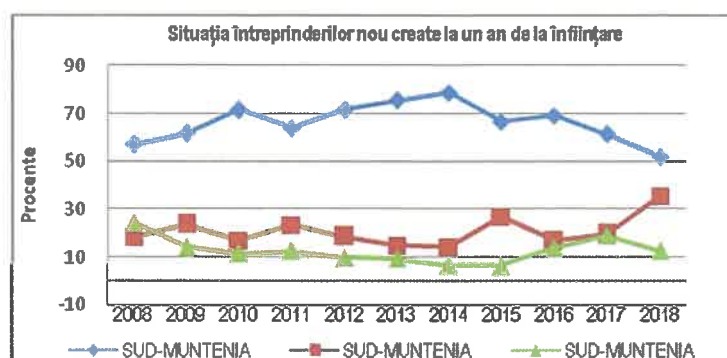
valoarea din 2008. Pe întreaga perioadă analizată, la nivelul regiunii Sud Muntenia, s-a înregistrat o scădere procentuală a numărului de întreprinderi nou create, de la 20380 de întreprinderi în 2008 la 15011 de întreprinderi în 2018, ceea ce reprezintă o scădere cu 26,3%.

Evoluția ponderilor întreprinderilor nou create pe sectoare de activitate în perioada 2008-2018 arată o scădere a ponderii întreprinderilor nou create din sectoarele comerț și construcții și o creștere a ponderii celorlalte sectoare.

La un an de la înființare, ponderea firmelor active la nivelul regiunii a

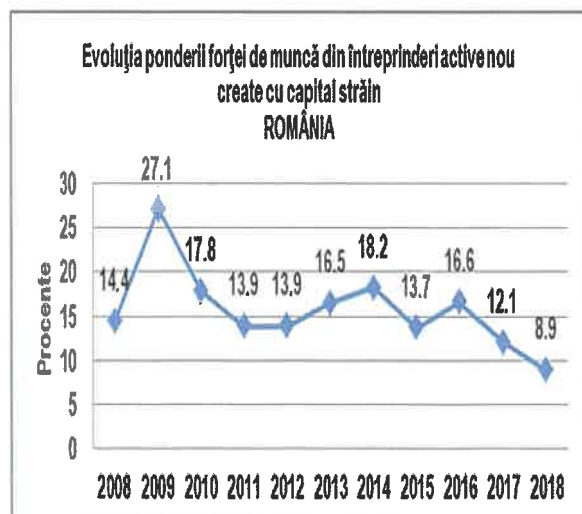

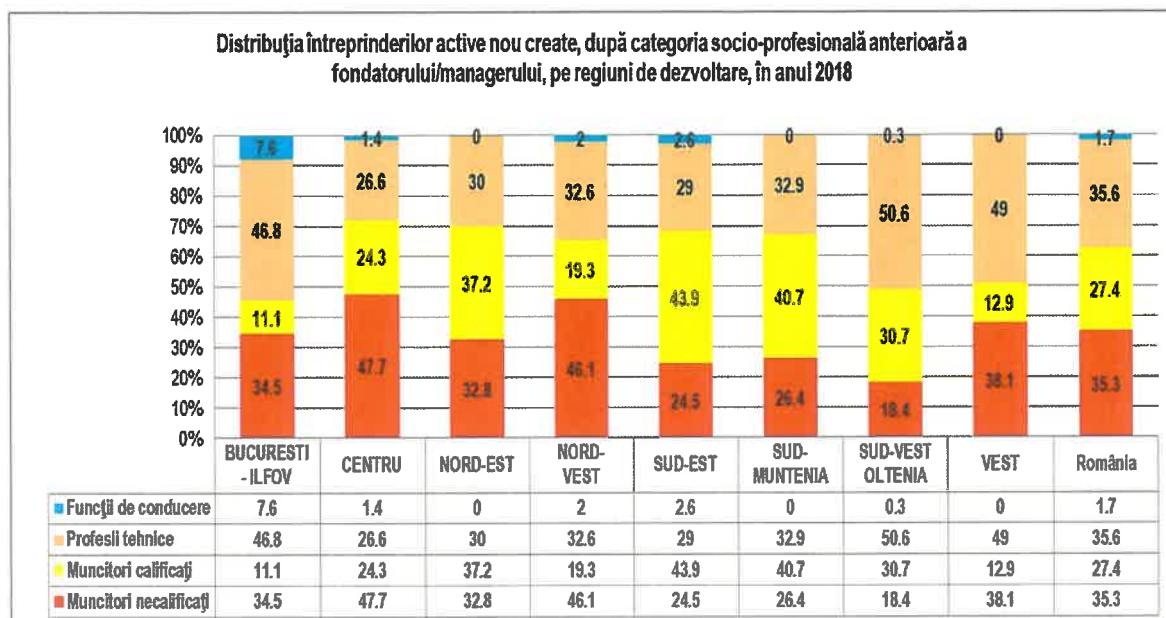
Sursa datelor: INS, Baza de date TEMPO Online

semnificativ (de la 18,4% firme inactive în 2008 la 35,4% în 2018). Firmele desființate au înregistrat o scădere a ponderii de la 24,3% firme desființate în 2008 la 12,6% în 2018.

Distribuția întreprinderilor active nou create, după categoria socio-profesională anterioară a fondatorului/managerului, în anul 2018, arată că la nivelul regiunii SudMuntenia se înregistrează a treia cea mai mică pondere a întreprinderilor nou înființate de muncitori necalificați dintre toate regiunile (26,4% față de media națională de 35,3%) și printre cele mai mari ponderi dintre toate regiunile a întreprinderilor nou înființate de muncitori calificați (40,7% față de media națională de 27,4%, după regiunea Sud -Est). Ponderea de 32,9% a întreprinderilor nou create de fondatori/manageri cu profesii tehnice, în anul 2018, plasează regiunea pe locul patru între regiunile țării, la distanță mică de media națională de 35,6%. În schimb, întreprinderile nou create de persoane cu funcții de conducere au fost în 2018 la nivelul regiunii, în procent de 0%, plasează regiunea pe ultimul loc. Evoluția numărului de întreprinderi nou create, pe categorii socio-profesionale anterioare ale fondatorilor/managerilor, în perioada 2008-2018, este fluctuantă pentru toate categoriile. **Fig. 3.1.20.**

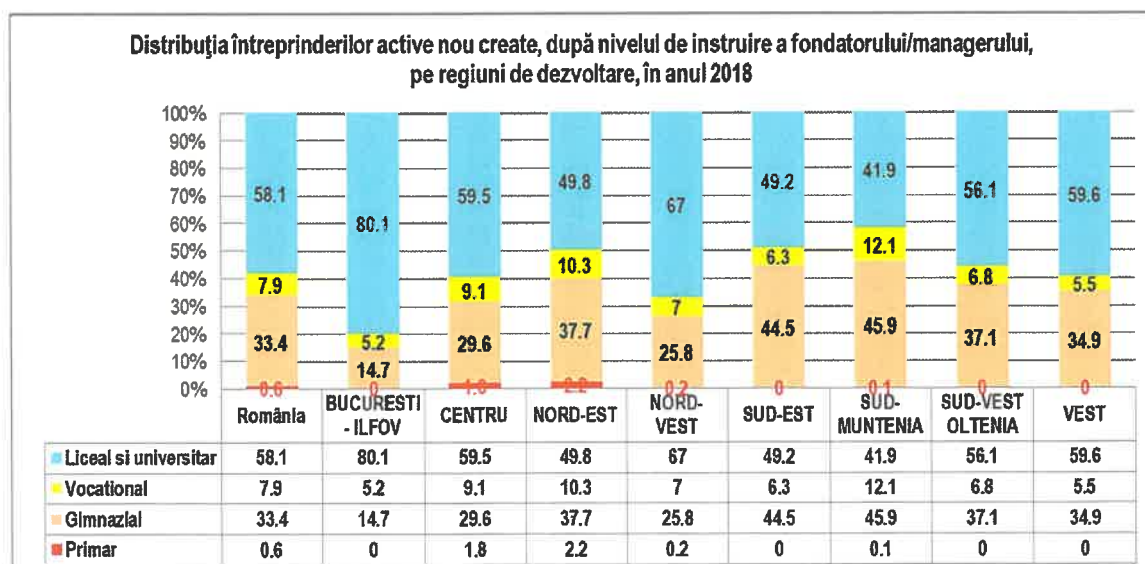

Sursa datelor: INS Baza de date TEMPO Online

Distribuția întreprinderilor active nou create în anul 2018, după nivelul de instruire al fondatorului/managerului, evidențiază faptul că la nivelul regiunii Sud Muntenia se înregistrează o pondere foarte mare a întreprinderilor nou create de persoane cu nivel de instruire gimnazial (45,5% dintre întreprinderi, primapozitie în ierarhia națională).

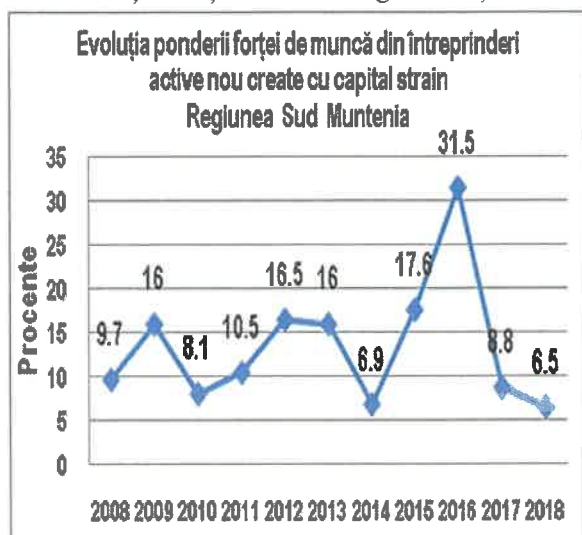
Ponderea întreprinderilor nou create în regiunea SudMuntenia de către absolvenți ai învățământului liceal și universitar este de doar 41,9% față de media națională de 58,1%, regiunea plasându-se pe ultimul loc între regiunile de dezvoltare. Numărul mediu de angajați ai întreprinderilor active nou create, în regiunea SudMuntenia, reprezintă 2,6% din numărul total de angajați în anul 2018. Ponderea numărului mediu de angajați ai întreprinderilor active nou create de întreprinzătorilor individuali este de 1,1% în timp ce ponderea numărului mediu de angajați ai întreprinderilor active nou create ca societăți comerciale este de 3,1%, în același an.

Sursa datelor: INS Baza de date TEMPO Online

Ponderea forței de muncă din întreprinderi active nou create cu capital străin din regiunea Sud Muntenia este de doar 6,5% față de media națională de 8,9%. Pentru perioada 2008-2018 se

constată o scădere a ponderii forței de muncă din întreprinderi active nou create cu capital strain la nivel național și al tuturor regiunilor țării.

Sursa datelor: INS Baza de date TEMPO Online

La nivelul județului, cea mai mare dinamică a ponderilor s-a înregistrat în firmele din sectorul energiei electrice și termice, gaze și apă, urmată de cele din transport, depozitare și comunicații, în celelalte domenii înregistrându-se procente în scădere.

3.2. Informații parțiale

3.2.1. Procesul de integrare europeană și cerințele de competitivitate

Perioada 2007-2020 a fost marcată de procesul de integrare în UE. Din această perspectivă, firmele din regiune s-au confruntat cu o presiune concurențială sporită pe piața internă și pentru a valorifica oportunitățile de participare pe piața UE.

Dincolo de avantajul conjunctural (care se va reduce în timp) al prețului relativ scăzut al forței de muncă, competitivitatea firmelor va fi condiționată într-o măsură din ce în ce mai mare de creșterea valorii adăugate prin eforturi susținute de inovare și segmentare pentru cucerirea și păstrarea pieței, cu accent pe *tehnologie, calitate, design, marketing, tehnici de vânzare* adecvate.

Nevoile de competitivitate ale firmelor vor conduce și la dezvoltarea și diversificarea pieței de **servicii pentru afaceri** ("business to business"): servicii de consultanță, financiare, comerciale etc., dar și alte servicii pentru întreprinderi rezultate din externalizarea unor activități auxiliare producției și contractate cu firme specializate - de ex. de întreținere și reparații (mentenanță), service pentru produsele vândute, etc.

3.2.2. Cercetarea – dezvoltarea

Unul dintre factorii ce potențează competitivitatea este dezvoltarea sectorului de cercetare-dezvoltare. Din păcate, legăturile sectorului de cercetare-dezvoltare cu mediul economic sunt insuficient dezvoltate comparativ cu potențialul și nevoile de dezvoltare economică a județului. În viitor, odată cu dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere, a clusterelor industriale și a clusterelor bazate pe cercetare, este necesară accelerarea procesului de transfer tehnologic.

În perioada 2010-2020, deși s-a înregistrat o creștere la nivelul regiunii, aceasta a fost depășită de Regiunea Nord-Vest, pierzând astfel locul doi în ceea ce privește cheltuielile totale din activitatea de cercetare-dezvoltare.

În ceea ce privește numărul de salariați din activitatea de cercetare-dezvoltare, Regiunea Sud-Muntenia înregistrează o scădere, ocupând doar locul 5 din 7 regiuni, așa cum se poate observa în tabelele de mai jos:

Cercetarea din Regiunea Sud Muntenia este extrem de concentrată în județul Argeș, care se situează pe primul loc din numărul de cercetători, respectiv 94% din totalul cheltuielilor de cercetare-dezvoltare la nivel regional, județul Ialomița se situează pe ultimul loc în ceea ce privește numărul de cercetători.

3.2.3. Industria

Indicele de specializare economică arată gradul de specializare al județului într-un anumit sector economic, mai precis, măsoară raportul dintre ponderea sectorului la nivel județului și cea la nivel național, pondere măsurată în termenii populației ocupate. Județul Ialomița se caracterizează printr-un indice mediu de specializare industrială (0,80) comparativ cu Prahova, Argeș, Dâmbovița care au indici supraunitari.

Industria prelucrătoare deține ponderea predominantă (peste 95%) în producția industrială a județului cu activități preponderente în industria alimentară, industria chimică, industria textilă, etc. Conform analizei din Planul de Dezvoltare Regională (PDR) 2007-2013, o caracteristică deosebită a economiei regiunii și județului este că aici sunt reprezentate aproape toate ramurile industriei (v Tab. 3.2.3.)

De interes pentru oferta TVET din regiune și județ este și dezvoltarea viitoare a unor parcuri industriale, prevăzută în toate județele regiunii.

Parcurile industriale reprezintă una dintre politicile aducătoare de profit ce are efecte pozitive în plan regional, inclusiv prin asigurarea de locuri de muncă personalului disponibilizat din diverse sectoare de activitate, precum și tinerilor rezidenți în aceste zone.

Parcurile industriale existente la nivelul județului au următoarele locații: Parcul Industrial Slobozia, jud. Ialomița (20 ha);

Tabel. 3.2.1.	
Ramurile industriei	Ialomița
Industria extractivă	
Energie electrică și termică, gaze și apă	x
Industria prelucrătoare:	
- industria chimică	x
- industria alimentară și băuturi	x
- textile și produse textile	x
- confecții din textile, blănuri și piele	x
- pielărie și încălțăminte	x
- prelucrarea lemnului	x
- mobilier	x
- chimie	x
- celuloză, hârtie și carton	
- construcții metalice și produse din metal	x
- mașini și echipamente	
- mașini și aparate electrice	x
- aparatură și instrumente medicale	
- mijloace de transport rutier	
- metalurgie	
- alte produse din minerale nemetalice	

3.2.4. Infrastructura de transport, tehnică, edilitară, de comunicații și de mediu

Complexă și diversificată Regiunea dispunea în 2020 de o rețea de drumuri publice europene, naționale și județene cu o lungime de 12.750 km (15,14% din totalul național) și o rețea feroviară de 1251 km (11,60% din rețeaua națională). Dunărea, arteră fluvială europeană, înlesnește legăturile acestei regiuni cu principalele orașe din bazinul său hidrografic.

În ceea ce privește transportul rutier, regiunea beneficiază de o bună deschidere internă (DN 73 Pitești-Câmpulung, DN 65 Pitești-Craiova, DN 7C Pitești-Curtea de Argeș, DN7 Pitești-București), asigurată de drumul european E81 Pitești- Râmnicu Vâlcea- Sibiu și de autostrada A1 (Pitești- București).

Unul dintre cele mai mari proiecte ce vor fi puse în aplicare în continuare în Regiunea Sud-Muntenia este construirea autostrăzii, de importanță națională și europeană, ce face legătura cu zona Centru prin orașele Râmnicu Vâlcea, Sibiu. Ea va cuprinde:

De la vest la est județul este traversat de drumul european E 60, Constanța – Ploiești – Brașov - Oradea, parte a rețelei paneuropene de transport. Prezența fluviului Dunărea oferă posibilitatea de a avea comunicații feroviare cu cele opt țări riverane Dunării iar prin intermediul Canalului Dunăre - Marea Neagră are acces la portul Constanța. Are legătură directă cu Autostrada Soarelui A2, București – Constanța pe ruta Slobozia - Drobeta.

De asemenea, regiunea are un grad ridicat de acoperire cu rețele de telecomunicații moderne, eficiente, acoperitoare ca arie și calitate, cu acces la rețeaua națională și internațională de telecomunicații. În telecomunicații se remarcă procesul alert de modernizare care se va accentua în viitor, datorită creșterii gradului de acoperire și expansiunii noilor tehnologii atât în telefonie cu fir cât și în cea mobilă. Schimbările tehnologice vor genera modificări în profilul unor calificări (ex. competențe IT pentru sistemele de transfer integrat de date, voce și imagine).

Dinamica investițiilor în infrastructura tehnică (alimentare cu energie electrică, apă, gaze, etc.), edilitară și pentru afaceri, în creștere în ultimii ani, se va accentua în perioada următoare din perspectiva nevoilor de dezvoltare economică și socială și a integrării europene.

Sintetizând, se poate aprecia că județul Ialomița are acces direct la transport rutier, feroviar, și fluvial, o rețea de utilități publice insuficientă cu privire la alimentarea cu apă și gaz metan și una corespunzătoare de transport și distribuția energiei electrice.

Adaptarea la standardele UE pentru protecția mediului implică creșterea de personal specializat și dezvoltarea unor competențe de mediu ca parte din pregătirea tehnică generală, indiferent de specialitate.

Dinamica investițiilor în **infrastructura tehnică** (alimentare cu energie electrică, apă, gaz, etc.), **edilitară și pentru afaceri**, în creștere în ultimii ani, se va accentua în perioada următoare din perspectiva nevoilor de dezvoltare economică și socială și a integrării europene. În **telecomunicații** se remarcă un proces alert de modernizare care se va accentua în viitor, datorită creșterii gradului de acoperire și expansiunii noilor tehnologii atât în telefonie cu fir cât și în telefonie mobilă. **Schimbările tehnologice** în domeniu, vor antrena **modificări în profilul unor calificări** (ex. competențele IT pentru sistemele de transfer integrat de date, voce și imagine).

Adaptarea la standardele UE pentru **protecția mediului** conduce la o nevoie în creștere de personal specializat dar și de dezvoltare a unor competențe de mediu ca parte din pregătirea tehnică generală, indiferent de specialitate.

3.2.5. *Agricultura*

Sector important al economiei regionale, agricultura este prezentă în toate județele regiunii, ponderea cea mai mare fiind deținută de cele 4 județe din sudul acesteia (Ialomița, Călărași, Giurgiu și Teleorman). În anul 2019, suprafața agricolă a Regiunii Sud Muntenia era de 2433,5 mii ha, reprezentând 70,6% din suprafața totală a regiunii și 16,6% din suprafața totală a țării. Regiunea are un potențialul agricol ridicat, poziționându-se pe primul loc în cadrul celor 8 regiuni de dezvoltare. Structura suprafeței agricole, care înseamnă 80,9% teren arabil, 16,2% pășuni și fânețe, 2,8% vii și livezi și condițiile naturale favorabile, au determinat dezvoltarea în cadrul regiunii a tuturor ramurilor agriculturii. Producția vegetală are un rol important, fiind orientată în special spre cultura cerealelor pentru boabe, a plantelor uleioase, a plantelor de nutreț și a legumelor. În 2019 peste 94,8% din suprafața agricolă aparține sectorului privat, forța de muncă ocupată în agricultură, silvicultură și pescuit fiind de 35,3%.

Terenurile ocupate cu păduri și vegetație forestieră dețin 19,1% din suprafața regiunii și 10% din suprafața fondului forestier a României și reprezintă o sursă importantă de masă lemnoasă și un mediu propice pentru fauna de interes cinegetic. Județele cu cel mai bogat fond forestier sunt județele Argeș (42% din total regiune), Prahova (22,3% din total regiune) și Dâmbovița (18,1% din total regiune), care dețin 82,4% din suprafața fondului forestier a regiunii. În 2019, producția agricolă a regiunii Sud Muntenia a fost de 13373646 mii lei, reprezentând 19,5% din producția agricolă la nivel național. Această valoare situează regiunea pe primul loc la

nivel național. Creșterea animalelor este dezvoltată în toate județele regiunii, în zona montană constituind însă principala activitate agricolă. În anul 2015, județele cu cel mai mare efectiv de bovine sunt Argeș (26,0%, din total regiune), Prahova (16,1%, din total regiune), Dâmbovița (13,8%, din total regiune) și Teleorman (13,2%, din total regiune), în scădere față de anul anterior.

În ceea ce privește producția animală, regiunea Sud Muntenia deține, în anul 2019, ponderi importante, la nivel național, la principalele produse de origine animală, respectiv: 20% din producția de carne (loc 1 la nivel național), 22,64% din producția de ouă (loc 1), 14,6% din producția de miere (loc 3), 12,01% din producția de lapte (loc 4) și 10,12% din producția națională de lână (loc 6).

PDR 2014-2020 al regiunii Sud Muntenia prevede ca în perioada 2014-2020, **PRIORITATEA 7. DEZVOLTAREA RURALĂ ȘI AGRICULTURA**

OBIECTIV: Creșterea rolului așezărilor rurale și a contribuției agriculturii la economia Regiunii Sud Muntenia

Măsura 7.6. Instruire și consultanță în agricultură

Actiuni indicative

- Cursuri de instruire, specializare și perfecționare în domeniul agricol;
- Sprijin pentru furnizarea de servicii de consultanță în domeniul agricol (consolidarea capacității instituționale pentru desfășurarea de servicii de consultanță pentru micii fermieri);
- Sprijin pentru accesarea serviciilor de consultanță în domeniul agricol.

Sector important al economiei locale, agricultura este reprezentativă pentru județul Ialomița. Din suprafața totală de 445.289 ha, 351.846 ha (peste 79,0%) reprezintă suprafața arabilă, iar dacă se ia în considerare și faptul că, din punct de vedere pedologic teritoriul județului este ocupat cu soluri de tip cernoziom pe circa 85%, avem imaginea imensului potențial agricol de care dispune județul pentru realizarea unei agriculturi intensive și de mare productivitate. Condițiile de sol și climaterice favorizează producția vegetală și anume: cultura cerealelor, plantelor industriale și tehnice, legumelor. Producția zootehnică în perioada 2009-2019 a cunoscut un regres covârșitor.

Suprafața agricolă de 374495 ha, reprezentând 15,3% din suprafața agricolă a regiunii și 2,5% din suprafața agricolă a țării, determină *caracterul agrar și potențialul agricol ridicat* al acesteia.

Structura suprafeței agricole, care înseamnă 79,0% teren arabil, 4,8% pășuni și fânețe, 1,2% vii și livezi și condițiile naturale favorabile, a determinat dezvoltarea în județ a tuturor ramurilor agriculturii.

3.2.6. Siviculturalura

Ialomița este acoperită în proporție de 3.98% sută de pădure. Răspândite de la un capăt la celălalt al județului, trupurile de pădure ialomițene acoperă aproximativ 23 de mii de hectare, pădure proprietate a statului. Deși Ialomița nu este un județ cu specific forestier, pădurile județului produc anual mii de metri cubi de lemn ce trebuie exploatat de gestionarii fondurilor. În cazul nostru fondurile forestiere aparțin Direcției Silvice, instituție ce ocupă exclusiv de gospodărirea celor 23 mii de hectare de pădure. Asta face ca instituția să aibă anual o cifră de afaceri de aproximativ 13361 mii lei! Evident, banii nu sunt obținuți doar din exploatarea pădurilor, ci și din exploatarea celor 6 fonduri de vânătoare administrate de Direcție.

3.2.7. Turismul

Baza turistică a județului avea, în anul 2019 o capacitate de cazare de 1880 de locuri, în permanentă scădere față de anul 2002, când avea 3290 de locuri de cazare. Cel mai important obiectiv turistic al județului este stațiunea balneoclimaterică Amara, situată la 7 km de Slobozia și 126 km de București, cunoscută prin nămolul sapropelic și apele minerale sulfuroase, clorurale și bromurate folosite în tratamentul bolilor reumatismale cronice, ale sistemului nervos periferic, în afecțiuni posttraumatice ale aparatului locomotor și în boli ginecologice.

De asemenea, posibilitățile de dezvoltare a turismului balnear, cultural, agroturismului și a turismului de vânatoare și pescuit, dezvoltarea continuă a infrastructurii utilităților, zona fără risc major de poluare și fără stări conflictuale deosebite precum și disponibilitatea autorităților județene și locale pentru relansare economică și dezvoltare durabilă a județului, au favorizat mediul de afaceri. În prezent turismul tinde să devină unul dintre cele mai dinamice sectoare economice cu potențial de dezvoltare pe termen lung, acesta putând contribui substanțial la revigorarea socio-economică a județului.

O problemă cheie pentru dezvoltarea potențialului turistic al județului și pentru atragerea unui număr cât mai mare de turiști o constituie îmbunătățirea serviciilor turistice și dezvoltarea centrelor de informare și promovare turistică.

	Unități existente - număr-	Număr de locuri existente	Indici de utilizare netă ai capacității de cazare turistică în funcțiune -%-
Total	17	1880	100%
Hoteluri	7	1540	81.91%
Moteluri și Hosteleri	4	263	13.99%
Vile turistice	1	24	1.28%
Cabane turistice	2	14	0.74%
Pensiuni turistice	2	27	1.44%
Pensiuni agroturistice	1	12	0.64%

Sursa: www.isse.ro

Pentru valorificarea potențialului turistic și creșterea circulației turistice este nevoie de o strategie integrată într-o strategie generală a turismului românesc și asocierea cu alte proiecte de dezvoltare locală și regională.

Spre deosebire de alte sectoare economice, turismul beneficiază de o cerere în creștere. Cererea se modifică nu numai ca volum ci și ca structură și, în prezent, asistăm la o serie de mutații care își pun deja amprenta asupra turismului, producând oportunități pe termen scurt și mediu. Consumul turistic capătă noi valențe:

- devine tot mai segmentat (atomizat);
- se axează pe pachete de servicii mai complexe în care la serviciile de bază (cazare și masă) trebuie adăugate și o serie de servicii suplimentare care să sporească atractivitatea structurilor de primire;
- crește ponderea sejururilor scurte;
- crește exigența pentru calitate, confort;
- se caută produse elaborate pe baza unui marketing de situații;
- crește cererea pentru turismul de afaceri;

Mutațiile cererii determină și o adaptare a ofertelor de școlarizare spre valențele turismului modern.

3.3. Concluzii din analiza mediului economic. Implicații pentru IPT

În perioada 2005-2019, în Județul Ialomița atât Produsul Intern Brut total cât și Produsul Intern Brut pe locuitor, au crescut de la un an la altul în perioada analizată, urmând tendința de pe plan regional și național. În ciuda acestor tendințe care evidențiază un nivel ridicat de dezvoltare economică, PIB-ul pe locuitor reprezintă doar 35,5 % din media Uniunii Europene.

Industria, alături de comerț, transporturi și agricultură sunt sectoarele care au ponderea cea mai ridicată în formarea VAB. Domeniile care vor lua avânt în perioada imediat următoare sunt: construcțiile, tranzacțiile financiare, turismul și agricultura. Recomandăm o creștere a nivelului de școlarizare pe aceste domenii.

Se recomandă școlarizarea pentru domeniile de calificare din industrie, în special la nivelul 4. Creșterea producției industriale, în special în ramurile industriei prelucrătoare, în condițiile în care și productivitatea va continua să crească, atrage de asemenea nevoia de calificări noi, dar și de competențe ridicate pentru utilizarea noilor tehnologii.

Aderarea României la Uniunea Europeană determină creșterea ponderii persoanelor calificate la nivelul 4 de pregătire în domenii ca: electronică, automatizări, informatică, mecanică - prelucrări neconvenționale.

Construcțiile vor necesita forță de muncă calificată în toate domeniile legate direct sau indirect de construcții. Creșterea producției în domeniul construcțiilor necesită creșterea nivelului de competențe, nivel 4 de calificare, astfel încât să se asigure utilizarea materialelor și tehnologiilor neconvenționale precum și a echipamentelor performante.

Creșterea producției agricole în medie cu 3,5%, ca urmare a sporirii randamentelor, reclamă o redimensionare a nivelului de pregătire a forței de muncă în acest domeniu (creșterea ponderii nivelului 4 de pregătire).

Sporirea randamentului se va realiza prin introducerea de echipamente performante, utilizarea automatizărilor, extinderea și modernizarea sistemelor de irigații – ceea ce necesită un nivel ridicat de competențe. Având în vedere tradiția românească în domeniu, există condiții pentru realizarea agriculturii ecologice, fiind necesare dezvoltarea “competențelor verzi” pentru personalul calificat. În condițiile în care turismul românesc trebuie să se alinieze legislației europene iar calitatea pachetelor de servicii turistice trebuie să crească, este normal să fie luat în considerare factorul uman, care este hotărâtor în asigurarea calității serviciilor din domeniul turism.

Dezvoltarea turismului ar deschide noi perspective pentru șomeri și inclusiv reducerea caracterului sezonier al locurilor de muncă, prin oferta de locuri de muncă atât din industria turismului cât și prin oportunitățile care se deschid pentru firmele care oferă servicii, prin creșterea numărului de vizitatori.

Sectorul serviciilor este în creștere, în special domeniile tranzacții imobiliare-închirieri, servicii, respectiv transport, depozitare și comunicații.

Trebuie avută în vedere scăderea ponderii sectorului comercial precum și ponderea scăzută a sectorului hotelier în VAB.

Cel mai mare număr de persoane angajate în sectorul serviciilor sunt în domeniul transporturilor, turism, servicii profesionale, servicii generale, poștă și telecomunicații. Cea mai mare cifră de afaceri este obținută de asemenea în transporturi, poștă și telecomunicații, turism.

Tendențele de dezvoltare prognozate la nivel național, precum și prioritățile stabilite pentru Județul Ialomița creează o imagine asupra activităților care vor înregistra creșteri și pentru care cererea pe piața muncii va fi mai accentuată:

- Dezvoltarea piețelor de capital necesită competențe superioare și asigurarea cu personal calificat numai la nivelul 3 în domeniul bancar și tranzacții financiare.

- Dezvoltarea sistemelor de asigurări private reclamă competențe superioare de nivel 3.

Scăderea fluxului migrației dinspre mediul rural spre cel urban va atrage o dezvoltare a localităților rurale în mod deosebit în domeniile:

- amenajări infrastructură (drumuri, rețele de aducțiune apă și gaze);
- construcții civile;
- comerț (amenajarea de piețe en-gros și rețele de distribuție pentru produsele agricole ecologice, modernizarea spațiilor comerciale din mediul rural și alinierea la standardele în domeniu);
- extinderea rețelei școlare.

Dezvoltarea tehnologiilor informaționale, comunicațiilor (crearea de sisteme alternative) extinderea numărului de abonați și a rețelilor de cablu TV atrag și în aceste domenii introducerea de calificări noi de nivel 4.

IMPLICAȚIILE PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PROFESIONAL ȘI TEHNIC

Anii care au urmat integrării României în Uniunea Europeană, dar și faptul că țările dezvoltate ale UE au ieșit mai rapid din recesiune, a condus la migrarea în continuare de forță de muncă spre țările UE.

Pe plan local, pe lângă scăderea cererilor (datorată crizei economice), a adevărată amenințare pe piața muncii o constituie deficitul de competențe la nivelul candidaților astfel încât putem vorbi de apariția unui dezechilibru între cerere și oferta de forță de muncă calificată.

Ca urmare, **planurile de școlarizare** trebuie să reflecte, prin structura ofertei - proporțional cu nevoile pieței muncii - diversitatea activităților industriale, ponderea din ce în ce mai crescută a serviciilor, relansarea proiectelor în domeniul construcțiilor/ infrastructurii și nevoile de dezvoltare a agriculturii.

Calificări și curriculum. Adaptările structurale din economie presupun **competențe adecvate și o mobilitate ocupațională sporită** (inclusiv intersectorială) a forței de muncă. Este necesară o permanentă adaptare a ofertei educaționale la cerințele pieței muncii prin:

- aplicarea riguroasă a standardelor de pregătire profesională;
- adaptarea prin curriculum în dezvoltare locală (CDL).

Dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii reclamă din partea învățământului profesional și tehnic un **răspuns adecvat la nevoile specifice IMM, de adaptabilitate crescută a forței de muncă** la sarcini de lucru diverse, prin:

- Asigurarea pregătirii de baza pe competențe tehnice generale solide;
- Consolidarea pregătirii profesionale, indiferent de calificare, cu dezvoltarea de abilitați și competențe specifice economiei de piață (competențe antreprenoriale, tehnici de vânzare, marketing, etc.);
- Promovarea învățării pe parcursul întregii vieți;

Ca **răspuns la schimbările tehnologice și organizaționale induse de investițiile străine și cerințele de competitivitate**, trebuie ținut cont de:

- Creșterea permanentă nivelului de calificare al absolvenților IPT;
 - Importanța competențelor cheie
 - Formarea unor competente adecvate pentru: noile tehnologii, calitate, design, marketing, tehnici de vânzare;
 - Cunoașterea limbilor străine
 - Colaborarea între școli pentru calificările care presupun competente combinate, de exemplu: tehnice și protecția mediului, tehnice și comerciale/economice, tehnice - artistice – IT (design, grafică, publicitate, design pagini web) etc.
- Formarea continuă a profesorilor;

Ca răspuns la **cerințele de mediu** și a celor legate de **sănătate și securitate ocupațională** (sănătatea și securitatea muncii) pe baza standardelor UE, legislația de mediu ce cea de sănătate și securitate în munca au fost actualizate și armonizate cu legislația specifică din celelalte state ale UE.

Ca urmare, unitățile economice din județul Ialomița, au investit și investesc în continuare în instruire și activități specifice în aceste domenii, iar **învățământul tehnic și profesional va trebui să își actualizeze oferta educațională prin:**

- Calitate în pregătirea pentru calificările specializate pentru ecologie și protecția mediului pe baza standardelor de mediu ale UE;
- Dezvoltarea unor competențe de mediu ca parte din pregătirea tehnică generală, indiferent de specialitate;
- Instruire specifică de bază în domeniul sănătății și securității ocupaționale (sănătatea și securitatea muncii) corespunzător domeniilor de pregătire.

Crearea unui sistem de învățământ tehnic și formare profesională modern, capabil să contribuie la dezvoltarea continuă a competențelor tinerilor și adulților (abordarea bazată pe învățare pe tot parcursul vieții) înseamnă îmbunătățirea guvernantei acestui sistem, a calității învățământului și învățării și dezvoltarea unui sistem financiar mai durabil. Alte reforme includ

pregătirea unei liste de calificări și standarde, dezvoltarea capacităților și competențelor cadrelor didactice și ale formatorilor, încurajarea implicării partenerilor sociali și a comunităților locale în realizarea obiectivelor în materie de învățământ tehnic și formare profesională și crearea de condiții egale pentru toți.

O șansă pentru elevii care aleg învățământul tehnic și profesional o constituie forma „duală”. Aceasta îi permite tânărului, care a împlinit 16 ani, să încheie contracte de muncă cu un agent economic și să urmeze, în același timp, și forma de învățământ aleasă.

4. PIAȚA MUNCII

4. Piața muncii la nivel regional

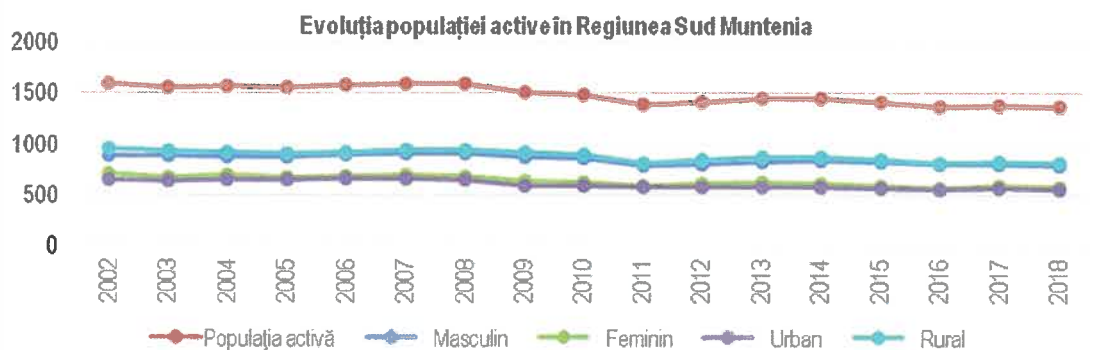
4.1. Evoluții și situația curentă - principalii indicatori ai pieței muncii conform anchetei forței de muncă în gospodării (AMIGO)

4.1.1. Structura populației, după participarea la activitatea economică, pe grupe de vârstă, sexe și medii⁸

Cercetarea statistică asupra forței de muncă în gospodării (AMIGO).

În anul 2018, din regiunea Sud Muntenia, populația activă totală (peste 15 ani) era de 1369 mii persoane (reprezentând 15,1% din populația activă a țării), din care 1294 mii persoane ocupate și 75 mii șomeri⁹. Structura pe sexe a populației active se caracterizează prin preponderența masculină (bărbații reprezentau 58% din populația activă).

Fig. 4.1.1.1

Sursa: INS Anuare statistice / Cercetarea statistică asupra forței de muncă în gospodării (AMIGO)

În perioada analizată (2002-2018), populația activă a regiunii înregistrează o scădere până în 2005, apoi o creștere până în 2008, după care scade iarăși până în 2011. În perioada 2011 – 2014 populația activă crește, fără a atinge nivelul anului 2002 și scade până în anul 2016. În 2017 populația activă a regiunii Sud Muntenia crește cu 14,11 mii persoane, față de anul anterior, iar în 2018. Pentru femei, s-a înregistrat reducerea populației active cu 135 mii persoane față de 2002 și scăderea cu 12 mii persoane față de anul anterior, în timp ce la bărbați populația activă a scăzut cu 96 mii persoane față de 2002 și 3 mii persoane față de anul anterior. Se constată dezechilibre și pe medii rezidențiale: în timp ce în mediul urban populația activă a scăzut cu 96 mii persoane, în mediul rural aceasta s-a redus cu 135 mii persoane.

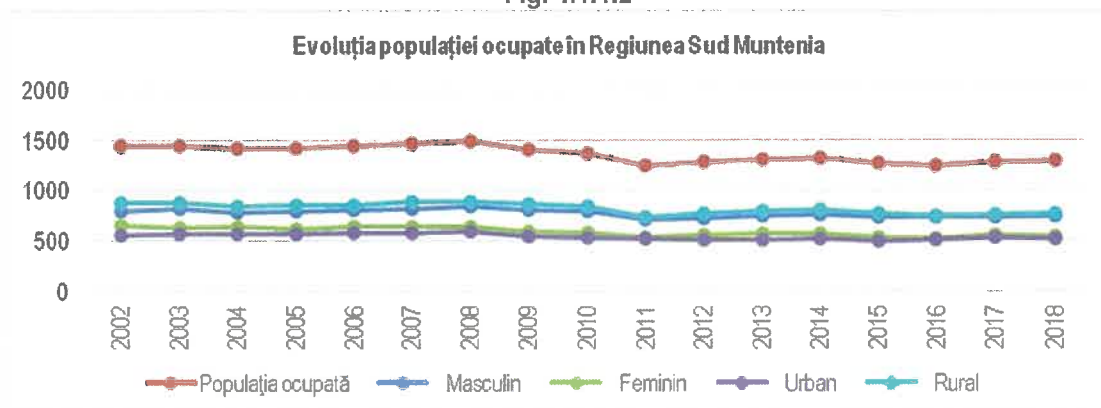
Populația ocupată totală din Regiunea Muntenia număra, în 2018, 1294 mii persoane, reprezentând 14,9 % din populația ocupată a României. Dintre acestea, persoanele ocupate în vârstă de muncă (15-64 ani) reprezentau 94,3% din total persoane active în vârstă de muncă. În perioada analizată (2002-2018), populația ocupată din regiune urmează aceeași tendință de creștere și descreștere ca și populația activă. În anul 2018, populația ocupată de sex masculin este preponderentă față de cea feminină (cu 204 mii persoane mai multe, populația ocupată de sex masculin reprezintă 57,9% din totalul populației ocupate din regiune, față de doar 42,1% cât era ponderea populației ocupate de sex feminin).

⁸ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „3 a.b PIAȚA MUNCII” – [pentru vizualizare clic aici](#)

⁹ Definiți conform criteriilor Biroului Internațional al Muncii

Populația ocupată din mediul urban a fost în 2018 de 523 mii persoane iar cea din mediul rural de 771 mii persoane (populația ocupată din mediul urban reprezenta 40,4% din totalul

Fig. 4.1.1.2

Sursa: INS Anuare statistice / Cercetarea statistică asupra forței de muncă în gospodării (AMIGO)

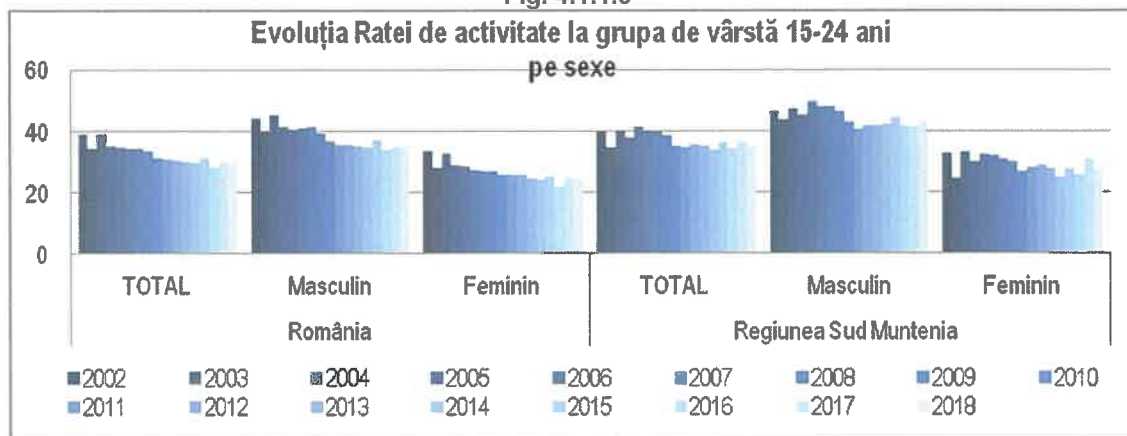
populației ocupate la nivelul regiunii).

Comparativ cu 2002, în 2018, populația ocupată înregistrează o scădere totală de 149 mii persoane; În rândul femeilor populația ocupată scade cu 101 mii persoane și în rândul bărbaților cu 48 mii persoane. Pe medii rezidențiale se constată o scădere mai accentuată a populației ocupate din mediul rural față de cea din mediul urban (- 113 mii persoane, în mediul rural față de -36 mii persoane, în mediul urban).

Comparativ cu anul anterior populația ocupată totală crește cu 4 mii persoane.

Rata de activitate¹⁰ a populației în vârstă de muncă (15-64 ani) din regiunea Sud Muntenia a crescut în intervalul analizat, de la 65,1% în 2002 la 67,9% în 2018 (în creștere cu 0,3% față de anul anterior). În anul 2018, în regiunea Sud Muntenia, acest indicator se situează peste media națională (67,9% față de 67,8% la nivel național). Cea mai mică rată de activitate a fost înregistrată în anul 2011 (63%), cu o scădere de 210 mii persoane în populația activă, fata de anul 2002. În cazul tinerilor (15-24 ani), rata de activitate este de 35,2%, în scădere cu 4,6% în

Fig. 4.1.1.3

Sursa: INS Baza de date TEMPO

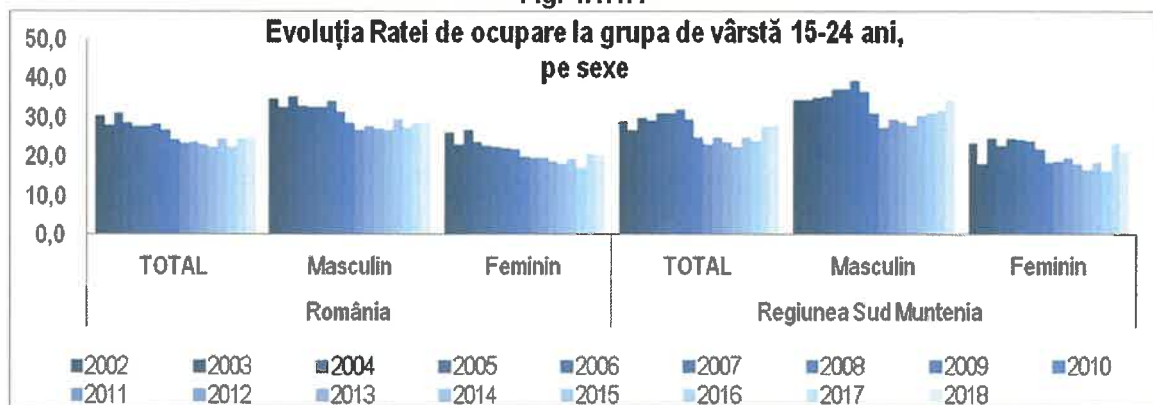
perioada analizată (și în scădere cu 1 puncte procentuale față de anul anterior), fiind mai redusă în mediul urban (24,7% față de 41% în mediul rural) și în cazul femeilor (27,3% față de 42,7% pentru bărbați). Rata de activitate a populației în vârstă de muncă (15-64 ani) a înregistrat cele mai mici valori în regiunile Centru (61,6%), Vest (62,0%) și Sud - Est (63,1%), iar cele mai mari în regiunile București-Ilfov (74%), Nord-Est (73,7%) și Nord-Vest (69%). În toate regiunile țării, persoanele de sex masculin au avut rate de activitate mai ridicate față de cele de sex feminin.

¹⁰Rata de activitate și rata de ocupare - calculate față de totalul populației în vârstă de muncă (15 - 64 ani)

În 2018, Rata de ocupare⁷ a populației în vârstă de muncă din Regiunea Sud Muntenia, a fost de 64 % (sub media națională de 64,8%). Rata de ocupare a populației în vârstă de muncă (15-64 ani) a atins cele mai ridicate valori în regiunea Nord-Est (71,8%) și București-Ilfov (71,3%), iar cele mai scăzute în regiunile Sud-Est (59,1%) și Centru (59%).

În 2018, rata de ocupare a forței de muncă din Regiunea Sud Muntenia a atins un nivel record de 64% și a crescut cu 5,8% față de 2002 când a atins un nivel de 58,2%. Cea mai mică valoare a fost atinsă în 2011, în contextul crizei financiare și economice mondiale (56,4%), urmată de o tendință ascendentă, crescând cu 4,1 puncte procentuale între 2011 și 2014. În 2015, rata de ocupare a forței de muncă a urmat din nou o tendință descendentă, scăzând cu 0,8 puncte procentuale în raport cu 2014 și apoi o tendință de creștere până în 2018 (cu 4,3 procente față de

Fig. 4.1.1.4

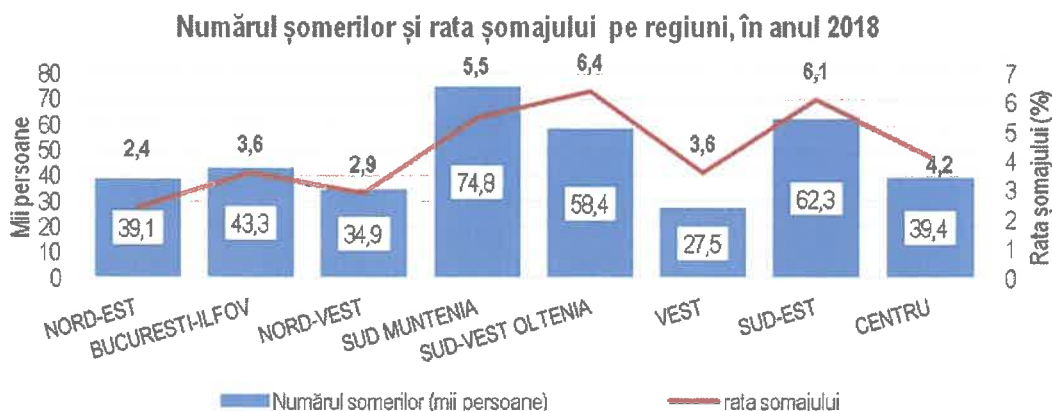
Sursa: INS Baza de date TEMPO

2015), ajungând la 64%. Ratele de ocupare a forței de muncă sunt în general mai scăzute în rândul femeilor (rata de ocupare a bărbaților a atins 72,8%, față de 54,8% rata de ocupare a femeilor), persoanelor rezidente în mediul rural (63% în mediul rural față de 65,5% în urban) și al lucrătorilor în vârstă de 15-24 ani (27,6%). În cazul tinerilor (15-24 ani), rata de ocupare se situa peste media națională (28% față de 24,7%) și era mai redusă în mediul urban și în cazul femeilor.

În 2018, la nivel național, rata de ocupare a populației în vârstă de 20-64 ani a fost de 69,9% la o distanță de 0,1 puncte procentuale față de ținta națională de 70% stabilită în contextul Strategiei Europa 2020.

Rata șomajului (BIM)¹¹.

Fig. 4.1.1.5

Sursa datelor: INS, *Forța de muncă în România. Ocupare și șomaj 2018*

¹¹ Biroul Internațional al Muncii. Ratele de șomaj sunt calculate ca procent din populația activă din grupa de vârstă respectivă.

Șomerii BIM sunt calculați pe baza datelor obținute din Ancheta asupra forței de muncă în gospodărie (AMIGO).

În anul 2018, regiunea Sud Muntenia concentra 19,7% din totalul șomerilor (15 ani și peste), urmată de regiunea Sud-Est (16,4%) și de regiunea Sud-Vest Oltenia (15,4%). Cea mai mică pondere (7,2%) o deținea regiunea Vest, cu numai 28 mii șomeri.

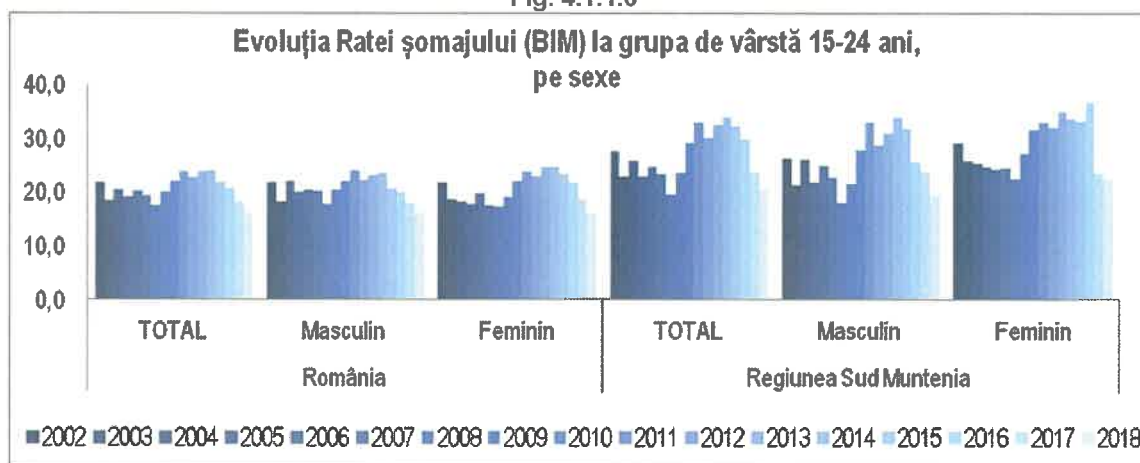
Datele din AMIGO pentru 2018 evidențiază o rată a șomajului (pentru grupa de vârstă 15-64 ani) în regiune (5,7%) mai ridicată decât cea la nivel național (4,3%). În ultimul an analizat (2018), se constată o scădere față de anul anterior a ratei șomajului (de la 6,8 % la 5,5%). Pe sexe, ecartul dintre cele două rate ale șomajului a fost de doar 0,1 puncte procentuale (5,5% la bărbați față de 5,4% la femei), iar pe medii de rezidență de 1,0 puncte procentuale (4,9% în urban față de 5,9% în rural). Rata totală a șomajului (raportat la întreaga populație activă, 15-64 ani), a cunoscut o evoluție fluctuantă, cu un minim de 5,5% în 2018 și un maxim de 10,3% în 2015.

Șomajul tinerilor (BIM)

Din analiza indicatorilor referitori la șomajul tinerilor (BIM) în 2018, se constată:

- Rata ridicată a șomajului tinerilor (15-24 ani), raportat la populația activă: 20,5%, mai mare decât cea la nivel național (16,2%), în scădere cu 13,3 puncte procentuale față de anul

Fig. 4.1.1.6

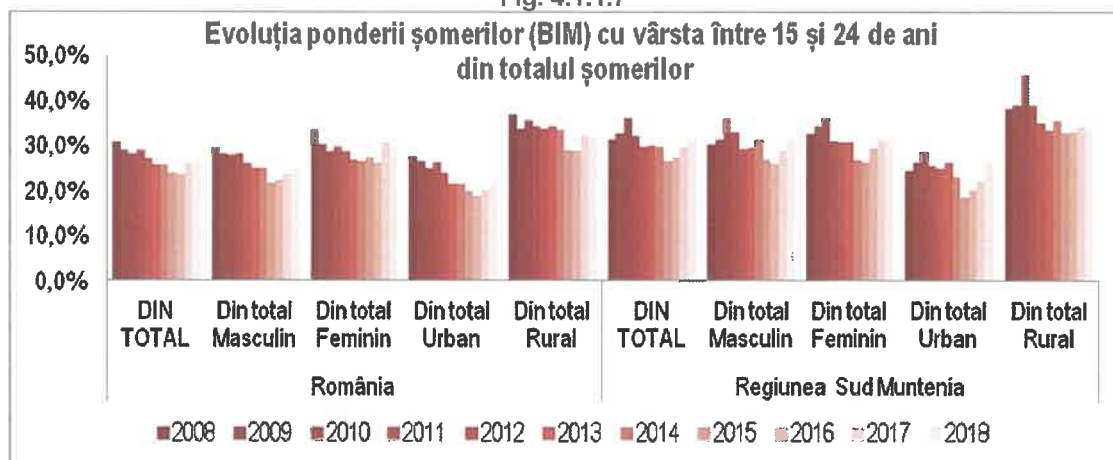

Sursa: INS Baza de date TEMPO

2014, mai ridicată în cazul femeilor (22,4% față de 19,3% în cazul femeilor) și în mediul urban (25% față de 19% în mediul rural).

- Ponderea șomerilor tineri (15-24 de ani) în totalul șomerilor BIM era în 2018 de

Fig. 4.1.1.7

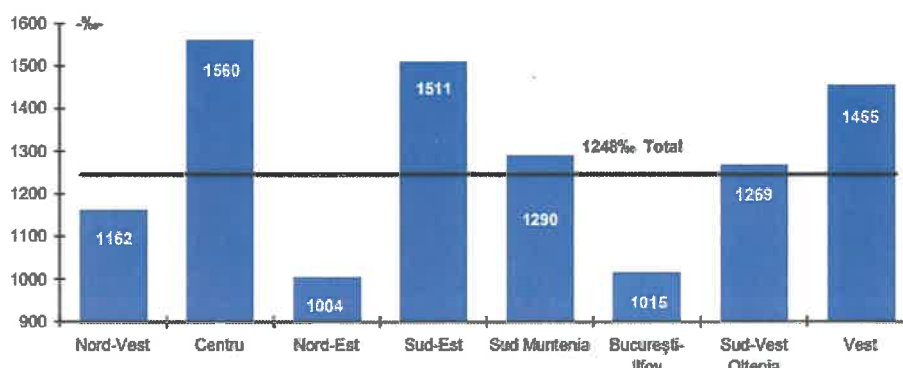
Sursa: INS, Forța de muncă în România. Ocupare și șomaj

31,3% (cu 4,7 puncte procentuale peste media națională și cu 1,5% mai mare decât anul anterior). Ponderea șomerilor tineri BIM în totalul șomerilor BIM, în 2018, era mai mare în mediul rural (34,0%) și în rândul bărbaților (31,4%).

- Ponderea șomerilor tineri în totalul șomerilor BIM a avut o evoluție oscilantă, înregistrând cea mai mare valoare în anul 2010 (36,1%), după care scade cu 9,6 puncte procentuale în anul 2015. În 2018 această pondere crește cu 4,8 procente față de 2015.

În 2018, raportul de dependență economică (numărul persoanelor inative și în șomaj ce

Fig. 4.1.1.8
Raportul de dependență economică pe regiuni, în 2018

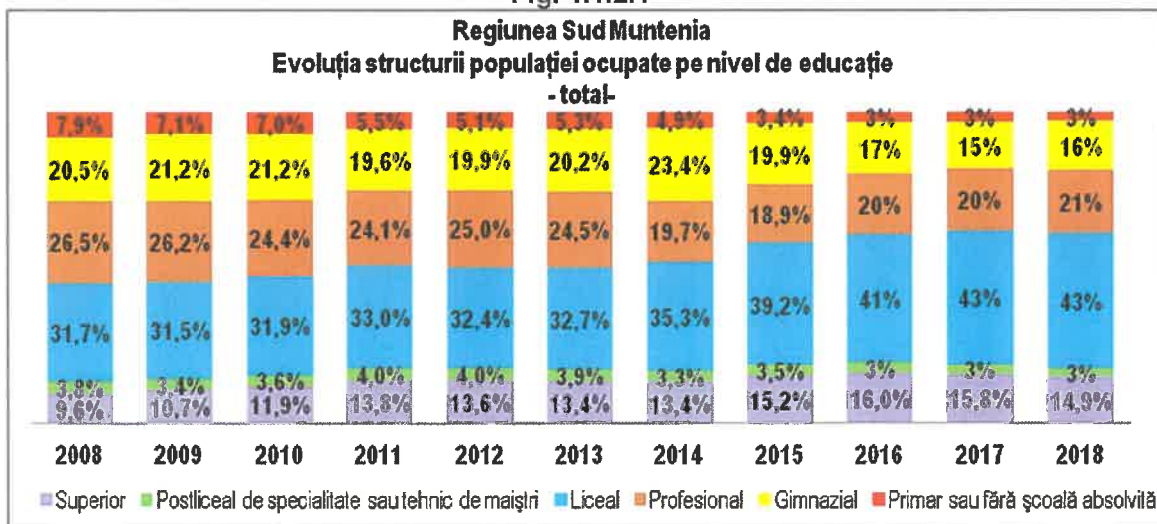
Sursa: INS, "Forța de muncă în România. Ocupare și șomaj 2018"

revin la 1000 persoane ocupate) a atins valoarea cea mai ridicată (1560‰) în regiunea Centru și valoarea cea mai scăzută (1004‰) în regiunea Nord-Est. În regiunea Sud Muntenia acest indicator a atins valoarea de 1290‰.

4.1.2. Structura populației ocupate, după nivelul de educație, pe grupe de vârstă, sexe și medii¹²

Datele statistice evidențiază că riscul de șomaj crește și șansele de ocupare se reduc cu cât

Fig. 4.1.2.1
Regiunea Sud Muntenia
Evoluția structurii populației ocupate pe nivel de educație
- total -

Sursa: INS "Forța de muncă în România: Ocupare și șomaj 2018"

¹² Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „3 a.b PIATA MUNCII” – pentru vizualizare [clic aici](#)

nivelul de educație este mai scăzut. Pe niveluri de educație se manifestă o tendință de scădere a populației ocupate în vârstă de muncă (15 – 64 ani) cu studii medii și cu nivel de pregătire scăzut, în timp ce pentru populația cu studii superioare se înregistrează o evoluție pozitivă a ocupării. Această evoluție, contrară tendinței generale de reducere a populației ocupate, a indus modificări importante de structură, ponderea populației ocupate cu studii superioare în total ocupare crescând de la 9,6 % în anul 2002 la 16 %, în anul 2015, după care scade ușor până în 2018, atingând ponderea de 14,9%. Această modificare de structură poate fi interpretată ca o tendință de îmbunătățire a calității locurilor de muncă. Având în vedere estimările în perspectiva anului 2020 cu privire la continuarea tendinței de creare de locuri de muncă care să solicite un nivel de educație ridicat, ponderea populației ocupate cu studii superioare în total populație ocupată trebuie să își continue evoluția ascendentă. Tendința de creștere a numărului de femei cu studii superioare a fost mai pronunțată față de cea corespunzătoare bărbaților, deși nu s-au înregistrat diferențe semnificative în privința ratelor de ocupare.

Structura pe medii rezidențiale a ocupării în 2018 indică diferențe substanțiale între rural și urban:

- doar 5% din populația ocupată din mediul rural are studii superioare (față de 29% în urban)
- 68% din populația ocupată din mediul rural are un nivel mediu de pregătire (liceal/postliceal/profesional sau de ucenici) - față 64% în urban
- mare parte din populația ocupată din mediul rural (26%, în scădere cu un punct procentual față de anul anterior) are un nivel scăzut de educație (gimnazial/ primar sau mai puțin) - față de numai 7% în mediul urban (în creștere cu un punct procentual față de anul anterior)

4.1.3. Șomajul de lungă durată¹³

Datele raportate de AJOFM ca șomaj de lungă durată evidențiază șomerii înregistrați care au depășit 12 luni în șomaj (pentru adulți), respectiv 6 luni în cazul tinerilor sub 25 ani. Având în vedere că cei mai mulți dintre șomeri ies din evidențele AJOFM odată cu încetarea perioadei de plată a ajutorului de șomaj (unii dintre ei nereușind să-și prelungească cererea pentru un loc de muncă și după această perioadă), datele raportate de AJOFM pentru șomajul de lungă durată apar mai mici decât în realitate (a se vedea comparativ cu datele la nivel național și regional din AMIGO - pct. 4.1.1 de mai sus).

Conform Eurostat, în anul 2019, în regiunea **Sud Muntenia**, existau 28,8 mii șomeri de lungă durată (cu 22 mii șomeri mai puțini decât în 2017), **rata șomajului de lungă durată** fiind de **2,1%**, în scădere cu 1,6 procente față de 2017. **Incidența șomajului de lungă durată** (ponderea persoanelor aflate în șomaj de un an și peste în total șomeri) a fost de 45,5%, în scădere față de 2017 cu 8,4 puncte procentuale. Acest indicator plasează regiunea Sud Muntenia pe antepenultimul loc.

Conform AMIGO, în 2018, șomajul pe termen lung s-a manifestat mai pregnant în cazul bărbaților, rata șomajului de lungă durată fiind mai mare decât în cazul femeilor (2,9% față de 2,5%) și în mediul rural (2,8% față de 2,6% în mediul urban).

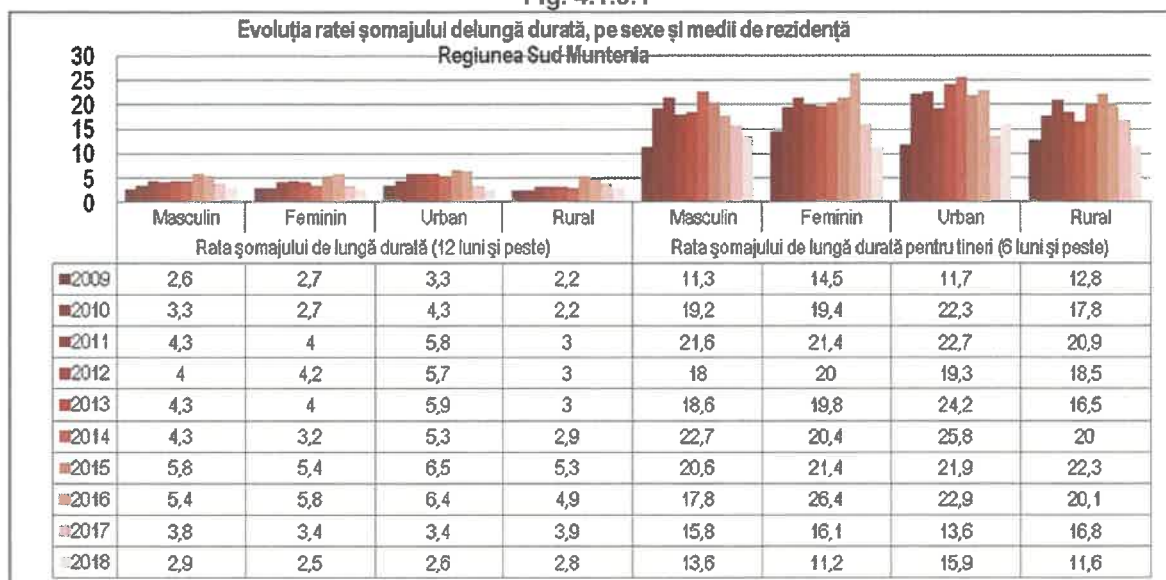
Pentru tineri (15-24 ani), rata șomajului de lungă durată (în șomaj de șase luni și peste) a fost de 12,7%, iar incidența șomajului de lungă durată în rândul tineretului de 61,9% (în scădere cu 5,4 procente față de anul precedent).

Ponderea șomerilor de lungă durată în numărul total de șomeri, în Regiunea Sud Muntenia, înregistra, în 2019, valoarea de 45,5%, valoare peste media națională (42,2%) și europeană - 28 state (40,4%). Regiunea Sud Muntenia înregistra valori peste media națională și în cazul ponderii șomerilor de lungă durată în populația activă: 2,1% din populația activă fiind

¹³ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa [„3 h PIATA MUNCII” – pentru vizualizare clic aici](#)

șomeri de lungă durată, față de 1,7% la nivel național. La nivel european, ponderea șomerilor de lungă durată avea în 2019 valoarea de 2,5% din populația activă la nivel european.

Fig. 4.1.3.1

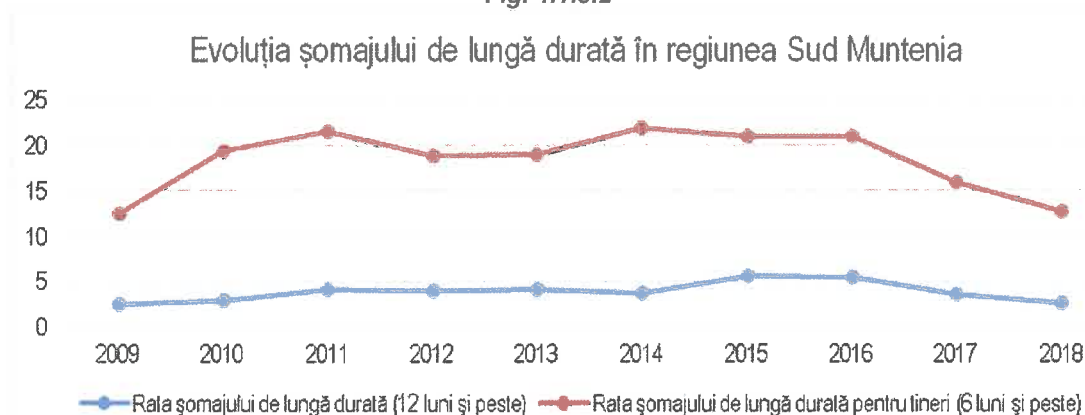

Sursa: Anuarul Statistic al României, 2018/ Cercetarea statistică asupra forței de muncă în gospodării (AMIGO)

În regiunea Sud Muntenia, **rata șomajului de lungă durată** cunoaște o evoluție fluctuantă în perioada 2009-2018, înregistrând cea mai mare valoare în 2015 (5,6%). În 2018, rata șomajului de lungă durată scade cu un punct procentual față de anul precedent.

În ceea ce privește evoluția **ratei șomajului de lungă durată pentru tineri**, aceasta are o evoluție crescătoare până în 2011, apoi o evoluție descrescătoare în 2012, după care crește până în 2014. În 2015 această rată descrește cu 1% și rămâne constantă în 2016. Apoi scade până în 2018. (v. fig. 4.1.3.2).

Fig. 4.1.3.2

Sursa: Anuarul Statistic al României, 2017/ Cercetarea statistică asupra forței de muncă în gospodării (AMIGO)

În România, în 2018, Șomerii care s-au aflat în **șomaj de lungă durată** (12 luni și peste) au reprezentat 44,1% din totalul șomerilor. Dintre șomerii pe termen lung (aflați în șomaj de 12 luni și peste) 68,8% erau bărbați. Șomajul pe termen lung s-a manifestat pregnant și în rândul celor care au absolvit numai nivelul educațional primar sau fără școală absolvită (49,3%), al absolvenților de școli postliceale (49,0%) și al absolvenților de liceu (47,7%).

În anul 2018, la nivel național, se aflau în șomaj de lungă durată 59,2% dintre șomerii în vârstă de 55 ani și peste, 44,6% dintre persoanele din grupa de vârstă 25-34 ani, 43,0% dintre

persoanele din grupa de vârstă 35-44 ani, 41,9% dintre persoanele în vârstă de 45-54 ani și 41,3% dintre persoanele în vârstă de 15-24 ani.

Incidența șomajului de lungă durată în rândul tineretului (ponderea șomerilor de 15-24 ani cu durata șomajului de 6 luni și peste în numărul total al șomerilor din aceeași grupă de vârstă) a fost de 57,2%. Valori mai ridicate ale acestui indicator s-au înregistrat pentru bărbați (61,4%) și pentru persoanele din mediul rural (58,3%).

Rata șomajului de foarte lungă durată (ponderea șomerilor aflați în șomaj de doi ani și peste în populația activă), la nivel național a fost de 0,8%, în scădere față de anul precedent. *Din totalul șomerilor, mai puțin de o cincime (19,0%) ar accepta un loc de muncă în orice condiții, neindicând niciun motiv de refuz în eventualitatea găsirii unui. Dintre șomerii care au indicat unul sau mai multe motive care i-ar determina să refuze un loc de muncă (307 mii persoane), doar 22,6% au declarat un singur motiv (principal). Din această ultimă categorie (70 mii persoane), lipsa unui contract de angajare (30,6%), schimbarea domiciliului (24,8%) au fost declarate ca principale motive de refuz al unui loc de muncă; distanța mare față de casă a fost un alt motiv (17,8%) de refuz al unui loc de muncă¹⁴.*

4.2. Evoluții și situația curentă - principalii indicatori ai pieței muncii conform balanței forței de muncă (BFM)

4.2.1. Structura populației după participarea la activitatea economică¹⁵

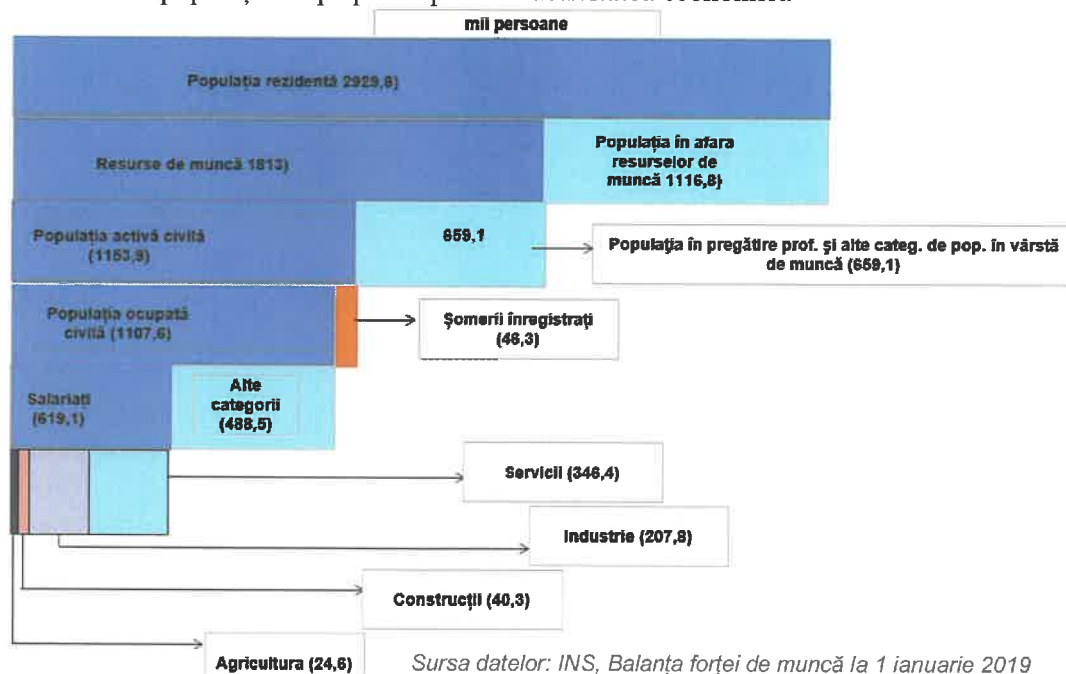

Figura 4.2.1.1 – Distribuția populației Regiunii Sud Muntenia după participarea la activitatea economică la 1 ianuarie 2019

Principalii indicatorii ai Balanței forței de muncă sunt:

Resursele de muncă (reprezintă aceea categorie de populației care dispune de ansamblul capacităților fizice și intelectuale care permit să desfășoare o muncă utilă în una din activitățile economiei naționale). Tendințele demografice negative au determinat niveluri scăzute ale participării populației la activitățile economice, astfel că, la 1 ianuarie 2019, în regiunea Sud Muntenia resursele de muncă¹⁶ au fost de 1813 mii persoane, reprezentând 61,9% din populația

¹⁴ Forța de muncă în România: Ocupare și șomaj - anul 2018

¹⁵ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa [„3 c PIATA MUNCII” – pentru vizualizare clic aici](#)

¹⁶ Resursele de muncă au fost estimate pe baza populației rezidente la 1 ianuarie 2019 și datele nu sunt comparabile cu anii anteriori anului 2014.

totală¹⁷ a regiunii și 14,8% din resursele de muncă la nivel național (în scădere ușoară față de anul anterior). Ponderea majoritară în resursele de muncă au deținut-o bărbații (52,6%), depășind pe cea a femeilor cu 5,2 puncte procentuale.

Populația în vârstă de muncă deținea o pondere de 98,1% în totalul resurselor de muncă.

Fig. 4.2.1.2

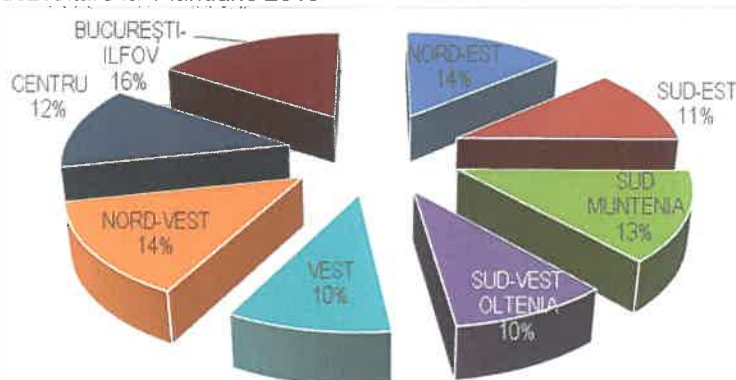

Persoanele sub și peste vârsta de muncă aflate în activitate reprezentau 5,5% din resursele de muncă; în cadrul acestei categorii, femeile erau majoritare (65,9%).

Repartizarea resurselor de muncă pe regiuni de dezvoltare reliefează următoarele aspecte: regiunea Nord - Est asigură 16,1% din resursele de muncă ale României; regiunea Sud - Muntenia dispune de 14,8% din resursele de muncă ale țării; regiunea Nord - Vest concentrează 13,3% din resursele de muncă la nivel național.

Populația activă civilă cuprinde populația ocupată civilă și șomerii înregistrați la Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă; În regiunea Sud Muntenia, **populația activă civilă** era la 1 ianuarie 2019 de 1153,9 mii persoane, reprezentând o pondere de 60% în totalul resurselor de muncă și 39,4% din populația rezidentă a regiunii. În populația activă civilă

Fig. 4.2.1.3 Distribuția populației active civile pe regiuni de dezvoltare la 1 ianuarie 2019

Sursa: INS, Balanța forței de muncă la 1 ianuarie 2019

femeile dețineau o pondere mai scăzută comparativ cu bărbații (45,4% femei față de 54,6% bărbați).

Populația ocupată civilă (cuprinde toate persoanele care au o ocupație aducătoare de venit, pe care o exercită în mod obișnuit în una din activitățile economiei naționale.

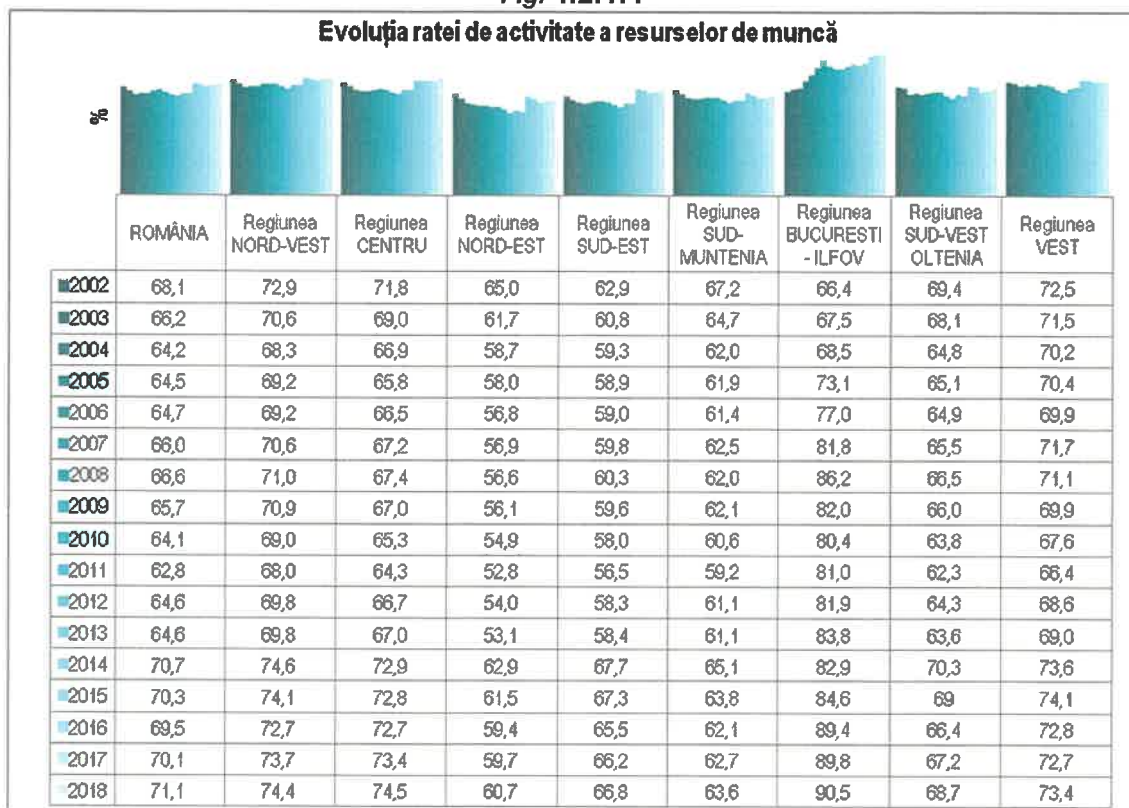
La 1 ianuarie 2019, populația ocupată civilă număra 1107,6mii persoane,

în creștere cu 5,8 mii persoane față de anul anterior, deținând o pondere de 96% în totalul populației active civile. 96% dintre persoanele active de sex feminin erau ocupate și 4% în șomaj, în timp ce persoanele active de sex masculin reprezentau 95,9% din total, 4,1% fiind șomere. Din distribuția populației ocupate civile pe regiuni de dezvoltare, se observă că în regiunea București - Ilfov se concentrează cea mai mare proporție a persoanelor ocupate (16,0%), iar în regiunile Sud - Vest Oltenia și Vest cea mai mică proporție (10%).

¹⁷Populația rezidentă la 1 ianuarie 2019.

Rata de activitate a resurselor de muncă¹⁸ (proporția persoanelor active în resursele de muncă) a fost, la 1 ianuarie 2019, în regiunea Sud Muntenia, de 63,6%, în creștere cu 0,9% față

Fig. 4.2.1.4

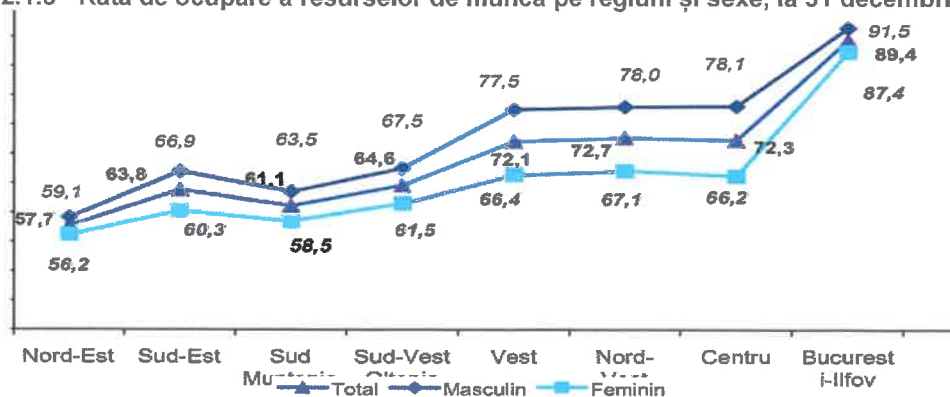

Sursa: INS, Balanța forței de muncă la 1 ianuarie 2019

de la 1 ianuarie 2018. Rata de activitate pentru bărbați (66,1%) era superioară celei corespunzătoare femeilor (60,9%). Cea mai mare rată de activitate a resurselor de muncă a fost de 90,5% și a revenit regiunii București – Ilfov. Dintre celelalte regiuni, valori mai ridicate s-au înregistrat în regiunile Centru (74,5%), Nord – Vest (74,4%), și cele mai scăzute în regiunile Nord – Est (60,7%) și Sud – Muntenia (63,6%).

Rata de ocupare reprezintă proporția populației ocupate civilă în resursele de muncă. Rata de ocuparea resurselor de muncă la 1 ianuarie 2019, în regiunea Sud Muntenia, a fost de 61,1%, în creștere cu 1,6 puncte procentuale față de anul anterior, sub rata la nivel național

Fig. 4.2.1.5 - Rata de ocupare a resurselor de muncă pe regiuni și sexe, la 31 decembrie 2018

Sursa: Balanța forței de muncă la 1 ianuarie 2019

¹⁸Datele nu sunt comparabile cu anii anteriori anului 2014.

(68,7%). Rata ocupării la persoanele de sex feminin a fost de 58,5%, mai redusă cu 5 puncte procentuale comparativ cu rata ocupării la bărbați (63,5%). Cea mai mare rată de ocupare a resurselor de muncă a fost de 89,4% și a revenit regiunii București – Ilfov. Dintre celelalte regiuni, valori mai ridicate s-au înregistrat în regiunile Nord – Vest (72,7 %), Centru (72,3%), și cele mai scăzute în regiunile Nord – Est (57,7%) și Sud – Muntenia (61,1%).

În toate regiunile, rata de ocupare a înregistrat valori mai ridicate pentru persoanele de sex masculin comparativ cu cele de sex feminin.

4.2.2. Structura populației ocupate civilă pe principalele activități ale economiei naționale¹⁹

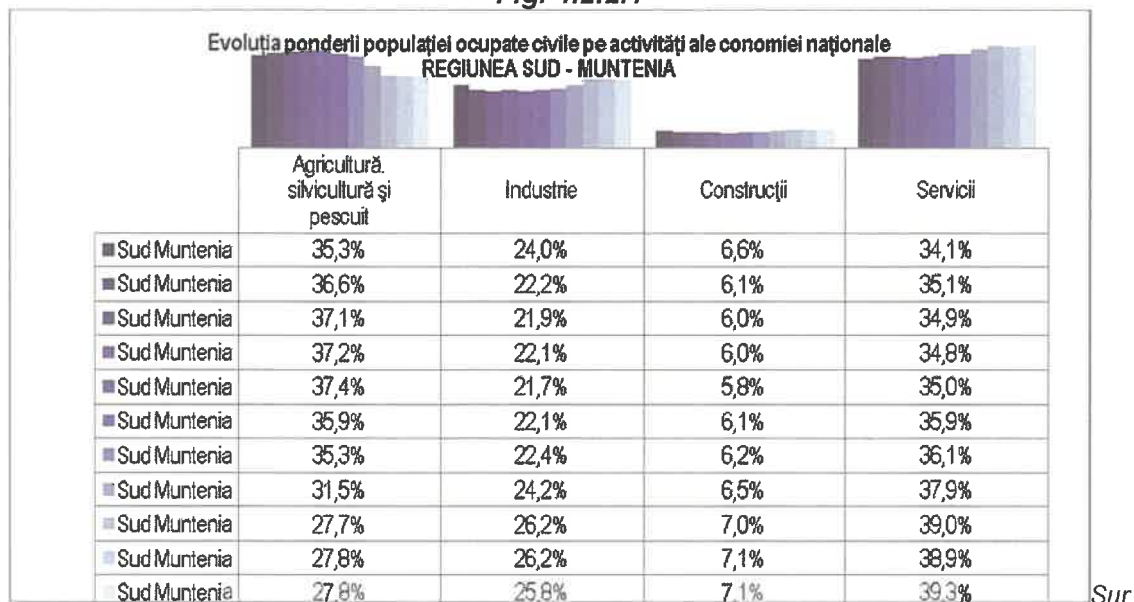
Repartizarea populației ocupate civile pe activități ale economiei naționale evidențiază că la 1 ianuarie 2019, în Regiunea Sud Muntenia, 27,8% din totalul persoanelor ocupate erau concentrate în sectorul agricol, 25,8% în industrie, 7,1% în construcții, și 39,3% în servicii. În activitățile neagricole erau ocupate 799,7 mii persoane (72,2%), ponderi semnificative în rândul acestora fiind deținute de cele care își desfășurau activitatea în industria prelucrătoare (22,8%), comerț (12,6%) și construcții (7,1%).

Activitățile cu un pronunțat grad de feminizare a populației ocupate civile, la sfârșitul anului 2018, au fost cele de: sănătate și asistență socială (80,9%), intermediari financiare și asigurări (78,6%), învățământ (76,4%), administrație publică și apărare (58,1%), hoteluri și restaurante (58,7%), activități de spectacole, culturale și recreative (56%) și alte activități și servicii (51,9%). Bărbații ocupați au predominat în toate celelalte activități economice, deținând proporții covârșitoare în activitățile construcții (88%), de industrie extractivă (87%) și de transport și depozitare (87,2%).

Analizând evoluția populației ocupate civile pe activități ale economiei naționale în perioada 2008 – 2018, se observă o scădere a ponderii populației ocupate în **agricultură**, în paralel cu **creșterea** în **servicii, industrie, construcții**. (v. fig. 4.2.2.1).

Comparativ cu anul 2008, în 2018 a scăzut ponderea persoanelor care și-au desfășurat

Fig. 4.2.2.1

sa datelor: INS Baza de date TEMPO-Online

activitatea în **agricultură, silvicultură și pescuit** (-7,5%), dar și al celor care au lucrat în **Industria extractivă** (-0,6%); **Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public** (-

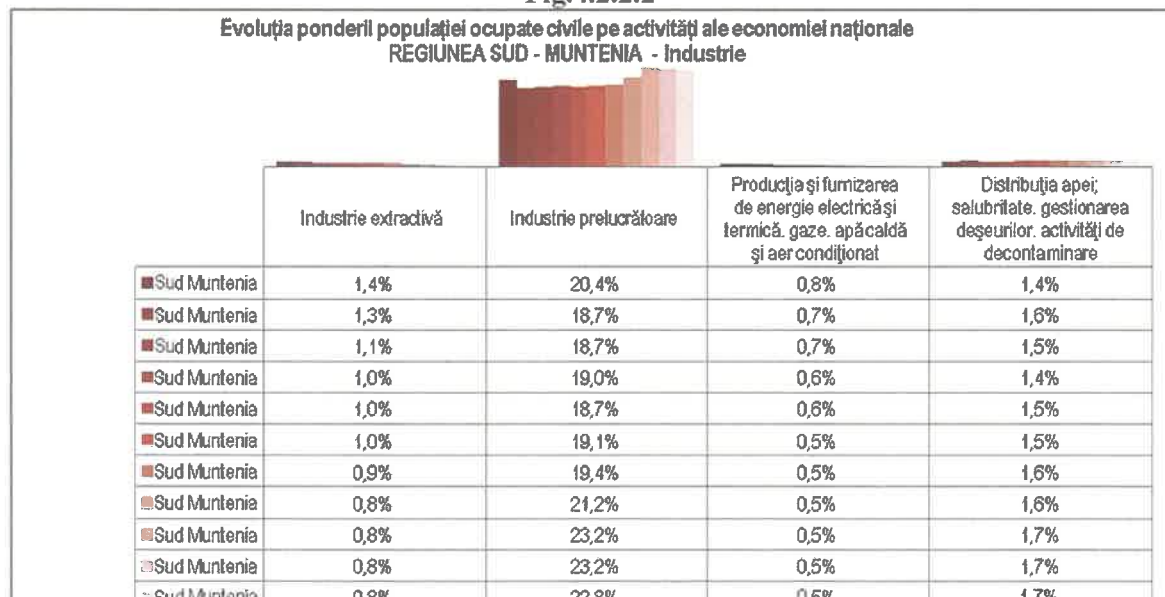
¹⁹ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „3 d PIATA MUNCII” – [pentru vizualizare clic aici](#)

0,2%), în învățământ (-0,3%). În aceeași perioadă, a crescut ponderea persoanelor care și-au desfășurat activitatea în industrie (+1,8%), construcții (+0,5%) și servicii (+5,3%): comerțul cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor (+ 1,5%), transport și depozitare (+1,5%), activități de servicii administrative și activități de servicii suport (+ 1,2%).

Din analiza evoluției populației ocupate civile în industrie în perioada 2008 și 2018 (v. fig. 4.2.2.2), se observă o scădere a populației ocupate atât în cifre absolute cât și ca pondere în toate activitățile din cadrul sectorului industrie, cu excepția activității *Industriei prelucrătoare*, care a înregistrat o creștere cu 7,4 mii persoane (+2,4%) și a activității *Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare*, care a înregistrat o creștere cu 2,2 mii persoane (+ 0,3%).

Comparativ cu structura ocupării civile la nivel național, la nivelul regiunii Sud Muntenia, în anul 2018, este bine reprezentată industria (cu 2,5 puncte procentuale peste media națională și agricultura este cu 6,9 puncte procentuale peste ponderea la nivel național. Serviciile (39,3%), deși în creștere cu 0,4,% față de anul anterior, se află la o distanță de 8,5 puncte procentuale sub nivelul național (47,8%). De asemenea construcțiile (7,1) au o pondere cu 1,1% mai mică decât media națională (8,1%).

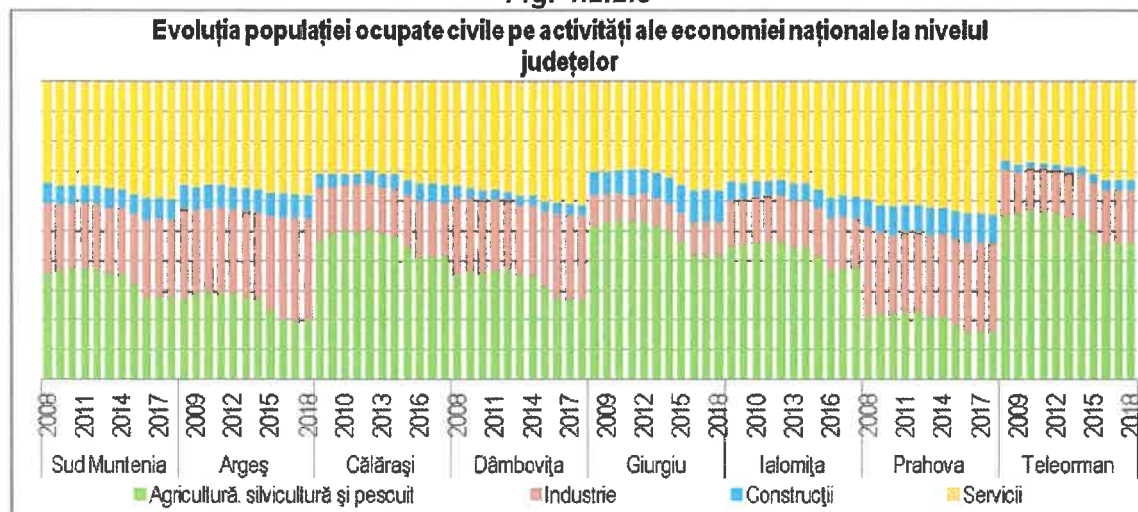
Fig.4.2.2.2

Sursa datelor: INS Baza de date TEMPO-Online

Datele anuale furnizate de INS din Balanța forței de muncă (BFM) permit analiza comparativă la nivel regional și județean a evoluției în timp a structurii populației ocupate civile

Fig. 4.2.2.3

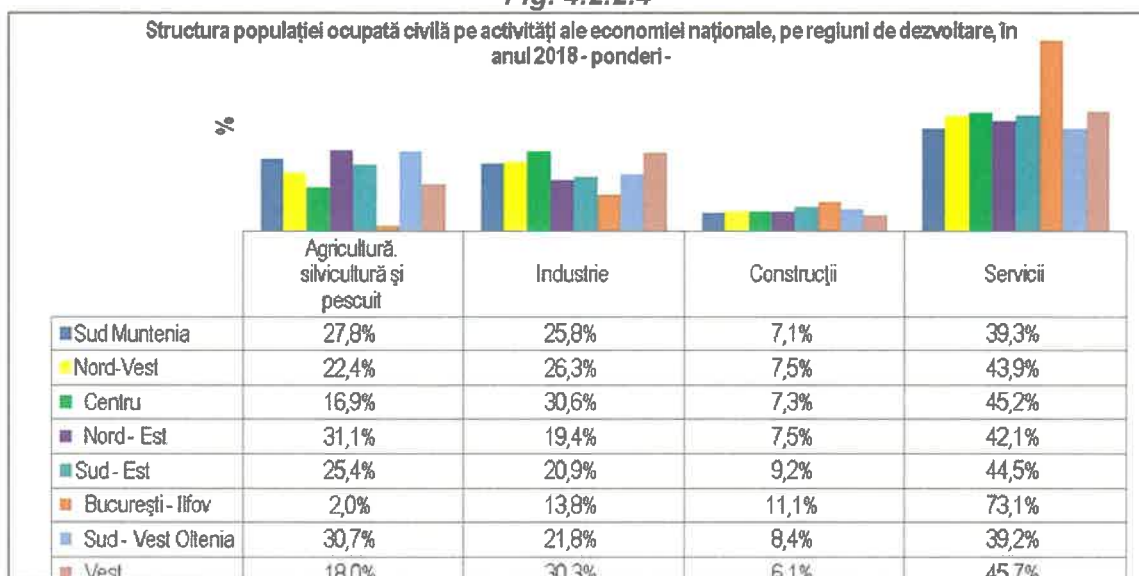
Sursa datelor: INS Baza de date TEMPO-Online

pe principalele activități ale economiei naționale.

Structura comparativă pe județe a populației ocupate civile pe activități CAEN este prezentată în fig. 4.2.2.3. Din analiza comparativă pe județe se observă că județele cu cele mai mari ponderi ale populației ocupate în industrie și servicii, respectiv cele mai mici în agricultură sunt: Prahova (29,8% în industrie, 44,7% în servicii și 15,8% în agricultură), Argeș (34,2% în industrie, 38,1% în servicii și 19,8% în agricultură), și Dâmbovița (28,2% și 41,2% în servicii și 27,0% în agricultură).

Cele mai mari diferențe se constată în privința populației ocupate în agricultură, de la 45,8% cât se înregistrează în județul Teleorman sau 41,7 % în Giurgiu la 15.8 % pentru județul Prahova. Ponderea populației ocupate în construcții depășește ponderea națională și regională numai în județele Prahova (9,6%) și Giurgiu (10,5%), ponderea regională fiind sub cea

Fig. 4.2.2.4

Sursa datelor: INS Baza de date TEMPO-Online

națională.

Analiza structurii populației ocupate civile pe sectoare de activitate pe regiuni de dezvoltare evidențiază că în regiunile Nord– Est și Sud – Vest Oltenia s-au înregistrat cele mai mari ponderi ale persoanelor care lucrau în activitățile agricole (31,1% și 30,7%). Industria și construcțiile concentrau cele mai mari ponderi în regiunea Centru (30,6% din persoanele ocupate) și în regiunea Vest (30,3% din persoanele ocupate). În servicii își desfășurau activitatea peste 45,0% din persoanele ocupate din regiunile: Centru (45,2%), Vest (45,7%) și București – Ilfov, unde această proporție a atins nivelul de 73,1%.

4.3. Evoluții și situația curentă privind șomerii înregistrați²⁰

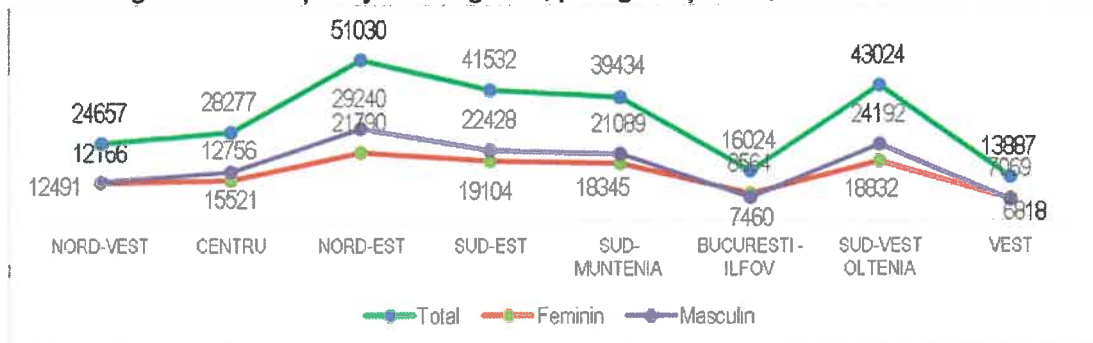
Măsurarea volumului șomajului în România, ca de altfel și în alte țări europene, se realizează prin doi indicatori: șomajul înregistrat și șomajul definit în accepțiunea BIM (Biroul Internațional al Muncii). Datele privind șomerii înregistrați provin de la Agențiile pentru Ocuparea Forței de Muncă. Această metodă are avantajul că oferă permanent date statistice cu caracter exhaustiv referitoare la numărul persoanelor fără un loc de muncă și dezavantajul că nu toate persoanele care nu lucrează pot fi înregistrate la ANOFM (trebuie să îndeplinească condițiile impuse de legislația națională).

La sfârșitul anului 2018, regiunea Nord – Est deținea cel mai mare număr de șomeri înregistrați (19,8% din numărul total al șomerilor înregistrați), urmată de regiunile Sud – Vest

²⁰ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „3 e PIATA MUNCII” – pentru vizualizare clic [aici](#)

Oltenia (16,7%), Sud- Est (16,1%) și Sud – Muntenia (15,3%). Cea mai mică pondere a revenit regiunii Vest (5,4%) cu 13,9 mii șomeri.

Fig. 4.3.1 Rata șomajului înregistrat, pe regiuni și sexe, la 31 ianuarie 2019

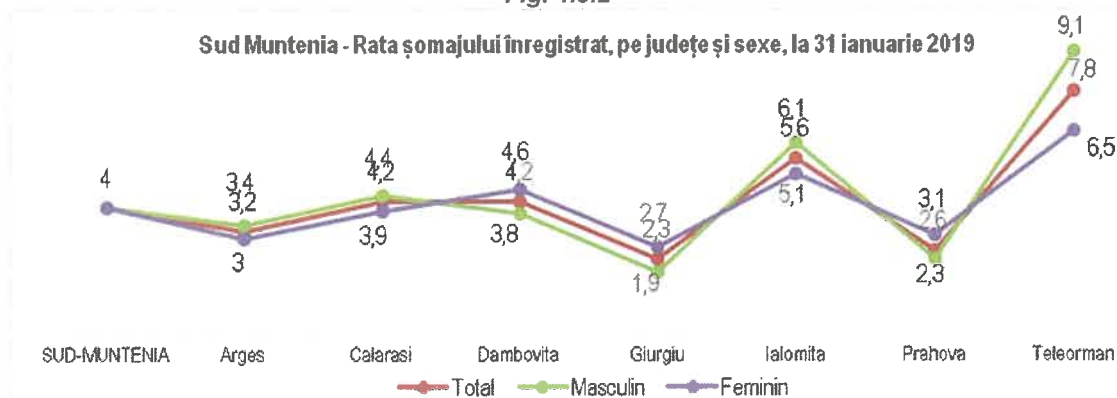
Sursa: INS - Baza de date TEMPO-Online

Rata șomajului înregistrat, la sfârșitul anului 2018, a atins cea mai ridicată valoare în regiunea, Sud-Vest Oltenia (5,9%), iar cea mai mică în regiunea București - Ilfov (1,2%), regiunea Sud Muntenia atingând valoarea de 4%, peste media națională (3,3%).

La sfârșitul anului 2018, în evidențele AJOFM-urilor din Regiunea Sud Muntenia erau înregistrați 39,4 mii șomeri, în scădere cu 6,8 mii persoane față de anul anterior. Conform BFM, **rata șomajului înregistrat** cunoaște o evoluție fluctuantă în perioada 2002-2014, cu o tendință generală descrescătoare în toate județele în perioada anilor 2002-2007 (când au fost înregistrate

Fig. 4.3.2

Sud Muntenia - Rata șomajului înregistrat, pe județe și sexe, la 31 ianuarie 2019

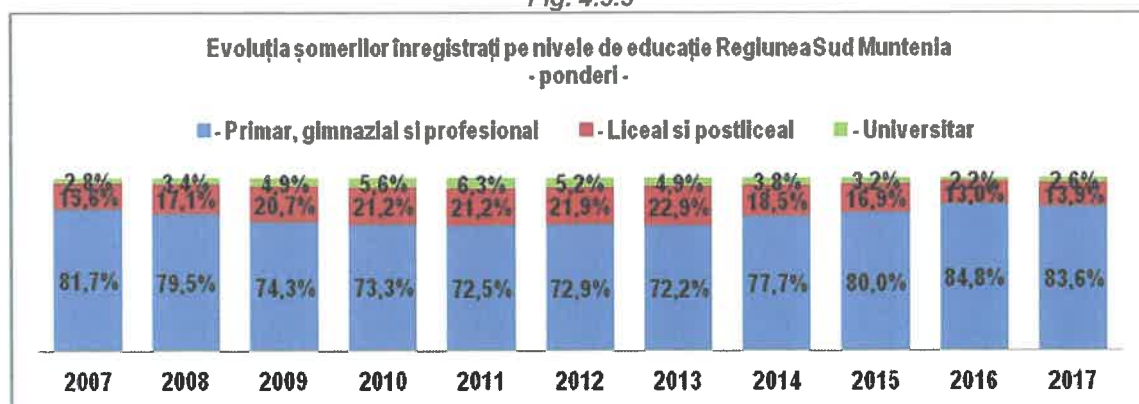
Sursa: INS - Baza de date TEMPO-Online

cele mai mici niveluri ale șomajului înregistrat, o creștere ușoară în 2008, urmată de o creștere accentuată în anul 2009, apoi o perioadă de descreștere până în anul 2011, urmată de o creștere cu 0.5 procente în 2013 și apoi scădere continuă până în 2018.

În finele lunii ianuarie 2019 în regiunea Sud Muntenia **Rata șomajului regional înregistrat a fost mai ridicată decât cea la nivel național** (4% față de 3,3,0%), situație valabilă în toate județele, cu excepția județelor Giurgiu (2,3%), Prahova (2,6%) și Argeș (3,2%). Cele mai mari rate ale șomajului înregistrat în Regiune au fost în județele Teleorman (7,8%),

Fig. 4.3.3

Evoluția șomerilor înregistrați pe nivele de educație Regiunea Sud Muntenia - ponderi -

Ialomița (5,6%), Dâmbovița (4,2%) și Călărași (4,2%).

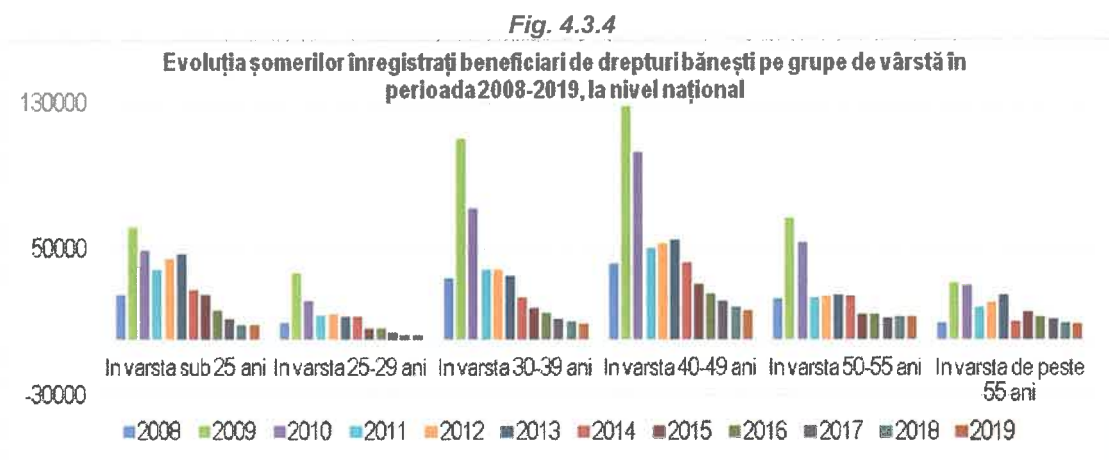
Repartizarea pe sexe relevă că, șomajul a afectat în aceeași măsură atât bărbații cât și femeile.

Repartizarea pe nivele de educație relevă că, preponderente în numărul total al șomerilor înregistrați, în 2017, în regiunea Sud Muntenia, erau persoanele cu nivel de educație *primar, gimnazial și profesional* (77,4%) comparativ cu ponderea persoanelor cu nivel de educație liceal și postliceal (19,5%) și cu nivel de educație universitar (3,0%). Ponderea mare a șomerilor cu un nivel de instruire scăzut relevă necesitatea calificării forței de muncă precum și riscul de a intra în șomaj al persoanelor cu un nivel de instruire scăzut.

Structura șomajului înregistrat pe grupe de vârstă. Șomajul tinerilor

În anul 2019, la nivel național, ponderea șomerilor înregistrați, beneficiari de drepturi bănești, sub 25 de ani din totalul șomerilor înregistrați, beneficiari ai drepturilor bănești, era de 14,1%, în scădere cu 3,7% față de ponderea din 2016 (17,9%) – v. *fig. 4.3.4*. Se observă că cea mai mare aglomerare a șomerilor înregistrați la nivel național este în zona 40-49 ani (28%), urmată de grupa de vârstă sub 50-55 de ani (22%).

În perioada 2008-2019, numărul șomerilor sub 25 de ani la nivel național înregistrează o creștere spectaculoasă în anul 2009 (+59,60%), (creștere determinată de fenomenele economice

din 2009), după care începe să scadă, numărul șomerilor înregistrați în anul 2019, fiind mai mic cu 66,7% față de 2008. Această situație este similară tuturor grupelor de vârstă.

Populația în pregătire profesională și alte categorii de persoane

Populația în pregătire profesională și alte categorii de persoane neincluse în populația activă au reprezentat, în 2019, în regiunea Sud Muntenia, 36,4% din totalul resurselor de muncă. În această categorie de populație s-au regăsit 659,1 mii persoane, în scădere față de anul precedent cu 31,5 mii persoane.

4.4. Evoluții și situația curentă privind locurile de muncă vacante

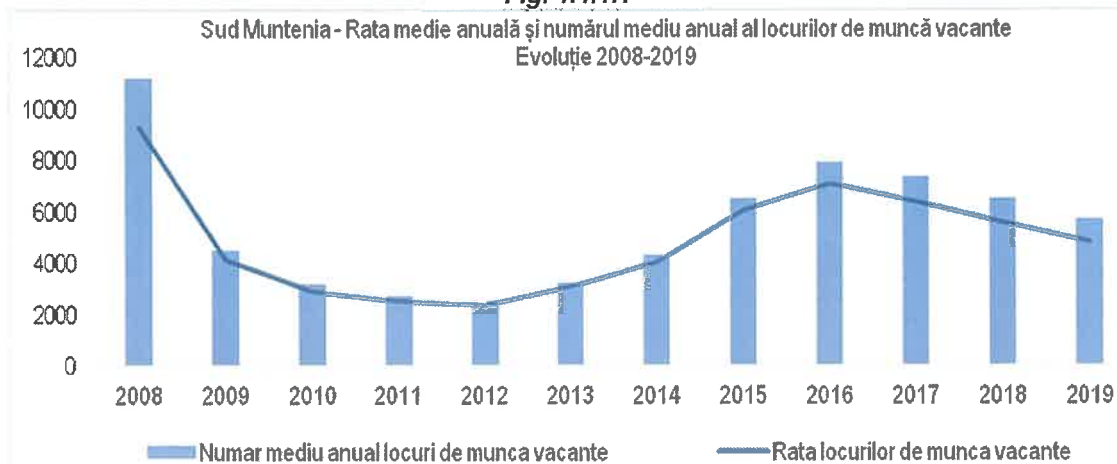
4.4.1. Evoluții și situația curentă privind locurile de muncă vacante pe activități ale economiei naționale²¹ față de anul anterior. Rata medie anuală a locurilor de muncă vacante ²² a fost de 1,01%, în scădere (- 0,15 puncte procentuale) față de anul precedent.

În anul 2019, în regiunea Sud Muntenia, numărul mediu anual al locurilor de muncă vacante a fost de 5698, în scădere cu 826 (-12,7%) locuri de muncă vacante

²¹Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „3. PIATA MUNCII”

²²Rata medie anuală a locurilor de muncă vacante reprezintă raportul dintre numărul mediu anual al locurilor de muncă vacante și numărul mediu anual total al locurilor de muncă (ocupate și vacante, exclusiv cele blocate sau destinate numai promovării în interiorul întreprinderii sau instituției), exprimat procentual.

Fig. 4.4.1.1

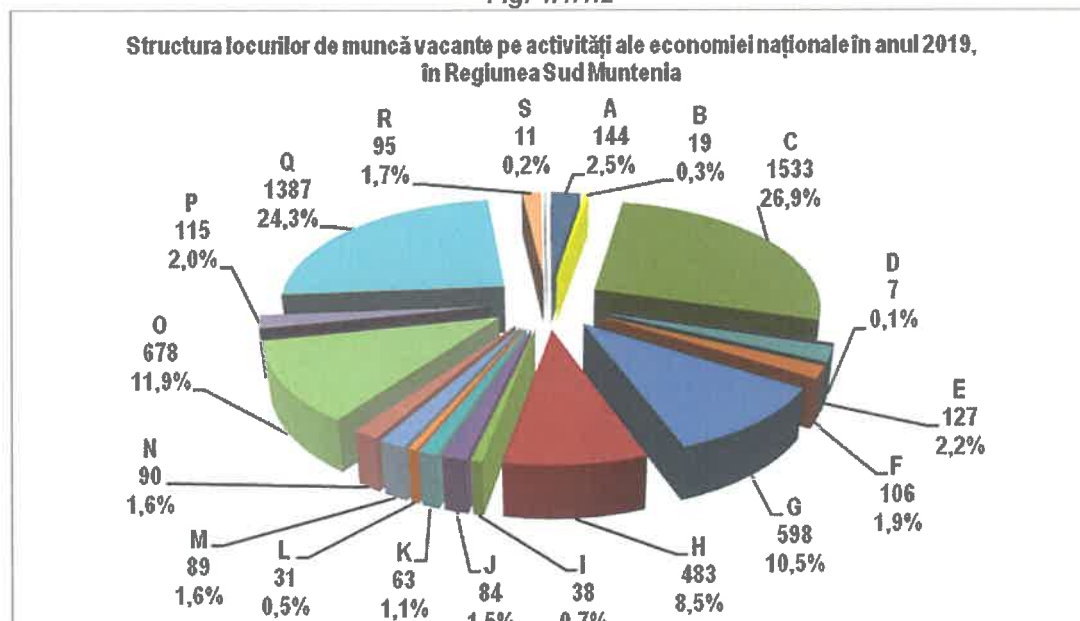

Sursa: INS, Baza de date TEMPO On line

Se observă o evoluție continuă a numărului locurilor de muncă vacante începând cu anul 2012 până în 2016. Începând cu 2017, atât numărul locurilor de muncă vacante cât și rata locurilor de muncă vacante înregistrează o scădere continuă. În primul trimestru al anului 2020 rata locurilor de muncă vacante a ajuns subunitară (0,76% în Regiunea Sud Muntenia și 0,84% la nivel național). Conform EUROSTAT, rata locurilor de muncă vacante în primul trimestru al anului 2020 a fost de 1,9%, atât în Uniunea Europeană cât și zona euro. România (0,9%) se numără printre statele membre cu cele mai mici rate ale locurilor de muncă vacante (Polonia (0,6%), Italia (0,7%), Irlanda (0,7%) și Bulgaria (0,7%). În Regiunea Sud Muntenia, rata locurilor de muncă vacante a scăzut de la 1,1% în primul trimestru din 2019 până la 0,76% în primul trimestru al anului 2020.

Rata medie anuală și numărul mediu anual al locurilor de muncă vacante pe activități ale economiei naționale

Fig. 4.4.1.2

În anul 2019, ratele medii anuale ale locurilor de muncă vacante cu cele mai ridicate valori s-au înregistrat în **sănătate și asistență socială** (3,97%), **activități de spectacole, culturale și recreative** (2%), **tranzacții imobiliare** (1,92%), **informații și comunicații** (1,77%), respectiv administrația publică (1,75%). În industria prelucrătoare s - a

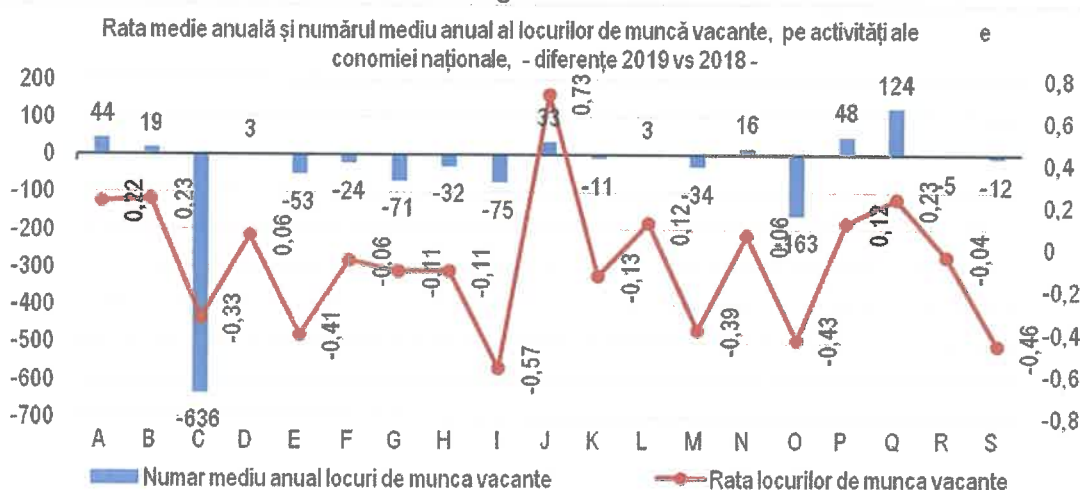
concentrat aproape o treime din numărul total al locurilor de muncă vacante (1,5 mii locuri vacante; 26,9% din numărul total al locurilor de muncă vacante), iar rata locurilor de muncă vacante a avut o valoare medie anuală de 0,89%.

În sănătate și asistență socială s-a concentrat aproape un sfert din numărul total al locurilor de muncă vacante (1,38 mii locuri vacante; 24,3% din numărul total al locurilor de muncă vacante). La polul opus, cele mai mici valori atât în ceea ce privește rata, cât și numărul mediu anual al locurilor de muncă vacante s-au înregistrat în activitățile din industria extractivă (0,3%, respectiv 19 locuri vacante) și producția și furnizare de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (0,12%, respectiv 7 locuri de muncă vacante), urmate de tranzacții imobiliare (0,5%, respectiv 31 locuri de muncă vacante) și hoteluri și restaurante (0,7%, respectiv 38 locuri de muncă vacante).

Față de anul anterior, cele mai semnificative diminuări atât în ceea ce privește rata, cât și numărul mediu anual al locurilor de muncă vacante au cunoscut activitățile din industria prelucrătoare (- 0,33 puncte procentuale, respectiv - 636 locuri vacante), administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public (- 0,43 puncte procentuale, respectiv - 163 locuri vacante). Față de perioada analizată, cele mai relevante creșteri ale locurilor de muncă vacante s-au regăsit în sănătate și asistență socială (+0,23 puncte procentuale, respectiv +124 locuri vacante), învățământ (+0,12 puncte procentuale, respectiv +48 locuri vacante), agricultură (+0,22 puncte procentuale, respectiv +44 locuri vacante) informații și comunicații (+0,73 puncte procentuale, respectiv + 33 locuri vacante).

Conform datelor statistice ale ANOFM, cei mai importanți angajatori din regiune, ca număr de

Fig. 4.4.1.2

Sursa: INS, Baza de date TEMPO On line

salariați erau: SC Automobile Dacia SA, SC Adient Automotive Romania, SC Lear Corporation Romania, SC Johnson Controls România, Yazaki România SRL, SC Lidl Discount SRL, SC Arctic SA, Leoni Wiring System, DGRFP Ploiești, AquilaPart Prod Com SRL, Spitalul Județean de Urgență Ploiești.²³

Potrivit datelor furnizate de agenții economici privind locurile de muncă vacante, în evidențele Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM), sunt disponibile 32.523 locuri de muncă la nivel național. Cele mai multe locuri de muncă sunt oferite pentru: agent de securitate (1.862), lucrător comercial (1.767), muncitor necalificat la asamblarea, montarea pieselor (1.083), muncitor necalificat în industria confecțiilor (1.014), muncitor necalificat la demolarea clădirilor, căptușeli, zidărie (909), conducător auto transport rutier de mărfuri (818), lăcătuș mecanic (732).

²³Eures - Portalul mobilității europene pentru ocuparea forței de muncă

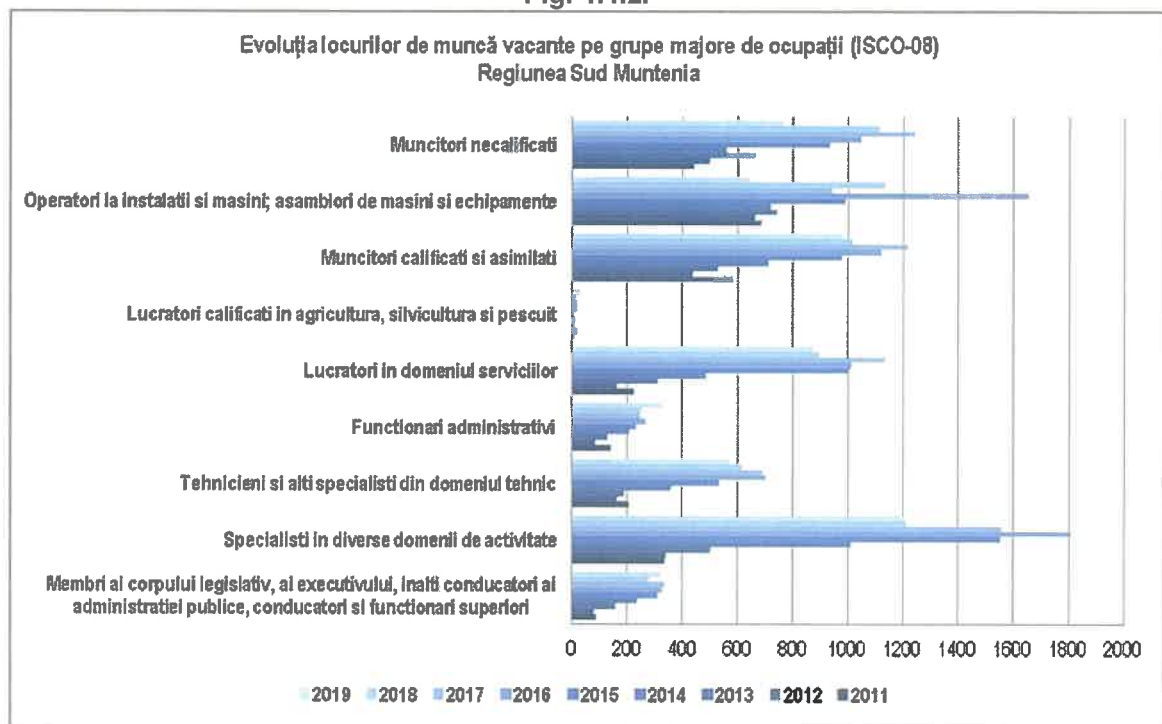
Din cele 32.523 de locuri de muncă vacante declarate de angajatori la agențiile pentru ocuparea forței de muncă, 1.738 sunt destinate persoanelor cu studii superioare (programator, inginer în diferite domenii de activitate, economist, contabil, psiholog etc), 18.461 pentru persoanele cu studii liceale, postliceale, profesionale, restul locurilor de muncă fiind destinate persoanelor cu studii primare/gimnaziale sau fără studii. Angajatorii din Spațiul Economic European oferă, prin intermediul rețelei EURES România, 685 locuri de muncă vacante ²⁴

4.4.2. Evoluții și situația curentă privind locurile de muncă vacante pe grupe majore de ocupații²⁵

În anul 2019, cea mai mare cerere de forță de muncă salariată exprimată de angajatori s-a constatat în rândul ocupațiilor de specialiști în diverse domenii de activitate - grupa majoră 2 (21% din totalul locurilor de muncă vacante, respectiv 1,21 mii locuri vacante), urmate de ocupațiile de muncitori calificați și asimilați (975 locuri vacante, respectiv 17% din totalul locurilor de muncă vacante), lucrători în domeniul serviciilor- grupa majoră 5 (871 locuri vacante, 15% din totalul locurilor de muncă vacante), muncitori necalificați (762 locuri vacante 13% din totalul locurilor de muncă vacante).

La polul opus, cu cea mai redusă disponibilitate a cererii de forță de muncă salariată

Fig. 4.4.2.

Sursa datelor: INS - Baza de date TEMPO-Online

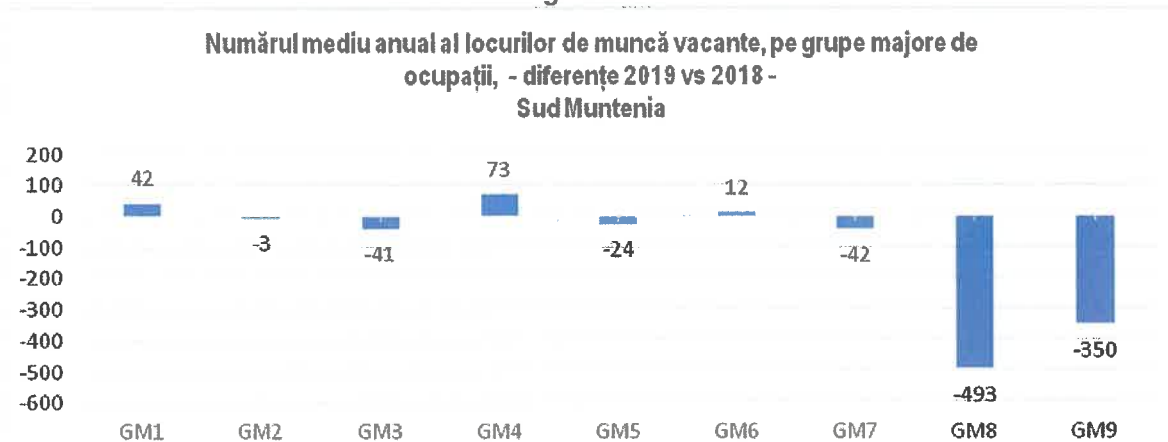
s-au regăsit ocupațiile **lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit** - grupa majoră 6 (26 locuri vacante, 0,5% din totalul locurilor de muncă vacante), **membrii corpului legislativ, ai executivului, înalți conducători ai administrației publice, conducători și funcționari superiori** - grupa majoră 1 (319 locuri vacante, 5,6% din totalul locurilor de muncă vacante) și **funcționari administrativi** - grupa majoră 4 (323 locuri vacante, 5,7% din totalul locurilor de muncă vacante).

Comparativ cu anul 2018, cele mai relevante scăderi a numărului mediu anual al locurilor de muncă vacante s-au înregistrat în rândul ocupațiilor de **operatori la instalații și mașini;**

²⁴ Comunicat de presă al ANOFM din 27 februarie 2020

²⁵ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „3 f PIATA MUNCII” – [pentru vizualizare clic aici](#)

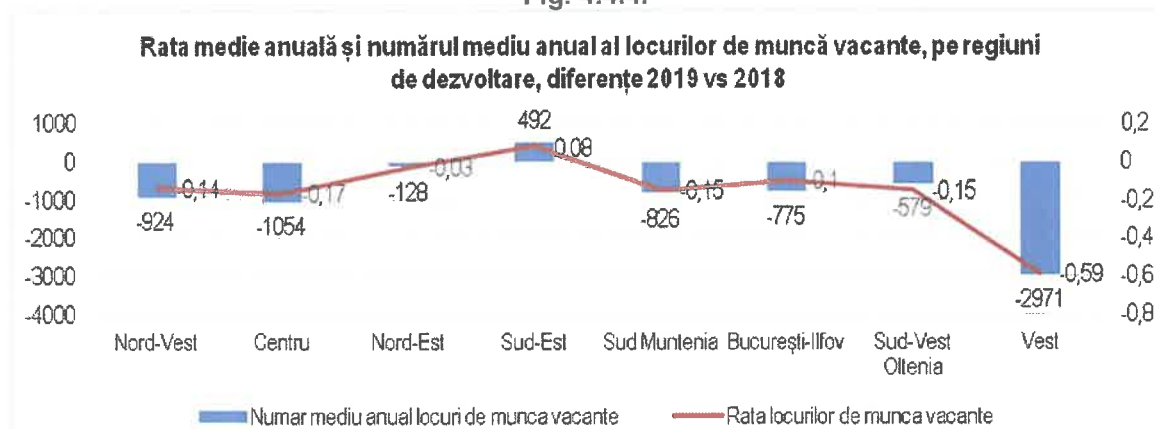
Fig. 4.4.3.

Sursa datelor: INS - Baza de date TEMPO-Online

asamblori de mașini și echipamente – grupa majoră 8 (- 493 locuri vacante), respectiv de muncitori necalificați – grupa majoră 9 (- 350 locuri vacante). Prin comparație cu anul precedent, ușoare creșteri ale numărului mediu anual al locurilor de muncă vacante s-au înregistrat în rândul ocupațiilor de funcționari administrativi - grupa majoră 4 (+73 locuri de muncă vacante), membrii corpului legislativ, ai executivului, înalți conducători ai administrației publice, conducători și funcționari superiori - grupa majoră 1 (+42 locuri de muncă vacante) și Lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit – grupa majoră 6 (+ 12 locuri vacante). În profil teritorial, în anul 2019, cele mai ridicate valori ale ratei medii anuale a locurilor de muncă vacante s-au înregistrat în regiunile București - Ilfov (1,43%) și Vest (1,37%). În ceea ce privește numărul mediu anual al locurilor de muncă vacante, angajatorii au prezentat cea mai semnificativă cerere de forță de muncă salariată în regiunea București - Ilfov (12,7 mii locuri vacante), care a reprezentat 30,5 % din numărul locurilor de muncă vacante din întreaga țară. Regiunile Nord - Vest (6,8 mii locuri vacante), respectiv Vest (4,8 mii locuri vacante) au însumat aproape 30% din numărul total al locurilor de muncă vacante. La polul opus, atât în ceea ce privește rata, cât și numărul mediu anual al locurilor de muncă vacante cele mai scăzute valori le-a cunoscut regiunea Sud - Vest Oltenia (0,4%; 3,7% din numărul locurilor de muncă vacante la nivel național, respectiv 1,5 mii locuri vacante), urmată de regiunea Sud - Est (0,63%; 7,8% din numărul locurilor de muncă vacante la nivel național, respectiv 3,3 mii locuri vacante). Comparativ cu anul precedent, în ceea ce privește numărul mediu anual al locurilor de

Fig. 4.4.4.

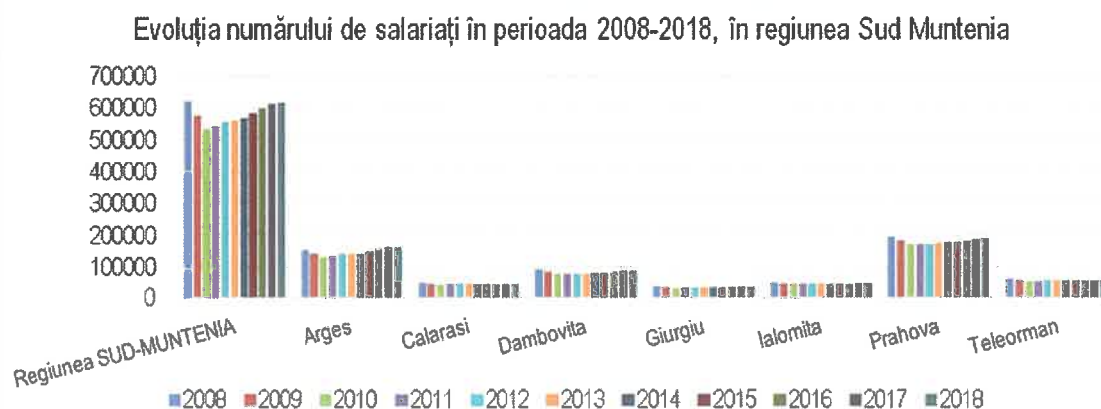
Sursa datelor: INS - Baza de date TEMPO-Online

muncă vacante s-au înregistrat creșteri numai în regiunea Sud - Est (+492 locuri de muncă vacante). În toate celelalte regiuni numărul mediu al locurilor de muncă vacante a scăzut față de anul anterior. Cele mai relevante scăderi ale ratei medii anuale și ale numărului mediu de locuri vacante s-au înregistrat în regiunile Vest (- 0,59%, respectiv -2,97 mii locuri vacante), Centru (- 0,17%, respectiv -1,05 mii locuri vacante) și Nord-Vest (- 0,14%, respectiv -924 locuri vacante).

4.5. Evoluții și situația curentă - efectivul salariaților la sfârșitul anului, pe activități (secțiuni și diviziuni) ale industriei²⁶

În regiunea Sud Muntenia, în anul 2018, numărul salariaților era de 619559 persoane, reprezentând 55,9% din totalul populației civile ocupate, în creștere cu 4990 persoane față de anul anterior, respectiv cu 0,8%. Analizând evoluția efectivului de salariați (figura 4.5.1) se observă că în perioada 2008-2010 acesta are o tendință descrescătoare în toate județele regiunii ca urmare a efectelor negative ale crizei economice și financiare. În perioada 2010-2018 efectivul salariaților are o tendință crescătoare în majoritatea județelor, cu excepția județelor Călărași Ialomița și Teleorman, care în 2018 înregistrează o scădere a numărului de salariați față de anul anterior. Județele care în 2018 aveau cel mai mare efectiv de salariați erau: Prahova (30,1% din numărul de salariați din regiune), Argeș (26,2% din numărul de salariați din regiune) și Dâmbovița (14% din numărul de salariați din regiune), la polul opus situându-se județele Giurgiu (5,9% din numărul de salariați din regiune), Călărași (7,3% din numărul de salariați din regiune) și Ialomița (7,4% din numărul de salariați din regiune).

Fig. 4.5.1

Sursa datelor: INS - Baza de date TEMPO-Online

Comparativ cu structura numărului de salariați pe activități economice la nivel național, în 2018, regiunea Sud Muntenia se remarcă prin **ponderea mare a numărului de salariați din industrie** (33,5%, cu 6,1 puncte procentuale peste media națională) și în special din **industria prelucrătoare** (28,8%, cu 5,34 puncte procentuale peste media națională). Pornind de la aceste date și de la structura VAB pe activități ale economiei naționale, se poate contura profilul economic regional.

Analizând structura numărului de salariați pe activități ale economiei naționale, în anul 2018, se observă procentul foarte redus de persoane salariate în **agricultură, silvicultură și pescuit** – 4,0%. Județele Ialomița, Călărași și Teleorman au un profil preponderent agricol, cu o pondere mare a numărului de salariați în **agricultură, silvicultură și pescuit** (11,5%, 10,5%,

²⁶ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa [„3 g PIATA MUNCII” – pentru vizualizare clic aici](#)

7,3%), comparativ cu județele industrializate: Argeș (1,8%), Prahova (1,7%) și Dâmbovița (2,4%). Corelând aceste date cu structura populației civile ocupate în această activitate economică (la nivel regional 27,8% din total populație era ocupată în agricultură), se confirmă concluzia că, în prezent, în mediul rural se practică o agricultură de subzistență, deci un șomaj deghizat. Analizând evoluția numărului de salariați pe activități ale economiei naționale, la nivel regional, în 2018 față de 2017, observăm că numărul de salariați înregistrează o tendință crescătoare în aproape toate activitățile cu excepția activităților de **Industria prelucrătoare** (-2019 salariați), **industria extractivă** (+53 salariați), **producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat** -100 salariați), **distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare** (-472 salariați), **Tranzacții imobiliare** (-219 salariați). Comparând distribuția numărului de salariați pe activități ale economiei naționale de la nivel regional cu cea de la nivel național, la sfârșitul anului 2018, ponderi superioare față de cele înregistrate la nivel național s-au înregistrat în următoarele județe:

- **Argeș:** *industria prelucrătoare* (39,9%)
- **Călărași:** *agricultură* (10,5%), *construcții* (9,1%), *administrație publică și apărare* (6,3%), *învățământ* (8,3%), *sănătate și asistență socială* (8,4%).
- **Dâmbovița:** *industria extractivă* (1,7%), *industria prelucrătoare* (28,2%), *distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare* (2,1%), *administrație publică și apărare* (5,1%), *învățământ* (9,4%), *sănătate și asistență socială* (7,9%).
- **Giurgiu:** *agricultură* (6,6%), *industria extractivă* (1,8%), *construcții* (9,4%), *transport și depozitare* (10,3%), *administrație publică și apărare* (7,3%), *învățământ* (8,0%), *sănătate și asistență socială* (11,1%).
- **Ialomița:** *agricultură* (11,5%), *construcții* (8%), *comerț* (20,7%), *hoteluri și restaurante* (4%), *administrație publică și apărare* (5,7%), *învățământ* (7,5%), *sănătate și asistență socială* (7,9%)
- **Prahova:** *industria extractivă* (2,2%), *industria prelucrătoare* (30,5%), *distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare* (2,5%), *transport și depozitare* (6,2%)
- **Teleorman:** *agricultură* (7,3%), *industria extractivă* (2,1), *comerț* (18,4%), *administrație publică și apărare* (5,9%), *învățământ* (8,6%), *sănătate și asistență socială* (9,7%).

Se observă că elementul comun al județelor industrializate este procentul ridicat al salariaților în industrie, spre deosebire de celelalte județe care au un procent ridicat al salariaților în agricultură, administrație publică, învățământ, sănătate și asistență socială (acest fenomen se poate explica prin nivelul crescut al sărăciei în aceste județe, precum și prin ponderile ridicate ale populației școlare și vârstnice – în aceste județe ponderea populației școlare și vârstnice depășește 38% în total populație).

Analiza comparativă pe ocupații a șomajului și locurilor de muncă vacante în perioada 2008-2019

Datele furnizate de INS cu privire la evoluția locurilor de muncă vacante, respectiv a numărului de șomeri înregistrați, la nivelul anului 2019, evidențiază că la nivel regional se înregistrau un număr de 39434 șomeri înregistrați și 5698 locuri de muncă vacante. Cea mai mare pondere în totalul locurilor de muncă vacante o dețin activitățile: în **industria prelucrătoare** (26,9% din numărul total al locurilor de muncă vacante), **sănătate și asistență socială** (24,3% din numărul total al locurilor de muncă vacante) și **administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public** (11,9% din numărul total al locurilor de muncă vacante).

În 2019, în regiunea Sud Muntenia, numărul de șomeri înregistrați scade cu 14,7% față de anul 2018, iar numărul locurilor de muncă vacante scade cu 12,7%. Rămân însă 5698 locuri de muncă vacante și 39434 șomeri înregistrați. De ce un număr atât de mare de șomeri nu pot ocupa câteva mii de posturi vacante? Răspunsurile sunt multiple:

- salariile oferite de angajatorii care anunță posturi vacante sunt prea mici pentru a atrage pe potențialii candidați

- obținerea unor venituri fără muncă: veniturile și celelalte facilități obținute de beneficiarii de asistență socială sunt suficiente pentru un minimum de trai fără muncă

- supradimensionarea agriculturii în privința populației ocupate: majoritatea persoanelor ocupate în agricultură, în România în anul 2018 - aveau statutul ocupațional de lucrător pe cont propriu și lucrător familial neremunerat.

- realocarea pe ramuri și sectoare a lucrătorilor pe cont propriu a înregistrat o deplasare către sectorul de construcții, ceea ce reflectă o precarizare a muncii în acest sector cu tendințe de creștere a segmentării pieței și a dezvoltării dimensiunii muncii la negru

- îmbunătățirea calității locurilor de muncă și slaba calificare profesională a candidaților. Având în vedere estimările, în perspectiva anului 2020, cu privire la continuarea tendinței de creare de locuri de muncă care să solicite un nivel de educație ridicat, ponderea populației ocupate cu studii superioare în total populație ocupată își va continua evoluția ascendentă. Pe niveluri de educație, tendința de scădere a populației ocupate în vârstă de muncă (15 – 64 ani) se manifestă pentru populația cu studii medii și pentru populația cu nivel de pregătire scăzut. În același timp pentru populația cu studii superioare se înregistrează o evoluție pozitivă a ocupării. Specialiștii sunt cei mai căutați. Din punctul de vedere al numărului locurilor de muncă vacante pe grupe majore de ocupații, datele INS arată că, în 2019, cea mai mare cerere de forță de muncă salariată exprimată de angajatori a fost pentru ocupațiile de specialiști în diverse domenii de activitate (21,3% din totalul locurilor de muncă vacante).

- Existența unor joburi pentru care angajatorii găsesc cu greu candidatul potrivit. Posturile din industrie sunt cel mai greu de ocupat. Potrivit INS, în industrie, un număr de 1686 locuri de muncă erau vacante în 2019, în scădere cu 667 față de anul 2018. Industria prelucrătoare concentra 26,9% din numărul total al locurilor de muncă vacante (1533 de posturi neocupate), în timp ce sectorul bugetar însuma 38,3% din numărul total al locurilor de muncă vacante (în creștere cu 9 locuri față de 2018): 678 în administrația publică, 1387 în sănătate și asistență socială, respectiv 115 în învățământ. Principalele cauze ale neocupării acestor locuri vacante sunt: numărul redus de absolvenți cu competențe tehnice care să-i motiveze pe angajatori, insuficienta experiență în activitatea respectivă, migrația către alte țări, unde salariile pentru aceste activități sunt mai mari.

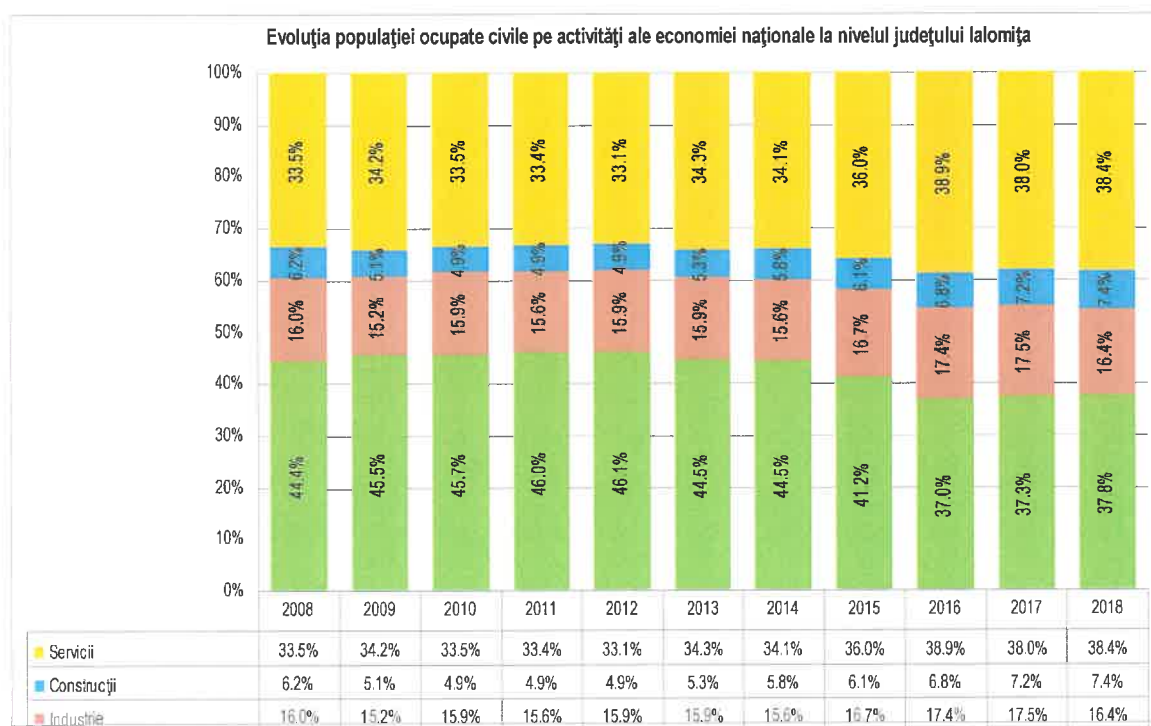
- Profilul **dominant la nivel regional al cererii de forță de muncă** este dat de ponderea locurilor de muncă ce necesită studii superioare și de nivel 3 sau 4, medii și postliceale (Specialiști în diverse domenii de activitate (21,2%), Tehnicienii și alți specialiști din domeniul tehnic – 10%; Funcționari administrativi – 5,7%; Lucrători în domeniul serviciilor – 15,3%; Muncitori calificați și asimilați – 17,1%; Operatori la instalații și mașini; asamblori de mașini și echipamente – 11,3%). Profilele **tehnic** și **servicii** înregistrează evoluții semnificative la nivel regional, atât prin creșterea numărului locurilor de muncă vacante cât și prin evoluția ascendentă a ponderii populației ocupate în industrie și servicii.

În același timp, **profilul resurse naturale și protecția mediului** înregistrează descreșteri a numărului de locuri de muncă vacante Astfel, în 2019, în regiunea Sud Muntenia existau numai 26 locuri vacante pentru *Lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit*.

Populația ocupată civilă pe activități ale economiei naționale la nivelul județului Ialomița

Activități ale economiei naționale	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Total economie-mii persoane	100.1	97.4	95.5	96	99	97.7	95.8	90.8	88.7	88.1	88.2
Agricultură, silvicultură și pescuit	44.4	44.3	43.6	44.2	45.6	43.5	42.6	37.4	32.8	32.9	33.3
Industrie, din care:	16	14.8	15.2	15	15.7	15.5	14.9	15.2	15.4	15.4	14.5
Industrie extractivă	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2
Industrie prelucrătoare	14.2	12.7	13.1	13	13.2	13.1	12.4	12.9	13.4	13.3	12.4
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.3	0.3	0.2	0.2	0.2	0.2

Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	1.2	1.5	1.5	1.4	1.9	1.9	2	1.9	1.6	1.7	1.7
Construcții	6.2	5	4.7	4.7	4.9	5.2	5.6	5.5	6	6.3	6.5
Servicii din care:	33.5	33.3	32	32.1	32.8	33.5	32.7	32.7	34.5	33.5	33.9
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	12.1	11.1	11.1	11.2	11.5	11.9	11.6	11.4	11.5	11.8	12.1
Transport și depozitare	3.9	4.2	4.1	4.3	4.5	4.4	4.1	4.4	4.3	3.8	4.1
Hoteluri și restaurante	1	1	0.8	1	1.1	1.3	1.4	1.5	1.7	1.7	1.8
Informații și comunicații	0.4	0.3	0.2	0.4	0.5	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4
Intermedieri financiare și asigurări	0.7	0.7	0.7	0.7	0.6	0.6	0.6	0.6	0.5	0.5	0.5
Tranzacții imobiliare	0.2	0.3	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.1	0.2	0.2	0.2
Activități profesionale, științifice și tehnice	1.2	1	0.9	1	0.9	1	0.9	1	1	1	1
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	1.6	1.7	1.7	2.1	2.1	2.3	2.2	2.3	2.3	2.5	2.4
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public	3.2	3.4	2.8	2.6	2.6	2.4	2.5	2.5	2.7	2.7	2.6
Învățământ	4.1	3.9	3.6	3.5	3.5	3.6	3.5	3.5	3.5	3.5	3.5
Sănătate și asistență socială	3.7	3.7	3.6	3.3	3.2	3.2	3.2	3.3	3.6	3.6	3.6
Activități de spectacole, culturale și recreative	0.3	0.3	0.4	0.4	0.3	0.5	0.4	0.4	0.3	0.4	0.4
Alte activități de servicii	1.1	1.7	2	1.5	1.9	1.8	1.7	1.3	2.5	1.4	1.3

În anul 2018, raportând numărul salariaților din județ la numărul salariaților din Regiunea Sud Muntenia, obținem următoarele valori procentuale pentru activitățile economice: industrie 16,40% , construcții 7,40%, agricultură 37,8%, servicii 38,40%, etc-

Principalele constatări din analiza evoluției la nivelul ocupațiilor relevante pentru învățământul profesional și liceal tehnologic

Profilul dominant la nivel regional al cererii de forță de muncă pare să fie dat de următoarele domenii (în ordinea descrescătoare a numărului de locuri de muncă vacante la nivel județean): economic; mecanică; comerț; turism și alimentație publică; industrie textilă și pielărie;

construcții și lucrări publice. Evoluția diferită a acestor domenii este prezentată mai jos și sintetizată în tabelul detaliat în Anexa 5.

Singurele domenii care prezintă o balanță pozitivă locuri de muncă- șomaj sunt **economicul, comerțul, estetica și igiena corpului omenesc și turismul și alimentația publică**.

Modificările aduse de legislația fiscală în anul 2019 a dus la o creștere a cererii de tehnicieni în activități economice la nivel național, regional și la nivelul județului Ialomița.

În mecanică și mai ales în industria textilă și a pielăriei se manifestă dificultăți în ocuparea locurilor de muncă vacante, datorate acelor neconcordanțe dintre exigențele angajatorilor și competențele persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă.

Tabel 4.5.1

<i>Domeniul de pregătire</i>	<i>Tendință locuri muncă vacante</i>	<i>Tendință șomeri</i>	<i>Diferență locuri vacante-șomeri</i>	<i>Ocupații / grupe de ocupații relevante (prin nr. de locuri de muncă vacante în cadrul domeniului)</i>
Construcții, instalații și lucr. Publice	↓	↔	(-)	Zidari, Dulgheri, Zugravi, Instalatori, Constructori în beton armat și asimilați, Mozaicari, Faianțari, Parchetari <i>OBS. Sector caracterizat prin fluctuații sezoniere</i>
Comerț	↑	↓	(+)	Vânzători, Agenți comerciali și mijlocitori de afaceri, Agenți în activitatea financiară și comercială
Turism și alimentație publică	↑	↔	(+)	Ospătari și barmani, Bucătari, Patiserie, Cofetari, Valeți, cameriste și însoțitori
Industrie alimentară	↓	↓	(-)	Măcelari și alți lucrători în prel. Cărnii și peștelui; Operatori la mașinile de fabricare a pâinii, paste făinoase, prod. Patiserie; Brutari
Agricultura	↓	↑	(-)	
Silvicultura	↓	↓	(-)	
Chimie industrială	↓	↔	(-)	
Economic	↑	↓	(+)	Contabili, planificatori, statisticieni
Electronica și automatizări	↓	↔	(-)	
Estetica și igiena corpului omenesc	↓	↔	(+)	
Materiale de construcții	↓	↓	(-)	
Protecția mediului	↑	↑	(-)	
Producție media	↑	↔	(-)	
Tehnici poligrafice	↓	↔	(-)	
Mecanică	↓	↑	(-)	Prelucrători prin așchiere Constructori montatori structuri

				metalice Sudori și debitori autogeni Lucrători la mașini de polizat, rectificat și ascuțit Mecanic auto Operatori la liniile de montaj automat
Industrie textilă și pielărie	și ↓	↓	(-)	- Lucrător în fabricarea pielii și fabricarea încălțăminte - Lucrători în ind. textilă și confecții - Operatori la mașini utilaje și instalații din industria încălțăminte - Operatori la mașini și utilaje pentru industria confecțiilor - Operatori la mașini de țesut și tricotat
Fabricarea prod. din lemn	↓	↑	(-)	Meseriași și lucrători în tratarea și prelucrarea lemnului; Operatori la instalațiile de prelucrare a lemnului și fabricare a hârtiei
Electric	↓	↓	(-)	Electricieni montatori și reparatori de linii electrice aeriene și subterane; Electricieni în construcții ; Electrician auto
Electromec.	↓	↑	(-)	- Electromecanici montatori și reparatori de aparate și echipamente electrice și energetice; Electromecanici montatori și reparatori de instalații telegrafice și telefonice; Operatori la instalațiile de producere a energiei și tratare a apei

Nr. locuri de muncă vacante, nr. șomeri: ↑ creștere, ↓ scădere, ↔ aprox. constant

Diferență locuri vacante-șomeri: (+) surplus comparativ; (-) deficit comparativ; ≈ tendință de echilibrare.

Referitor la analiza evoluției la nivelul ocupațiilor relevante pentru liceul tehnologic putem desprinde profilul servicii, care cuprinde domeniile cele mai favorizate de piața muncii, referitor la numărul locurilor vacante. Astfel în totalul numărului de locuri oferite, profilul servicii are o pondere de 39%.

Pentru profilul resurse naturale și protecția mediului nu se pot desprinde concluzii solide datorită numărului mic de înregistrări în evidențele AJOFM mai ales în cazul locurilor de muncă vacante.

Principalele constatări din analiza evoluției la nivelul ocupațiilor relevante pentru școala postliceală

Pentru școala postliceală, la marea majoritate a domeniilor se constată o creștere mai mare a numărului de șomeri față de cel al locurilor de munca vacante, rezultând în cea mai mare parte balanțe negative. Ca și amploare a solicitărilor de forță de muncă se desprind domeniile: **economic, comerț și sănătate și asistență pedagogică.**

Pentru județ tendința generală este de scădere a locurilor de muncă în paralel cu menținerea la un plafon aproximativ constant a numărului de șomeri. Balanța locuri de muncă-șomeri este negativă, cu excepția a doua domenii : **economic și comerț, deși cu un număr semnificativ de locuri vacante din cauza intrărilor în șomaj prezintă o balanță negativă.**

4.6. Principalele constatări din analiza evoluției la nivelul ocupațiilor relevante pentru învățământul superior

Pentru învățământul superior, dintre grupele de ocupații cu număr semnificativ de locuri de muncă vacante la nivelul județului Ialomița, se desprind: *inginerii constructori; inginerii electroniști în transporturi, posta și telecomunicații; inginerii mecanici; juriști; economiști*. Deși grupele enumerate sunt cele mai bine reprezentate la numărul de locuri vacante, pentru marea majoritate a subgrupelor de ocupații aferente învățământului superior balanța locuri de muncă – șomaj este **negativă** întrucât numărul șomerilor intrați în evidențe, proveniți din aceasta categorie este mai ridicat.

Excepție o fac grupele de *specialiști în informatică și în domeniul economic* unde balanța este pozitivă și *inginerii constructori* unde avem o tendință de echilibrare. Vezi anexa 5

4.6.2. Evoluțiile recente ale șomajului și a locurilor de muncă vacante înregistrate la AJOFM (aspecte critice în contextul crizei economice și financiare)

Este evidentă descreșterea ratei șomajului (implicit a numărului șomerilor înregistrați, în special a celor indemnizați), cu precădere în anul 2019, însoțită însă de o stagnare a numărului de locuri vacante aflate în stoc, la sfârșitul fiecărei luni (trimestru) analizate.

În anul 2019 se constată o îmbunătățire în ultima perioadă, privitor la numărul locurilor de muncă oferite și mai ales la numărul încadrărilor în muncă, comparativ cu perioade similare din anul 2018 (rapoarte lunare ale AJOFM către Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă- monitorizarea Programului de Ocupare a Forței de Muncă).

Structura estimată pe domenii de pregătire a cererii potențiale la intersecția COR-CAEN, pentru Regiunea SUD MUNTENIA este următoarea

Tabelul 4.6.1.d Structura proiecției cererii potențiale pe domenii de pregătire în Regiunea Sud Muntenia. (%)

Domeniul de educație și formare profesională	Ponderi previzionate ale cererii de formare profesională pentru 2020-2025 (%)
Agricultură	4.0%
Chimie industrială	1.5%
Comerț	14.0%
Construcții, instalații și lucrări publice	6.0%
Economic	17.0%
Electric	3.0%
Electromecanică	3.0%
Electronică și automatizări	4.0%
Estetică și igiena corpului omenesc	2.5%
Fabricarea produselor din lemn	2.0%
Industrie alimentară	4.0%
Industrie textilă și pielărie	4.0%
Materiale de construcții	0.5%
Mecanică	20.0%
Producție media	0.5%
Protecția mediului	3.0%
Silvicultură	1.0%
Turism și alimentație	10.0%

**Tab. 4.6.2.g. Structura proiecției cererii potențiale pe domenii de pregătire
în județul Ialomița %**

Domeniul de educație și formare profesională	Ponderi previzionate ale cererii de formare profesională pentru 2020-2025 (%)
Agricultură	8,5%
Chimie industrială	1,2%
Construcții, instalații și lucrări publice	3,0%
Comerț	12,0%
Economic	17,0%
Electric	6,0%
Electromecanică	1,0%
Electronică și automatizări	5,0%
Fabricarea produselor din lemn	0%
Industrie alimentară	5,5%
Industrie textilă și pielărie	2,2%
Materiale de construcții	0%
Mecanică	27,0%
Turism și alimentație	10,0%
Protecția mediului	1,6%
Tehnici poligrafice	0%

Se recomandă ca ponderea IPT din totalul ofertei educaționale să fie aproximativ 60%. În cadrul ofertei educaționale a IPT aproximativ 60% se recomandă să fie pentru calificări de nivel 4, iar 40% pentru calificări de nivel 3.

4.7. Concluzii din analiza pieței muncii. Implicații pentru IPT

4.7.1. Principalele constatări desprinse din informațiile din AMIGO la nivel regional

❖ Populația activă, populația ocupată:

- Inițial tendință de scădere la nivel regional a populației active și mai ales a populației ocupate, urmată de o creștere în 2019, cu diferențe majore pe sexe și medii rezidențiale,;
- Reducerea populației active și a populației ocupate: mult mai mare în cazul femeilor decât în cazul bărbaților.
- Populația activă și populația ocupată au crescut în mediul urban, dar au scăzut semnificativ în rural.

❖ Rata de activitate și rata de ocupare:

- Tendință de creștere atât a ratei de activitate cât și a ratei de ocupare la nivel regional, comparând anul 2018 cu anul 2008. Exista însă disparități majore pe sexe și medii rezidențiale. Destul de grav pare faptul ca rata de ocupare este mult mai redusă pentru populația feminină. Se remarcă un fenomen al subocupării care afectează în mod deosebit populația feminină din mediul rural, combinat cu o calitate redusă a ocupării în mediul rural (în condițiile unei ocupări de subzistență, în agricultură).
- Riscul de șomaj crește și șansele de ocupare se reduc cu cât nivelul de educație este mai scăzut.

✚ Rata șomajului regional pentru persoanele cu nivel scăzut de educație (cu cel mult învățământ gimnazial) este mai mare decât la nivel național.

✚ În Regiunea Sud Muntenia șansele de ocupare sunt mult mai reduse decât la nivel național pentru persoanele cu nivel scăzut de pregătire (cu cel mult învățământ gimnazial).

La nivel regional rata de ocupare a femeilor cu nivel scăzut de educație este de sensibil mai mică decât cea a bărbaților.

➤ Tendința de creștere a ponderii în ocupare a populației cu studii superioare și a celor cu nivel de pregătire liceal și de scădere a ponderii cu nivel de scăzut de pregătire (cel mult gimazial)

➤ Nivelul mediu de instruire al populației ocupate din regiune este mai ridicat decât media pe țară (conf. datelor pentru 2018):

Regiunea Sud Muntenia are cea mai mica pondere a populației ocupate cu studii de nivel superior.

este regiunea cu o pondere a celor cu nivel scăzut de instruire mai mare decât media națională

➤ Un nivel general de pregătire mai ridicat în cazul femeilor în structura pe sexe a ocupării (pentru nivelurile liceal, postliceal și superior), în paralel cu o mai bună reprezentare a bărbaților

➤ cu nivel de pregătire profesional și de ucenici, Șansele de angajare ale femeilor cresc odată cu creșterea nivelului de pregătire: se impune luarea unor măsuri în sprijinul creșterii nivelului de calificare al femeilor

➤ Disparități majore între rural și urban, privind nivelul de educație al populației ocupate (2017)

4.724. Concluzii din analiza comparativă pe ocupații a șomajului și locurilor de muncă vacante înregistrate la AJOFM

Învățământul profesional și cel liceal tehnologic:

▪Profilul dominant la nivel regional al cererii de forță de muncă dat de următoarele domenii: *mecanică; comerț; industrie textilă și pielărie; construcții și lucrări publice; economic; turism și alimentație publică.*

▪Domenii cu dinamică pozitivă: *comerțul; estetica și igiena corpului omenesc; turismul și alimentația publică* - balanță locuri de muncă-șomeri pozitivă sau echilibrată. Comerțul cunoaște o balanță locuri de muncă-șomaj pozitivă, înregistrând scăderi la numărul șomerilor înregistrați și creșteri la locurile de muncă vacante.

▪Majoritatea domeniilor prezintă balanțe negative, din cauza creșterii intrărilor în șomaj și tendinței de scădere a locurilor de munca vacante oferite.

Tendințe de menținere la un nivel aproximativ constant pentru cele doua componente ale balanței se regăsesc *la economic*, pentru locurile de munca vacante și la: *construcții, instalații și lucrări publice; turism și alimentație publică; economic; electronică și automatizări; estetica și igiena corpului omenesc; producție media; tehnici poligrafice*, pentru numărul de șomeri intrați în evidente.

Mecanica rămâne domeniul care înregistrează cel mai mare număr de locuri de muncă vacante dar și cel mai mare de intrări în șomaj, fiind domeniul care a fost cel mai grav afectat de implicațiile recesiunii economice asupra locurilor de munca.

Industria textilă și a pielăriei se confrunta cu dificultăți concretizate prin locuri de muncă în scădere, fenomen totuși stabilizat în anul 2010. Numărul acestora reprezintă totuși un procent important din totalul locurilor vacante. Se înregistrează un șomaj cu o evoluție ușor descendentă.

Si-n mecanica și mai ales în industria textilă și a pielăriei se manifestă dificultatea în ocuparea locurilor de muncă vacante, datorate acelor neconcordanțe dintre exigențele angajatorilor și competențele persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă.

Referitor la analiza evoluției la nivelul ocupațiilor relevante pentru liceul tehnologic putem desprinde profilul servicii, care cuprinde domeniile cele mai favorizate de piața muncii, referitor la numărul locurilor vacante. Astfel în totalul numărului de locuri oferite, profilul servicii are o pondere de 39%.

Pentru profilul resurse naturale și protecția mediului nu se pot desprinde concluzii solide datorită numărului mic de înregistrări în evidențele AJOFM mai ales în cazul locurilor de muncă vacante

Învățământul postliceal

Pentru școala postliceală, la marea majoritate a domeniilor se constată o creștere mai mare a numărului de șomeri față de cel al locurilor de muncă vacante, rezultând în cea mai mare parte **balanțe negative**. După amploarea solicitărilor de forță de muncă se desprind domeniile: **comerț și sănătate și asistență pedagogică**.

Tendința generală este de scădere a locurilor de muncă în paralel cu menținerea la un plafon aproximativ constant a numărului de șomeri. Balanța locuri de muncă-șomeri este negativă, cu excepția a două domenii: **comerț și economic. Sănătatea și asistența pedagogică**, deși cu un număr semnificativ de locuri vacante din cauza intrărilor în șomaj prezintă o **balanță negativă**.

Învățământul superior

Dintre grupele de ocupații cu număr semnificativ de locuri de muncă vacante la nivelul județului Ialomița se desprind: **inginerii constructori; inginerii energeticieni și electricieni; inginerii electroniști în transporturi, posta și telecomunicații; inginerii mecanici; inginerii minieri, petroliști și metalurgiști; juriști; economiști**. Pentru marea majoritate a subgrupelor de ocupații aferente învățământului superior balanța locuri de muncă-șomaj este însă **negativă** întrucât numărul șomerilor intrați în evidente, proveniți din aceasta categorie este mai ridicat.

Excepție o fac grupele de **specialiști în informatică**- balanță pozitivă și **inginerii constructori** - tendința de echilibrare.

4.8. Implicații pentru IPT

➤ **Scăderea ratei de ocupare, rata șomajului peste media la nivel național, șomajul ridicat al șomajului tinerilor și șomajul de lungă durată** - obligă sistemul de ÎPT la:

- anticiparea nevoilor de calificare și adaptarea ofertei la nevoile pieței muncii
- acțiuni sistematice de informare, orientare și consiliere a elevilor
- abordarea integrată a formării profesionale inițiale și continue, din perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți

▪ implicarea în programele de măsuri active pentru ocuparea forței de muncă, în special în cele privind oferirea unei noi calificări tinerilor care nu și-au găsit un loc de muncă după absolvirea școlii.

▪ parteneriate active cu agenții economici, Serviciul Public de Ocupare, furnizori de ocupare și formare, autorități și alte organizații care pot contribui la integrarea socio-profesională a absolvenților – prioritate permanentă a managementului școlar.

➤ **Participarea scăzută a forței de muncă în programe de formare continuă** - în contrast cu nevoile de formare în creștere (pentru întreprinderi, salariați, șomeri), decurgând din mobilitatea ocupațională accentuată de procesele de restructurare a economiei, nevoile de actualizare și adecvare competențelor la cerințele în schimbare la locul de muncă, etc. - oferă școlilor oportunitatea unei implicării active ca furnizori de formare pentru adulți, având în vedere:

▪ creșterea nivelului de calificare a capitalului uman și formarea de noi competențe pentru adaptarea la schimbările tehnologice și organizaționale din întreprinderi

▪ adecvarea calificării cu locul de muncă

▪ reconversia profesională în funcție de nevoile pieței muncii

▪ recunoașterea și valorificarea în experienței profesionale și a competențelor dobândite pe cale formală și informală

▪ diversificarea ofertei de formare și adaptarea la nevoile grupurilor țintă: ex. programe de formare la distanță, consultanță, etc.

➤ **Evoluțiile sectoriale în plan ocupațional și prognozele privind cererea și oferta pe termen lung** - trebuie avute în vedere pentru:

- Planificare strategică pe termen lung a ofertei de calificare, corelată la toate nivelurile decizionale: regional (PRAI), județean (PLAI), unitate școlară (PAS)
- Identificarea și eliminarea unor dezechilibre între planurile de școlarizare și nevoile de calificare rezultate din prognoză
- Planurile de școlarizare trebuie să reflecte ponderea crescută a serviciilor, nevoile în creștere în construcții, calificările necesare ramurilor industriale cu potențial competitiv (cu accent pe creșterea nivelului de calificare și noile tehnologii), prioritățile strategice sectoriale pentru agricultură și dezvoltarea rurală.

➤ **Prioritățile strategice sectoriale pentru agricultură și dezvoltarea rurală** vizează modernizarea a agriculturii și diversificarea activităților economice în mediul rural.

Implică din partea școlilor din domeniu, în parteneriat toți cu factorii interesați:

- Pregătirea tinerilor pentru exploatarea eficientă a potențialului agricol – presupune creșterea nivelului de calificare (nivel 4, competențe integrate pentru exploatarea și managementul fermei, procesarea primară a produselor agro-alimentare)
- Diversificarea ofertei de calificare având în vedere: agricultura „bio” și cea ecologică, promovarea agroturismului, a meșteșugurilor tradiționale, valorificarea resurselor locale prin mica industrie și dezvoltarea serviciilor

- Implicarea în programe de formare continuă pe două componente:
 - formarea competențelor necesare unei agriculturi competitive
 - reconversia excedentului de forță de muncă din agricultură spre alte activități

➤ **Decalajele privind nivelul de educație în mediul rural față de urban** - obligă la:

- Măsuri sistemice pentru creșterea generală a calității învățământului rural
- Asigurarea accesului egal la educație în condiții de calitate
- Măsuri de sprijin pentru continuarea studiilor de către elevii din mediul rural și din categorii defavorizate economic și social

Rezultatele obținute în urma desfășurării burselor locurilor de muncă în 2016 arată că un procent de 30% din locurile vacante scoase pentru ocupare de către agenții economici, au fost ocupate de către persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă. Se remarcă numărul foarte mic al persoanelor cu studii superioare care și-au găsit un loc de muncă prin această acțiune, aceasta și pentru că oferta venita din partea angajatorilor a fost redusă cantitativ și puțin diversificată.

Domeniile de activitate în care au fost solicitări din partea angajatorilor sunt construcțiile civile și industriale, industria textilă și alimentară, industria prelucrătoare.

5. ÎNVĂȚĂMÂNTUL PROFESIONAL ȘI TEHNIC DIN JUDEȚ

5.1. Indicatori de context.

5.1.1. Contextul european

Proiectul **Strategia EUROPA 2020** propune o nouă viziune pentru economia socială de piață a Europei în următorul deceniu, care să ajute Uniunea să iasă din criza economică și financiară și să edifice o economie inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, cu niveluri ridicate de ocupare a forței de muncă, productivitate și coeziune socială.

La **nivel european**, cadrul general al strategiei a fost adoptat la Consiliul European din 25-26 martie 2010 și definitivat la Consiliul European din 17 iunie 2010.

La **nivel național**: Strategia este implementată la nivelul Statelor membre prin intermediul Programelor Naționale de Reformă (PNR).

Proiectul PNR al României a fost adoptat în ședința de guvern din data de 17 noiembrie 2010 și transmis la Comisia Europeană. Varianta finală va fi finalizată și transmisă la Comisie până la sfârșitul lunii aprilie 2011

Țintele proiectului **Strategia EUROPA 2020** :

- Creșterea ratei de ocupare a populației 20-64 ani, de la 69% în prezent, la peste 75%
- Alocarea a 3% din PIB pentru Cercetare-dezvoltare
- Rata abandonului școlar timpuriu: max 10%;
- Cel puțin 40% din tineri (30-34 ani) să fie absolvenți de învățământ terțiar
- "20/20/20": reducerea cu 20% a emisiilor de gaze cu efect de seră, creșterea cu 20% a ponderii energiei regenerabile în consumul final de energie, creșterea cu 20% a eficienței energetice, comparativ cu 1990
- Reducerea cu 25% a populației aflate sub pragul de sărăcie

Linii de acțiune principale ale proiectului **Strategia EUROPA 2020**:

■ Dezvoltarea de sisteme educaționale și de formare moderne care să asigure competențele cheie și excelență

□ Investiții mai mari, mai țintite și durabile în educație și formare; asigurarea celui mai bun randament al resurselor publice; diversificarea surselor de finanțare

□ Consolidarea acțiunilor pentru reducerea abandonului școlar timpuriu

□ Dezvoltarea serviciilor de orientare și consiliere profesională: informații de bază pentru planificarea carierei (informații ref. la parcursurile educaționale și de formare, oportunități de angajare); acțiuni de îmbunătățire a imaginii sectoarelor și profesiilor cu potențial de angajare.

□ Promovarea învățării și predării de calitate

□ Accentul pe competențele cheie pentru economia și societatea bazată pe cunoaștere, de ex. a învăța să înveți, comunicarea în limbi străine, competențele antreprenoriale, TIC, învățarea online, competențele în domeniul matematicii (inclusiv competențele numerice) și științelor;

□ Comisia a prezentat în 2011 o Comunicare privind competențele în sprijinul învățării de-a lungul vieții, care va include propuneri de elaborare a unui limbaj comun între sistemul educațional și sectorul profesional (Taxonomia europeană pentru aptitudini, competențe și profesii - ESCO).

□ Creșterea atractivității, ofertei și calității EFP VET: conform proiecțiilor, cca. 50 % din totalul locurilor de muncă din 2020 vor fi pt. calificări de nivel mediu rezultate din programe de educație și formare profesională.

□ Promovarea experienței timpurii la locul de muncă ca factor esențial pentru facilitarea intrării pe piața muncii și orientarea carierei: programe de tip ucenicie și stagii de practică de calitate.

☐ Propunerea unui cadru de calitate pentru stagii, inclusiv abordarea obstacolelor juridice și administrative ale stagiilor transnaționale. Sprijinirea unui acces mai bun și a unei participări mai bune la stagii de bună calitate, inclusiv prin încurajarea întreprinderilor să ofere locuri pentru stagii și să devină bune întreprinderi-gazdă (de exemplu, prin etichete de calitate sau premii), precum și prin acorduri între parteneri sociali și ca parte a politicii de responsabilitate socială a întreprinderilor (RSI).

☐ Facilitarea parcursurilor și permeabilității dintre EFP și învățământul superior, inclusiv prin dezvoltarea unor cadre naționale de calificare și prin menținerea unor parteneriate strânse cu sectorul profesional.

☐ Extinderea oportunităților de învățare non formală și informală; recunoașterea și validarea acestor tipuri de învățare

■ Promovarea atractivității învățământului superior pentru economia bazată pe cunoaștere:

☐ Mărirea proporției tinerilor care urmează un program de studii superioare sau echivalent;

☐ Îmbunătățirea calității, atractivității și capacității de adaptare a învățământului superior;

☐ Ameliorare cantitativă și calitativă a mobilității și a capacității de inserție profesională

■ Susținerea unei dezvoltări puternice a învățării transnaționale și a mobilității profesionale pentru tineri

☐ Promovarea mobilității tinerilor în scop educațional: obiectivul ca până în 2020 toți tinerii din Europa să poată avea posibilitatea de a și petrece în străinătate o parte din timpul alocat parcursului educațional, inclusiv prin formare la locul de muncă;

☐ Promovarea mobilității profesionale a tinerilor

■ Măsuri de reducere a șomajului și de sprijinire a încadrării în muncă a tinerilor:

☐ Sprijin pentru obținerea primului loc de muncă și începerea unei cariere.

☐ Comisia va stabili o monitorizare sistematică a situației tinerilor care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare pe baza unor date comparabile la nivelul UE, ca sprijin pentru elaborarea politicilor și pentru învățarea reciprocă în acest domeniu.

☐ Se recomandă Statelor membre asigurarea faptului că toți tinerii sunt încadrați în muncă, își continuă studiile sau fac parte dintre un program de activare *în termen de patru luni de la absolvirea școlii*, ca parte a unei „garanții pentru tineret”.

■ Sprijinirea tinerilor cu risc

■ Susținerea tinerilor antreprenori și a activităților independente

Priorități europene ale formării profesionale

1. Utilizarea instrumentelor și mecanismelor europene din domeniul formării profesionale

Scop: Îmbunătățirea transparenței calificărilor și promovarea mobilităților

Premise:

- Calificări descrise pe baza rezultatelor învățării;
- Mecanisme operaționale de asigurare a calității;
- Implementarea mecanismelor se realizează coerent

Măsuri:

1. Realizarea instrumentelor necesare implementării mecanismelor care privesc EQF și EQVET;
2. Îmbunătățirea coerenței diferitelor instrumente (prin experimentare) ;

2. Îmbunătățirea calității și atractivității educației și formării profesionale

Scop: Creșterea atractivității, accesibilității și a calității vor permite VET să aibă un rol important în politicile educaționale și strategiile privind învățarea pe parcursul întregii vieți în vederea realizării următoarelor 2 obiective:

1. Promovarea simultană a echității performanței afacerilor, competitivității și inovării (dublul rol al educației social și economic);
2. Facilitarea posibilității ca cetățenii să poată dobândi acele competențe necesare schimbării unui loc de muncă, exercitării cetățeniei active și a dezvoltării personale

Măsuri:

1. Măsuri care vizează accesul grupurilor dezavantajate:

- 1.1. Măsuri vizând grupurile dezavantajate aflate în risc de marginalizare, în particular cei care părăsesc timpuriu școala și care au nivel de calificare scăzut;
- 1.2. Eliminarea oricărei forme de discriminare în ceea ce privește accesul și participarea la VET;
- 1.3. Promovarea VET în rândul elevilor, părinților, adulților;
- 1.4. Îmbunătățirea consilierii și orientării pe parcursul întregii vieți. Președinția Franceză va promova o hotărâre cu privire la Consilierea pe parcursul întregii vieți

3. Măsuri la nivelul sistemului VET

- 2.1. Promovarea inovării și creativității în VET
- 2.2. Îmbunătățirea permeabilității sistemului VET și a continuității învățării din VET în învățământul superior
- 2.3. Promovarea participării active în ENQAVET
- 2.4. Dezvoltarea profilului profesional al actorilor implicați în VET (profesori, formatori, consilieri)
- 2.5. Fundamentarea politicilor VET pe date relevante și rezultate ale cercetărilor

4. Creșterea corelării ofertei VET cu cererea pieței muncii

Scop: Adaptarea politicilor VET la cerințele pieței muncii ȘI IMPLICAREA partenerilor sociali pentru securizarea dezvoltării carierei și creșterea competitivității

Măsuri:

1. Dezvoltarea instrumentelor de planificare anticipativă focalizate asupra locurilor de muncă și a competențelor
2. Corelarea VET cu piața muncii
3. Creșterea mobilității persoanelor participante la cursuri de formare bazate pe învățare la locul de muncă având în vedere, în particular, formarea profesională inițială
4. Creșterea contribuției învățământului superior la învățarea pe tot parcursul vieții și integrare profesională.

5. Eficientizarea guvernancei procesului Copenhaga și cooperării în VET

Scop:

Consolidarea eficienței Procesului Copenhaga și asigurarea coerenței politicilor specifice în VET, învățământul secundar teoretic și învățământul superior

Măsuri:

- Îmbunătățirea cooperării europene în VET
 - Asigurarea implementării și monitorizării Procesului Copenhaga
- Creșterea vizibilității Procesului Copenhaga

6. Consolidarea schimburilor de experiență și a cooperării cu țările terțe și organizațiile internaționale.

5.1.2. Contextul național

Prioritățile strategiei de dezvoltare a învățământului până în anul 2025:

1. Realizarea echității în educație;
2. Asigurarea educației de bază pentru toți cetățenii; formarea competențelor cheie;
3. Fundamentarea actului educațional pe baza nevoilor de dezvoltare personală și profesională a elevilor, din perspectiva dezvoltării durabile și a asigurării coeziunii economice și sociale;
4. Deschiderea sistemului educațional și de formare profesională către societate, către mediul social, economic și cultural;
5. Asigurarea complementarității educației formale, nonformale și informale; învățarea permanentă ca dimensiune majoră a politicii educaționale;
6. Creșterea calității proceselor de predare-învățare, precum și a serviciilor educaționale.

Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă Orizonturi 2013-2020-2030

Provocări cruciale

- 1.1 Schimbările climatice și energia curată
- 1.2 Transport durabil
- 1.3 Producție și consum durabile
- 1.4 Conservarea și gestionarea resurselor naturale
- 1.5 Sănătatea publică
- 1.6 Incluziunea socială, demografia și migrația
- 1.7 Sărăcia globală și sfidările dezvoltării durabile

Educația și formarea profesională - Orizont 2025

Obiectiv național: Dezvoltarea capitalului uman și creșterea competitivității prin corelarea educației și învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii și asigurarea oportunității sporite pentru participarea viitoare pe o piață a muncii modernă, flexibilă și incluzivă a 1,65 milioane persoane.

Direcții strategice de acțiune

➤ **Dezvoltarea durabilă – temă orizontală în programele sectoriale 2013-2020 și integrată în obiective specifice ale POCU**

➤ **Înternalizarea în sistemul de educație și formare profesională a principiilor și obiectivelor dezvoltării durabile ca element integrator al ansamblului de cunoștințe, aptitudini și deprinderi necesare existenței și performanței personale în lumea modernă**

➤ **Educația pentru dezvoltare durabilă, în toate programele de pregătire, de la științele naturii la practicile responsabile ale civismului și de la sustenabilitatea producției și consumului în raport cu resursele la însușirea principiilor diversității culturale, ale bunei guvernări și statului de drept.**

➤ **Conținuturi tematice transversal integrate în sisteme educaționale formale, non-**

Educația și formarea profesională - Orizont 2025

Obiectiv național: Atingerea nivelului mediu de performanță al UE-27 în domeniul educației și formării profesionale, cu excepția serviciilor în mediul rural și pentru grupurile dezavantajate unde țintele sunt cele ale UE pentru 2025

Direcții strategice de acțiune:

➤ **Restructurarea ciclurilor de învățământ și redefinirea programelor de pregătire în funcție de nivelurile de referință agreeate pentru Cadrul Național al Calificărilor, astfel încât să fie asigurate transparența sistemului care sprijină învățarea pe tot parcursul vieții precum și mobilitatea ocupațională.**

➤ **Dezvoltarea capacității și inovației instituționale**, având la bază managementul cunoașterii; crearea rețelelor de cooperare care să includă parteneriatele public-privat în condițiile descentralizării sistemului de învățământ și al autonomiei universitare;

➤ **Profesionalizarea managementului educațional** și a guvernantei prin formarea resurselor umane pentru leadership eficient, pentru promovarea atitudinilor participative, proactive și anticipative și prin dezvoltarea competențelor specifice, acordând aceeași prioritate celor sociale și personale.

➤ formale și informale pe **3 dimensiuni: socio-culturală, ambientală și economică**

➤ **Deschiderea sistemului formal de educație prin recunoașterea achizițiilor de învățare dobândite în contexte non-formale sau informale.** Până în 2025 - acces real la centre de validare a competențelor dobândite în asemenea contexte

➤ **Diversificarea ofertei educaționale non-formale și informale.** Cuprinderea în sisteme de învățare permanentă: minimum 15% din grupa de vârstă 25-64 ani.

➤ **Accentuarea pregătirii tinerilor pentru învățare pe tot parcursul vieții și capacitate de a se adapta competitiv pe piața muncii din UE.**

➤ **Dezvoltarea unor programe de studiu diferențiate** conform specificului regiunilor și nevoilor elevilor/studentilor

➤ **Extinderea învățământului și formării profesionale de calitate în mediul rural, cultivarea egalității de șanse și atragerea în sistemul educațional a tinerilor din grupurile defavorizate.**

➤ **Extinderea cooperării internaționale** prin programe și proiecte europene, bilaterale, transfrontaliere

Educația și formarea profesională - Orizont 2030

Obiectiv național: Situarea sistemului de învățământ și formare profesională la nivelul performanțelor superioare din UE-27; apropierea semnificativă de nivelul mediu al UE în privința serviciilor educaționale oferite în mediul rural și pentru persoanele provenite din medii dezavantajate sau cu disabilități

Direcții strategice/priorități:

➤ **Principiile și practicile dezvoltării durabile - încorporate organic** în ansamblul politicilor educaționale.

➤ **Eficiența internă și externă a sistemului de educație** va fi în continuare obiectivul principal.

❑ Învățarea eficientă va rămâne o prioritate;

❑ Formele și metodele de predare vor fi caracterizate prin diversitatea și flexibilitatea abordărilor pedagogice și se vor concentra pe formarea deprinderii de a acumula cunoștințe utile și a capacității de a aplica aceste deprinderi într-un spectru larg de domenii;

❑ Metodologia de evaluare, certificare și atestare a calității actului educațional precum a relevanței acestuia pe piața muncii se va alinia la procedurile de benchmarking adoptate în UE și la cele mai bune practici existente pe plan mondial.

➤ **Extinderea în continuare a cooperării internaționale .**

Programul Operațional Capital Uman (POCU)

În perioada 2014-2020, România, ca Țară membră a Uniunii Europene, va primi pentru dezvoltarea resurselor umane importante fonduri europene accesibile prin proiecte, care vor avea două direcții principale de acțiune: educația și formarea profesională și piața muncii.

Pentru domeniul Resurse Umane, România a elaborat documentul programatic Programul Operațional Capital Uman (POCU) prin care stabilește strategia de dezvoltare a resurselor umane și implicit prioritățile identificate în acest domeniu.

Obiectivul general al POCU îl reprezintă dezvoltarea capitalului uman și creșterea competitivității pe piața muncii, prin promovarea egalității de șanse pentru învățarea pe tot parcursul vieții și dezvoltarea unei piețe a muncii moderne, flexibile și incluzive care vor conduce, până în 2025, la integrarea sustenabilă pe piața muncii a 850 000 persoane.

Obiectivele specifice ale POCU sunt:

- promovarea educației și formării inițiale și continue de calitate, incluzive pentru învățământul universitar și cercetare;
- promovarea culturii antreprenoriale și îmbunătățirea calității și productivității muncii;
- facilitarea inserției pe piața muncii a tinerilor și șomerilor pe termen lung;
- dezvoltarea unei piețe a muncii moderne, flexibile și incluzive;
- promovarea (re)inserției pe piața muncii a persoanelor inactive, inclusiv din zonele rurale;
- îmbunătățirea serviciilor publice de ocupare;
- facilitarea accesului la educație și piața muncii a grupurilor vulnerabile.

5.2. Indicatori de context specifici

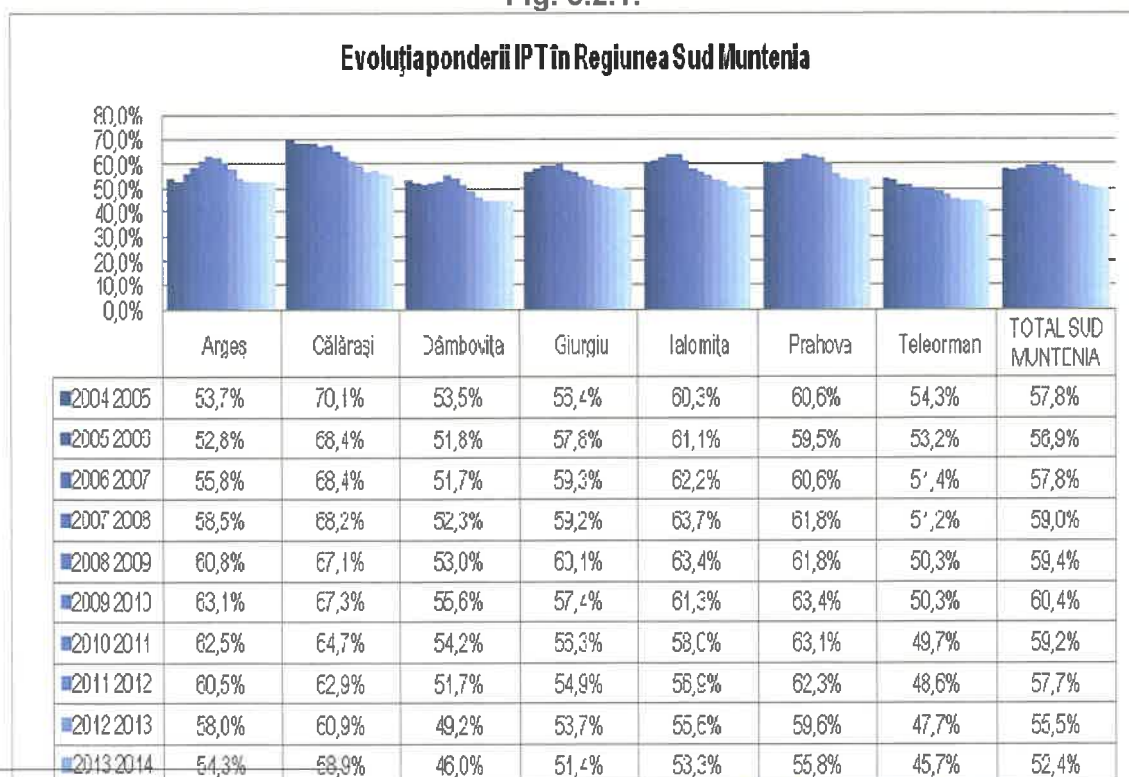
5.2.1. Contextul demografic și populația școlară

Contextul demografic este prezentat detaliat și analizat în *capitolul 2*, din perspectiva implicațiilor pentru ÎPT cu privire la structura și evoluția populației pe grupe de vârstă, medii de rezidență și sex, structura etnică, fenomenul migrației. Pentru orizontul de planificare 2025, cele mai severe concluzii, rezultate din prognozele INS, sunt în legătură cu declinul demografic general, accentuat pentru populația tânără, cu reduceri semnificative pentru populația de vârstă școlară, în paralel cu îmbătrânirea populației (v. *cap.2.2*). Cele mai afectate vor fi **efectivele din grupa de vârstă 15-18 ani** (care includ elevii de liceu / școala de arte și meserii) – **scădere prognozată la nivel regional pentru perioada 2015-2025**. De asemenea, reduceri semnificative sunt prognozate pentru grupa de vârstă **19-24 ani** (care interesează învățământul postliceal și superior) – **la nivel regional pentru perioada 2015-2025**.

Populația școlară pe nivele de educație, sexe, medii de rezidență²⁷

Populația școlară din România a fost în anul școlar 2018-2019 de 3547,30 mii elevi și studenți²⁸, în scădere cu 31,26 mii comparativ cu anul școlar/universitar precedent.

Fig. 5.2.1.

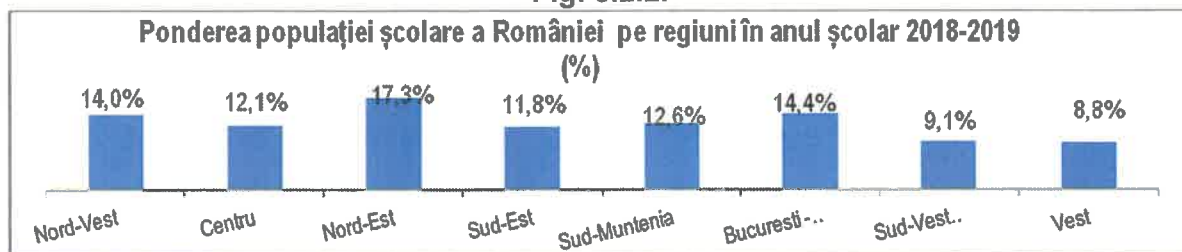

²⁷ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „01 Populația școlară (INS)” – [pentru vizualizare clic aici](#)

²⁸ Elevi și studenți – în această categorie se cuprind participanții din toate nivelurile educaționale.

Regiunea cu cea mai numeroasă populație școlară este regiunea Nord-Est (17,3% din

Fig. 5.2.2.

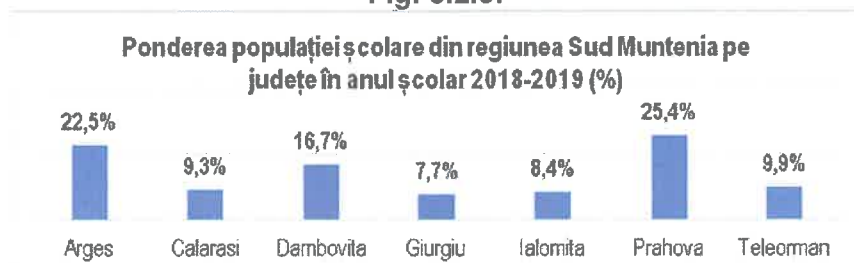

Sursa datelor - INS

populația școlară a României), urmată de regiunea București-Ilfov (14,4% din populația școlară a României) și Nord-Vest (14% din populația școlară a României). Regiunea Sud Muntenia ocupă locul al patrulea cu o pondere de 12,6% din populația școlară a României, iar regiunea Vest, ultimul loc, cu cea mai mică pondere (8,8% din populația școlară a României).

Populația școlară din regiunea Sud Muntenia a fost în anul școlar/universitar 2018-2019 de 446,027mii copii, elevi, studenți, cursanți.

Fig. 5.2.3.

Sursa datelor - INS

64,6% din populația școlară a regiunii Sud Muntenia este localizată în județele Prahova (25,4%), Argeș (22,5%) și Dâmbovită (16,7%). Județul Giurgiu este județul cu cea mai mică pondere (7,7% din populația

școlară a regiunii Sud Muntenia).

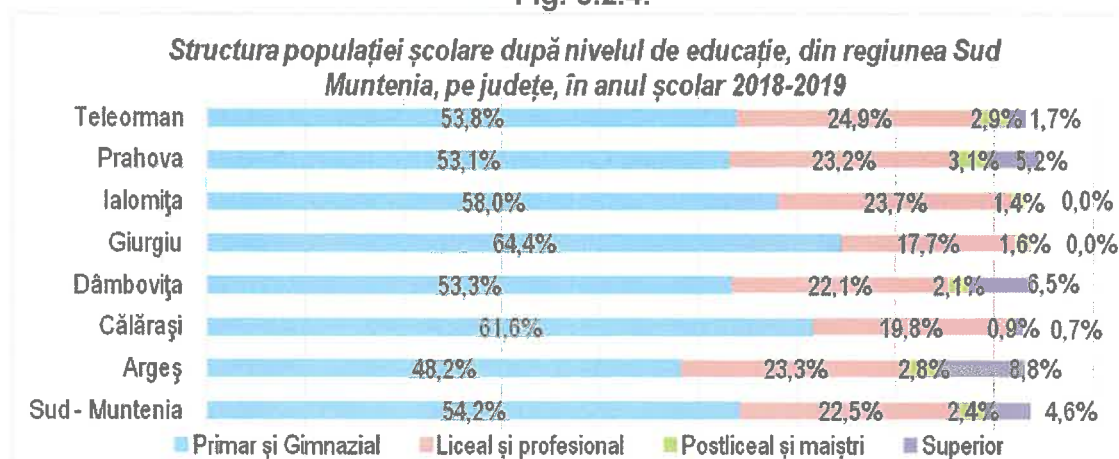
Din punct de vedere al structurii populației școlare pe niveluri de educație, ponderea cea mai mare, la nivelul regiunii Sud Muntenia, au deținut-o elevii din **învățământul primar și gimnazial** (54,2%), regiunea Sud-Muntenia ocupând locul al doilea în ceea ce privește ponderea învățământului primar și gimnazial (14,6 din învățământul primar și gimnazial al României, după regiunea Nord-Est care deține 18,5% din învățământul primar și gimnazial al României). Regiunea Vest ocupă ultimul loc, cu cea mai mică pondere (învățământul primar și gimnazial deține 8,2% din învățământul primar și gimnazial al României).

În ceea ce privește **învățământul liceal și profesional**, în regiunea Sud Muntenia, acesta reprezintă 22,5% din totalul populației școlare, regiunea situându-se pe locul al doilea pe țară, după regiunea Sud - Vest Oltenia, care a deținut cea mai mare pondere a elevilor din învățământul liceal și profesional (23,7%).

Învățământul liceal și profesional a înregistrat cea mai mică pondere (15,5%) în regiunea București-Ilfov.

Analizând structura populației preșcolare și școlare pe niveluri de educație în județele regiunii Sud Muntenia, se observă că ponderea cea mai mare a învățământului primar și gimnazial a deținut-o județul Giurgiu (64,4%), iar cea mai mică pondere județul Argeș (48,2%). Învățământul liceal și profesional are cea mai mare pondere în județul Teleorman (24,9%) și cea

Fig. 5.2.4.

Sursa datelor - INS

mai mică pondere în județul Giurgiu (17,7%), în timp învățământul superior are ponderea cea mai mare în județul Argeș (8,8%), urmat de Dâmbovița (6,5) și Prahova (5,2%).

Populația școlară cuprinsă în învățământul profesional și tehnic la nivel național reprezenta, în anul școlar 2018-2019, 49,1%, din care 36,5% învățământ liceal tehnologic și 12,6% învățământ profesional. Cea mai mare pondere o deține învățământul liceal teoretic și vocațional (50,9%).

Regiunea cu cea mai mare pondere a IPT este regiunea Vest (53,2%), urmată de regiunile Sud – Est (51,9%) Sud-Vest Oltenia (51,7%), iar regiunea cu cea mai mică pondere este regiunea București – Ilfov (34,1%).

Învățământul superior a înregistrat cea mai mare pondere, în anul universitar 2018-2019, în regiunea București-Ilfov (34,1%), iar cea mai mică pondere în regiunea Sud Muntenia (de numai 4,6%).

Analizând structura învățământului secundar superior din regiunea Sud Muntenia, în anul școlar 2018 – 2019, se pot desprinde următoarele concluzii:

- Ponderea IPT în numărul total al elevilor cuprinși în învățământul secundar superior a fost de 50,0%, în scădere cu 10,4 procente față de anul școlar 2009 - 2010. Județele cu cea mai mică pondere a IPT sunt Dâmbovița (44,8%) și Teleorman (41,7%), iar județele cu cea mai mare pondere a elevilor cuprinși în IPT sunt Călărași (54,3%) și Prahova (55,6%).

- Ponderea învățământului profesional în numărul total al elevilor cuprinși în învățământul secundar superior a fost de 10,9%, în creștere cu 0,4 procente față de anul școlar anterior și cu 1,7 procente sub media națională. Județele cu cea mai mică pondere a învățământului profesional sunt Teleorman (5,6%) și Giurgiu (7,9%), iar județele cu cea mai mare pondere a elevilor cuprinși în învățământului profesional sunt: Călărași (16,6%) și Prahova (13,2%). Măsurile de revigorare a învățământului profesional prin introducerea învățământului profesional cu durată de 3 ani, după finalizarea clasei a VIII-a și a învățământului dual au determinat orientarea mai multor elevi către acest nivel de studiu. Astfel, în regiunea Sud Muntenia, în anul școlar 2017-2018, în învățământul profesional au fost înscriși, cu 311% mai mulți elevi față de anul școlar 2012-2013.

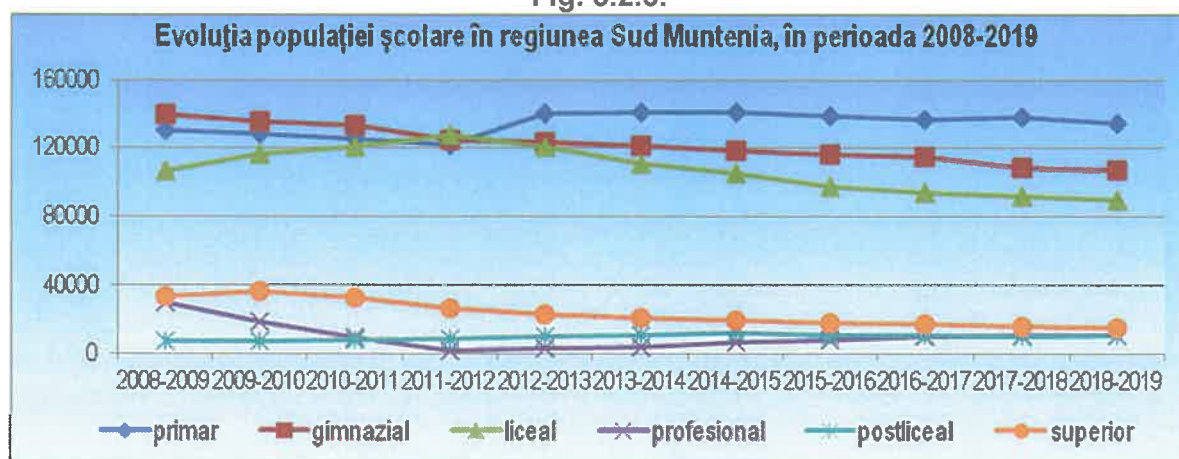
Din totalul populației școlare cuprinsă în sistemul de educație în regiunea Sud Muntenia, 50,9% au fost elevii și studenții de sex masculin și 59,5% au studiat în mediul urban (față de 72% la nivel național).

Analiza numărului de elevi cuprinși pe niveluri educaționale oferă o privire de ansamblu asupra evoluției populației școlare în ultimii nouă ani școlari, în regiuni și județe.

Dinamica populației școlare la nivel regional în perioada 2007 – 2019 (vezi fig. 5.2.5.), indică o scădere importantă a efectivului cu 17,2%.

Nivelurile care au cunoscut cele mai accentuate diminuări ale numărului de elevi înscriși în anul școlar 2018-2019 față de anul școlar 2007-2008 au fost învățământul profesional (-63,7%) și învățământul superior (-54,8%). Reduceri semnificative a înregistrat în aceeași

Fig. 5.2.5.

Sursa datelor Sursa datelor: Calculat pe baza datelor din Caiete statistice - INS

perioadă și învățământul gimnazial (-23,4%). Scăderea populației din învățământul gimnazial va influența pe viitor scăderea populației școlare din învățământul liceal și profesional.

Deși efectivele de elevi din învățământul liceal au crescut în perioada 2008-2012 (+16,8%), acestea au înregistrat o scădere de 25,8% în perioada 2012-2019, datorată reducerii semnificative a populației școlare din învățământul gimnazial, dar și reintroducerii învățământului profesional. Învățământul profesional înregistrează o scădere dramatică în perioada 2009 – 2011, datorată Hotărârii de Guvern din 8 februarie 2009, când nu au mai fost alocate locuri pentru școlile de arte și meserii, urmată de o creștere continuă în perioada 2011-2019 (după instituirea stagiilor de pregătire practică, a învățământului profesional cu durată de 3 ani și a învățământului dual).

Nivelurile care au înregistrat creșteri ale populației școlare în perioada 2008 - 2019 au fost învățământul postliceal și de maiștri (+50,8%) și învățământul primar (+2,8%).

5.3. Indicatori de intrare

5.3.1 Numărul de elevi care revin unui cadru didactic

Indicatorul „nr. elevi/cadru didactic” oferă informații privind eficiența utilizării resurselor umane și calitatea actului didactic. Perspectiva declinului demografic și a introducerii finanțării per elev

poate conduce la modificări ale acestui indicator, având ca efect concentrarea resurselor în școli viabile.

În perioada 2013 – 2018 (v. anexa04) indicatorul înregistrează un trend descrescător din cauza efectivelor reduse la clasă. În anul școlar 2018-2019 indicatorul a scăzut.

5.3.2. Resursele umane din IPT

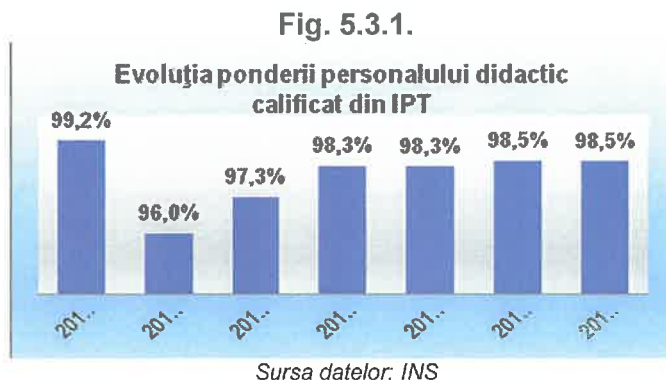
La nivelul Inspectoratului Școlar resursele umane TVET au fost deduse din situațiile statistice existente pentru învățământul TVET.

Analizând situația existentă se pot trage unele concluzii:

- majoritatea cadrelor didactice ocupate în TVET sunt calificate și cu grade didactice;
- suplinitorii necalificați pentru învățământul profesional și tehnic sunt cadre didactice cu studii superioare care predau alte discipline decât cea înscrisă pe diplomă;
- personalul didactic din școlile TVET ale Județului Ialomița posedă calificări profesionale și pregătire în domeniul didacticii generale și didacticii disciplinei.

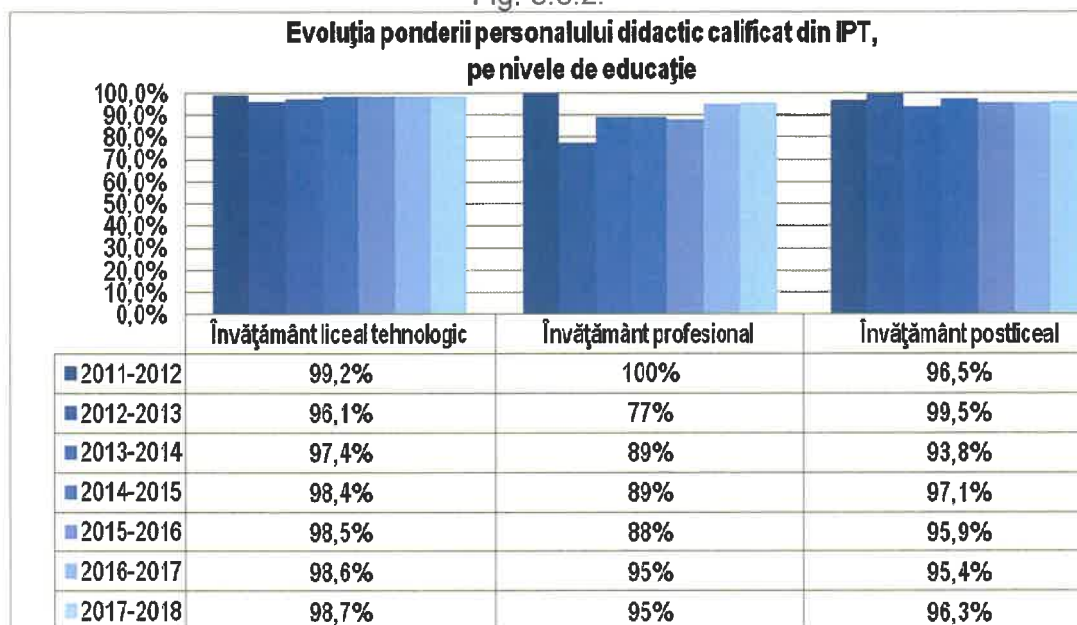
Cerința esențială pentru ca sistemul educațional să ofere tinerilor competențele necesare pe piața muncii este determinată în primul rând de existența unor cadre didactice de elită, bine pregătite, dar și motivate

La nivel național, în anul școlar 2017-2018, **numărul total al personalului didactic din învățământul profesional și tehnic, proprietate publică**, (liceal tehnologic, învățământul profesional și învățământul postliceal) a fost de **28789** persoane, **înregistrând, în perioada 2011-2018 o tendință de scădere continuă** (în scădere cu 3650 persoane, -11,3%). Ponderea personalului didactic calificat a fost de 98,5%, înregistrând o evoluție crescătoare în perioada 2012-2018.

Analizând structura personalului didactic din IPT, proprietate publică, pe niveluri de educație, se constată că, în anul școlar 2017-2018, din totalul personalului din învățământul **profesional și tehnic, 89,5% funcționează în învățământul liceal tehnologic** (53,9% profil Tehnic, 13,9% profil Resurse naturale și protecția mediului și 21,7% profil Servicii), 4% în învățământul profesional și 6,5% în cel postliceal și de maiștri.

Fig. 5.3.2.

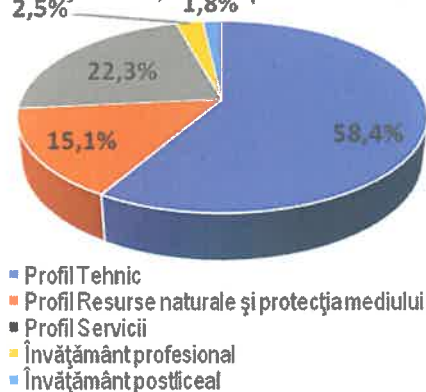
Sursa datelor: INS

Scăderea sau creșterea efectivelor de personal se corelează, în mod firesc, cu tendințele efectivelor de elevi. Numărul personalului didactic din învățământul liceal tehnologic înregistrează o tendință de descreștere în perioada 2011-2018 (- 6160 persoane), în timp ce numărul personalului didactic din învățământul profesional crește (în cifre absolute) de la 64 persoane la 1155 persoane, ca urmare a revigorării acestei forme de învățământ. Numărul de personal din învățământul postliceal și de maiștri, care a devenit o rută din ce în ce mai solicitată de absolvenții de liceu fără bacalaureat, înregistrează creștere până în anul școlar 2013-2014, apoi o descreștere până în 2016, după care crește cu 1398 persoane.

Învățământul liceal tehnologic înregistrează în perioada analizată o tendință descrescătoare, atât la nivel național cât și **la nivelul regiunii Sud Muntenia**. Această tendință se înregistrează și la nivelul județelor regiunii. Astfel, în anul școlar 2017/2018, în regiunea Sud Muntenia, numărul personalului didactic din învățământul liceal tehnologic a înregistrat o ușoară

Fig. 5.3.3.

Distribuția personalului didactic din învățământul profesional și tehnic, în anul școlar 2016-2017

Sursa datelor: INS

descreștere în comparație cu anul precedent, cu 70 persoane. Pondere personalului didactic calificat a fost, în anul școlar 2017-2018 de 99,35%, în creștere cu 0,8% față de anul școlar precedent (98,55%). Această tendință se întâlnește și în județele regiunii, cu excepția județului Prahova care înregistrează o ușoară descreștere a ponderii personalului didactic calificat față de anul anterior: (de la 94,42 % la 94,07%)

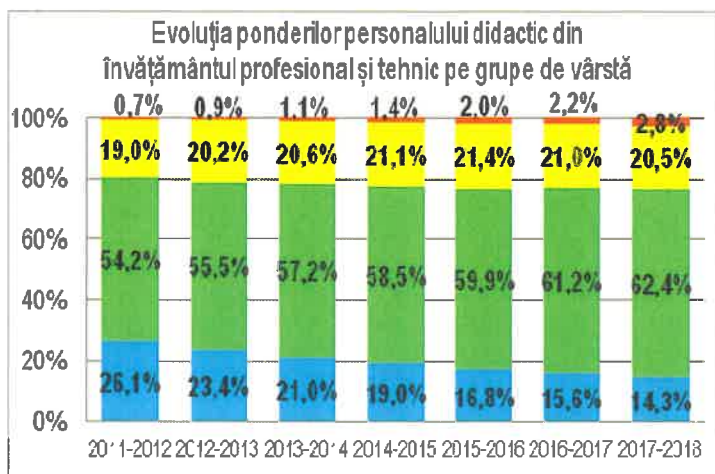
Analiza **pe medii de rezidență** a numărului cadrelor didactice relevă faptul că rețeaua școlară este inegal dezvoltată în cazul învățământului liceal, postliceal, cât și al celui profesional (în defavoarea mediului rural).

Analizând distribuția personalului didactic pe sexe, se observă ponderea preponderentă a personalului didactic feminin. În anul școlar 2017-2018, în comparație cu anul precedent,

ponderea personalului feminin a crescut ușor la toate nivelele de educație IPT (cadrele didactice de sex feminin reprezentând 71,4% din totalul personalului didactic), cu excepția **învățământului profesional**, unde a scăzut de la 70,5% la 68,2%).

Ponderea cea mai scăzută a cadrelor didactice de sex feminin se înregistrează în învățământul liceal, profil tehnic (68,1%) și în învățământul profesional (68,2%).

Fig. 5.3.4.

În România, analiza pe grupe de vârstă a personalului didactic din învățământul profesional și tehnic, conduce în mod clar la concluzia că, pe parcursul anilor, se acutizează fenomenul de îmbătrânire resurselor umane în educație. Pe de o parte, acest fenomen este rezultatul scăderii populației școlare și dispariției unui număr mare de catedre care să poată fi ocupate de tineri absolvenți, iar pe de altă parte ca urmare a faptului că o carieră didactică nu a fost de interes pentru tineri o lungă perioadă de timp, din

cauza slabei motivații financiare. Analiza evoluției personalului didactic din **învățământul profesional și tehnic**, pe grupe de vârstă, relevă o scădere a ponderii cadrelor didactice tinere (cu vârste cuprinse între 25-35 ani) concomitent cu creșterea ponderii celorlalte grupe de vârstă. Ponderea cea mai mare o înregistrează cadrele didactice cu vârste între 35-54 ani (62,4% din numărul total al cadrelor didactice).

Schimbările accelerate introduse de reformele din ÎPT, pe de o parte, și cele din mediul economic și social, pe de altă parte, impun un efort susținut de adaptare din partea profesorilor. Măsurile privind dezvoltarea profesională a personalului didactic din ÎPT trebuie să vizeze atât competențele metodice cât și actualizarea competențelor de specialitate cu accent pe noile tehnologii și schimbările organizaționale din mediul economic.

Pentru facilitarea adaptărilor la schimbările din sistem se recomandă ca măsură de fond anticiparea evoluției personalului didactic și adoptarea, în cadrul unei strategii pe termen lung, a unor măsuri însoțitoare, ținând cont de efectele combinate ale reducerii populației școlare și restructurării planurilor de școlarizare din ÎPT pentru adaptarea la nevoile de calificare.

Conform Situației școlarizării în ÎPT, pe unități școlare se constată o scădere a efectivelor de elevi / clasă la școlile din mediul rural. În ceea ce privește grupurile școlare se constată o scădere a efectivelor de elevi pe ruta progresivă an de completare și liceu tehnologic ciclul superior. Este necesară restructurarea rețelei școlare în anul 2011-2012 (reducerea planului de școlarizare pentru clasa a IX a) pentru grupurile școlare dintr-o localitate care au în planul de școlarizare aceleași calificări. Printre direcțiile de restructurare a unităților școlare se propune reducerea profilului teoretic din cadrul grupurilor școlare.

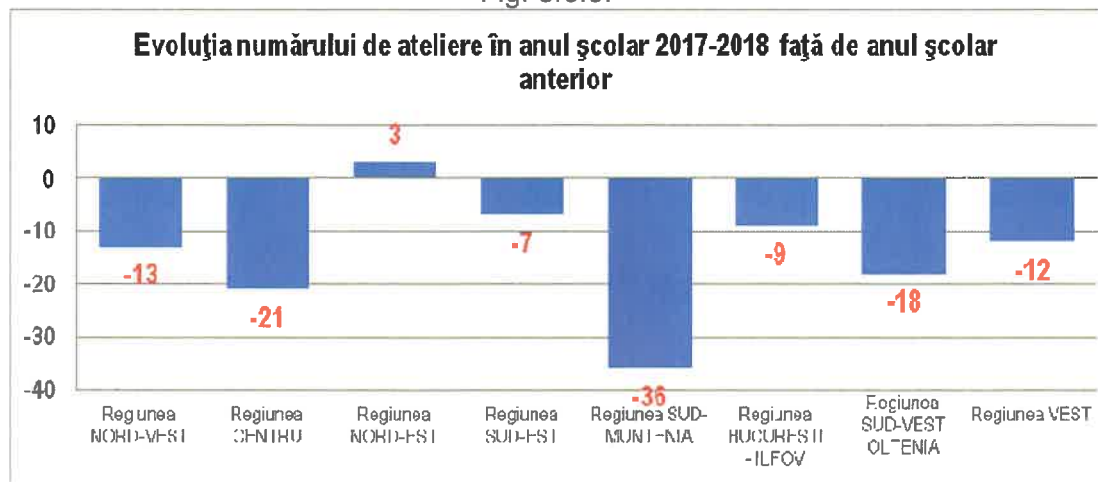
5.3.3. Resurse materiale și condiții de învățare

Învățarea, obiectivul final al educației, este influențată de existența și calitatea infrastructurii de educație, cu impact asupra rezultatelor elevilor.

Cele 185 unități de învățământ secundar superior existente la nivelul regiunii Sud Muntenia dețineau în anul școlar 2017-2018 un număr de 1099 laboratoare școlare (cu 44 mai puțin decât anul școlar precedent), 516 ateliere școlare (cu 36 mai puțin decât anul școlar

precedent) și 16064 PC-uri (cu 225 mai multe ca anul școlar precedent). , 94% fiind conectate la Internet.

Fig. 5.3.5.

Sursa datelor: INS

O mare parte a școlilor au beneficiat de dotare prin programele Phare VET, Banca Mondială, programe guvernamentale.

În anul școlar 2017-2018 numărul laboratoarelor școlare și a atelierelor a scăzut, în regiunea Sud Muntenia, față de anul școlar anterior. Analizând numărul de elevi ce revin la un laborator școlar în Regiunea Sud Muntenia și în județele componente ale regiunii se observă că acesta este între 39,4 în județul Ialomița și 55,8 în județul Teleorman. În județele Ialomița, Argeș, Dâmbovița numărul de elevi ce revin la un laborator școlar este mai mic decât media la nivel regional (47,4 elevi/laborator). Este necesară însă o analiză la nivelul fiecărui județ pentru identificarea eventualului deficit de laboratoare pe discipline de studiu.

În ceea ce privește numărul de ateliere, situația este foarte diferită la nivelul județelor regiunii. Astfel, în județul Ialomița numărul de elevi care revine la 1 atelier școlar este de 83 în timp ce, la polul opus se situează județul Teleorman cu un număr de 157,9 de elevi care revin la 1 atelier. Și în acest caz este necesară analiza detaliată pe calificări și unități de învățământ privind necesarul de ateliere școlare în fiecare județ, în raport cu numărul de elevi.

Numărul de elevi care revine la 1 PC este satisfăcător având în vedere că valorile se încadrează între 2,9 elevi/PC în județele Ialomița și Dâmbovița și 5,7 elevi/PC în județul Giurgiu. Media la nivel regional este de 3,2 elevi/PC, mai mica decât anul școlar anterior.

Tabel 5.3.1 Laboratoare, ateliere școlare și PC-uri în învățământul liceal, profesional și postliceal, la începutul anului școlar 2018-2019, în regiunea Sud Muntenia

Regiune si județe	Nr. laboratoare	Nr. de ateliere	Nr. de PC	Număr Elevi din IPT	Nr elevi/ laborator	Nr elevi/ atelier	Nr elevi/ PC
Regiunea SUD-MUNTENIA	1099	516	16064	52079	47,4	100,9	3,2
Argeș	271	134	3831	12384	45,7	92,4	3,2
Călărași	84	46	1515	4985	59,3	108,4	3,3
Dâmbovița	178	65	2570	7374	41,4	113,4	2,9
Giurgiu	64	17	579	3292	51,4	193,6	5,7
Ialomița	118	56	1625	4649	39,4	83,0	2,9
Prahova	285	163	4577	13868	48,7	85,1	3,0
Teleorman	99	35	1367	5527	55,8	157,9	4,0

Baza materială în învățământul liceal ca și baza materiale pentru întregul învățământ profesional și tehnic din regiunea Sud Muntenia necesită analize detaliate privind nevoile de săli de clasă, laboratoare și ateliere, în raport cu calificările în care sunt școlarizați elevii, cu atenție deosebită pentru unitățile de învățământ din mediul rural.

Cu excepția școlilor cuprinse în programele de reabilitare prin programele finanțate de UE sau Banca Mondială, în cele mai multe cazuri, *starea generală a infrastructurii* (clădirile pentru spațiile de pregătire teoretică și practică și infrastructura de utilități) necesită intervenții majore de reabilitare sau modernizări. Lipsesc o parte din atelierele necesare pentru îpt, cabinete și laboratoare.

Dotarea este *învechită*; multe din atelierele existente nu au beneficiat de nici o investiție relevantă în echipamente după 1990. Cu excepția școlilor cuprinse în Programele Phare pentru ÎPT, în cele mai multe cazuri dotările după 1990 s-au limitat la ceea ce s-a putut obține din efortul de autofinanțare, donații sau sponsorizări - insuficient cantitativ și calitativ. Se simte lipsa dotărilor moderne și a echipamentelor de simulare necesare unui învățământ eficient, centrat pe elev.

Puține școli au *amenajările minime* necesare pentru *accesul persoanelor cu deficiențe neuromotorii*.

Deși *dotarea laboratoarelor de informatică* s-a îmbunătățit substanțial în ultimii ani, se simte *nevoia completării cu PC a dotării tuturor laboratoarelor și cabinetelor de specialitate* (pentru dezvoltarea activităților de predare-învățare asistate de calculator).

Ritmul noilor achiziții pentru *dotarea bibliotecilor școlare* este încă relativ scăzut deși în ultimul an au crescut simțitor. Se constată un număr relativ restrâns și în general o varietate mică de titluri la abonamente pentru publicații de specialitate.

Un număr scăzut de școli din ÎPT din județul Ialomița au beneficiat de programul privind înființarea unor *Centre de Documentare și Informare*. Este importantă extinderea programului și pentru celelalte școli.

5.4. Indicatori de proces

5.4.1. Mecanisme decizionale și descentralizarea funcțională în ÎPT

Strategia de descentralizare a învățământului preuniversitar vizează transferul de autoritate, responsabilitate și resurse în privința luării deciziilor și a managementului general și financiar către unitățile de învățământ și comunitatea locală.

Descentralizarea funcțională implică și antrenarea sporită în mecanismele decizionale a partenerilor sociali, pentru a garanta apropierea deciziei de beneficiarii serviciului public de educație.

Cadrul instituțional pentru dezvoltarea parteneriatului social în educație și formare profesională se bazează pe structurile consultative inițiate în sprijinul deciziei la nivel local și regional.

Aceste structuri sunt:

- La nivel regional: **Consortiul Regional IPT** - organism consultativ al Consiliului de Dezvoltare Regională
- La nivel local (județean): **Comitetul Local de Dezvoltare a Parteneriatului Social (CLDPS)** - ca organism consultativ al Inspectoratelor școlare județene
- La nivelul școlilor: **Consiliile de administrație/Consiliile școlare**
- La nivel național: **Comitetele sectoriale**.

Principalele atribuții în procesul de planificare în ÎPT ale structurilor menționate sunt următoarele:

- Comitetele sectoriale (la nivel național): validarea Standarde de Pregătire Profesională.
- Consortiul Regional: identificarea nevoilor de calificare la nivel regional, elaborarea Planurilor Regionale de Acțiune pe termen lung pentru ÎPT (PRAI)

- CLDPS: identificarea nevoilor de calificare la nivel județean și elaborarea Planurilor Locale de Acțiune pe termen lung pentru ÎPT (PLAI); avizarea planurilor anuale de școlarizare
- Consiliile de administrație / Consiliile școlare: sprijinirea elaborării și avizarea Planului de Acțiune a Școlii (PAS)

În cadrul programului multianual Phare IPT, Consorțiul Regional și Comitetele locale au fost antrenate în elaborarea, respectiv actualizarea anuală a documentelor de **planificare strategică pe termen lung** la nivel regional (PRAI) și local (PLAI), pe baza cărora la nivelul fiecărei școli din program au fost elaborate planuri școlare de acțiune (PAS).

La nivelul unităților școlare, principalul instrument de planificare strategică pe baza analizei mediului intern (autoevaluare) și extern este concretizat prin **Planurile de acțiune ale școlilor (PAS)**.

Școlile cuprinse în programul Phare IPT au beneficiat de formare și asistență pentru elaborarea PAS și în raport cu PRAI și PLAI. Începând cu anul școlar 2006-2007 s-a generalizat elaborarea **Planurilor de acțiune ale școlilor (PAS)** pentru toate unitățile de învățământ profesional și tehnic. În sprijinul elaborării documentului, școlile au beneficiat de formare și asistență din partea unităților de învățământ cuprinse în programul Phare 2003 și a inspectoratelor școlare.

Având în vedere mecanismele de finanțare în vigoare și autonomia comunității locale, este esențială antrenarea autorităților locale în procesul de planificare strategică pe termen lung în ÎPT.

Principalele probleme identificate în cadrul acestui proces sunt referitoare la:

- slaba legătură și controlul redus între nivelul regional de planificare și nivelul decizional în învățământ (inspectoratele școlare județene și școlile, autoritățile locale)
- finanțarea învățământului preponderent centrată pe activitățile curente / pe termen scurt și foarte puțin pe nevoile și prioritățile pe termen lung
- antrenarea insuficientă a agenților economici în efortul de planificare pe termen lung în ÎPT
- neimplicarea sau implicarea formală a partenerilor din Consiliile de Administrație ale Școlilor în procesul de planificare pe termen lung la nivelul școlii

Un alt domeniu al descentralizării funcționale este **curriculum în dezvoltare locală** (CDL - componentă importantă a planului de învățământ la școala de arte și meserii) care vizează adaptarea conținutului pregătirii la cerințele locale din partea beneficiarilor instruirii (agenți economici, comunitate locală, elevi). Din păcate, în practică se constată de multe ori o **antrenare redusă sau formală din partea școlilor a agenților economici în elaborarea CDL**.

Un alt aspect de importanță strategică și practică pentru validarea rezultatelor procesului de ÎPT este în legătură cu **organizarea și derularea examenelor de absolvire**, care conform metodologiilor în vigoare implică obligatoriu **cooptarea agenților economici** ca membri ai comisiilor de examinare. Rezultatele absolvenților la aceste examene (cu procent de reușită apropiat de 100% - v. *mai jos*, 5.5.6) oferă motive de îndoială cu privire la **efectivitatea participării agenților economici** în cadrul acestora.

5.4.2. Asigurarea calității în ÎPT

Nevoia unor **mecanisme reglementate de asigurare a calității serviciilor de educație și formare profesională** care să garanteze aplicarea riguroasă a standardelor de pregătire și satisfacția beneficiarilor (forța de muncă și angajatorii) a condus la adoptarea Legii nr. 87 din 13 aprilie 2006 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/12.07.2005 privind asigurarea calității educației

La nivel național, activitățile privind asigurarea calității în sistemul național de învățământ sunt coordonate de către cele două agenții – ARACIP (pentru învățământul preuniversitar), respectiv ARACIS (pentru învățământul superior).

În ÎPT, introducerea unui sistem de **asigurare a calității** în educație s-a generalizat începând cu anul școlar 2006-2007 pentru **toate unitățile de învățământ**, mai întâi aplicându-se principiul 5 al calității – “predarea și învățarea”, apoi extinderea treptată pentru aplicarea tuturor celor 8 principii.

Mecanismul de asigurare a calității utilizat este construit pe autoevaluarea din partea școlii, confruntată cu evaluarea externă (prin inspecție școlară), ambele fiind structurate pe același set de indicatori (descriptori de performanță). Rezultatele evaluării se regăsesc în planurile de îmbunătățire a calității.

Școlile din Programul Phare TVET care au beneficiat de formare și asistență în acest scop, au sarcina de a disemina și de asista implementarea sistemului de asigurare a calității în celelalte școli din județ.

Școlile din județ evaluate de către ARACIP pentru noile calificări propuse în planul de școlarizare 2012-2013 au primit aviz favorabil pentru autorizarea provizorie de funcționare.

Introducerea unui **sistem de asigurare a calității în ÎPT** va furniza pentru procesul de planificare strategică la toate nivelurile (planurile regionale și locale, planurile de acțiune la nivelul școlii) **un set de indicatori standard (benchmark)** care să faciliteze decidenților comparațiile în cadrul sistemului și compatibilizarea între cerere și ofertă.

Conducând la **creșterea transparenței față de beneficiari**, mecanismele de asigurare a calității vor avea un impact decisiv în motivarea și **implicarea partenerilor sociali în planificarea ofertei și a strategiilor de îmbunătățire**.

5.4.3. Serviciile de orientare și consiliere.

Nu există o definiție standard pentru indicatorii privitori la procesul de orientare și consiliere. În practica serviciilor de consiliere din unele țări europene, se raportează în mod obișnuit indicatori cum ar fi numărul de ore de consiliere / elev, numărul de elevi consiliați / consilier, etc.

În lipsa unor indicatori standard și a unui sistem unitare de raportare a rezultatelor din activitatea serviciilor de orientare și consiliere, datele furnizate ca indicatori de către Centrele Județene de Asistență Psihopedagogică (CJAPP) nu sunt pe deplin comparabile între județele din regiune și sunt dificil de armonizat.

Totuși, din analiza informațiilor disponibile, se poate aprecia că, deși ameliorat în ultimii ani, *gradul de acoperire a serviciilor de orientare și consiliere este insuficient*, în special în mediul rural, datorită unui număr încă insuficient de consilieri în sistem, arondării inegale a numărului de elevi care revin unui consilier, numărului de mic al elevilor testați și consiliați, respectiv al orelor de consiliere/elev pentru orientarea carierei – practic nu se poate vorbi de un mecanism *sistematic* de orientare și consiliere în sprijinul unei decizii corect informate în alegerea carierei, respectiv a traseului de pregătire.

5.5. Indicatori de ieșire

5.5.1. Rata netă de cuprindere în sistemul de educație și formare profesională

Rata netă de cuprindere măsoară gradul de participare la educație a copiilor de vârstă *oficială* corespunzătoare nivelului respectiv de educație²⁹.

În perioada 2013-2018, rata netă de cuprindere în învățământul obligatoriu a cunoscut o evoluție fluctuantă la toate nivelurile de educație, urmare a scăderii populației de vârstă școlară.

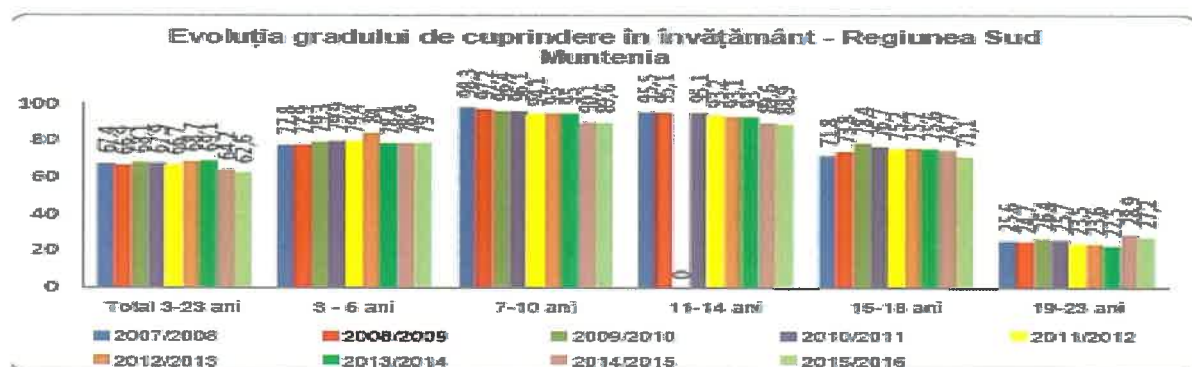
Raportat la anul școlar precedent (2017 – 2018), în anul 2018 – 2019 se constată menținerea ratei nete de cuprindere la învățământul primar, gimnazial și secundar superior

²⁹ Diferențele față de vârsta reglementată de începere a școlii, respectiv de încadrare față de vârstele “standard” din seria curentă influențează valoarea indicatorului

(clasele a X-a și a XI –a). Aceeași tendință se înregistrează la ciclul inferior al liceului – clasele IX – X.

În perioada următoare, 2007-2016 se observă din nou o fluctuație a ratei nete de cuprindere la toate nivelurile.

Fig. 5.5.1.

Conform datelor statistice (v anexa Rata neta de cuprindere - INS), ratele nete de cuprindere în educație în Regiunea Sud Muntenia se situează sub cele calculate ca medie la nivel național, la nivelurile de educație învățământ secundar superior (elevi 15-18 ani), învățământ secundar superior (elevi 15-16 ani), învățământ secundar superior (elevi 17-18 ani), și peste media la nivel național la nivelurile de educație învățământ primar, învățământ gimnazial și învățământ obligatoriu, în perioada 2007-2014. După aceea ratele nete de cuprindere înregistrează valori sub media națională .

În perioada 2007-2013 rata netă de cuprindere în învățământul obligatoriu a cunoscut o mișcare oscilatorie la nivel regional (90,3 în 2007 și 90,1 în 2013), după care scade continuu până în anul școlar 2015-2016 (de la 90,1 la 83,3). În schimb, rata de cuprindere în clasele IX-X (15-16 ani) a avut o evoluție oscilantă, înregistrând o scădere ușoară în perioada 2007/2012 (de la 72,8 la 70,4) urmată de o scădere semnificativă în perioada 2012-2018 - v. mai jos, fig. 5.2.2..

Deși se constată o tendință de creștere, în perioada 2007-2009, a gradului de cuprindere în învățământul secundar superior, începând cu anul școlar 2009/2010, pe fondul măsurii de intrare în lichidare a SAM-urilor, rata de cuprindere în învățământul secundar superior a înregistrat o scădere ușoară de la un an la altul. Acest trend se menține și după reintroducerea, începând cu anul școlar 2012/2013, a învățământului profesional, ajungând în anul școlar 2015-2016 la 65,5%.

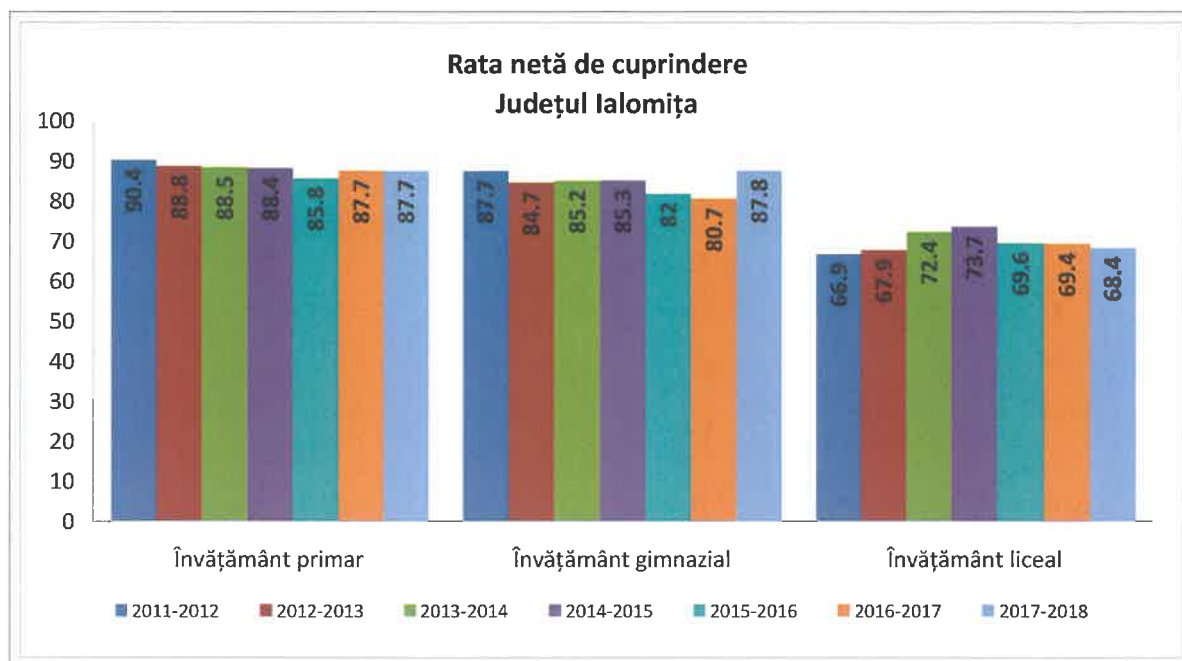

Fig. 5.5.2. Rata netă de cuprindere în sistemul de educație și formare profesională, Sursa: date furnizate de INS

Din analizele statistice, reiese că rata netă de cuprindere pe niveluri de educație la nivelul Județului Ialomița în anul 2009-2010 este ușor sub media regiunii excepție făcând, la clasele IX-X – unde rata netă de cuprindere este mai mare cu 2,5 procente.

5.5.2. Grad de cuprindere în învățământ (Rata specifică de cuprindere școlară pe vârste)

Gradul de cuprindere în învățământ reprezintă procentajul elevilor de o anumită vârstă cuprinși în sistemul de educație, indiferent de nivelul de învățământ, din totalul populației de aceeași vârstă. În perioada 2011-2018 gradul de cuprindere în învățământ a cunoscut o evoluție oscilantă la nivelul Județului Ialomița, la toate nivelurile de educație.

În perioada următoare se preconizează o creștere a ratei de cuprindere la toate nivelurile ca urmare a măsurilor sociale, programelor ”a doua șansă”, programelor de incluziune socială, creșterii numărului de cabinete de consiliere/consilieri școlari.

În anul școlar 2013 – 2014, față de 2011 – 2012, se constată scăderea gradului de cuprindere pe segmentul cuprins între 7- 10 ani și 11-14 ani; pe celelalte segmente de vârstă se înregistrează o ușoară creștere.

Gradul de cuprindere în învățământ pe niveluri de educație, în anul școlar 2016-2017, în județul Ialomița față de regiunea Sud Muntenia este ușor sub media regiunii, cu excepția grupei de vârstă 15-18 ani unde se înregistrează o depășire de față de nivelul.

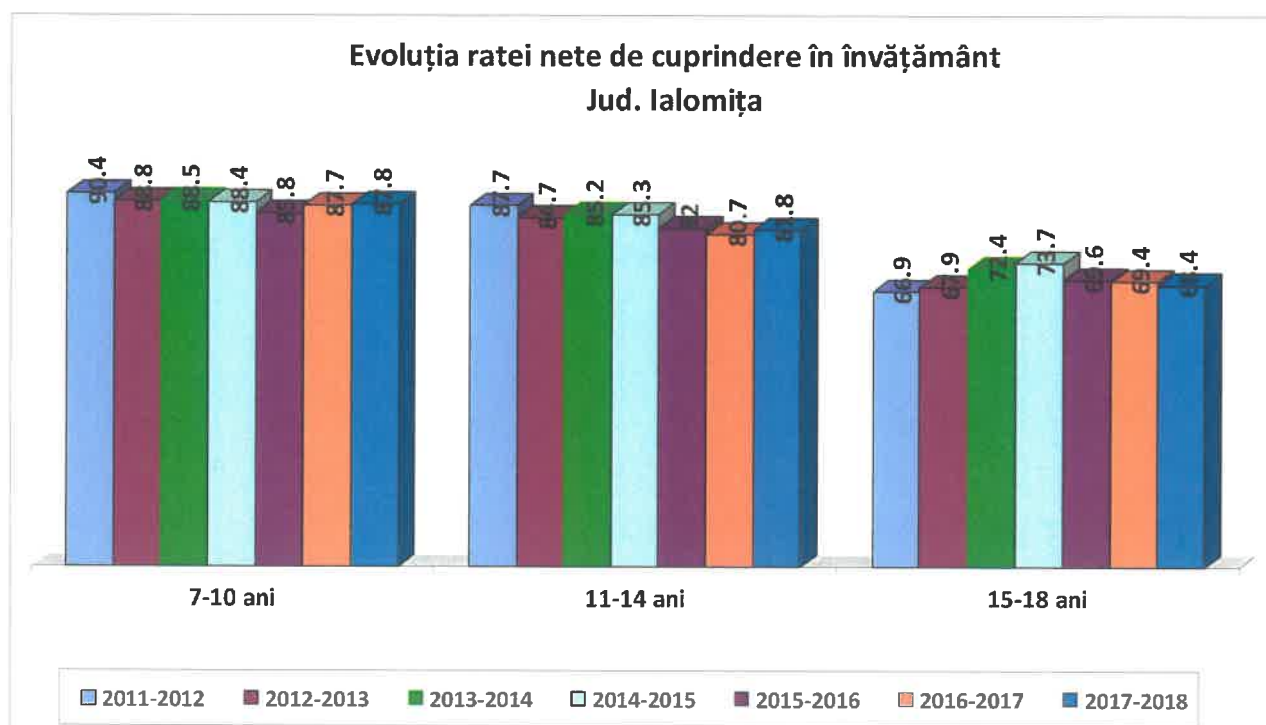

Fig. 5.5.2. Sursa: date furnizate de INS

Importanța indicatorului trebuie să se reflecte în atenția acordată măsurilor necesare în vederea asigurării accesului și creșterii gradului de cuprindere în educație în mod deosebit în mediul rural și pentru categoriile dezavantajate.

5.5.3. Rata abandonului școlar, pe niveluri de educație ISCED

Rata abandonului școlar este un indicator important în cadrul politicilor de coeziune economică și socială, în strânsă legătură cu accesul la educație și pentru evaluarea gradului de retenție a tinerilor în educație pe fiecare nivel ISCED.

Principalele cauze ale abandonului școlar sunt:

- ◆ lipsa unor condiții materiale minime;
- ◆ neimplicarea familiei în supravegherea elevilor, o situație specială reprezentând elevii ale căror familii sunt plecate în străinătate;
- ◆ prestarea de către elevi a unor activități pentru întreținerea familiei;
- ◆ orizontul cultural și intelectual redus al unor familii;
- ◆ căsătorii la o vârstă fragedă;
- ◆ motivația scăzută a elevilor pentru școală.

Totuși, se înregistrează plecări ale elevilor din sistemul de învățământ datorită migrației părinților în afara granițelor țării. Rata abandonului școlar la învățământ primar și gimnazial a crescut în perioada 2011 – 2018 (învățământ primar de la 0,2% la 3,2%, învățământ gimnazial de la 0,7% la 3,2%). La învățământ liceal și profesional rata abandonului școlar este fluctuantă, astfel: scade în intervalul 2014-2015 de la 4 la 2,7, se menține la 3,6 în perioada 2015-2016, crește până la 5,7 în 2016-2017 ca urmare a insuficienței cabinetelor de asistență psihopedagogică în școli, apoi scade la 4,1% în 2017-2018.

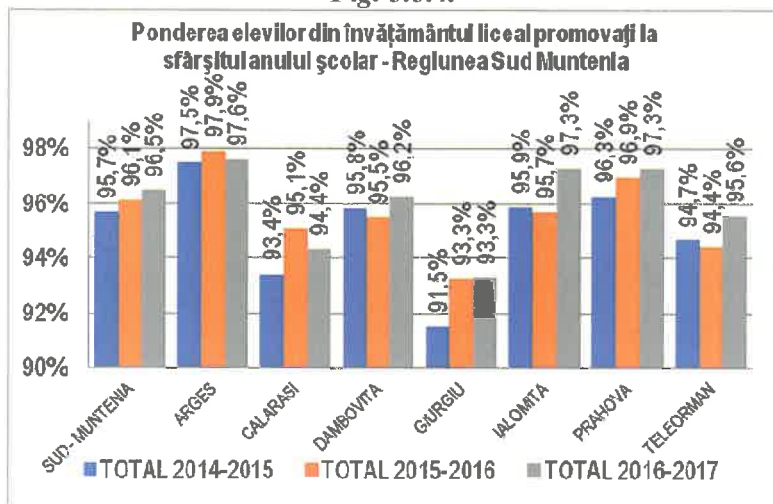
5.5.4. Rata de absolvire, pe niveluri de educație ISCED

Rata de absolvire se definește ca fiind procentul absolvenților unui anumit nivel de educație din totalul populației în vârstă teoretică de absolvire specifică nivelului respectiv de educație

Rata de absolvire, până anul școlar 2016-2017, la nivelul județului Ialomița este comparabilă cu cea de la nivelul regiunii Sud Muntenia.

Situația școlară a elevilor din învățământul liceal, la sfârșitul anului școlar

Fig. 5.5.4.

Sursa datelor: INS

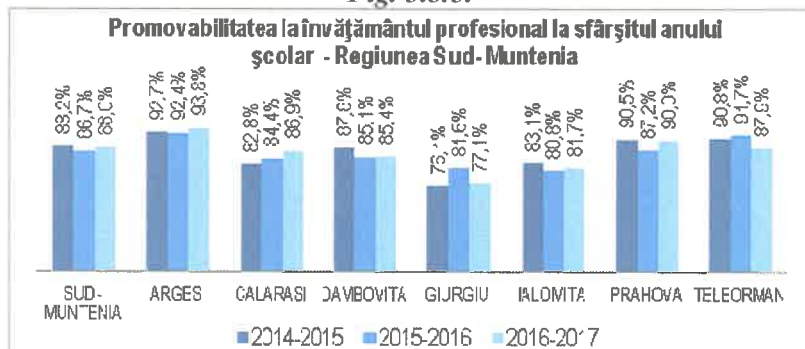
Analizând situația școlară a elevilor din învățământul liceal se observă o creștere a ponderii elevilor promovați la sfârșitul anului școlar 2016-2017 față de anul precedent, în majoritatea județelor, dar și la nivel regional.

Județele care au înregistrat o scădere a ponderii elevilor promovați la sfârșitul anului școlar 2016-2017 față de anul precedent sunt: Argeș (97,6% față de 97,9%, peste media regională) și Călărași (94,4% față de 95,1%, sub media

regională).

Cea mai mare pondere a elevilor din învățământul liceal promovați la sfârșitul anului școlar 2016-2017 s-a înregistrat în județul Argeș (97,6%, peste media națională), iar cea mai mică pondere s-a înregistrat în județul Giurgiu (93,3%).

Fig. 5.5.5.

Sursa datelor: INS

La nivel național, ponderea elevilor din învățământul liceal promovați la sfârșitul anului școlar 2016-2017 crește față de anul școlar anterior de la 96,4% la 97%. Cea mai mare pondere a elevilor din învățământul liceal promovați la sfârșitul anului școlar 2016-2017 s-a înregistrat în regiunea Centru

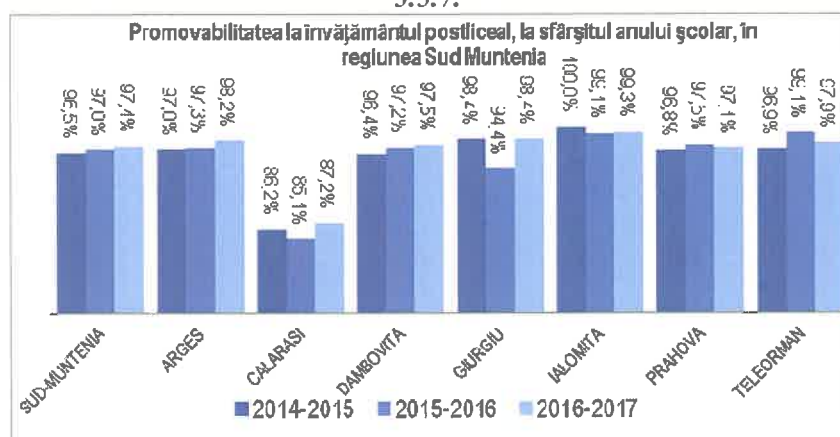
(98,2%), iar cea mai mică pondere s-a înregistrat în regiunile Sud-Est (96,3%) și Vest (96,3%). Regiunea Sud Muntenia înregistrează o pondere sub nivel național, aflându-se pe locul al șaselea după regiunile Centru, Nord-Vest, Nord-Est, București-Ilfov și Sud-Vest Oltenia.

Situația școlară a elevilor din învățământul profesional, la sfârșitul anului școlar

Analizând situația școlară a elevilor din învățământul profesional, se observă o creștere a ponderii elevilor promovați la sfârșitul anului școlar 2016-2017 față de anul precedent, în majoritatea județelor, dar și la nivel regional.

Județele care au înregistrat o scădere a ponderii elevilor promovați la sfârșitul anului școlar 2016-2017, față de anul precedent sunt: Giurgiu (77,1% față de 81,6%, sub media regională) și Teleorman (87,9% față de 91,7%, sub media regională). Cea mai mare pondere a elevilor din învățământul profesional promo-vați la sfârșitul anului școlar 2016-2017 s-a înregistrat în județul Argeș (93,8%, peste media națională), iar cea mai mică pondere s-a înregistrat în județul Giurgiu (77,1%).

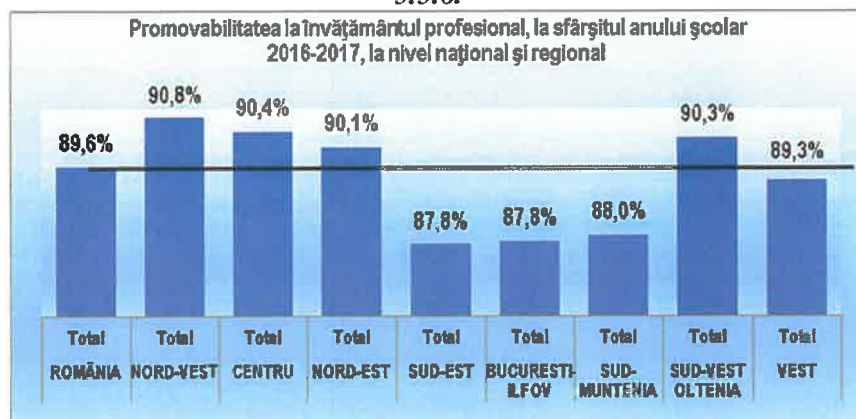
Fig. 5.5.7.

școlar 2016-2017 s-a înregistrat în regiunea Nord-Vest (90,8%), iar cea mai mică pondere s-a înregistrat în regiunile Sud-Est și București-Ilfov (87,8%). Regiunea Sud Muntenia (86,7%) se află pe penultimul loc în ceea ce privește promovabilitatea învățământului profesional. Situația școlară a elevilor din învățământul postliceal, la sfârșitul anului școlar

La sfârșitul anului școlar 2016-2017, se

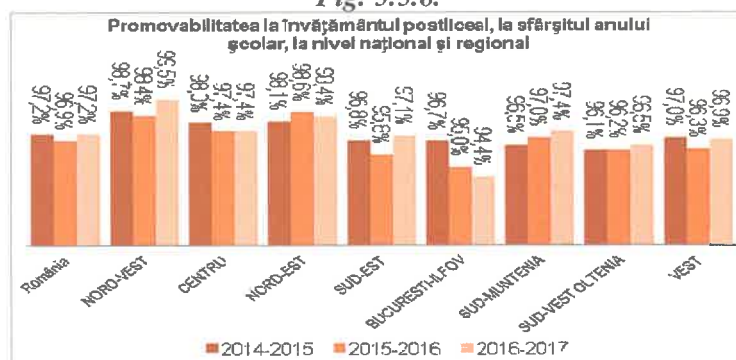
Fig. 5.5.6.

Sursa datelor: INS

La nivel național, ponderea elevilor din învățământul profesional promo-vați la sfârșitul anului școlar 2016-2017 crește față de anul școlar anterior de la 89,0% la 89,6%. Cea mai mare pondere a elevilor din învățământul profesional promo-vați la sfârșitul anului

Fig. 5.5.8.

Sursa datelor: INS

observă o creștere a ponderii elevilor din învățământul postliceal promovați față de anul precedent, în județele Argeș, Călărași, Dâmbovița, Giurgiu și Ialomița, dar și la nivel regional.

Județele care au înregistrat o scădere a ponderii elevilor promovați la sfârșitul anului școlar 2016-2017, față de anul precedent sunt: Prahova (97,1% față de 97,5%, sub media regională), și Teleorman (97,9% față de 99,1%, peste media regională). Cea mai mare pondere a elevilor din învățământul postliceal promovați la sfârșitul anului școlar 2016-2017 s-a înregistrat în județul Ialomița (99,3%, peste media națională), iar cea mai mică pondere s-a înregistrat în județul Călărași (87,2%).

La nivel național, ponderea elevilor din învățământul postliceal promovați la sfârșitul anului școlar 2016-2017 crește față de anul școlar anterior de la 96,9% la 97,3%. Cea mai mare pondere a elevilor din învățământul postliceal promovați la sfârșitul anului școlar 2016-2017 s-a înregistrat în regiunile Nord-Vest (99,5%), iar cea mai mică pondere s-a înregistrat în regiunea București - Ilfov (94,4%).

5.5.5. Rata de succes

Ratele de succes la examenele finale de certificare a competențelor profesionale (examele de absolvire școală postliceală și de maiștri; respectiv certificarea competențelor profesionale la liceul tehnologic) se apropie de (sau chiar ating) 100% în majoritatea unităților școlare din județ.

Evaluările finale în raport cu SPP, bazate pe competențe sunt de maximă importanță pentru asigurarea unei certificări credibile, validată de piața muncii la absolvirea fiecărui nivel de calificare. Măsurile care trebuie avute în vedere în raport cu aceste rezultate indicator trimit, pe de o parte, la asigurarea calității în procesul de evaluare în raport cu standardele de pregătire. Rata de succes reliefată prin procentul de promovabilitate la examene și rezultatele la olimpiadele școlare plasează școlile TVET din județ deasupra mediei pe țară. Rezultatele obținute demonstrează seriozitatea cu care au fost organizate, monitorizate concursurile școlare la toate etapele, cadrele didactice din comisiile de examen dând dovadă de obiectivitate în evaluarea elevilor. Conducerea unităților școlare a asigurat desfășurarea în bune condiții a concursurilor școlare – discipline tehnice.

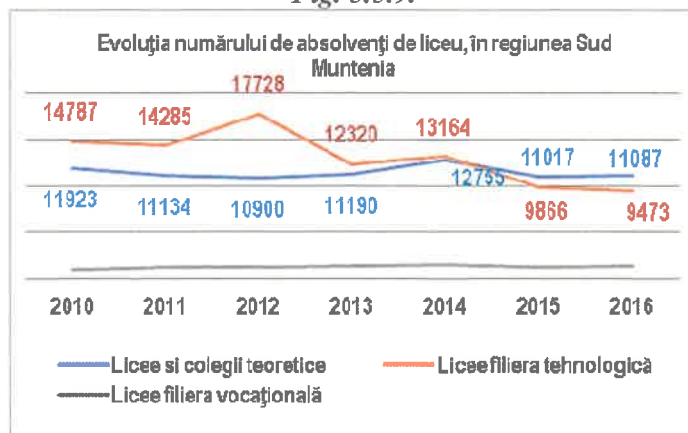
În majoritatea școlilor TVET, situația la învățătură este bună la toate nivelurile, dar se înregistrează în unele cazuri elevi repetenți și în situație de abandon școlar.

Analiza numărului de absolvenți din regiune ne oferă o imagine sintetică asupra potențialei forțe de muncă tânără sau a potențialilor studenți din Sud Muntenia.

În perioada 2009 – 2016, în regiunea Sud Muntenia, numărul absolvenților de **liceu tehnologic** a înregistrat o tendință fluctuantă: scade în anul școlar 2010 – 2011, apoi crește în anul școlar 2011-2012, când atinge cele mai mari valori (17728 absolvenți), scade brusc în anul școlar 2012-2013 cu 43,9%, apoi crește ușor cu 6,9% în anul școlar 2013-2014, ca apoi să descrească în anul școlar 2014-2015 cu 25%. În anul școlar 2015-2016 numărul

absolvenților de liceu tehnologic continuă să descrească cu 4% față de anul școlar anterior. Această tendință se înregistrează și la nivel național.

Fig. 5.5.9.

Sursa datelor: INS - Caiete statistice

Numărul absolvenților din colegiile și liceele teoretice scade în perioada 2009-2012, după

Fig. 5.5.10.

care crește, ajungând în anul școlar 2013-2014 la 12755 absolvenți. În anul școlar 2014-2015, numărul absolvenților din colegiile și liceele teoretice scade cu 13,6% față de anul școlar precedent, iar în anul școlar 2015-2016 numărul absolvenților crește cu 0,6% față de anul anterior.

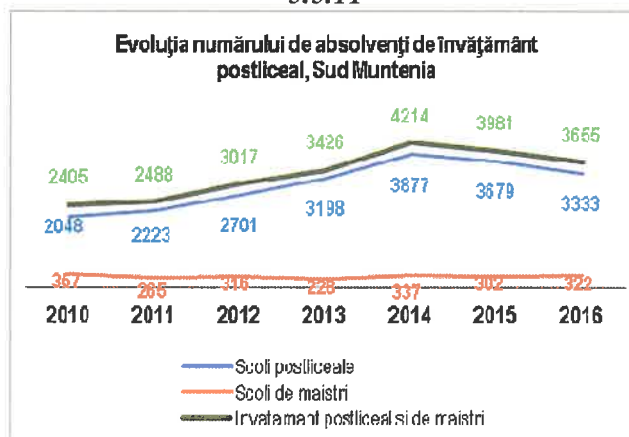
Numărul absolvenților din **liceele vocaționale** înregistrează un trend ascendent până în 2014, după care scade cu 18,6% în anul 2015, iar în 2016 crește cu 8,7% față de anul precedent.

La **învățământul profesional**, numărul absolvenților din Regiunea Sud Muntenia a scăzut drastic în 2011 față de anul anterior, ca urmare a reorganizării învățământului profesional, după clasa a IX-a.

Începând cu anul 2012, datorită reintroducerii învățământului profesional, se înregistrează o tendință de creștere a numărului de absolvenți până în 2014. În 2015 și aici se înregistrează o scădere a numărului de absolvenți cu 7,1% față de anul precedent, iar în 2016 numărul absolvenților crește cu 28,1% față de 2015.

Învățământul postliceal (Școala postliceală și școala de maiștri) a înregistrat un număr de absolvenți în continuă creștere, în perioada 2010-2014. Această situație este generată de creșterea atractivității acestei forme de învățământ în rândul tinerilor care nu au promovat examenul de bacalaureat. Acești tineri aleg această alternativă în locul învățământului superior. Începând cu 2014, numărul absolvenților învățământului postliceal are o evoluție descrescătoare până în 2016 (scade în 2016 cu 13,3% față de 2014).

Fig. 5.5.11

5.5.6. Rata de părăsire timpurie a sistemului de educație

Părăsirea timpurie a școlii (PTȘ) este definită în România ca procentul tinerilor cu vârste între 18-24 de ani care au finalizat cel mult ciclul secundar inferior (echivalentul clasei a opta) și care nu mai urmează nici-o altă formă de școlarizare/formare profesională³⁰

Conform definiției Eurostat, indicatorul se referă la Proporția populației de 18-24 ani cu nivel de educație elementar (scăzut) care nu urmează nici-o formă de instruire în ultimele patru săptămâni precedente interviului, în total populație de 18-24 ani.

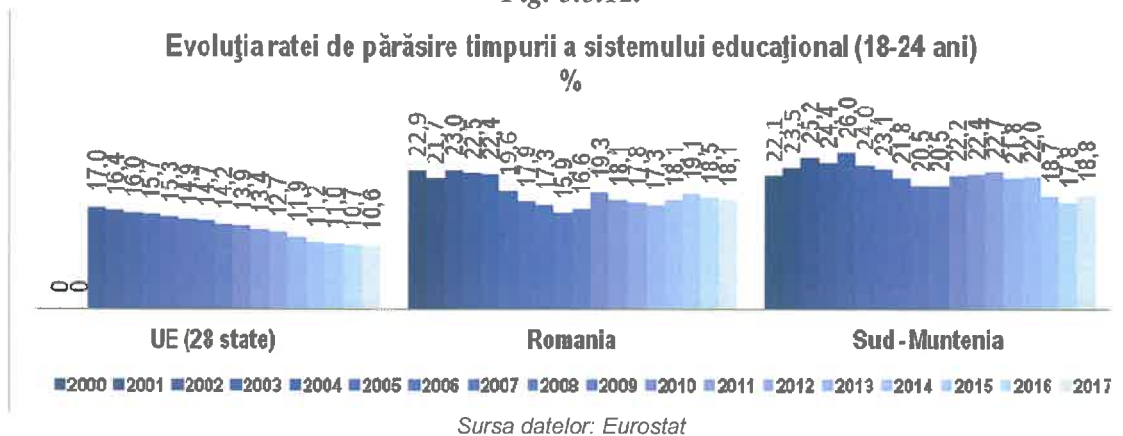
În România (Graficul 5.5.12.), în 2017, abandonul școlar timpuriu a fost de 18.1%, mai mare decât media europeană (UE-28 – 10,6%). România se află pe locul al treilea între

³⁰Cei care au finalizat învățământul obligatoriu, clasa a zecea conform legislației românești, nu vor fi incluși în măsurile privind PTȘ, chiar dacă nu au finalizat învățământul secundar superior (clasa a 12-a).

statele Uniunii Europene cu cel mai ridicat procentaj al abandonului școlar în 2016. Cu 18,5%, țara noastră a fost depășită doar de Spania (19%) și Malta (19,6%). La popul opus se află Croația (2,8%), Lituania (4,8%) și Slovenia (4,9%), potrivit datelor publicate de Eurostat.

Potrivit Eurostat, ponderea celor care au părăsit timpuriu școala (cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani) – a scăzut în mod constant în Uniunea Europeană (UE) în ultimii ani, de la 17,0% în 2002 la 10,6% în 2017. Mai puține fete (8,9% în 2017) renunță la educație și formare

Fig. 5.5.12.

decât băieții (12,1%).

Datele Eurostat arată că, în 2017, comparativ cu 2016, abandonul școlar a scăzut în majoritatea statelor membre, inclusiv în România. În cazul României, abandonul școlar a urcat de la 16,6%, în 2009, la 18,5%, în 2016. Strategia Europa 2020 stabilește ca statele UE să reducă ratele de abandon școlar sub pragul de 10% până în 2020³¹. România a stabilit o rată mai realistă, de 11,3% a procentului celor care părăsesc timpuriu școala, țintă care să fie atinsă până în 2020, dar chiar și această țintă pare o provocare în condițiile actuale, România aflându-se foarte departe de această țintă.

În regiunea Sud Muntenia, conform Eurostat, rata de părăsire timpurie a sistemului de educație fost în 2017 de 18,8%, în creștere cu 1 punct procentual decât anul anterior, peste media națională, situându-se pe locul al cincilea după București-Ilfov (5,5%), Vest (11,3%), Nord-Vest (16,3%) și Sud-Vest Oltenia (17,6%). Regiunea cu cea mai mare rată de părăsire a sistemului de educație, în 2017, a fost Nord_Est (23,6%).

Părăsirea timpurie a școlii are implicații sociale și economice importante. PTȘ este un factor major care contribuie la excluziunea socială ulterioară a individului. Estimările legate de competențele necesare ocupării unui loc de muncă în Europa sugerează că, pe viitor, doar 1 din 10 locuri de muncă va putea fi accesat de o persoană care a părăsit timpuriu școala³². Conform datelor Eurostat, unul din 10 tineri români, care au abandonat timpuriu școala, nu lucrează. Tinerii care părăsesc prematur școala sunt mai predispuși să suporte riscul de a deveni șomeri sau de a câștiga mai puțin, odată ce găsesc un loc de muncă. Iar această problemă generează o serie de costuri publice și sociale suplimentare, sub forma unor costuri mai ridicate pentru serviciile publice, cum sunt cele din sănătate, justiție și plata prestațiilor sociale, venituri individuale și o creștere economică mai mică, precum și venituri fiscale mai reduse.

Comisia Europeană a sprijinit și sprijină îmbunătățirea sistemului educațional românesc cu ajutorul diferitelor programe de finanțare:

- Proiecte POSDRU privind PTȘ, implementate din 2007 până în 2013 de MECȘ (OI POSDRU). În perioada de programare anterioară (2007-2013), problema părăsirii timpurii a școlii a fost abordată de Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane

³¹ Statistica Eurostat vizează tinerii cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani, care au absolvit cel mult opt clase și care nu sunt cuprinși într-o formă de educație formală sau informală, dar nici de training.

³² „Reducerea părăsirii timpurii a școlii în UE”, Parlamentul European, Comitetul pentru Educație și Cultură, 2011.

(POSDRU) în cadrul Domeniului Major de Intervenție 2.2: „Prevenirea și Corectarea Părăsirii Timpurii a Școlii”, pe baza unei abordări integrate, care a inclus atât acțiuni de prevenire, cât și remediale. Astfel de acțiuni au inclus asigurarea serviciilor de consiliere și orientare, educație remedială și programe A Doua Șansă, campanii de conștientizare, sprijin financiar individual.

- Programul Operațional Capital Uman (POCU) 2014-2020, axa prioritară 6: Educație și competențe:

- OS 6.3: Reducerea părăsirii timpurii a școlii prin măsuri integrate de prevenire și de asigurare a oportunităților egale pentru elevii aparținând grupurilor vulnerabile, cu accent pe elevii aparținând minorității roma și pe elevii din mediul rural/comunitățile dezavantajate socio-economic

- OS 6.4: Creșterea numărului de tineri care au abandonat școala și de adulți care nu și-au finalizat educația obligatorie care se reîntorc în sistemul de educație și formare, inclusiv prin programe de tip a doua șansă și programe de formare profesională

Strategia privind reducerea părăsirii timpurii a școlii în România își propune ca obiectiv pe termen mediu: *Până în 2020, reducerea la maximum 11,3%, a ratei de tineri între 18-24 de ani care au finalizat cel mult ciclul de învățământ secundar inferior și care nu sunt înscriși în nicio formă de continuare a studiilor sau formare profesională. Pentru atingerea acestui obiectiv propune programe și măsuri clare, grupate în patru piloni strategici.*

5.5.7. Procentul elevilor cu nivel scăzut al competentelor de citire/lectura (PISA)

Raportul internațional publicat în 5 decembrie 2016, de OECD, „*Excellence and Equity in Education*” (vol. I), include informații referitoare la performanțele sistemului educațional românesc în cadrul Programului OECD-PISA 2015 (*Programul Internațional OECD pentru Evaluarea Elevilor*).

Astfel, **pe scala generală de Științe** (domeniu principal în PISA 2015), **România a înregistrat un scor mediu de 435 puncte**, ocupând poziția 48 din 70 țări/economii cu baze de date validate. Din acest punct de vedere, România face parte din grupul de 11 țări (între care Columbia, Israel, Portugalia și Qatar) a căror performanță medie la Științe s-a îmbunătățit semnificativ între 2006 și 2015.

Scorul mediu la științe al țărilor OECD este de 493 puncte. Pe primele locuri se poziționează Singapore (556 puncte), Japonia (538 puncte), Estonia (534 puncte), Taipei-China (532 puncte), Finlanda (531 puncte) și Canada (528 puncte). Din această perspectivă, rezultatele României pot fi comparate cu cele obținute de state/economii precum Emiratele Arabe Unite, Uruguay, Cipru, Moldova, Albania și Turcia.

Pe scala generală de Citire/Lectură (domeniu secundar în PISA 2015), **România a înregistrat scorul mediu de 434 puncte** (în creștere față de 2009 cu 10 puncte), având performanțe similare cu Uruguay, Bulgaria sau Trinidad-Tobago și superioare față de Mexic și Thailanda. **Alături de Rusia și Macao (China), România a înregistrat o rată accelerată de creștere a performanțelor de la o administrare la alta.** Îmbunătățirea performanței medii s-a realizat prin creșterea ponderii elevilor cu performanțe de vârf (nivelurile 5 și 6 pe scala PISA), fără înregistrarea, concomitentă, a reducerii ponderii elevilor cu performanțe scăzute (nivelul 2 și sub nivelul 2 pe scala PISA).

Pe scala generală de Matematică, de asemenea domeniu secundar în PISA 2015, **România a înregistrat scorul mediu de 444 puncte** (445 puncte în 2012, când Matematica a fost domeniu principal), având performanțe similare unor țări precum Grecia, Bulgaria, Cipru sau Argentina și peste Turcia, comparativ cu administrarea din 2012.

Pe scala performanțelor PISA 2015, la Științe au fost definite șapte niveluri de performanță. Nivelul 2 este considerat nivelul de bază necesar a fi atins de către un tânăr de 15 ani până la finalizarea învățământului obligatoriu, pentru a putea funcționa eficient în societatea cunoașterii. La PISA 2015, 35% dintre elevii români se situează la nivelul 2. Sub nivelul 2, adică

la nivelurile 1a, 1b și sub nivelul 1b se situează 38,6% dintre elevi. Cumulat, la nivelurile superioare - 3, 4 și 5 - se plasează 27,5% dintre elevii români.

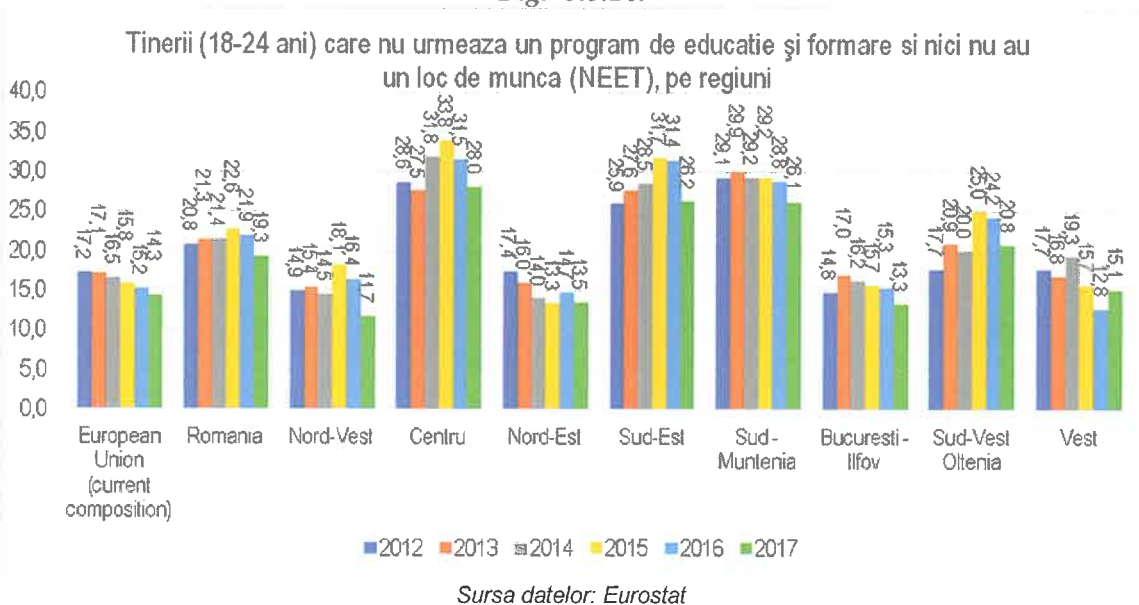
Pentru perioada 2006-2012 se remarcă o tendință de ușoară scădere a procentului elevilor cu performanțe sub nivelul 2: 2006 - 46,9%, 2009 - 44,4% și 2012 - 37,3%. Pentru aceeași perioadă procentele elevilor cu performanțe de vârf, adică la nivelul 5 sau peste acest nivel au fluctuat astfel: 2006 - 0,5%, 2009 - 0,4%, 2012 - 0,9% și 2015 - 0,7%.

5.5.8. Ponderea populației cu vârste cuprinse între 20 – 24 ani care au absolvit cel puțin învățământul secundar superior

Un factor îngrijorător este reprezentat de creșterea numărului de tineri NEETs fapt care indică dificultăți în tranziția de la sistemul de educație la piața muncii și reprezintă una dintre categoriile cărora ar trebui să li se acorde o atenție deosebită în perioada următoare. Conform Eurostat, în 2017, în regiunea Sud Muntenia, 19,6% din tinerii cu vârste cuprinse între 15 și 24 de ani nici nu învață și nici nu lucrează, iar nivelul acestui indicator, deși este mai mic cu 2,8 puncte procentuale decât în 2016, este foarte mare prin comparație cu cel național și european (15,2% la nivel național și 10,9% la nivel EU 28). Pentru tinerii cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani care nici nu învață și nici nu lucrează situația este și mai îngrijorătoare (aceștia reprezintă 26,1% din totalul tinerilor cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani la nivel regional, 19,3% la nivel național și 14,3% la nivel EU 28).

Analiză ratei NEET pe regiuni de dezvoltare, confirmă faptul că, în 2017, cea mai mare pondere a tinerilor (18-24 ani) care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare s-a înregistrat în regiunea Centru și în regiunea Sud Est, unde rata NEET a fost de 28,0 %, respectiv 26,2 %. Alte regiuni cu rata NEET mai mare decât cea națională sunt: Sud – Muntenia (26,1%) și Sud-Vest Oltenia (20,8%).

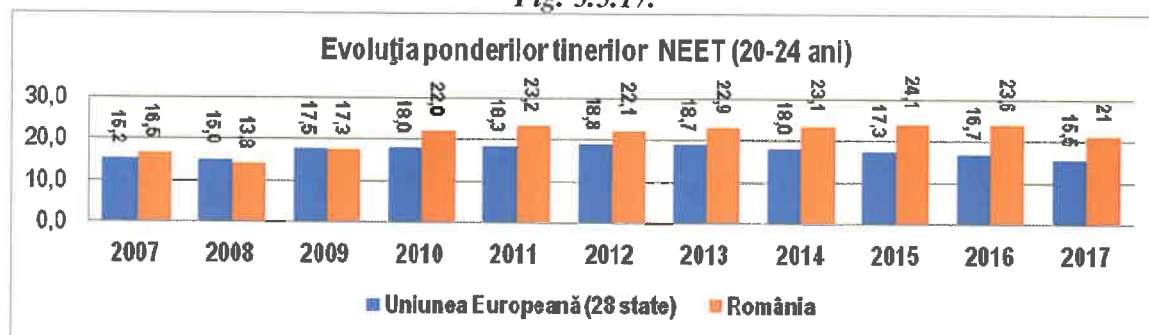
Fig. 5.5.16.

Cea mai mică rată NEET s-a înregistrat în regiunea Nord-Vest (11,7%), în timp ce alte 3 regiuni au rata mai mică decât cea la nivel național: Nord-Est (13,5 %), București - Ilfov (13,3 %), Vest (15,1%).

În UE-28, în perioada analizată, rata NEET (20 - 24 ani) a înregistrat creștere consecutivă în perioada 2007-2014, urmată de descreștere în perioada 2014-2017, astfel încât în 2017 să

Fig. 5.5.17.

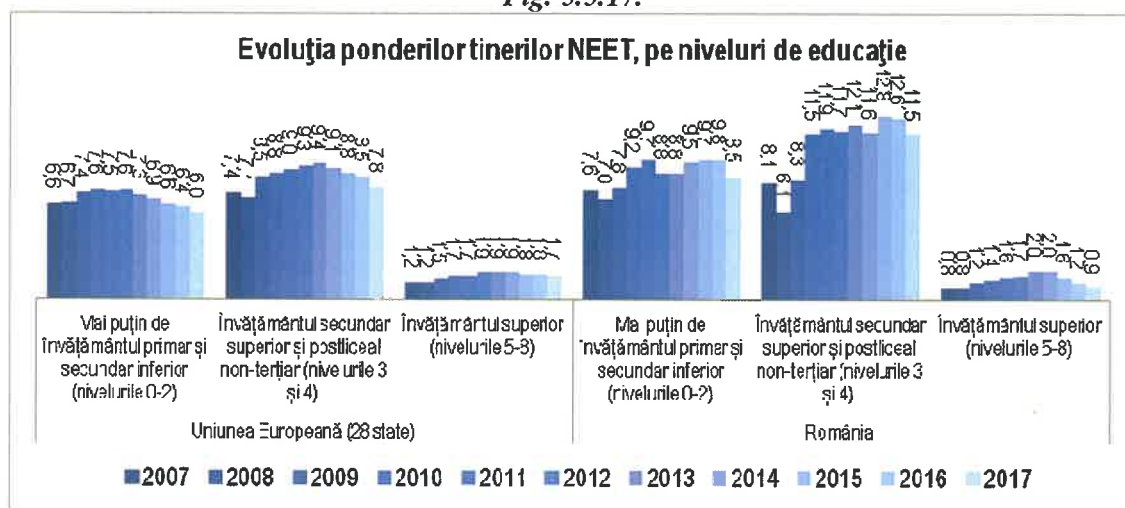

Sursa datelor: Eurostat

înregistreze valoarea de 15,5 % (Fig. 6.3.7.2). O analiză la nivelul statelor membre ale UE arată că, în 2017, cea mai mare pondere a tinerilor (20 - 24 ani) care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare (NEET) s-a înregistrat în Macedonia (32%), Turcia (30,8%), Italia (25,7 %), în timp ce rata NEET s-a situat în intervalul 20-25 % în Cipru, Montenegro, Grecia și Croația. În România, rata NEET a fost de 19,3%, în scădere cu 2,6% față de 2016, în timp ce în unele țări ponderea tinerilor care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare a fost sub 10%: în Elveția, Danemarca, Germania, Suedia, Austria, Republica Cehă. Cea mai mică valoare a înregistrat în Islanda (4,1%).

Analizând rata NEET pe niveluri de educație, se observă că în 2017, în România, cel mai mare procent al tinerilor cu vârste cuprinse între 20 și 24 de ani care nici nu învață și nici nu lucrează a fost de 11,5% și s-a înregistrat în rândul tinerilor care au absolvit învățământul secundar superior și postliceal non-terțiar (nivelurile 3 și 4), iar cel mai mic a fost de 0,9% și s-a înregistrat în rândul tinerilor care au absolvit învățământul superior (nivelurile 5-8). De aici rezultă că unul dintre factorii determinanți care explică diferențele între ratele NEET este nivelul de educație scăzut; prin urmare, este de așteptat ca regiunile caracterizate prin rate relativ ridicate ale abandonului prematur al educației și formării profesionale să înregistreze, de asemenea, rate NEET relativ ridicate.

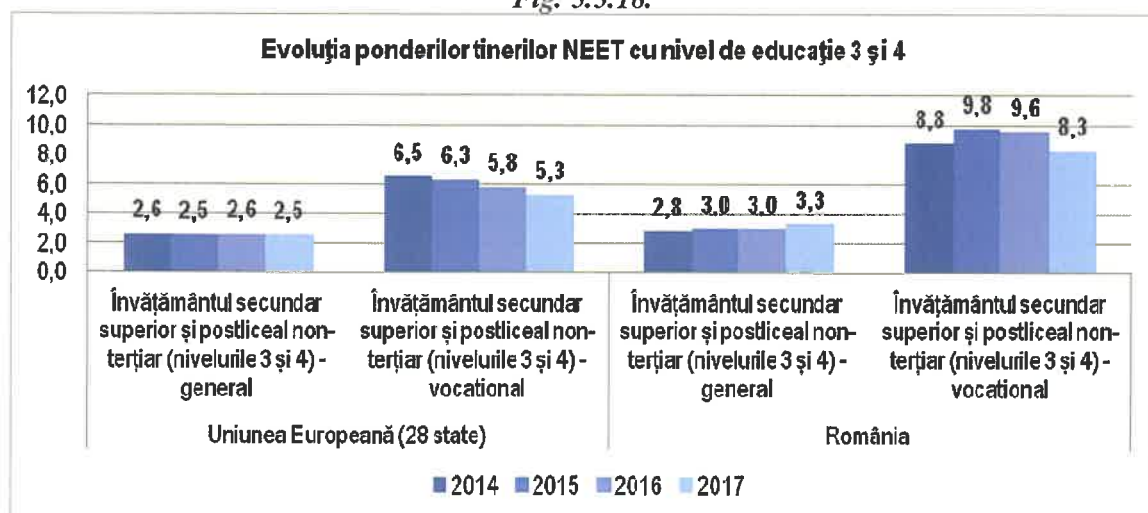
Fig. 5.5.17.

Sursa datelor: Eurostat

Se observă, de asemenea, că în rândul tinerilor care au absolvit învățământul

Fig. 5.5.18.

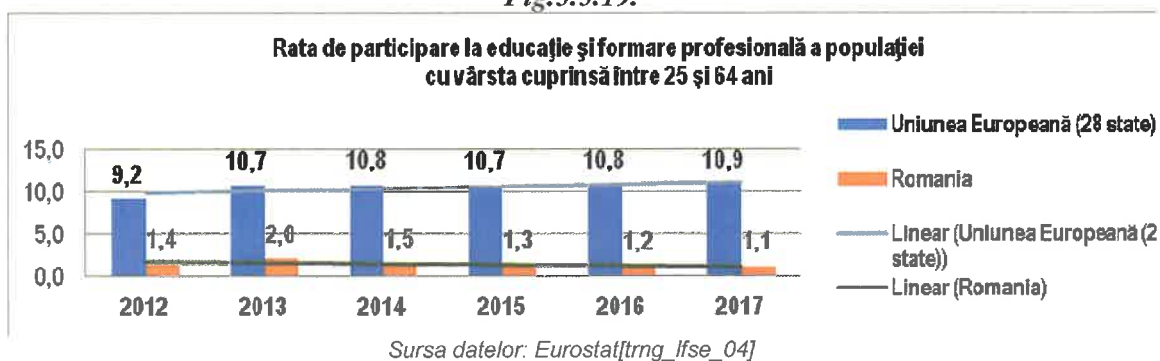
Sursa datelor: Eurostat

secundar superior și postliceal non-terțiar (nivelurile 3 și 4) rata NEET este mai mare în cazul celor din învățământul vocațional (8,3% din tinerii care au absolvit învățământul secundar superior și postliceal non-terțiar vocațional nici nu învață și nici nu lucrează, în timp ce numai 3,3% din tinerii care au absolvit învățământul secundar superior și postliceal non-terțiar general nici nu învață și nici nu lucrează).

5.5.9. Rata de participare în formarea continuă a populației adulte (25-64 ani)

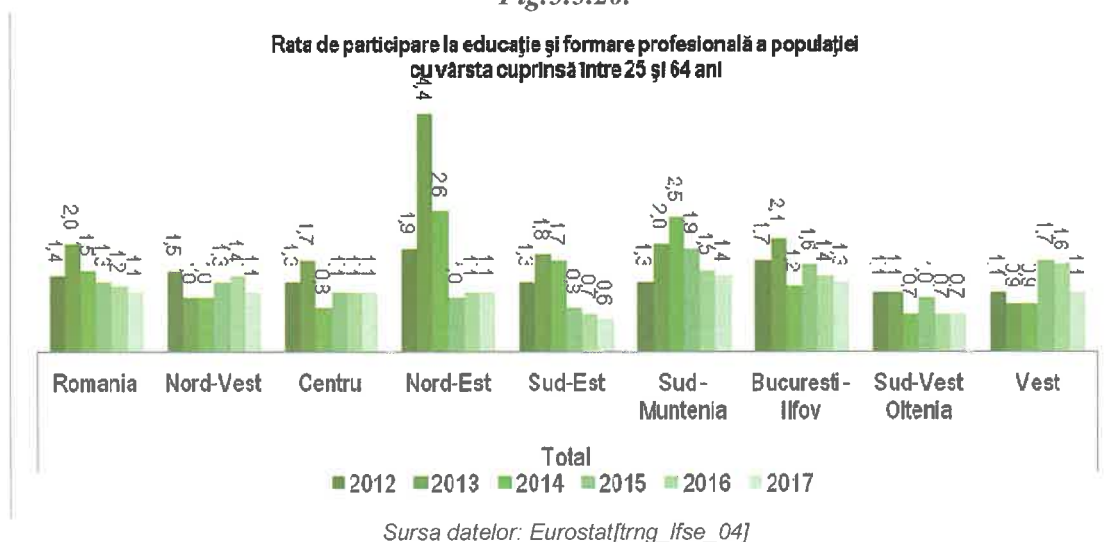
În 2017 (conf. Eurostat), **rata de participare la formarea continuă a populației**

Fig.5.5.19.

adulte din România a fost de numai 1,1% (!) în comparație cu media în Uniunea Europeană (UE-28) unde a înregistrat valoarea de 10,9%. Se constată un decalaj considerabil la nivel național față de ținta strategică pentru 2020 pentru România care prevede **creșterea participării adulților, grupa de vârstă 25-64 de ani, la educație și formare până la nivelul de minim 12%**. De asemenea îngrijorător este că acest indicator a înregistrat în perioada 2013 -2017 un trend descrescător (de la 2% la 1,1%). La nivelul regiunii Sud Muntenia acest indicator are valori peste media națională (aflându-se pe primul

Fig.5.5.20.

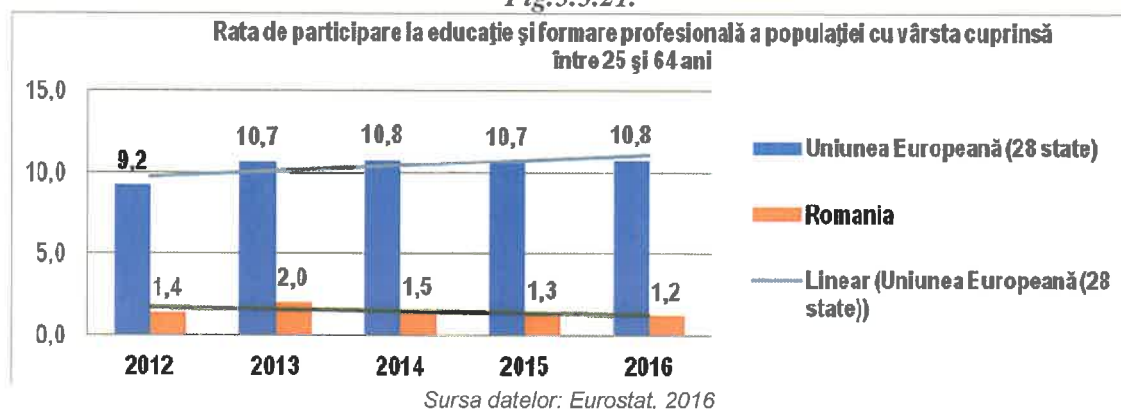

loc cu cea mai mare rată de participare la formarea continuă a populației adulte: 1,4% din adulții din grupa de vârstă 25-64 ani au participat în 2017 la educație și formare continuă) și a înregistrat în perioada 2014 -2016 un trend descrescător (de la 2,5% la 1,4%).Regiunile cu cea mai mică rată de participare la formarea continuă a populației adulte, în 2017, sunt regiunile Sud-Est (0,6%) și Sud-Vest Oltenia (0,7%).

Școlile din ÎPT sunt chemate să contribuie la ameliorarea acestui indicator, prin implicarea activă în formarea adulților, prin programe acreditate.

Rezultatele Cercetării statistice realizate în anul 2016, în gospodăriile individuale ale

Fig.5.5.21.

populației, populația țintă constituind-o segmentul de persoane în vârstă de 25-64 ani și prezetate în “Ancheta asupra Educației Adulților” (AEDA) relevă motivele pentru care persoanele intervievate au participat (sau au participat mai puțin decât și-ar fi dorit) în ultimele 12 luni la educație (formală sau non-formală). 93,1% au indicat cel puțin un astfel de motiv. Cel mai frecvent indicat motiv de neparticipare la educație a fost **costul participării**, indicat de 36,3% dintre respondenți. Frecvența mai mare a acestui răspuns s-a înregistrat în cazul persoanelor rezidente în mediul rural (41,5%) și în cel al șomerilor (53,8%).

O altă barieră în calea participării la educație, indicată de 34,8% dintre persoane o constituie **responsabilitățile familiale**. Au indicat acest motiv de neparticipare 43,8% dintre femei. **Programul (orarul) desfășurării activităților educaționale** a împiedicat participarea (mai intensă) la educație pentru 29,4% dintre persoane. Acest răspuns a fost furnizat de 41,1% dintre persoanele ocupate și de 53,0% dintre absolvenții de învățământ superior. Nu doar factorii exteriori pot împiedica participarea persoanelor la educație; uneori motivele neparticipării țin chiar de persoana respondentului. Astfel, **vârsta** a fost considerată o barieră în calea participării la educație de către 21,7% dintre respondenți. În cazul persoanelor de 55-64 ani, acest răspuns a fost furnizat de 61,3% dintre persoane. Un procent de 12,3% dintre persoane au menționat **lipsa susținerii de către angajator**, iar alte 17,5% nu au participat (mai intens) la educație, din motive personale.

5.6. Indicatori de impact

5.6.1. Impactul sistemului de învățământ profesional și tehnic asupra ratei șomajului

Ar putea fi evaluat prin stabilirea unor corelații în timp între rata de inserție profesională, respectiv rata șomajului absolvenților și rata totală a șomajului. În acest moment, în **lipsa unui sistem unitar de monitorizare a inserției profesionale a absolvenților**, școlile raportează propriile evaluări. Aceste evaluări sunt însă parțiale (bazate în general pe feedback-ul obținut de la absolvenții care vin să-și ridice diplomele, de obicei într-un interval scurt de la absolvire) și sunt dificil de validat.

Totuși, rata ridicată a șomajului tinerilor din grupa de vârstă 15-24 de ani, și ponderea ridicată a acestora în numărul total al șomerilor (v. *cap. 4*), sugerează o **problemă serioasă a sistemului de pregătire în raport cu finalitățile obținute în plan ocupațional**. Din acest motiv, se reține ca un prim indicator de impact, care poate fi măsurat pe baza datelor statistice disponibile, **șomajul tinerilor din grupa de vârstă 15-24 de ani**, cu rezerva că acesta nu este diferențiat pentru absolvenții ÎPT.

Agențiile de Ocupare a Forței de Muncă (AJOFM) pot oferi date anuale valoroase despre absolvenții înregistrați în baza de date ca șomeri, dar acestea nu sunt diferențiate în acord cu noua structură pe niveluri de pregătire și finalitățile din ÎPT.

Se recomandă colaborarea între ministere în vederea structurării (unitare la nivel național) a bazei de date a AJOFM pentru evidențierea diferențiată a absolvenților de ÎPT pe calificări și niveluri de calificare, adaptat noilor trasee și finalități ale sistemului de educație și formare profesională.

Pentru monitorizarea inserției socio-profesionale a absolvenților se recomandă realizarea anuală a unor sondaje pe baza metodologiei pilotate în cadrul programului Phare IPT 2004.

5.6.2. Rata de inserție a absolvenților la 6 luni de la absolvire, pe niveluri de educație

Indicatorul nu este disponibil din surse statistice. Dificultățile sunt similare cu cele menționate mai sus.

Totuși, având în vedere șomajul de lungă durată (peste 6 luni) care afectează circa 57,3 % din absolvenții înregistrați în șomaj (conform informațiilor prezentate în *cap. 4.2.2*), se deduce ca prioritară furnizarea unor măsuri active de ocupare adecvate, în sprijinul tinerilor care după 6 luni de la absolvire nu se integrează pe piața muncii.

5.6.3. Gradul de utilizare a competențelor dobândite de absolvenți la locul de muncă

Acest indicator face parte dintre indicatorii de calitate propuși de Comisia Europeană - Grupul de lucru pentru calitate în VET. În această etapă nu este definit. Date cu privire la acest indicator este posibil să fie colectate, potrivit recomandărilor Comisiei Europene, prin Ancheta asupra forței de muncă.

Informații utile pentru acest indicator pot fi obținute și direct de către școli prin efectuarea unor sondaje proprii în rândul angajatorilor și absolvenților.

5.7. Oferta școlilor din ÎPT județean

5.7.1. Evoluția planurilor de școlarizare

Documentele de planificare pe termen mediu și lung PRAI și PLAI au stat la baza fundamentării planurilor de școlarizare răspunzând cererii și ofertei pe piața muncii pentru IPT.

Datele sintetice privind structura și evoluția cifrelor de școlarizare în ÎPT din județ, sunt prezentate în [Anexa 20](#). Scăderea generală a populației școlare la nivel județean s-a reflectat și în scăderea numărului de elevi înscriși în clasa a IX-a în ÎPT.

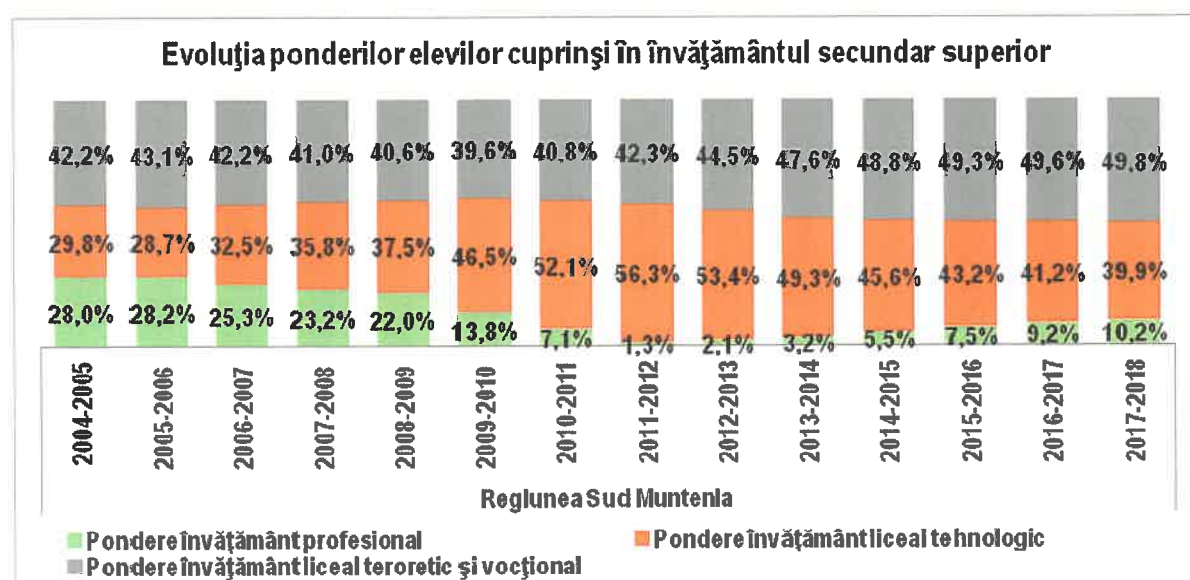

Fig. 5.7.1.a Sursa datelor: INS - Caiete statistice

Analizând structura planurilor de școlarizare la liceul tehnologic în anul școlar 2017-2018 comparativ cu anul școlar 2016-2017 se constată la nivel de județ o scădere a ponderii elevilor înscriși la toate profilele, de la 41,2 % 39,9 %.

Analiza planurilor de școlarizare în raport cu PLAI evidențiază o aliniere în general bună în județ la țintele specifice și tendințele desprinse din *PLAI*. Se constată și unele abateri față de ponderile propuse prin PLAI în unele domenii cum ar fi: *construcții instalații și lucrări publice, mecanică, comerț (deficit), și economic (excedent)*.

Alte aspecte și concluzii privind oferta de pregătire prin ÎPT
Accesul la educație

Dificultățile identificate sunt mai ales în legătura cu:

- calitatea serviciilor educaționale din mediul rural, o preocupare majoră fiind în legătură cu asigurarea accesului la educație și formare profesională în condiții egale de calitate;
- mobilitatea redusă a elevilor din rural datorită situației sociale precare;
- dificultățile specifice de acces ale unor categorii dezavantajate (elevii din zone mai izolate etc.);

Se recomandă măsuri adecvate de răspuns la nevoile identificate. Presupune identificarea alternativelor și adoptarea deciziilor optime pentru cuprinderea elevilor, în condiții de șanse egale (acces, calitate, varietate de opțiuni).

În ciuda progreselor, din analiza planurilor de școlarizare se constată :

- existența unor paralelisme nejustificate (calificări care se repetă în școli din zone teritorial apropiate sau chiar în aceeași localitate), în detrimentul varietății ofertei în zonă;
- nevoi de calificare neacoperite sau insuficient reprezentate în ofertă la nivelul rețelei;
- utilizarea ineficientă a resurselor materiale și umane (cu impact în calitatea serviciilor);
- dificultăți în formarea unor clase pentru asigurarea continuării studiilor la nivelul următor de calificare.

Analiza planurilor de școlarizare în raport cu PLAI evidențiază o aliniere în general bună în județ la țintele specifice și tendințele desprinse din *PLAI*. [././AppData/Local/DUTU/ISJ/PLAI/IL/03 Anexe PLAI/03 Anexe Cap IPT_IL/Anexa 9 - Planul de școlarizare la clasa a IX-a 20112012, comparativ cu țintele 2013.XLS](#)

Oferta școlilor din ÎPT pentru formarea adulților

În anul 2019, o școală din sistemul public ÎPT Ialomița (Școala Postliceală Sanitară Slobozia) este autorizată ca furnizor de formare pentru adulți (5% din numărul total al școlilor ÎPT). Au fost autorizate două programe pentru formarea unui număr de 186 adulți. Lectura registrului furnizorilor acreditați pentru formarea adulților oferă prilejul constatării că numărul școlilor și programelor pentru care au obținut autorizarea reprezintă încă o minoritate, comparativ cu furnizorii privați, în contrast cu capacitatea și resursele de care dispun școlile.

În programul „a doua șansă”, învățământ secundar inferior, adresat celor care au împlinit 18 ani fără să fi absolvit învățământul obligatoriu, sunt implicate la nivel județean doar 2 școli.

Având în vedere obiectivul completării pregătirii generale, tinerii respectivi dobândesc o calificare profesională de nivel 1. Programul „A doua șansă” este adresat prioritar grupurilor țintă dezavantajate.

Rețele școlare

Școlile din programul Phare IPT 2001-2003 au fost incluse în rețele de colaborare coordonate de centrele de resurse. La rândul lor, școlile din programul Phare IPT 2001-2003 asistă școlile Phare 2004-2006 și coordonează rețele de interesistență cu celelalte școli din județ. În paralel, la inițiativa unor școli au fost configurate și alte rețele la nivel județean (ex. școlile Phare din județele Ialomița, Călărași, Prahova, Giurgiu) sau chiar interjudețean (ex. școlile Phare

IPT din Ialomița, Călărași, Giurgiu, Prahova). S-au conturate și inițiative de formare a unor rețele pe domenii de pregătire și/sau tematice la nivel județean (ex. Ialomița, Giurgiu, Prahova) urmând ca ulterior să fie extinse cu ramificații la nivel regional. Obiectivele acestor rețele sunt variate, având ca numitor comun schimbul de bune practici, consolidarea și diseminarea achizițiilor din program, în mod prioritar în ceea ce privește asigurarea calității, învățarea centrată pe elev, elevii cu cerințe educative speciale (CES), dezvoltarea parteneriatului social și lucrul cu întreprinderile, coordonare în planificarea ofertei, etc. Configurarea acestor rețele este prezentată în *Anexa A 12*.

Este necesară *consolidarea rețelelor de interasistență*, fiind esențială asumarea de către toate școlile Phare IPT a unui rol activ în acest sens.

5.7.3. Parteneriatul cu întreprinderile

Parteneriatul cu întreprinderile— Analiza indicatorilor din harta parteneriatului privind practica elevilor și parteneriatul cu agenții economici în anul școlar 2019-2020

Parteneriatul dintre educație și mediul afacerilor (parteneriatul dintre școală și întreprindere) pornește de la interesele reciproce și independente ale elevilor, profesorilor, angajatorilor și agenților comunitari, bazându-se pe o realitate pe cât de simplă pe atât de importantă: elevii de azi sunt lucrătorii de mâine. Toți cei implicați în acest amplu proces au conștientizat necesitatea realizării trecerii de la un parteneriat consultativ la unul colaborativ și durabil, cu implicații directe atât pentru angajatori care au nevoie de indivizi motivați, cu aptitudini multiple cât și pentru mediul educațional care trebuie să răspundă standardelor europene. La nivelul rețelei școlare asistate IPT în stagii de practică la agenți economici sunt cuprinși toți elevii din învățământul profesional prin convenții de colaborare cu agenții economici privind efectuarea stagiului de pregătire practică în întreprinderi de către elevii din IPT conform OM nr. 1702 din 6.08.2007. La nivelul fiecărei școli, prin PAS trebuie surprinse acele aspecte relevante pentru desfășurarea stagiilor de pregătire practică a elevilor, în principal, dar și alte modalități de colaborare cu întreprinderile.

Parteneriatul are următoarele obiective și sarcini:

- elaborarea curriculumului de dezvoltare locală;
- membrii în consiliile de administrație;
- organizarea unor stagii de formare profesională a elevilor prin instruire practică;
- colaborare în realizarea orientării și consilierii profesionale a elevilor;
- cursuri de calificare și reconversie profesională;
- contracte pentru școlarizarea în anumite calificări;
- participarea la elaborarea planului de dezvoltare a școlii, a planului local de acțiune pentru dezvoltarea învățământului profesional și tehnic;
- membrii în Comitetul Local de Dezvoltare a Parteneriatului Social;
- perfecționarea cadrelor didactice în întreprinderi pentru tehnologiile de vîrf.

Prin implicarea treptată a partenerilor sociali interesați în formarea profesională, în viața școlii, asistăm la un fenomen de descentralizare. Consiliile de administrație ale școlilor cuprind reprezentanți ai părinților și ai administrației publice locale. Din *Anexa A 13 – Indicatori Harta parteneriatului* –observăm că un procent de 91,7% din școlile ÎPT din județ au cel puțin un agent economic reprezentat în Consiliul de Administrație al școlii.

5.8. Principalele concluzii din analiza ÎPT județean

Contextul european de politici în educație și formare profesională: implicații pentru ÎPT județean

Contextul european de politici în educație și formare profesională: implicații pentru ÎPT județean

Cei 4 piloni ai strategiei comune de ocupare a forței de muncă (*Procesul Luxemburg*), adoptați în Planul Național de Ocupare :

➤ implică, din partea sistemului educațional și de formare profesională, măsuri adecvate vizând: creșterea șanselor de ocupare a absolvenților, dezvoltarea competențelor antreprenoriale, creșterea adaptabilității forței de muncă și promovarea șanselor egale pentru participare la piața muncii

➤ invită la creșterea implicării școlilor din ÎPT în programe de măsuri active pentru ocuparea forței de muncă.

➤ constituie repere obligatorii pentru școlile interesate în accesarea programelor UE pentru dezvoltarea resurselor umane

Asumarea contribuției ÎPT la obiectivul strategic al UE pentru 2025 presupune în primul rând:

➤ promovarea la toate nivelurile de educație și formare a noilor competențe de bază (tehnologiile informației și comunicării, limbile străine, cultura tehnologică, spiritul antreprenorial și competențele sociale)

➤ promovarea prioritară a calificărilor/competențelor care contribuie la economia bazată pe cunoaștere

➤ promovarea competitivității forței de muncă prin creșterea calității pregătirii și a nivelului de calificare

Alinierea la sistemul de indicatori structurali definiți pentru sistemele de educație și formare profesională din UE și adoptarea indicatorilor de referință pentru 2025 - necesită:

➤ măsuri corelate la nivel național și regional pentru alinierea la indicatorii UE; definirea și raportarea unitară a indicatorilor statistici

➤ adoptarea la toate de nivelurile de planificare a unor ținte și măsuri adecvate pentru apropierea de indicatori de referință UE, măsurarea sistematică a progresului în îndeplinirea indicatorilor propuși

Contextul demografic:

➤ Se rețin implicațiile severe ale scăderii demografice, îndeosebi a populației școlare, în paralel cu fenomenul de îmbătrânire demografică, de care trebuie să se țină cont în planificarea ofertei și a resurselor sistemului ÎPT pe termen lung.

Raportul număr elevi/număr norme didactice, relativ scăzut în prezent, poate deveni critic din perspectiva declinului demografic și a introducerii finanțării per elev – presează în favoarea măsurilor de optimizare a ofertei și a gestionării resurselor, inclusiv prin colaborarea în cadrul unor rețele de școli și/sau constituirea de consorții de școli.

Resursele umane din ÎPT

Gradul de acoperire cu profesori și maiștri calificați este *relativ bun* în majoritatea județelor regiunii. Se constată însă *dificultăți* în acoperirea cu titulari în unele domenii cum ar fi: profesori și maiștri în comerț/turism și alimentație, construcții, industrie alimentară, agricultură/veterinar/zootehnie, electronică și automatizări, etc. – situație care generează adesea o fluctuație mare a personalului încadrat pe posturile respective.

Măsurile privind dezvoltarea profesională a personalului didactic din ÎPT trebuie să vizeze:

➤ *competențele metodice* (v. noile cerințe și schimbările introduse prin reformele din ÎPT)

➤ *actualizarea competențelor de specialitate* cu accent pe noile tehnologii și schimbările organizaționale din mediul economic.

Ponderea importantă a populației ocupate în educație în prezent și impactul reducerilor de activitate pe fondul reducerii populației școlare obligă la identificarea și planificarea unor măsuri adecvate (mobilitate în cadrul sistemului, reconversie profesională, etc.).

Resursele materiale și condițiile de învățare. Situația bazei materiale a unităților școlare din ÎPT reprezintă o problemă prioritară, din perspectiva normelor obligatorii de siguranța, igienă și confort ale elevilor, standardelor de pregătire și exigențelor unui învățământ centrat pe elev:

➤ necesitatea unor programe de reabilitare și modernizare a infrastructurii (spații de curs, laboratoare, ateliere, infrastructura de utilități) și de dotare cu echipamente de laborator și instruire practică.

Mecanismele decizionale și descentralizarea funcțională în IPT

În atenția decidenților se rețin recomandările privind:

- Consolidarea structurilor consultative din ÎPT și creșterea rolului partenerilor sociali în planificarea ofertei și antrenarea sporită a acestora în procesele decizionale
- Susținerea eforturilor pentru introducerea unui sistem de asigurare a calității
- promovarea rețelelor de colaborare între școli, inclusiv cu școli din UE, pentru stimularea progresului în raport cu un set comun de indicatori de referință și adoptarea celor mai bune practici (*benchmarking*)
- adoptarea planificării prin PAS (planuri de acțiune ale școlilor) corelate cu planurile regionale și locale (PRAI și PLAI) de către toate unitățile de ÎPT

Serviciile de orientare și consiliere

- Necesitatea unor măsuri vizând creșterea gradului de acoperire și a calității serviciilor de orientare și consiliere, cu privire la numărul de ore de consiliere/elev, numărul de elevi testați aptitudinal și consiliați pentru o decizie informată în alegerea carierei, respectiv a traseului de pregătire.
- De asemenea se recomandă adoptarea unui sistem unitar de raportare și a unui indicator calitativ de evaluare a activității serviciilor de orientare și consiliere.

- Rata netă de cuprindere în educație este ușor sub media regiunii. În ciuda unei tendințe de creștere a ratei nete de cuprindere în învățământul secundar superior, valorile înregistrate sugerează un decalaj semnificativ față de benchmark-ul UE pentru 2025 (cel puțin 85 % dintre cei în vârstă de 22 de ani să fie absolviți cel puțin învățământul secundar superior).

- Gradul de cuprindere în educație este ușor sub media regiunii, cu excepția grupei de vârstă 19-23 ani. Concluziile privind rata netă și gradul de cuprindere în educație conduc la nevoia unor măsuri de creștere a accesului la educație pentru elevii din mediul rural.

Ratele de tranziție în învățământul liceal și profesional evidențiază un procent ridicat de elevi care nu continuă studiile după clasa a VIII-a. Acest lucru constituie motiv de îngrijorare, față de care, în aria sa de competență, ÎPT poate răspunde prin:

- măsuri combinate pentru asigurarea accesului la educație (rural, categorii dezavantajate), serviciile de orientare și consiliere etc.
- Planificarea în ÎPT și tehnic va avea în vedere stabilirea unor ținte măsurabile privind ratele de tranziție la următorul nivel de calificare, care să țină cont de politicile educaționale, finalitățile în plan ocupațional pe fiecare traseu și nivel de pregătire, dar și de specificul și interesele particulare ale grupului țintă.

- Un prim reper în calcularea acestor ținte îl reprezintă benchmark-urile adoptate de UE pentru 2025, privind rata abandonului școlar timpuriu (să nu depășească 10%), respectiv rata de absolvire a învățământului secundar superior (cel puțin 85 % dintre cei în vârstă de 22 de ani).

Pornind de la acestea și având în vedere că rata de tranziție după clasa a VIII-a în județul Ialomița este de 102,7%, rezultă că pentru ÎPT, apropierea de indicatorul privind abandonul școlar timpuriu presupune:

- adoptarea unei ținte pentru rata de tranziție după clasa a X-a, de cel puțin 95% (% din absolvenții învățământului obligatoriu care continuă studiile în ciclul superior al liceului,
- NB. Realizarea indicatorilor propuși privind tranziția la următorul nivel de educație presupune ca intrările pe traseele de formare să fie planificate în funcție de finalitățile (ieșirile) vizate după fiecare nivel de calificare și este condiționată de măsuri coordonate la nivelul rețelei școlare

Abandonul școlar:

Deși ratele de abandon depășesc puțin media națională, la toate niveluri de educație, tendințele la nivel regional par să indice o ameliorare a abandonului în cazul învățământului liceal și profesional, urmare a extinderii duratei învățământului obligatoriu și a măsurilor însoțitoare privind accesul la educație. Având în vedere evoluția oscilantă a indicatorului și valorile mari înregistrate pe parcursul intervalului (ex. 7% în învățământul liceal și profesional), *abandonul continuă să reprezinte motiv de îngrijorare în special la ÎPT, în mediul rural și în cazul categoriilor dezavantajate.* În consecință, se recomandă:

- monitorizarea atentă a indicatorului (abandon școlar)

➤ eforturi conjugate pentru prevenirea abandonului în mod deosebit la ÎPT în special în mediul rural, comunitățile etnice dezavantajate, zonele afectate de migrarea populației, etc.

Rata de părăsire timpurie a sistemului de educație (tinerii din grupa de vârstă 18-24 de ani care au părăsit sistemul de educație, cu cel mult învățământul secundar inferior-maxim ISCED 2 absolvit).

Pentru acest indicator, nu sunt disponibile date statistice la nivel regional. Deși în scădere, rata de părăsire timpurie a sistemului de educație la nivel național este de aproape două ori mai mare decât *ținta UE* care prevede o rata medie de abandon școlar timpuriu de maxim 10%, până în 2025. Corelat cu ratele de cuprindere mai mici și de abandon puțin mai mari decât la nivel național, înregistrate la nivel regional, se poate estima o rată de părăsire timpurie semnificativă și la nivel regional. Vezi subcapitolul 5.5.7

Nivel scăzut al competențelor cheie, constatat încă de la intrarea în sistemul de ÎPT, în special în ceea ce privește o parte din elevii ÎPT - începând cu competențele de bază “tradiționale” (matematice, de comunicare, etc.) și continuând cu competențele de învățare, capacitatea de gândire critică și rezolvarea de probleme, de relaționare interpersonală, etc. - necesită din partea școlilor un efort sporit având în vedere:

- învățarea centrată pe elev, urmărirea și încurajarea progresului individual
- programe remediale pentru elevii cu dificultăți de învățare (în special cei din categorii defavorizate)
- facilitarea unor trasee individualizate de formare, etc.

Rata de participare în formarea continuă a populației adulte (25-64 ani)

În anul 2019-2020 doar Școala Postliceală Sanitară Slobozia este autorizată pentru formarea adulților. Acest lucru dovedește că implicarea școlilor din ÎPT în formarea adulților nu reflectă potențialul acestora. Se recomandă accesarea proiectelor FSE POSDRU pentru autorizare ca furnizor de formare continuă a școlilor IPT.

Având în vedere constatările privind rata de cuprindere și abandonul școlar în învățământul obligatoriu, *școlile din ÎPT sunt chemate să se implice activ în programele de „A doua șansă” - adresate prioritar grupurilor țintă dezavantajate, pentru ca, pe lângă completarea pregătirii generale, tinerii respectivi să primească și o calificare . vezi 5.5.10*

Indicatori de impact

Din analiza indicatorilor care pot măsura impactul ÎPT în plan ocupațional se constată:

- *În scădere, rata șomajului BIM se menține mai ridicată decât la nivel național*
- *Rata șomajului mai ridicată în mediul urban*
- *Șomajul BIM este mai mare în cazul bărbaților*
- *Rata ridicată a șomajului tinerilor (raportat la populația activă, 15-24 ani):*

23,9%, mai mare decât cea la nivel național (20,1) și european (UE-27: 15,5%).

Se recomandă:

- Adoptarea de către ÎPT a unei ținte ambițioase de reducere a șomajului tinerilor din grupa de vârstă 15-24 de ani - indicator de impact care poate fi măsurat pe baza datelor statistice disponibile la nivel regional, (cu rezerva că nu este diferențiat pentru tinerii proveniți din ÎPT)
- Adoptarea unui sistem unitar de monitorizare a inserției profesionale a absolvenților prin:
 - colaborarea între ministere în vederea compatibilizării bazelor de date din șomaj cu noile trasee și finalități ale sistemului de educație și formare profesională.
 - sondaje periodice în rândul absolvenților și angajatorilor vizând inserția profesională, gradul de utilizare a competențelor și alte informații utile privind finalitățile sistemului de educație și formare profesională:
 - sondaje proprii efectuate direct de către școli
 - sondaje reprezentative pentru rețeaua școlară la nivel local/regional prin intermediul unor organizații/instituții specializate
- Implicarea ÎPT în programe de măsuri active de ocupare, prioritar în sprijinul tinerilor care după 6 luni de la absolvire nu se integrează pe piața muncii.

Concluzii din analiza ofertei IPT curente

Concluziile formulate din analiza planurilor de școlarizare conduc la nevoia de coordonare pe baza colaborării școlilor în rețea pentru optimizarea ofertei, având în vedere:

- acoperirea rațională a nevoilor de calificare în teritoriu
- eliminarea unor paralelisme nejustificate în scopul lărgirii gamei de calificări pentru care poate opta elevul în zonă
- utilizarea optimă a resurselor materiale și umane cu impact în creșterea eficienței și calității serviciilor
- soluțiile cele mai bune pentru asigurarea accesului la educație și continuării studiilor la nivelul următor de calificare, în condiții de șanse egale (acces, calitate, varietate de opțiuni).

6 REZUMATUL PRINCIPALELOR CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Apresiasi generală asupra progresului înregistrat în implementarea PLAI Ialomița este progres bun, situație datorată implicării Inspectoratului Școlar Județean Ialomița, Comitetului Local de Dezvoltare a Parteneriatului Social pentru Formarea Profesională, și a unităților școlare în consultarea partenerilor locali în privința cererii de pe piața muncii și a tendințelor de dezvoltare, a implementării proiectului FSE PSDRU al Inspectoratului Școlar Județean Ialomița în parteneriat cu Patronatul Întreprinderilor Mici și Mijlocii Ialomița și SC Servel SRL Slobozia și a proiectelor CNDIPT aflate în derulare. Toate au concurat la dezvoltarea parteneriatelor sociale active de formare profesională pe bază de convenții de practică pentru toate unitățile școlare TVET, creșterea numărului elevilor în învățământul TVET din mediul rural, corelarea ofertei cu cererea pe piața muncii și includerea în școlile TVET a calificărilor de nivel 3 și 4 din domeniile identificate ca fiind prioritare.

Proiectul FSE POSDRU „Corelarea ofertei educaționale a învățământului profesional și tehnic cu cerințele pieței muncii”, implementat de CNDIPT în toate școlile ÎPT va permite realizarea obiectivelor propuse și adaptarea dinamică la cerințele pieței muncii locale prin monitorizarea și actualizarea documentelor strategice de planificare PLAI și PAS.

Proiectul FSE POSDRU „Formarea cadrelor didactice din învățământul profesional și tehnic-profil SERVICII, pentru extinderea metodei moderne de învățare firma de exercițiu” a cărui implementare a început în 2010 a avut ca impact creșterea numărului firmelor de exercițiu pentru profilul servicii.

Implementarea sistemului de asigurare a calității a fost extinsă pentru toate unitățile din ÎPT, iar rezultatele desprinse din rapoartele de autoevaluare, confruntate cu evaluarea externă, realizată de ISJ Ialomița, demonstrează un progres semnificativ. Asigurarea calității reprezintă o prioritate și va fi realizată prin implementarea proiectului FSE POSDRU „Îmbunătățirea calității educației și formării prin rețele parteneriale”, având ca obiectiv general îmbunătățirea sistemului de educație și formare profesională prin dezvoltarea de instrumente și metodologii pentru implementarea Cadrului Comun European de Referință pentru Asigurarea Calității în formare profesională (EQARF), utilizând rețele parteneriale între școli. Inspectoratul Școlar Județean Ialomița a făcut demersuri pentru constituirea Consorțiilor Școlare în vederea eficientizării utilizării resursei materiale primită de cele 15 școli ÎPT prin proiectele Phare TVET.

Toate școlile IPT au parteneriate cu agenții economici pentru desfășurarea stagiilor de pregătire practică a elevilor.

Prin implementarea proiectului FSE POSDRU “Pregătirea practică și consilierea profesională, oportunitatea pentru reușita în cariera” în perioada septembrie 2010–aprilie 2011 de către Inspectoratul Școlar Județean Ialomița în parteneriat cu Patronatul Întreprinderilor Mici și Mijlocii Ialomița și SC Servel SRL Slobozia s-au realizat 25 de acorduri de parteneriat și 430 convenții cadru pentru elevii din 8 grupuri școlare de la ciclul superior al liceului. Elevii au fost

coordonati de 25 tutori formați în proiect de la 25 agenți economici locali. Harta parteneriatului la nivelul județului este actualizata permanent.

În cadrul proiectului s-a realizat consilierea profesionala a celor 40 elevi din grupul ținta de către firma de consiliere SC Servel SRL, partener al ISJ Ialomița.

În toate școlile IPT s-au constituit baze de date privind participarea personalului la cursuri de FPC și se desfășoară acțiuni de informare permanentă privind oferta de FPC a CCD-urilor județene și a altor furnizori de FPC. Pe baza identificării nevoilor de formare, școlile au asigurat accesul personalului din IPT la programele de formare profesională continuă în cadrul proiectelor POSDRU derulate de MECS, CNDIPT, instituțiile de învățământ superior, cum ar fi: Intelteach, Flex Form, proiectul CONCORD având ca obiectiv general dezvoltarea competențelor personalului didactic preuniversitar profesional și tehnic, în cadrul unui sistem complex de tip „blended learning”. Proiectul va avea ca rezultat creșterea atractivității și calității programelor de educație și formare profesională oferite de cadrele didactice din învățământul preuniversitar profesional și tehnic.

Competențele acumulate de profesori vor face posibilă o conduită modernă, profesionistă și eficientă a acestora asigurându-se astfel creșterea calității procesului de predare-învățare-evaluare.

Se recomanda intensificarea eforturilor pentru:

- dezvoltarea de programe pentru menținerea elevilor în educație și prevenirea părăsirii timpurii a școlii;
- derularea unor pachete integrate pentru creșterea participării la învățământul IPT a grupurilor vulnerabile;
- intensificare a eforturilor depuse de structurile locale pentru atragerea fondurilor FSE în scopul dezvoltării locale;
- creșterea implicării unităților ÎPT în formare adulților, și acreditarea ca centre de evaluare a competențelor dobândite în alte contexte;
- urmărirea inserției absolvenților pe piața muncii

Analiza SWOT este realizată pe baza concluziilor capitolelor anterioare privind situația actuală și previziunile din capitolele Demografie, Economie, Piața muncii și Educație. Analiza SWOT pune în evidență ca puncte tari și puncte slabe elementele din analiza capitolului de educație pentru sistemul de învățământ profesional și tehnic din regiune (mediul intern).

PUNCTE TARI

1. Există parteneriate active cu agenții economici, Agențiile de Ocupare a Forței de Muncă, autorități și alte organizații care pot contribui la integrarea socio-profesională a absolvenților – prioritate permanentă a managementului școlar.
2. S-au realizat acorduri de parteneriat cu întreprinderile mici și mijlocii pentru desfășurarea stagiilor de pregătire practică
3. S-a încheiat acord de parteneriat între S.C. SERVEL S.R.L – firma de consiliere profesionala și grupurile școlare
4. S-au format 25 de tutori de practică de la 15 agenți economici din județ
5. Participarea a 430 elevi din 8 grupuri școlare la stagii de pregătire practică și ședințe de consiliere profesională prin proiectul POSDRU al ISJ Ialomița, asigurându-se acestora ghiduri de practică și consiliere profesională, carte de specialitate, echipamente de muncă și de protecție
6. Un număr mare de unități de învățământ IPT (15) la nivelul județului au beneficiat de:
 - ✓ reabilitare și dotare cu echipamente didactice și de birotică din finanțările Phare TVET;
 - ✓ formarea personalului didactic și managerial pe problematica schimbărilor fundamentale din curriculum-ul TVET.
7. Instrumentele de asigurare a calității s-au generalizat în toate școlile IPT.
8. Rețeaua școlară de învățământ obligatoriu acoperă întreg teritoriul județului.

9. Rețele școlare tematice constituite între unitățile de învățământ din proiectele Phare 2001, 2003 și 2004/2006, pe de o parte, și între unitățile de învățământ din proiect și celelalte unități de învățământ profesional și tehnic, pe de altă parte, constituite cu scopul de diseminare a bunelor practici

10. În proiectul planului de școlarizare pentru anul școlar 2020-2021 domeniile aliniate cu țintele stabilite de membrii CLDPS Ialomița, în urma studierii cererii pieței muncii locale

11. Participarea cadrelor didactice din IPT la cursuri de formare în cadrul proiectelor POS DRU

PUNCTE SLABE

1. *Rata abandonului școlar, pe niveluri de educație ISCED* înregistrează o creștere față de anul precedent cu 0,28% ajungând la 4,1% pentru învățământul liceal în anul școlar 2019-2020.

2. Proces lent de transformare a școlilor în furnizori de servicii pentru comunitățile locale și inexistența cursurilor de formare adulți

3. *Număr insuficient de cabinete de orientare școlară și profesională și de consilieri școlari* în unitățile școlare IPT

4. Oferta școlară se armonizează parțial cu piața muncii, generând dezechilibre între cerere și ofertă

5. Datele la nivel național indică în anul 2019 *rata de părăsire timpurie a sistemului de educație* (6,3%) mai mare decât media europeană (UE-27 – 15,3% și UE-15 – 17%)

6. *Procentul elevilor cu nivel scăzut al competențelor de citire/lectură* (PISA) este ridicat în anul 2019 la nivel național față de media înregistrată la nivel european

7. *Ponderea populației cu vârste cuprinse între 20-24 de ani care au absolvit cel puțin învățământul secundar superior este la nivel național în anul 2019 de 76,1% față de 78,3% cât se înregistrează la nivel european*, dar destul de departe de benchmark-ul în domeniul educației și formării, ca cel puțin 85 % dintre cei în vârstă de 22 de ani să fi absolvit cel puțin învățământul secundar superior.

8. *Rata de participare în formarea continuă a populației adulte din România a crescut* existând un decalaj considerabil la nivel național față de ținta adoptată de UE (Benchmark) pentru 2016, de cel puțin 12,5% din populația adultă (25-64 ani).

OPORTUNITĂȚI

1. Creșterea producției agricole ca urmare a sporirii randamentelor (introducerea de echipamente performante, utilizarea automatizărilor, extinderea și modernizarea sistemelor de irigații).

2. Extinderea și modernizarea infrastructurii de protecție a mediului;

3. Deficitul de forță de muncă ce se preconizează în: *construcții, comerț, sectorul transporturi, depozitare, comunicații și în hoteluri și restaurante.*

4. Accesarea Fondurilor structurale pentru îmbunătățirea infrastructurii școlare, unde unitățile de învățământ trebuie să colaboreze cu autoritățile publice locale pentru depunerea de proiecte prin Programul Operațional Regional.

5. Fondul Social European oferă prin Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane, prin Axele Prioritare 1 și 2 oportunități de finanțare pentru formarea cadrelor didactice, pentru organizarea stagiilor de practică a elevilor și în țară și în state membre ale Uniunii Europene etc

AMENINȚĂRI

1. Condițiile crizei economice, evoluțiile pieței muncii și economiei sunt imprevizibile.

2. Scăderea numărului populației la nivelul județului, ritmul cel mai alert de descreștere înregistrând populația de vârstă școlară

3. Se preconizează în următorii ani creșterea populației din grupa de vârstă de peste 65 de ani și o pondere mai mică a populației în vârstă de muncă din mediul rural.

4. Migrația în creștere în afara județului și a țării având ca efect reducerea numărului de elevi și diminuarea posibilității planificării corecte a cifrei de școlarizare

5. Numărul scăzut al populației tinere ocupate.

6. Ponderea mare a șomerilor tineri (15-24 ani), indiferent de sex sau mediul de viață al acestora.

7.Participarea scăzută a forței de muncă în programe de formare continuă - în contrast cu nevoile de formare în creștere.

8.Rata de tranziție în învățământul secundar superior scăzută, în rândul populației școlare din mediul rural.

PLAI cuprinde o analiză a mediului demografic și economic, a pieței muncii și a ofertei școlilor IPT, analiză în urma căreia au fost formulate concluzii și recomandări structurate astfel:

• Demografie

Concluzii	Recomandări pentru învățământul IPT
Scăderea numărului populației la nivelul întregii regiuni, ritmul cel mai alert de descreștere înregistrând populația de vârstă școlară	➤ Restructurarea rețelei școlare pentru raționalizarea ofertei în raport cu nevoile de calificare și acoperirea teritorială prin: - eliminarea suprapunerii ofertelor de școlarizare ale școlilor teritorial apropiate - concentrarea resurselor în școli cu perspective reale de dezvoltare ➤ Dezvoltarea de programe pentru menținerea elevilor în educație și prevenirea părăsirii timpurii a școlii; ➤ Dezvoltarea unor pachete integrate pentru creșterea participării la învățământul IPT a persoanelor care provin din grupuri vulnerabile (populația de etnie rromă, familii cu venituri scăzute etc.): „școala după școală”, învățarea asistată și educația remedială, „educația de a doua șansă ➤ Crearea și dezvoltarea rețelelor de școli pe domenii de interes cum ar fi: formarea adulților care ar putea acoperi nișa creată în formarea profesională inițială. ➤ Asigurarea accesului resurselor umane din IPT la procesul de formare profesională continuă în vederea adaptării la schimbările intervenite pe piața muncii
Scăderea populației urbane pe fondul dominării populației rurale	➤ Asigurarea accesului la educație și formare profesională a populației de vârstă școlară din mediul rural prin: - extinderea învățământului IPT în școlile din mediul rural - dezvoltarea infrastructurii școlilor aflate în zone defavorizate (transport deficitar, venituri reduse ale populației
Îmbătrânirea populației la nivelul întregii regiuni	➤ Creșterea școlarizării pentru domeniile de calificare: turism și alimentație, estetica și igiena corpului omenesc, în scopul dezvoltării serviciilor medicale, sociale și turistice pentru vârsta a III-a. ➤ Dezvoltarea unor programe de formare profesională continuă în scopul păstrării resurselor umane pe piața muncii pe o perioadă cât mai lungă (bătrânețe activă) prin retragerea din activitate mai târziu și progresiv.
Ponderea populației de etnie rromă în totalul populației regiunii depășește ponderea acesteia la nivel național	Înființarea de clase pentru învățământul IPT în localitățile cu populație preponderent de etnie rromă și inițierea unor acțiuni pentru școlarizarea acestora.

• Economie

Concluzii	Recomandări pentru învățământul IPT
Industria se caracterizează prin: - lipsa de specialiști în aproape toate domeniile legate de industria prelucrătoare - introducerea noilor tehnologii și creșterea productivității muncii.	➤ Menținerea calificărilor din domeniile industriei prelucrătoare care atrag cu precădere investițiile străine ➤ Școlarizarea pentru domeniile de calificare din industria prelucrătoare, electronica, automatizări, informatica, prelucrări neconvenționale în scopul adaptării competențelor la tendințele de tehnologizare avansată din aceste domenii
Construcțiile este un domeniu caracterizat prin insuficiența forței de muncă și nivel scăzut de calificare al lucrătorilor.	➤ Creșterea școlarizării pentru calificările de nivel 2 și 3 în scopul ridicării nivelului de competențe al lucrătorilor din construcții în utilizarea materialelor și tehnologiilor neconvenționale precum și a echipamentelor performante. ➤ Dezvoltarea unor calificări de nivel superior în domeniul materialelor de construcții (sector conex al domeniului construcții), în scopul creșterii productivității muncii și folosirii unor tehnologii și materiale noi.
Sectorul serviciilor este în creștere, cu accent pe: tranzacții imobiliare-închirieri, servicii, transport, depozitare și comunicații, turism	➤ Dezvoltarea ofertei de școlarizare pentru calificări din domeniul serviciilor prin: - diversificarea calificărilor - școlarizarea pentru calificări de nivel 3 în domeniul bancar, tranzacții financiare, asigurări, transporturi și infrastructură - creșterea cifrei de școlarizare - creșterea nivelului competențelor profesionale
Creșterea producției agricole ca urmare a sporirii randamentelor (introducerea de echipamente performante, utilizarea automatizărilor, extinderea și modernizarea sistemelor de irigații), va necesita o redimensionare a nivelului de pregătire a forței de muncă în acest domeniu. Existența condițiilor pentru realizarea agriculturii ecologice, reclamă <i>competențe noi</i> pentru personalul calificat Extinderea și modernizarea infrastructurii de protecție a mediului; Reconstrucția ecologică a zonelor degradate și protejarea patrimoniului natural;	➤ Restructurarea ofertei de școlarizare pentru calificări din agricultură prin: - creșterea ponderii nivelului 3 de pregătire, care va asigura un nivel ridicat de competențe pentru personalul calificat - creșterea ponderii calificărilor din domeniul protecției mediului ➤ Dezvoltarea parteneriatului școală – agenți economici

• Piața muncii

Concluzii	Recomandări pentru învățământul IPT
Tendința de scădere a populației active din perioada 2013-2017 și a ratei de ocupare. Existența unor sectoare de activitate care cunosc ușoare creșteri a populației ocupate: industria prelucrătoare, comerț, construcții, sănătate și asistență socială, transport depozitare și comunicații, hoteluri și restaurante, administrație publică și apărare. Structura pe niveluri de instruire a populației ocupate evidențiază că ponderea cea mai însemnată o dețin persoanele care au absolvit o instituție de învățământ liceal, fiind urmate de absolvenții de învățământ profesional, situație similară cu cea înregistrată la nivel regional și național. Numărul populației tinere ocupate este extrem de scăzut. În perioada 2018-2019, numărul șomerilor tineri în județul Ialomița (15-24 ani) a fost în continuă creștere Rata ridicată a șomajului tinerilor (raportat la populația activă, 15-24 ani este apropiată de cea la nivel național, dar sensibil mai mare decât cea la nivel european (UE-27: 17,1%)) Riscul de șomaj crește și șansele de ocupare se reduc cu cât nivelul de educație este mai scăzut. Rata șomajului înregistrat este mare – 12,1%, în comparație cu alte județe ale regiunii Deficit de forță de muncă se preconizează în: <i>construcții, comerț, sectorul transporturi, depozitare, comunicații și în hoteluri și restaurante, agricultură, industrie, servicii publice</i> Peste 40% dintre salariați se confruntă cu incompatibilitate semnificativă între pregătirea lor profesională și cerințele postului	➤ Anticiparea nevoilor de calificare și adaptarea ofertei la nevoile pieței muncii ➤ Acțiuni sistematice de informare, orientare și consiliere a elevilor ➤ Autorizarea școlilor ca furnizori de formare profesională continuă și implicarea în programe de formare continuă pentru adulți ➤ Implicarea în programele de măsuri active pentru ocuparea forței de muncă, în special în cele privind oferirea unei noi calificări tinerilor care nu și-au găsit un loc de muncă după absolvirea școlii. ➤ Dezvoltarea parteneriatelor școlilor cu agenții economici, Agențiile de Ocupare a Forței de Muncă, autorități și alte organizații care pot contribui la integrarea socio-profesională a absolvenților – prioritate permanentă a managementului școlar. ➤ Asigurarea accesului la educație și formare profesională a populației de vârstă școlară din mediul rural și din categorii defavorizate din punct de vedere economic și social. ➤ Creșterea ofertei de calificări înalte și stimularea elevilor de a dobândi un nivel de pregătire profesională cât mai ridicat pentru a fi competitivi pe piața muncii . ➤ Înzestrarea forței de muncă cu competențe tehnologice complexe și informaționale ➤ Asigurarea unei mobilități profesionale ridicate a absolvenților de învățământ preuniversitar ce vor intra în următorii ani pe piața muncii. ➤ Dobândirea de competențe antreprenoriale de către absolvenții învățământului IPT în vederea creșterii șanselor lor de ocupare. ➤ Facilitarea inserției absolvenților IPT pe piața muncii prin dezvoltarea competențelor „cheie” și a unor abilități, precum: - disponibilitate la schimbare și la mobilitate profesională; - capacitate de adaptare a competențelor la cerințele angajatorilor ; - capacitate de comunicare ; - disponibilitate la mobilitate geografică ; - capacitate de adaptare la transformările micro și macroeconomice; - abilități antreprenoriale; - abilități de stabilire a scopurilor și priorităților, de a-și valorifica inițiativa proprie

• Oferta școlilor pentru învățământul profesional și tehnic (IPT)

Concluzii	Recomandări pentru învățământul IPT
Populația școlară din învățământul preuniversitar a scăzut , în perioada 2000 – 2020. Pentru orizontul de planificare 2025, prognozele INS prevăd un declin demografic general, accentuat pentru populația tânără, cu reduceri semnificative pentru populația de vârstă școlară, în paralel cu îmbătrânirea populației (v. cap.2.2). Cele mai afectate vor fi efectivele din grupa de vârstă 15-18 ani (care includ elevii de liceu / școala de arte și meserii). De asemenea, reduceri semnificative sunt prognozate pentru grupa de vârstă 15-24 ani (care interesează învățământul postliceal și superior). Oferta școlară se armonizează parțial cu piața muncii, generând dezechilibre între cerere și ofertă Mobilitate profesională scăzută și fluctuația personalului didactic din învățământul IPT; Accesul limitat al tinerilor din mediul rural la învățământul IPT Accesul la educație pentru elevii cu handicap este limitat de infrastructura necorespunzătoare a școlilor IPT Proces lent de transformare a școlilor în furnizori de servicii pentru comunitățile locale; Număr mare de elevi / consilier școlar Număr insuficient de cabinete de orientare și consiliere Număr mic de ore de consiliere / elev	➤ Restructurarea rețelei școlare IPT, în funcție de evoluția regională și locală, prin: - introducerea de specializări/ calificări noi pentru domeniile: agricultură; energie electrică și termică, gaze, apă; colectarea, depozitarea , reciclarea deșeurilor; - introducerea de calificări/ specializări noi, de nivel 2 și 3 în domeniile intermediere financiare și servicii, construcții, comerț, hoteluri și restaurante, transport, electronică, informatică, materiale de construcții ➤ Asigurarea internă a calității în activitatea furnizorilor de educație și formare profesională. ➤ Elaborarea de către școlile IPT, comunitatea locală și instituțiile abilitate a unor prognoze privind dinamica pieței locale a muncii, având în vedere o perspectivă de cel puțin 2-5 ani, în vederea unei mai bune proiectări a ofertei educaționale; ➤ Asigurarea accesului la formare profesională continuă a cadrelor didactice din IPT prin stagii de formare metodică, activități de mentolat, stagii de formare specializată la agenții economice etc. ➤ Asigurarea școlilor IPT cu personal didactic calificat pentru toate specializările. ➤ Necesitatea unei politici coerente de reabilitare, modernizare și dotare a spațiilor educaționale pentru IPT.

Documente relevante în actualizarea PLAI

- ▶ Actualizarea s-a realizat pe baza datelor disponibile din surse statistice oficiale (anuarul statistic al României 2023, date furnizate de INS) și din surse administrative (statistici ale ISJ Ialomița și AJOFM Ialomița),
- ▶ Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023
- ▶ Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030
- ▶ „Strategia Integrată de Dezvoltare Teritorială a Regiunii Sud Muntenia 2021-2027”,
- ▶ “Strategia națională pentru formarea adulților 2023-2027”
- ▶ și Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, care a fost adoptată la Adunarea Generală O.N.U. din 15 septembrie 2015.

Scopul Planului Local de Acțiune pentru Învățământ (PLAI) este:

- ▶ De a îmbunătăți corelarea dintre oferta învățământului profesional și tehnic și cererea socială, în acord cu nevoile de dezvoltare județeană și a resurselor umane în perspectiva anului 2027.
- ▶ De a asigura incluziunea socială a absolvenților învățământului tehnic și profesional după absolvire.

Planul local de acțiune pentru învățământ (PLAI) – din Județul Ialomița este elaborat în concordanță și ținând cont de misiunea și idealul învățământului preuniversitar, stabilite în Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023.

- ▶ Art.1. (2) Misiunea învățământului preuniversitar este aceea de asigurare a condițiilor și a cadrului necesar pentru atingerea potențialului de dezvoltare al fiecărui beneficiar primar al educației, atât din punct de vedere cognitiv, socioemoțional, profesional, civic, cât și în domeniul antreprenoriatului, astfel încât acesta să participe activ și creativ la dezvoltarea societății, având sentimentul apartenenței naționale și europene.
- ▶ (3) Idealul educațional al școlii românești constă în dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane, în formarea personalității autonome și în asumarea unui sistem de valori care sunt necesare pentru împlinirea și dezvoltarea personală, pentru dezvoltarea spiritului antreprenorial, pentru participarea cetățenească activă în societate, pentru incluziune socială și pentru angajare pe piața muncii.

OBIECTIVELE AGENDEI 2030

CONTEXTUL EUROPEAN

- *În domeniul educației, obiectivul Agendei 2030 este **EDUCAȚIE DE CALITATE**.*
- **garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți reprezintă un deziderat al Agendei 2030, care are următoarele ținte:**
 - 1. Până în 2030, asigurarea faptului că toate fetele și toți băieții absolvă învățământul primar și secundar gratuit, echitabil și calitativ, care să conducă la rezultate relevante și eficiente pe planul învățării
 - 2. Până în 2030, asigurarea faptului că toate fetele și toți băieții au acces la dezvoltarea timpurie de calitate, îngrijire și educația preșcolară, astfel încât să fie pregătiți pentru învățământul primar.
 - 3. Până în 2030, asigurarea accesului egal pentru toate femeile și toți bărbații la educație tehnică, vocațională și terțiară, inclusiv universitară, accesibilă și calitativă.
 - 4. Până în 2030, creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți care dețin competențe relevante, inclusiv competențe tehnice și vocaționale, care să faciliteze angajarea, crearea de locuri de muncă decente și antreprenoriatul.
 - 5. Până în 2030, eliminarea disparităților între sexe în educație și asigurarea accesului egal la toate nivelurile de învățământ și formare profesională a persoanelor vulnerabile, inclusiv a persoanelor cu dizabilități, a populațiilor indigene și a copiilor aflați în situații vulnerabile.

- ▶ 6. Până în 2030, asigurarea faptului ca toți tinerii și o proporție substanțială a adulților, atât bărbați, cât și femei, dispun de competențe elementare, precum alfabetizarea și aritmetica elementară.
- ▶ 7. Până în 2030, asigurarea faptului că toți elevii dobândesc cunoștințele și competențele necesare pentru promovarea dezvoltării durabile, inclusiv, printre altele, prin educația pentru dezvoltare durabilă și stiluri de viață durabile, drepturile omului, egalitatea de gen, promovarea unei culturi a păcii și non-violenței, cetățenia globală și aprecierea diversității culturale și a contribuției culturii la dezvoltarea durabilă.

CONTEXTUL NAȚIONAL

- ▶ Planul Național de Implementare pentru educație și formare profesională inițială și continuă (PNI – VET) definește măsurile naționale pentru atingerea obiectivelor stabilite la nivel european, prin Recomandarea Consiliului din 24 noiembrie 2020 privind educația și formarea profesională (EFP) pentru competitivitate durabilă, echitate socială și reziliență (Recomandarea VET). Obiectivul general al PNI-VET este îmbunătățirea relevanței, accesibilității, flexibilității, atractivității și calității programelor de educație și formare profesională inițială și continuă care să susțină coeziunea economică și socială, să sprijine competitivitatea, creșterea și dezvoltarea inteligentă, incluzivă și durabilă și să faciliteze dezvoltarea profesională și personală a indivizilor.
- ▶ Atingerea acestui obiectiv general este susținută prin abordarea sinergică și corelată a cinci categorii de măsuri generale: Îmbunătățirea corelării ofertei de formare profesională inițială și continuă cu nevoile pieței muncii; Asigurarea flexibilității și a oportunităților de evoluție prin educație și formare profesională; Creșterea atractivității învățământului profesional și tehnic; Creșterea participării și facilitarea accesului la formarea profesională inițială și continuă; Îmbunătățirea calității formării profesionale inițiale și continue, atât la nivel de sistem, cât și la nivel de furnizor.

Prioritățile naționale în context european

- ▶ 1. [Pactul verde european](#)
- ▶ Europa caută să devină primul continent neutru din punct de vedere climatic trecând la o economie modernă, care utilizează mai eficient resursele.
- ▶ 2. [O Europă pregătită pentru era digitală](#)

- ▶ Datorită strategiei digitale a UE, cetățenii vor putea folosi la maximum o nouă generație de tehnologii.
- ▶ **3.Incluziunea si diversitatea**
- ▶ Accesul la învățatură a persoanelor dezavantajate

Strategia privind dezvoltarea învățământului tehnic și profesional la nivelul județului Ialomița pentru perioada 2023-2027

- ▶ **Scopul strategiei: Dezvoltarea Învățământului Profesional și Tehnic din Județul Ialomița prin educație de calitate menită să asigure formarea unei forțe de muncă ce este capabilă să asigure dezvoltarea durabilă a comunității, a județului, a țării în context european.**

▶ Ținte strategice:

- ▶ a)formarea și dezvoltarea competențelor verzi într-un context socio-economic real, atât pentru elevi, cât și pentru profesori.
- ▶ b)formarea și dezvoltarea competențelor digitale într-un context socio-economic real, atât pentru elevi, cât și pentru profesori.
- ▶ c)asigurarea incluziunii sociale pentru toți elevii, indiferent de mediul de proveniență.

OBIECTIVELE STRATEGICE

- ▶ 1.ASIGURAREA UNEI EDUCAȚII DE CALITATE, INCLUZIVE ÎN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT TEHNIC ȘI PROFESIONAL DIN JUDEȚUL IALOMIȚA PRIN:
 - ▶ a)implementarea principiului egalității de șanse în educație prin accesul tuturor elevilor județului Ialomița la învățământul tehnic și profesional;
 - ▶ b)o îmbunătățire a performanțelor educaționale, abilităților și competențelor tuturor copiilor și tinerilor, prin accesul la un sistem de educație de calitate, relevant și incluziv, care se raportează în permanență la nevoile mediului economic național și internațional, ceea ce favorizează incluziunea pe piața forței de muncă națională și europeană după obținerea certificatului de competențe profesionale.
- ▶ 2.Formarea și dezvoltarea competențelor verzi la elevii din învățământul tehnic și profesional prin participari la activități educative de formare, economico-sociale desfășurate la agentul economic partener de practică.

- ▶ 3. Formarea și dezvoltarea competențelor digitale la elevii din învățământul tehnic și profesional prin participari la activități educative de formare, economico-sociale desfășurate la agentul economic partener de practică.
- ▶ 4. ASIGURAREA ȘI GARANTAREA UNEI EDUCAȚII DE CALITATE PRIN PROMOVAREA OPORTUNITĂȚILOR DE ÎNVĂȚARE DE-A LUNGUL VIEȚII PENTRU TOȚI PRIN:
 - ▶ a) participarea la cursuri de pregătire formală și nonformală pentru toate cadrele didactice cu vârsta cuprinsă între 25 și 64 de ani
 - ▶ b) organizarea unor cursuri de pregătire profesională pentru cadrele didactice în colaborare cu operatorii economici
 - ▶ d) participarea la cursuri de pregătire pentru identificarea caracterului transdisciplinar și interdisciplinar al ariilor curriculare
- ▶ 5. Asigurarea formării și dezvoltării competențelor verzi la cadrele didactice prin activități de formare pe tot parcursul vieții.
- ▶ -dobândirea competențelor verzi și aplicarea acestora în procesul de predare-învățare la clasă.
- ▶ 6. Asigurarea formării și dezvoltării competențelor digitale la cadrele didactice prin activități de formare pe tot parcursul vieții.
- ▶ -actualizarea și perfecționarea cunoștințelor și competențelor digitale pentru toate cadrele didactice.

7. ACTIUNI PROPUSE – PLAN DE MASURI

► PRIORITATEA 1: Incluziunea si diversitatea; Accesul la învățatură a persoanelor dezavantajate

Obiective:

1. ASIGURAREA UNEI EDUCAȚII DE CALITATE, INCLUZIVE ÎN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT TEHNIC ȘI PROFESIONAL DIN JUDEȚUL IALOMIȚA

► Ținte:

- implementarea principiului egalității de șanse în educație prin accesul tuturor elevilor județului Ialomița la învățământul tehnic și profesional;
- o îmbunătățire a performanțelor educaționale, abilităților și competențelor tuturor copiilor și tinerilor, prin accesul la un sistem de educație de calitate, relevant și incluziv, care se raportează în permanență la nevoile mediului economic național și internațional, ceea ce favorizează incluziunea pe piața forței de muncă națională și europeană după obținerea certificatului de competențe profesionale.

Acțiuni pentru atingerea obiectivului:

Acțiuni pentru atingerea obiectivului:	Rezultate așteptate	Termen	Responsabilități	Surse de finanțare
1. Monitorizarea inserției pe piața muncii a tinerilor absolvenți de învățământ secundar și superior	Baze de date privind absolenții IPT ale ISJ și AJOFM compatibilitate	Anual	AJOFM ISJ	
2. Actualizarea anuală a PLAI pe baza informațiilor privind cerințele pieței muncii	PLAI actualizat	Anual	CLDPS, ISJ	
3. Actualizarea anuală a PAS în concordanță cu recomandările din PRAI și PLAI pentru toate școlile IPT din județ	PAS actualizat	Anual	ISJ, CLDPS	
4. Proiectarea planurilor de școlarizare ale școlilor IPT din județ luând în considerare principiul incluziunii și diversității precum și concluziile și recomandările din PRAI/PLAI	Plan de școlarizare adaptat nevoilor și pieței muncii	Anual	Școli IPT, CLDPS	Buget național, Resurse atrase, Programe cofinanțate din fonduri U.E.
5. Dezvoltarea de noi calificări și competențe inclusiv pentru agricultura montană pentru nivelele de calificare 2 și 3, conform recomandărilor PRAI/PLAI	Plan de școlarizare adaptat nevoilor și pieței muncii	Anual	Școli IPT, CLDPS	
6. Dezvoltarea unor rețele tematice la nivel județean pe problematica incluziunii specifică școlilor IPT: -elaborarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea CDL; dezvoltarea și implementarea metodei interactive de	Rețele școlare tematice la nivel local	Anual	Consiliul Județean ISJ	

învățare „Firma de exercițiu” la toate profilurile; -elaborarea și implementarea procedurilor de asigurare a calității; furnizare de programe FPC .				
7. Dezvoltarea de programe pentru menținerea elevilor în educație și prevenirea părăsirii timpurii a școlii;	Rata de tranziție Rata abandonului școlar	Anual	CJAPP ISJ, școli IPT	
8. Dezvoltarea unor pachete integrate pentru creșterea participării la învățământul IPT a persoanelor care provin din grupuri vulnerabile (populația din zonele rurale, minorități etnice, elevi cu CES): „școala după școală”, învățarea asistată și educația remedială, „educația de a doua șansă”, programe de sprijin material	Rata de școlarizare pentru populația care provine din grupuri vulnerabile.	Anual	ISJ CLDPS	
9. Asigurarea condițiilor materiale de acces la educație pentru persoana cu handicap locomotor.	Nr. școli IPT în care există condiții de acces pentru persoanele cu handicap locomotor	Anual	CLDPS Consiliul județean Consilii locale, ISJ	

► PRIORITATEA 2: Pactul verde european

Obiectiv:

- Formarea și dezvoltarea competențelor verzi la elevii din învățământul tehnic și profesional prin participari la activități educative de formare, economico-sociale desfășurate la agentul economic partener de practică.
- Asigurarea formării și dezvoltării competențelor verzi la cadrele didactice prin activități de formare pe tot parcursul vieții.
- -dobândirea competențelor verzi și aplicarea acestora în procesul de predare-învățare la clasă.

Tinta: -incluziunea pe piața forței de muncă după absolvirea cursurilor învățământului tehnic liceal sau profesional

Acțiuni pentru atingerea obiectivului:

	Rezultat măsurabil	Termen	Responsabilități	Surse de finanțare
1. Parteneriate cu agenții economici naționali și internaționali care să asigure formarea competențelor verzi în condiții economice reale atât pentru elevi, cât și	Creșterea cu cel puțin 10% a numărului de parteneriate de la un an la altul.	Anual	ISJ, școli IPT	Bugetare, din fonduri

pentru profesori.					europene
2. Realizarea de CDL-uri ale căror obiective să fie cu prioritate formarea și dezvoltarea competențelor verzi.	Extinderea numărului de CDL-uri care au ca prim obiectiv formarea competențelor verzi potrivit SPP	Anual	ISI,școli IPT		
3. Asigurarea formării pe tot parcursul vieții pentru cadrele didactice.	Realizarea unui parteneriat cu instituții superioare de învățământ. Care să asigure pregătirea cadrelor didactice în corelație cu cerințele pieței de muncă europene în domeniul competențelor verzi.	Anual	ISI,școli IPT		

Prioritatea 3 Educație de calitate					
Obiectiv: ASIGURAREA ȘI GARANTAREA UNEI EDUCAȚII DE CALITATE PRIN PROMOVAREA OPORTUNITĂȚILOR DE ÎNVĂȚARE DE-A LUNGUL VIEȚII PENTRU TOȚI Ținta: 1.					
Acțiuni pentru atingerea obiectivului:		Rezultat măsurabil	Termen	Responsabilități	Surse de finanțare
▶ participarea la cursuri de pregătire formală și nonformală pentru toate cadrele didactice cu vârsta cuprinsă între 25 și 64 de ani		Actualizarea și îmbunătățirea competențelor cadrelor didactice.	Anual	Scoli IPT, ISJ	Proiecte fonduri europene, guvernamentale, prime de carieră din
▶ organizarea unor cursuri de pregătire profesională pentru cadrele didactice în colaborare cu operatorii economici		Formarea competențelor profesionale ale cadrelor didactice într-un mediu economic real.	Anual		
▶ participarea la cursuri de pregătire pentru identificarea caracterului transdisciplinar și interdisciplinar al ariilor curriculare		Realizarea unor lecții atractive cu accent pe metodele STEM pentru toți elevii.	Anual		

Prioritatea 4 O Europă pregătită pentru era digitală	
Obiectiv: ▶ Asigurarea formării și dezvoltării competențelor digitale la cadrele didactice prin activități de formare pe tot parcursul vieții. ▶ Formarea și dezvoltarea competențelor digitale la elevii din învățământul tehnic și profesional prin participări la activități educative de formare, economico-sociale desfășurate la agentul economic partener de practică.	
Ținta: Cel puțin un parteneriat pentru formarea profesională în domeniul educației digitale, în fiecare școală IPT pentru fiecare domeniu de	

pregătire.		Rezultat măsurabil	Termen	Responsabilități	Surse de finanțare
Acțiuni pentru atingerea obiectivului:					
1.	Dezvoltarea de parteneriate între școlile IPT, universități și întreprinderi pentru organizarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea stagiilor de pregătire practică a elevilor(studenților).	Nr. de parteneriate	Anual	Școli IPT, Universități, agenți economici	Buget național, Resurse atrase,
2.	Autorizarea școlilor IPT ca furnizori de formare profesională continuă și furnizarea de programe de FPC.	Nr. de școli autorizate	Anual	Școli IPT ISJ	Programe cofinanțate din fonduri U.E.
3.	Eficiențizarea parteneriatelor prin implicarea partenerilor sociali în acțiunile privind integrarea pe piața muncii a absolvenților IPT.	Acțiuni de orientare și consiliere profesională a elevilor Nr. de contracte de angajare a absolvenților Nr. de burse școlare acordate de agenții economici	Anual	Școli IPT ISJ CLDPS A.J.O.F.M.	
4.	Monitorizarea parteneriatului social la nivelul școlilor IPT prin actualizarea anuală a hărții parteneriatului.	Nr. parteneriate active	Anual	Școli IPT	

Prioritatea EDUCAȚIE DE CALITATE PRIN DEZVOLTAREA SISTEMULUI IPT PRIN ATRAGEREA DE SPECIALIȘTI ȘI FORMAREA CONTINUĂ A RESURSELOR UMANE DIN ȘCOLILE IPT ALE JUDEȚULUI IALOMIȚA

Obiectiv:

Asigurarea accesului la formare profesională continuă a cadrelor didactice din IPT

Țintă: Participarea cadrelor didactice din IPT la cel puțin un curs de formare profesională continuă, până în 2027.

Acțiuni pentru atingerea obiectivului:

Acțiuni pentru atingerea obiectivului:		Rezultat măsurabil	Termen	Responsabilități	Surse de finanțare
1. Identificarea nevoilor de formare profesională a resurselor umane din școlile IPT și asigurarea accesului acestora la programe de formare profesională continuă.		Baza de date privind necesarul de formare profesională continuă pentru cadrele didactice din IPT Nr. de cadre didactice participante la programe de formare profesională continuă	Anual	ISJ Școli IPT	Proiecte
2. Atragerea specialiștilor agenților economici în învățământul IPT.		Nr. de specialiști atrași	Anual	ISJ CLDPS	

8. GLOSAR DE INDICATORI PRIVIND PIAȚA MUNCII

A. Indicatorii absoluți se definesc astfel:

1. Resursele de muncă (R_m) reprezintă categoria de populație ce dispune de ansamblul capacităților fizice și intelectuale care îi permit să desfășoare o muncă utilă în una din activitățile economiei naționale.

Resursele de muncă se determină cu ajutorul formulei:

$$R_m = P_{vm} - (P_{im} - P_{iv}) + S_p$$

unde:

R_m = resurse de muncă

P_{vm} = populația în vârstă de muncă

P_{im} = persoane cu incapacitate permanentă de muncă

P_{iv} = pensionari în vârstă de muncă ce nu lucrează

S_p = populația aflată în afara limitei de muncă care lucrează

Populația în vârstă de muncă (P_{vm}) conform legislației în vigoare, cuprinde: bărbații și femeile de la 16 ani până la vârstele standard de pensionare.

Datele sunt calculate anual, de către Institutul Național de Statistică, prin Balanța Forței de Muncă la nivel de țară, regiune de dezvoltare și județ.

2. Populația activă se determină în două variante: populația activă totală și populația activă civilă.

a) Populația activă totală (P_a) cuprinde toate persoanele care furnizează forța de muncă disponibilă pentru producția de bunuri și servicii în timpul perioadei de referință (săptămâna care precede interviul), incluzând populația ocupată și șomerii definiți conform criteriilor Biroului Internațional al Muncii (șomeri în sens BIM).

Indicatorii menționați sunt obținuți din Ancheta asupra forței de muncă în gospodării, cu periodicitate trimestrială și anuală (ca medie aritmetică a trimestrelor), la nivel de țară, regiune de dezvoltare.

b) Populația activă civilă (P_{ac}) cuprinde persoanele care au depășit o vârstă de muncă specificată (16 ani) și care constituie forța de muncă disponibilă pentru producerea de bunuri și servicii. Populația activă civilă caracterizează oferta potențială de forță de muncă și gradul de ocupare a populației incluzând: populația ocupată civilă și șomerii înregistrați la agențiile de ocupare a forței de muncă:

unde:

$$P_{ac} = P_{oc} + S_{AOFM}$$

P_{oc} = populația ocupată civilă;

S_{AOFM} = șomeri înregistrați la agențiile de ocupare a forței de muncă

Indicatorul se determină anual prin Balanța forței de muncă (**BFM**) la nivel de țară, regiune de dezvoltare și județ.

3. Populația ocupată se determină în două variante: populația ocupată totală și populația civilă.

a) Populația ocupată totală include toate persoanele de 15 ani și peste care au avut un loc de muncă și care au lucrat în perioada de referință (săptămâna care precede interviul) cel puțin o oră în activități neagricole sau cel puțin 15 ore, în cazul lucrătorilor pe cont propriu și a lucrătorilor familiali neremunerați din agricultură. Populația ocupată totală include toate categoriile de persoane (salariați, patroni, lucrători pe cont propriu, lucrători familiali neremunerați, membri ai unor societăți agricole sau ai unor cooperative) care au lucrat în activități din sectorul formal (inclusiv din MAPN, MI, SRI, organizații politice și obștești) și din sectorul informal, cu sau fără forme legale.

Indicatorul se obține din Ancheta asupra forței de muncă în gospodării, efectuată de Institutul Național de Statistică, cu periodicitate trimestrială și anuală (ca medie aritmetică a trimestrelor), la nivel de țară, regiune de dezvoltare.

b) Populația ocupată civilă include toate persoanele care, la sfârșitul anului, aveau un loc de muncă legal în activitățile neagricole din sectorul formal sau în activități din agricultură, cu statut de: salariați, patroni, lucrători pe cont propriu, lucrători familiari neremunerați, membri ai unor societăți agricole sau ai unor cooperative. Nu este inclus personalul MApN, MI, SRI (cadre militare sau persoane asimilate acestora, militari în termen), deținuții și salariații organizațiilor politice sau obștești.

Indicatorul este obținut anual de către Institutul Național de Statistică, prin Balanța forței de muncă la nivel de țară, regiune de dezvoltare și județ.

4. Șomerii se determină în două variante: șomerii în sens BIM și șomerii înregistrați.

a) Șomerii în sens BIM (S_{BIM}) sunt cei definiți conform criteriilor Biroului Internațional al Muncii.

Numărul șomerilor în sens BIM se determină trimestrial și anual, de către Institutul Național de Statistică, prin Ancheta asupra forței de muncă în gospodării, la nivel de țară și regiuni de dezvoltare.

b) Șomerii înregistrați (S_{ANOFM}) sunt, persoanele care îndeplinesc condițiile prevăzute la art.5 punctul IV din Legea nr. 76/2002.

Numărul total al șomerilor înregistrați este calculat pentru fiecare lună calendaristică, în cadrul Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, la nivel de țară, județ și localitate.

B. Indicatorii relativi se calculează astfel:

1. Rata globală de activitate reprezintă proporția populației active totale (P_a) în populația totală a țării (P_t):

$$R_{ga} = \frac{P_a}{P_t} * 100$$

2. Rata de activitate a populației de 15 ani și peste reprezintă proporția populației active de 15 ani și peste (P_{a15+}) în populația totală în vârstă de 15 ani și peste (P_{t15+}):

3. Rata globală de ocupare reprezintă proporția populației ocupate (P_o) în populația totală a țării (P_t):

$$R_{go} = \frac{P_o}{P_t} * 100$$

4. Rata de ocupare a populației de 15 ani și peste reprezintă proporția populației ocupate de 15 ani și peste (P_{o15+}) în populația totală în vârstă de 15 ani și peste

2. (P_{t15+}):

$$R_{o15+} = \frac{P_{o15+}}{P_{t15+}} * 100$$

5. Rata de ocupare a resurselor de muncă reprezintă proporția populației ocupate civile (P_{oc}) în resursele de muncă (R_m):

$$R_{rm} = \frac{P_{oc}}{R_m} * 100$$

Indicatorii statistici relativi de la punctele 1-5 se calculează de către Institutul Național de Statistică.

6. Rata șomajului este calculată în două variante: rata șomajului în sens BIM și rata șomajului înregistrat.

a) **Rata șomajului în sens BIM** se calculează ca raport între numărul șomerilor definiți conform criteriilor Biroului Internațional al Muncii (S_{BIM}) și populația activă totală (P_a), astfel:

$$R_{BIM} = \frac{S_{BIM}}{P_a} * 100$$

Acest indicator se calculează de către Institutul Național de Statistică.

b) **Rata șomajului înregistrat** se determină ca raport între numărul șomerilor înregistrați la agențiile județene pentru ocuparea forței de muncă și a municipiului București (îndemnizați și neîndemnizați) și populația activă civilă. Datele referitoare la populația activă civilă la nivel de țară și județ sunt păstrate ca atare în calculul ratei șomajului un an întreg, până la definitivarea și transmiterea balanței forței de muncă din anul următor. Se calculează astfel:

$$R_{ANOFM} = \frac{S_{ANOFM}}{P_{ac}} * 100$$

Rata șomajului înregistrat se calculează de către Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă.

7. Ponderea șomerilor înregistrați în populația stabilă în vârstă de 18 – 62 ani se determină prin raportarea numărului șomerilor înregistrați la totalul populației stabile cu vârsta cuprinsă între 18 – 62 ani.

Se calculează la nivel de țară și localitate de către Institutul Național de Statistică, pe baza numărului de șomeri înregistrați, comunicat lunar de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, după formula:

$$P_{S_{ANOFM}} = \frac{S_{ANOFM}}{P_{18-62}} * 100$$